Jaarstukken Duiven 2021

Inhoudsopgave

Inleiding 3
Jaarverslag - Programmaverantwoording 5
Programma 1 Bestuur 6
Programma 2 Maatschappij 19
Programma 3 Omgeving 40
Algemene Dekkingsmiddelen 57
Onvoorzien 59
Verplichte Indicatoren 60
Jaarverslag - Paragrafen 63
Paragraaf 1 Lokale heffingen 64
Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 73
Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen 80
Paragraaf 4 Financiering 84
Paragraaf 5 Bedrijfsvoering 91
Paragraaf 6 Verbonden partijen 94
Paragraaf 7 Grondbeleid 101
Paragraaf 8 Covid'19 110
Jaarrekening - Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 113
Overzicht van baten en lasten per programma 114
Toelichting overzicht van baten en lasten 119
Inkomsten 130
Financiële positie 132
Jaarrekening - Balans 135
Activa 141
Passiva 147
Bijlagen behorende bij de jaarrekening 171
SISA 172
Baten en Lasten per Taakveld 177
Bijlagen niet behorende tot de jaarrekening 179
Kerngegevens 180
Beleidsnota's per programma 182
Producten per programma 184
Geactiveerde kredieten 186
Controleverklaring en besluiten 193
Controleverklaring 195
Besluit tot vaststelling van de jaarrekening 197

Inleiding

Het is wat het is.

Hierbij biedt het college u de Jaarrekening 2021 aan. Met deze jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over het jaar 2021, het laatste volledige jaar van de bestuurstermijn van het college van Lokaal Alternatief, VVD en CDA.

In 2021 is veel bereikt maar vooral ook veel in gang gezet. Denk hierbij aan de woningbouw, de ontwikkelingen in het centrum van Duiven, de herinrichting van de Rijksweg, verkoop van grond op onze bedrijventerreinen, de transformatie van het sociale domein, circulaire economie en duurzaamheid.

Maar 2021 was ook een jaar waar we weer ingrijpend werden geconfronteerd met tegenwind door de Corona maatregelen. Ons werk moest op een andere manier worden vormgegeven. Digitaal vergaderen of uitstellen van ontmoetingen en bijeenkomsten. Ook van onze inwoners, verenigingen en bedrijven werd veel flexibiliteit en aanpassingsvermogen gevraagd. Onder deze lastige omstandigheden is veel bereikt, we zijn als betrouwbare partner blijven draaien en daar mogen we als gemeente trots op zijn.

Op begrotingsbasis was al voorzien dat 2021 een goed financieel jaar zou worden. Vooral de winstnemingen in de grondexploitatie zorgen voor een positief saldo in deze jaarrekening. Verder werkt ook het resultaat van de gemeenschappelijke regeling 1Stroom positief door in het resultaat. Andere grote voordelen ontstaan door lagere rekenrentes en minder activiteiten vanwege de corona beperkingen. Daardoor kan in deze jaarrekening een aanzienlijk positief resultaat worden gepresenteerd van € 6.945.000.

Wanneer we dit bedrag in de Algemene Reserve storten dan komt het saldo van die reserve boven de vastgestelde bovengrens voor 2021 uit. Daarmee zijn alle opgesomde risico's nu voldoende gedekt. Ook de weerstandsratio en de solvabiliteitsratio ontwikkelen zich positief en naderen de streefwaarden. Daarmee is de huidige financiële situatie redelijk op orde. De tekorten in het Sociaal Domein in combinatie met het ambitieniveau van de gemeente zorgen er voor dat het structurele beeld in de komende jaren aandacht blijft vragen. Wanneer het Rijk daadwerkelijk structureel met extra bedragen voor Jeugdzorg gaat komen, zijn de prognoses voor 2023 en verder positief al blijft het evenwicht broos.

Hiermee is een solide financiële basis gelegd die ruimte biedt om met vertrouwen de uitdagingen van de komende jaren aan te gaan. We constateren ook dat er veel incidentele ruimte is maar dat die ruimte structureel beperkt is. Reden waarom dit nieuwe college dan ook meer ontwikkelingen in gang wil zetten met incidentele middelen. Kijken of het werkt en dan pas overgaan tot structurele dekking als dat nuttig blijkt.

De meevallers die het positieve saldo veroorzaken zijn hoofdzakelijk van incidentele aard. In de toekomst gaan we strakker aan de wind zeilen. Gaan we structurele kosten beter inschatten, onze risico’s op de juiste hoogte inboeken en gedurende het jaar al kijken naar wat we kunnen realiseren met inzet van middelen die incidenteel vrijvallen.

Geluk (of welbevinden) van onze inwoners blijft is voor ons een belangrijke richtinggever. De inwoners geven het leven in de Liemers een hoog cijfer (bij Geluksonderzoek de Liemers geven mannen hun leven een 8,01 en vrouwen een 7,59). De gevolgen van de maatregelen die genomen zijn om Corona te bestrijden zijn hier niet in verwerkt en daar hebben we op dit moment ook nog geen helder en definitief beeld van en zullen we ook kritisch blijven volgen.

Zijn er groepen in onze samenleving die in de knel zijn komen te zitten door de afgelopen twee jaar en wat kunnen wij er aan doen om dit te verbeteren. Ook dit college beseft dat de invloed van de gemeente op het geluk van onze inwoners soms beperkt is maar wil daar waar dat kan wel het verschil maken.

Met deze jaarrekening sluiten we een jaar af dat heel anders is verlopen dan we vooraf hadden ingeschat. Een jaar waarin we maatschappelijk veel tegenvallers hebben gehad en in financieel opzicht veel meevallers. Vandaar “Het is wat het is “.

Maar ook vandaag worden wij maar ook de Duivense samenleving geconfronteerd met grote onzekerheden. De oorlog in Oekraïne, opvang van vluchtelingen en statushouders, de wooncrisis, de klimaatcrisis, inflatie en energiearmoede. De kracht die onze samenleving in de afgelopen jaren heeft getoond maakt dat we er vertrouwen in hebben dat we samen met die samenleving de uitdagingen die voor ons liggen aan kunn

Jaarverslag - Programmaverantwoording

Programma 1	Bestuur
Programma 2	Maatschappij
Programma 3	Omgeving
	Algemene dekkingsmiddelen
	Onvoorzien
	Onzekerheden
	Verplichte indicatoren

Programma 1 Bestuur

1.1 Wat hebben we bereikt?

Programmadoel

Wij zijn een transparante en betrouwbare overheid middenin een vitale en veilige samenleving, die inwoners faciliteert en uitdaagt tot het nemen van initiatief.

Toelichting

De trend dat de samenleving aan zet is zet zich voort. De gemeente faciliteert inwoners, wijken, dorpen, ondernemers en organisaties om elkaar te helpen en initiatieven verder te brengen en mogelijk te maken. Hiermee verschuift het accent van ‘zorgen voor’ naar ‘zorgen dat’. De gemeente zorgt er voor dat er een basisniveau is en een vangnet voor hen die er niet zelf of samen uitkomen. In het coalitieakkoord 2018-2022 was opgenomen dat de gemeente nog meer ruimte gaat bieden aan initiatieven vanuit de samenleving en die initiatieven faciliteert en stimuleert. De gemeente stelt zich hierbij regelmatig op als partner en staat daarmee midden in de samenleving. Wat daarnaast bijdraagt is een prettig/positief gevoel van veiligheid in de eigen omgeving. Dit gevoel is er grotendeels al. Wij willen bevorderen dat dit positieve veiligheidsklimaat voor inwoners en ondernemers in Duiven vastgehouden wordt en waar nodig verbeterd wordt. Hiervoor dragen we samen de verantwoordelijkheid. Als gemeente versterken we de preventie en pro-activiteit.

Het werken aan een veilige gemeente is van oudsher een overheidstaak. Naast beleid en uitvoering op de wettelijke veiligheidstaken zijn ook initiatieven van inwoners van belang. In onze dienstverlening zien we dit ook terug. De behoefte en de vraag van de klant staat centraal als het gaat om de inrichting van de dienstverlening. Dit betekent een integrale benadering van dienstverlening en eenduidige en kwalitatief hoogwaardige klantcontacten.

Hoofddoelen

Wij willen dit bereiken door:

A. De samenleving stimuleren om initiatieven te nemen die bijdragen aan prettig wonen en leven.

B. Het vasthouden van het positieve veiligheidsklimaat voor inwoners en ondernemers.

C. Het verbeteren van de kwaliteit van onze dienstverlening, met aandacht voor wat nodig is.

D. Een organisatie die invulling geeft aan het programmadoel.

Externe ontwikkelingen

- “Overheidsbrede dienstverlening 2020”, de “Wet modernisering elektronisch bestuur”, de “Wet digitale overheid” en het “Besluit digitale toegankelijkheid” nopen tot het voortdurend uitbreiden en vernieuwen van de digitale mogelijkheden en toepassingen voor inwoners. Het is niet de vraag of maar hoe de gemeente hierbij aan moet haken. We zorgen ervoor dat we zoveel mogelijk aanhaken bij landelijke ontwikkelingen en mogelijkheden.
- Het experimenteren met nieuwe vormen van lokale democratie is een ontwikkeling die vanuit de rijksoverheid en de provincie gestimuleerd wordt. Er worden ondersteuningsprogramma's aan gemeenten aangeboden. Zo zijn steeds meer gemeenten met de burgerbegroting aan het experimenteren. Ook het Right to Challenge is een ontwikkeling die je steeds meer ziet bij gemeenten. Het experimenteren komt voort uit de wens om te komen tot een grotere burgerbetrokkenheid bij de lokale politiek.

1.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?

A. De samenleving stimuleren om initiatieven te nemen die bijdragen aan prettig wonen en leven.

Dit is het speerpunt:

1.A.1	Experimenteren met nieuwe vormen van lokale democratie: Uitdaagrecht/Right to Challenge
Doel	Het experimenteren met en invoeren van nieuwe vormen van lokale democratie heeft onder andere als doel om de energie en de participatiekracht die er is in de samenleving positief te benutten en in te zetten voor het verbeteren van de leefbaarheid in Duiven en de dorpen en het vergroten van het vertrouwen tussen burgers en het bestuur.
Toelichting	In 2020 is besloten het onderwerp Burgerbegroting niet langer als speerpunt in de meerjarenbegroting op te nemen en geen nieuwe experimenten met de Burgerbegroting op te starten. In 2021 is er nieuwe regelgeving vastgesteld over de verplichting voor overheden om een Participatieverordening vast te stellen. Indien de gemeente aan het 'uitdaagrecht' handen en voeten wil geven zullen de kaders hiervoor in deze Participatieverordening opgenomen moeten worden. Dit 'recht om uit te dagen' kan gezien worden als het recht van de samenleving om aan zet te zijn. Het houdt in dat buurtgebonden (sociale) ondernemers en bewonersgroepen lokale voorzieningen en taken van de gemeente overnemen wanneer zij denken dat het op deze wijze beter of anders kan. De gemeente staat voor de uitdaging dit recht goed te ondersteunen. Er geldt na vaststelling van de wet een overgangstermijn van een jaar waarbinnen de voorbereidingen voor het opstellen en implementeren van de Participatieverordening gerealiseerd kan worden. Voorgesteld wordt om het jaar 2021 te benutten als jaar waarin we gaan experimenteren met het uitdaagrecht. Dat we hiermee aan de slag willen gaan past binnen het huidige stimuleringsbeleid (lijn 5) en het beleid dat we initiatieven zoveel mogelijk willen faciliteren (grote initiatievenpot, kleur uw buurt). De ervaringen die we hiermee op doen geven input voor de in 2021 op te stellen Participatieverordening.
Bereikt/niet-bereikt	Deze pilot heeft in 2021 één werkelijke uitdaging opgeleverd. Dat was onvoldoende om het Uitdaagrecht te kunnen evalueren eind 2021. Aan de oproep aan inwoners om uitdagingen in te dienen hebben vier inwoners gehoor gegeven. Van de vier indieners bleken er twee hun eigen diensten te willen aanbieden aan de gemeente Duiven en een indiener had een vraag aan de gemeente. Dat maakt dat er eigenlijk maar één echte uitdaging is ingediend. Naar aanleiding van bovengenoemde wordt de pilot Uitdaagrecht met nog een jaar verlengd tot eind 2022. De enige uitdaging uit 2021 wordt in 2022 meegenomen in de evaluatie en indien nodig wordt het proces voor indiening aangepast. Medio 2022 volgt een tussenrapportage. De pilot is geslaagd bij minimaal zes uitdagingen. Die zijn minimaal nodig om in 2022 tot een goede evaluatie te komen.

B. Het vasthouden van het positieve veiligheidsklimaat voor bewoners en ondernemers.

Dit zijn de speerpunten:

1.B.1	Aanpak Ondermijning
Doel	Het voorkomen en terugdringen van ondermijnende criminaliteit.

1.B.1	Aanpak Ondermijning
Toelichting	De aanpak van ondermijning is een speerpunt in ons integraal veiligheidsbeleid. Ondermijning is een nog steeds groeiend probleem en de bestuurlijke aandacht is hoog. Belangrijke onderdelen in onze aanpak zijn het vergroten van de bewustwording en meldingsbereidheid onder inwoners, ondernemers en personeel van de gemeente en haar veiligheidspartners, het uitvoeren van integrale controles en het gericht onderzoeken van signalen. De belangrijkste aandachtsgebieden zijn hennep/drugs, mensenhandel, zorgfraude en witwassen.
Bereikt/niet-bereikt	• Vanwege corona zijn er geen interne ambtelijke voorlichtingsbijeenkomsten geweest. Op individueel niveau zijn nieuwe collega's wel van informatie voorzien. • Er zijn meerdere communicatie-uitingen gedaan via onze mediakanalen over allerlei vormen van ondermijning. • Het Damoclesbeleid is geactualiseerd. • Er zijn vier drugspanden aangetroffen waar bestuursrechtelijk tegen is opgetreden. In één geval is een pand voor drie maanden gesloten. • Naar aanleiding van de door het RIEC uitgevoerde weerbaarheidsscan is er in november 2021 een nieuw Uitvoeringsplan ondermijning vastgesteld voor de jaren 2021 t/m 2023. • De APV is aangepast mede naar aanleiding van adviezen in de weerbaarheidsscan. • Er zijn drie integrale controles gehouden. Vanwege corona zijn die kleinschalig uitgevoerd. De doelen zijn deels behaald. Vanwege corona zijn er enkele concessies gedaan: er zijn geen interne voorlichtingsbijeenkomsten voor personeel geweest, we waren terughoudend met integrale controles en leerlingalert op het Candea College is nog niet gestart.

1.B.2	Verbinding tussen zorg en veiligheid
Doel	Het vormgeven van een toekomstbestendige lokale zorg- en veiligheidsstructuur.

1.B.2	Verbinding tussen zorg en veiligheid
Toelichting	Een goede verbinding tussen zorg en veiligheid wordt steeds belangrijker, nu de gemeente sinds de decentralisatie in het sociaal domein verantwoordelijk is voor de zorg. Er spelen diverse onderwerpen op het snijvlak van zorg en veiligheid. Voorbeelden zijn: de aanpak van personen met verward gedrag, personen die ernstige woonoverlast veroorzaken in hun buurt of jongeren die vanwege een instabiele thuissituatie afglijden naar criminaliteit of radicaliseren. In de loop der tijd zullen zich steeds nieuwe knelpunten en doelgroepen manifesteren. Zorg en veiligheid sluit nu nog niet altijd goed op elkaar aan. Het vormgeven van een toekomstbestendige lokale zorg- en veiligheidsstructuur is daarom een speerpunt voor de komende jaren.
Bereikt/niet-bereikt	Het aantal meldingen van overlast van verwarde personen is in 2021 licht gestegen: van 84 naar 88. Er is – ondanks corona – veel werk verzet om procedures te stroomlijnen en de onderlinge afstemming tussen betrokken partijen te verbeteren: • Convenant met de politie over gegevensuitwisseling van personen met verward gedrag is in de eerste helft van 2021 vastgesteld. • De gemeenten analyseert samen met de politie doorlopend de meldingen rond personen met verward gedrag met de bedoeling de problematiek rond deze personen inzichtelijk te krijgen en te kunnen beoordelen of iemand vaker overlast veroorzaakt. • Er is gestart met het verbeteren van de ketenaanpak c.q. de verbindingen tussen de betrokken partijen ten aanzien van personen met verward gedrag. Binnen 1Stroom is er een groep consulenten (aandachtsfunctionarissen zorg & overlast) die meldingen met de politie en andere netwerkpartners oppakt. De werkwijze is vastgelegd in een intern werkproces. • De aandachtsfunctionarissen zorg & overlast zijn ook de deskundigen op de uitvoering van de Wet verplichte Gemeentelijke Gezondheidszorg (WvGGZ) en de Wet Zorg en Dwang (WZD). De gemeentelijke aanpak ten aanzien van de WvGGZ is uitgeschreven, de aanpak WZD (nog) niet. Dit omdat de taak van de gemeente een andere is. • Het meldpunt WvGGZ loopt. Hierover is regelmatig contact met VGGM. Dit om de samenwerking te bevorderen. VGGM is verantwoordelijk voor het meldpunt voor de Liemerse gemeenten. Dit willen we voorlopig zo laten. • Medio 2020 waren er veel overlastmeldingen van een rondzwervende jeugdgroep/-groepen in de Liemerse gemeenten. De harde kern van deze groepen is in kaart gebracht en voor een persoonsgerichte aanpak aangemeld bij het Veiligheidshuis. De groep jongeren eromheen wisselt van samenstelling en locatie. Daardoor is geen groepsaanpak opgesteld; maar er is wel aandacht voor deze personen. • Vanwege de toegenomen jeugdoverlast is in Duiven in april 2021 een ambulant jongerenwerker gestart, die nauw samenwerkt met politie en boa's. De APV's is in december 2021 aangepast. Er is onder meer een verbod op het dragen van gevaarlijke voorwerpen opgenomen en het artikel over de wet aanpak woonoverlast is geactualiseerd.

C. Het verbeteren van de kwaliteit van onze dienstverlening, die aansluit op de behoeften en verwachtingen van onze inwoners.

Dit is het speerpunt:

1.C.1	Moderniseren van de dienstverlening
Doel	Zoveel mogelijk uitbreiden van de digitale dienstverlening en optimaliseren van de digitale toegankelijkheid van gemeentelijke producten en diensten.

1.C.1	Moderniseren van de dienstverlening
Toelichting	In de periode vanaf 2021 zullen we aandacht blijven houden voor het moderniseren van de dienstverlening. Dit is een continue proces, waarin we zoveel mogelijk aansluiten bij landelijke ontwikkelingen en trends in de samenleving, binnen de mogelijkheden die er zijn. Bij de inrichting van onze dienstverlening stellen we onze inwoners, bedrijven en instellingen centraal. We proberen daarbij zoveel mogelijk aan te sluiten op de leefwereld van onze klanten (mensgerichte systemen & processen). Bij de verdere ontwikkeling van de digitale dienstverlening hanteren we de volgende 5 uitgangspunten: • Digitaliseren daar waar het zinvol is • Toegankelijkheid • Integraliteit • Flexibiliteit • Betrouwbaarheid & Transparantie De grote verscheidenheid aan beschikbare ict-oplossingen –zowel landelijk via MijnOverheid, als via verschillende leveranciers van backofficeapplicaties en via de gemeentelijke website– vraagt om strategische keuzes. De Liemerse i-Visie en i-Strategie bieden handvatten om daarin robuuste en toekomstbestendige keuzes te kunnen maken. We houden ook aandacht voor de niet geringe groep inwoners/klanten die niet of minder zelfredzaam is en voor de groep digibeten en laaggeletterden. We zorgen dat ook voor deze doelgroepen de gemeentelijke producten en diensten goed toegankelijk zijn, zowel digitaal als analoog. Waarbij we ook blijven investeren in de kwaliteit van het persoonlijk klantcontact. In 2020 zijn we als gemeente aangesloten bij de Coöperatieve vereniging Dimpact. Daarmee is een belangrijke stap gezet in het samen organiseren, waarmee we kostenefficiëntie, standaardisatie en ontwikkeling van gemeenschappelijke, op elkaar aangesloten digitale werkprocessen en voorzieningen mopgelijk maken. Vanuit deze samenwerking wordt in 2021 een nieuwe gemeentelijke website ontwikkeld en live gebracht. Naast het realiseren van ambities op het gebied van dienstverlening hebben we aandacht voor beheersing van de kosten. In dat verband heeft het AB van 1Stroom besloten om de fysieke openingstijden van het gemeentehuis per 2021 in te perken, met dien verstande dat het gemeentehuis dan op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag alleen de ochtenden van 8.00-12.00 uur geopend zal zijn. Met de daaraan verbonden middagsluiting realiseren we een besparing van € 35.000. De woensdagmiddag houden we beschikbaar om ouders met kinderen tegemoet te komen op de schoolvrije middag. Deze woensdagmiddagopenstelling zal weer gaan gelden zodra de strenge beperkende maatregelen rondom het Coronavirus opgeheven worden
Bereikt/niet-bereikt	In 2021 is de gemeentelijke hoofdwebsite verder verbeterd voor wat betreft de vindbaarheid van informatie en de digitale toegankelijkheid. Zo zijn er veel (ontoegankelijke) pdf-formulieren omgezet naar (toegankelijke) e-formulieren. Het aantal e-formulieren is daarmee flink toegenomen, van 74 per 1-1-2021 naar 94 per 31-12-2021.

D. Een organisatie die waar maakt dat de gemeente een transparante en betrouwbare partner is middenin een vitale en veilige samenleving, die inwoners faciliteert en uitdaagt tot het nemen van initiatief, die invulling geeft aan de randvoorwaarden die de gemeenteraden hebben gesteld met betrekking tot kwaliteit en kosten en die de opdrachten van beide besturen uitvoert.

1.D.1	Organisatie 1Stroom
Doel	Doorontwikkeling van 1Stroom

1.D.1	Organisatie 1Stroom
Toelichting	De organisatie 1Stroom, de ambtelijke organisatie van de gemeenten Duiven en Westervoort, is op 1 januari 2018 van start gegaan, met als missie/visie: Een veerkrachtige organisatie middenin een vitale samenleving. In de afgelopen jaren is veel bereikt binnen 1Stroom en de missie en visie staan nog als een huis. Tegelijkertijd is de afgelopen jaren duidelijk geworden dat er aanpassingen en verbeteringen nodig zijn om door te groeien naar de gewenste veerkrachtige organisatie die middenin de vitale samenleving staat. Daarom is in 2020 het traject 'Doorontwikkeling 1Stroom' van start gegaan.
Bereikt/niet-bereikt	**Veranderstrategie voor de doorontwikkeling van de organisatie** De eerste stap in de veranderstrategie was de aanpassing van de structuur en sturing binnen de organisatie. Deze aanpassing is per 1 september 2021 doorgevoerd. De aanpassing van de structuur was randvoorwaardelijk om verder te gaan met de tweede stap in de veranderstrategie: het verder werken aan de ontwikkeling van de cultuur en de ontwikkeling van medewerkers. In 2021 is een start gemaakt met het opstellen van de strategische ontwikkelagenda voor de organisatie. De ontwikkelagenda gaat houvast bieden om de gewenste ontwikkeling de komende jaren door te voeren. In de ontwikkelagenda wordt de focus gelegd op de volgende drie thema's: Structuur in het bestuurlijke proces Eigenaarschap Trots De strategische agenda is in het eerste kwartaal van 2022 vastgesteld. **Kwaliteit van dienstverlening** *Bereikbaarheid* Een van de speerpunten voor het verbeteren van de dienstverlening was de verbetering van de (telefonische) bereikbaarheid. Eind 2020 is het plan van aanpak 'Verbeteren bereikbaarheid' vastgesteld. Met behulp van technische verbeteringen en nauwkeurige managementrapportages zijn er in 2021 goede stappen gezet. Het is noodzakelijk om blijvende aandacht te houden voor en sturing te geven aan de bereikbaarheid. Begin 2022 heeft er opnieuw een bereikbaarheidsonderzoek plaatsgevonden om inzicht te krijgen in de actuele bereikbaarheid van de organisatie. De resultaten hiervan worden binnenkort bekend. *Voortgangsrapportage 1Stroom* Duiven en Westervoort hebben de gemeenschappelijke regeling opgericht om gezamenlijk een robuuste ambtelijke organisatie te vormen die leidt tot een hogere kwaliteit van dienstverlening aan inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuur. Begin 2021 is de Voortgangsrapportage 1Stroom aan de raden van de deelnemende gemeenten aangeboden met de nieuwe metingen van de klanttevredenheidsonderzoeken. Hieruit bleek dat de focus de afgelopen jaren lag op de basis op orde en de externe dienstverlening. Hierdoor was er geen ruimte om goed te investeren in de kwaliteit van dienstverlening aan de gemeenteraden. De beide gemeenteraden ervoeren duidelijk een mindere kwaliteit dan vanuit de oude ambtelijke organisaties. Het verbeteren van de dienstverlening aan de raden is dan ook een belangrijk aandachtspunt voor de komende jaren en heeft ook een plek gekregen in de strategische ontwikkelagenda. In 2023, wanneer 1Stroom 5 jaar bestaat, wordt een nieuwe voortgangsrapportage aan de gemeenteraden aangeboden.

1.D.1	Organisatie 1Stroom
	Leren en ontwikkelingen In 2020 is het online leerplatform ‘1StroomAcademie’ gelanceerd. In 2021 zijn verbeteringen doorgevoerd om het gebruik verder te stimuleren, zoals de toegang tot het leerplatform met ‘single-sign-on’. In het kader van het verder ontwikkelen van het bestuurlijk ambtelijk samenspel heeft de tweede groep het programma ‘Versterken Adviseurs’ in 2021 afgerond. Met de training helder en strategisch adviseren is het schrijven van bestuurlijke college- en raadsvoorstellen verder geprofessionaliseerd. 36 medewerkers hebben deze training gevolgd en 8 medewerkers hebben deelgenomen aan een opfriscursus. **Financiële functie** 1Stroom is er in 2021 in geslaagd de kwaliteit van de interne beheersing en de kwaliteit van de financiële functie in algemene zin te verbeteren. Dit wordt bevestigd door de externe accountant , zoals ook blijkt uit het accountantsverslag. In 2021 is een intern controleprogramma opgesteld. Dit programma wordt door de interne organisatie uitgevoerd. **Financieel resultaat** Het jaar 2021 sluit voor 1Stroom af met een positief resultaat van € 1.066.403. Dit resultaat is voornamelijk het gevolg van niet begrote incidentele (hogere) bijdragen, extra vergoedingen als gevolg van covid, openstaande vacatures, de financiële ruimte die ontstaat tussen het vertrek en komst van nieuwe medewerkers en minder uitgaven als gevolg van Covid. Hiervan komt op basis van de gemaakte afspraken omtrent grondexploitatie € 230.805 ten gunste van de gemeente Duiven. € 835.598 is het positieve resultaat dat ten gunste komt van de gemeenten Duiven en Westervoort conform de verdeelsleutel. In het algemeen bestuur van 1Stroom is op basis van dit resultaat het voorgenomen besluit genomen om drie bestemmingsreserves te vormen van in totaal € 316.785. Dit betreffen reserves van € 118.200 voor een bijdrage in de thuiswerkplek, € 150.000 voor het opzetten van Traineeships en € 48.585 voor informatiebeveiliging en het versteken van de interne organisatie SdL.

1.3 Wat heeft het ons gekost?

Hieronder een tabel waarin de cijfers worden vergeleken van de jaarrekening 2020, de begroting voor wijziging, de begroting na wijziging, de werkelijke cijfers 2021 en het verschil tussen de begroting na wijziging met de werkelijke uitgaven.

Resultaat programma Bestuur

	Rekening 2020	Begroting 2021 v.w.	Begroting 2021 n.w.	Rekening 2021	Saldo 2021
Lasten	13.126	14.608	16.574	15.128	1.446
Baten	45.387	46.179	48.340	48.657	318
Gerealiseerde totaal saldo	**32.261**	**31.571**	**31.766**	**33.529**	**1.764**
Resultaatbestemming	-118	-18	204	204	1
Gerealiseerde resultaat	**32.143**	**31.553**	**31.969**	**33.734**	**1.765**

(Bedragen x € 1.000)

Verklaring van het saldo

Het positief resultaat op het programma Bestuur bedraagt vóór bestemming € 1.764.000. Voor een verklaring van de grote verschillen verwijzen we naar de verschillenanalyse op pagina 118 en verder.

Bestuur	195.000
Burgerzaken	- 6.000
Beheer overige gronden en gebouwen	689.000
Overhead	140.000
OZB niet-woningen	218.000
Overige belastingen	- 25.000
Algemene Uitkering	- 244.000
Overige baten en lasten	361.000
Crisisbeheer en brandweer	5.000
Openbare orde en veiligheid	- 63.000
OZB woningen	- 142.000
Treasury	46.000
Doorbelasting 1Stroom	870.000
Doorbelasting kapitaallasten	-279.000
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	**1.764.000**

Bedragen in €

Directe kosten (€ 1.174.000)
Het voordeel op het **taakveld bestuur** is ontstaan doordat er vanwege de nieuwe berekeningen door het ABP waarin een hogere rekenrente wordt gehanteerd kon worden onttrokken uit de voorziening voor pensioenen wethouders. Verder heeft de Groene Metropoolregio nog niet alle opdrachten kunnen uitvoeren waardoor de kosten lager uitvielen.
Op het **taakveld burgerzaken** valt het voordeel van het hogere aantal uitgegeven paspoorten en rijbewijzen weg tegen het nadeel van de extra kosten die corona veroorzaakte bij de verkiezingen.
Op het **taakveld beheer overige gronden en gebouwen** is een voordeel ontstaan. Dat komt omdat de sloopkosten van de Walcherenstraat 5 en de Loostraat 35 niet volledig zijn uitgegeven maar zijn doorgeschoven naar 2022. Vanwege de afschrijving op de boekwaarde van het pand in het Vitaal Centrum is er een bedrag uit de voorziening vrijgevallen. Ook de niet geraamde opbrengsten voor de verkoop van snippergroen leveren een voordeel op.
Het **taakveld Overhead** levert een voordeel op dat grotendeels wordt veroorzaakt door de lagere doorbelasting van uren grondexploitatie door 1stroom en het positieve resultaat in de jaarrekening van 1Stroom.
Doordat de rente op de kapitaalmarkt zo laag is zijn er voordelen op het **taakveld Treasury**. De omzettingen van hypothecaire geldleningen in het afgelopen jaar zorgen voor een nadeel.
Op de taakvelden **OZB voor woningen en niet woningen** ontstaat een voordeel doordat er minder leegstand was en enkele uitbreidingen. Bovendien zijn de kosten van invordering en inhuur van expertise vorig jaar lager geweest.
Op het **taakveld overige belastingen** ontstaat een nadeel doordat er minder opbrengsten zijn geweest bij de hondenbelasting en de reclamebelasting.
Het **taakveld Algemene Uitkering** komt door hoeveelheidsverschillen in de maatstaven jeugdigen en inwoners lager uit. In dit totaal zijn de aanpassingen van de maatstaven voor 2019 en 2020 ook verwerkt alsmede de gevolgen van de decembercirculaire.
Het voordelige verschil op het **taakveld Overige baten en lasten** ontstaat voornamelijk doordat de stelpost prijsstijgingen vrijvalt.
Op het **taakveld crisisbeheer en brandweer** zijn diverse kleine voordelen op onderhoudskosten.

Op het **taakveld openbare orde en veiligheid** hebben we een nadeel omdat er minder legesopbrengsten APV waren vanwege minder aanvragen door corona. Ook opbrengst van de reclameborden aan de lichtmasten viel tegen.

Doorbelasting (€ 590.000)
De werkelijke lasten van 1Stroom zijn volgens de in de begroting gehanteerde procentuele verdeling aan de taakvelden in Duiven en Westervoort doorbelast. In dit programma 1 zijn minder kosten terecht gekomen dan geraamd omdat het voordeel op 1Stroom hier is verwerkt. Op de kapitaallasten ontstaat een nadeel doordat het gebouw aan de Walcherenstraat 5 (de Timp) nog een boekwaarde had maar nu is gesloopt.

Saldo resultaatbestemming (mutaties reserves)
Het saldo op de resultaatbestemming op dit programma is € 1.000. In totaal is er dus minder in de reserves gestort dan geraamd. Het structurele resultaat van de Najaarsnota 2020 is niet aan de Algemene Reserve toegevoegd. In de Bestemmingsreserve Vastgoed is het exploitatiesaldo (€ 5.000) van het vastgoed in het centrum gestort.

Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	**1.764.000**
Najaarsnota 2020 structureel	31.000
Saldo vastgoed centrum	- 30.000
Gerealiseerde resultaat	**1.765.000**

Bedragen in €

1.4 Welke verbonden partijen waren betrokken?

	Samenwerking de Liemers
Doel	Het vergroten van de gemeentelijke slagkracht (met behoud van bestuurlijke zelfstandigheid) door bundeling van ambtelijke expertise op strategisch, tactisch en operationeel niveau met als resultaat verhoogde kwaliteit, continuïteit en efficiëntie.
Taak	Verrichten van beleidsvoorbereidende en uitvoerende taken met betrekking tot sociale dienst, ict en inkoop.
Beleidsrisico's	Beleidsbepaling – daar waar mogelijk op elkaar afgestemd – blijft bij de individuele gemeenten en de uitvoering en ontwikkeling van het beleid wordt door de samenwerking opgepakt. Afstemming in deze is georganiseerd middels periodieke overleggen op verschillende niveaus waarin afstemming met elkaar wordt gezocht.

Resultaat in 2021

2021 stond in het teken van Covid 19, thuiswerken, nieuwe bestuurlijke opdracht RSD en de voorbereiding op de bestuurlijke opdracht RID. De jaarrekening SDL laat een voordeel zien van € 163.986.

Consolidatie op programmaniveau

Lasten	Rekening 2020	Begroting 2021	Realisatie 2021	Verschil 2021	I/S
Programma 1: Bestuur	40.640	47.250	47.908	658	I
Programma 2: RID	5.039.670	5.474.306	5.364.201	-110.105	I
Programma 3: Inkoop	251.196	274.868	217.445	-57.423	I
Programma 4: RSD	6.008.157	6.045.259	6.045.019	-240	I
Eliminatie doorbelasting intern	-360.599	-362.000	-358.875	3.125	I
Totaal lasten	**10.979.064**	**11.479.683**	**11.315.698**	**-163.986**	

Eliminatie doorbelasting intern betreffen de lasten en baten voor de RSD die als baat bij de RID worden verantwoord en als kosten bij de RID. In de consolidatie worden deze geëlimineerd omdat ze op het SDL resultaat geen invloed hebben.

RSD

Vlak voor de zomer 2021 hebben de Raden de nieuwe bestuurlijke opdracht RSD geaccordeerd.

De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo) is in 2021 nog 2 keer verlengd. Het aantal ondernemers dat daar gebruik van heeft gemaakt is bij Tozo 5 ook gevraagd om na te denken over levensvatbaarheid en er is hulp aangeboden in de vorm van begeleiding of schuldhulpverlening. Van deze mogelijkheden is maar zeer beperkt gebruik gemaakt. Op basis van het aantal Tozo-besluiten worden op basis van een vast bedrag per besluit uitvoeringskosten toegekend. Voor 2021 is er recht op € 229.300 uitvoeringskosten. Er is in 2021 voor € 179.300 aan kosten gemaakt voor de uitvoering van de Tozo. Daarom wordt verzocht om € 50.000 toe te voegen aan de Bestemmingsreserve Tozo voor de uitvoering van de invordering van de bedrijfskredieten in de toekomstige jaren. Bij de afsluiting van de jaarrekening kwam nog een incidenteel voordeel naar voren van € 4.450. Aangezien de afrekeningen al hebben plaatsgevonden wordt verzocht dit ook toe te voegen aan de bestemmingsreserve waardoor het resultaat na bestemming 0 wordt.

Ondanks de beperkingen die Covid 19 tot gevolg had, zoals thuiswerken en de lock down, was de arbeidsmarkt gunstig. De vraag naar werknemers was groter dan het aanbod. Door het op grote schaal inzetten van LEON (Leer en Ontwikkel Netwerk) is het gelukt veel klanten werkfit te maken en part-time of full-time te plaatsen op een arbeidsplek. Plaatsingen met behulp van loonkostensubsidie zijn ook in 2021 verder toegenomen.

Bijna 90% van de klanten die in 2020 zijn geplaatst, zijn ultimo 2021 nog steeds aan het werk. De RSD is erg actief in allerlei regionale overleggen t.b.v. de arbeidsmarktregio Midden Gelderland.

	RID Door vertrek van de manager RID in november 2020, is in maart 2021 een nieuwe directeur RID benoemd. Aan hem de taak om een strategische visie voor de RID op te stellen. Hiervoor zijn in samenwerking met Quarrant informatiesessies geweest met de opdrachtgevers. De uitwerking en besluitvorming over de toekomstvisie van RID moet nog worden geformuleerd en vastgesteld. Dit zal in 2022 plaatsvinden. In 2021 heeft een grote Oracle-bug en de kwetsbaarheid Apache Log4j heel veel energie van de informatiebeveiliging gevraagd. De structurele aanpassingen die noodzakelijk zijn (Brief van Van Zanen) zullen ook meegenomen worden bij de toekomstvisie van de RID. Uit de sessies met de opdrachtgevers is wel duidelijk geworden dat de afdeling Inkoop via de SDL geen toekomstperspectief heeft. Naar aanleiding van deze meldingen hebben 2 van de 3 inkoopadviseurs al een andere baan geaccepteerd. Voor de lopende werkzaamheden worden externen ingehuurd. Over hoe en wanneer de afdeling Inkoop wordt ontmanteld, zijn nog geen afspraken gemaakt. Dit zal in 2022 met de gemeenten worden afgestemd.

	1Stroom
Doel	De ambtelijke fusie moet ertoe leiden dat de organisatie: • Robuuster wordt (minder **kwetsbaar**). • Voldoende flexibel kan zijn om twee zelfstandige gemeenten te bedienen en om mee te bewegen met veranderende taken en rollen van de overheid (**kracht**). • Optimale dienstverlening biedt aan inwoners, organisaties en bedrijven alsook aan de raden en colleges (**kwaliteit**). • Interessante loopbaanperspectieven biedt aan medewerkers en door zijn robuustheid in staat is om strategische kansen te benutten (**kansen).** Niet duurder en zo mogelijk goedkoper is dan de twee huidige organisaties gezamenlijk (**kosten**). Op basis van raadsbesluit juli 2016 geconcretiseerd tot een netto besparing van uiteindelijk € 600.000 in 2021.
Taak	Verrichten van beleidsvoorbereidende en uitvoerende taken voor de gemeenten Duiven en Westervoort.
Beleidsrisico's	Beleidsbepaling – daar waar mogelijk op elkaar afgestemd – blijft bij de individuele gemeenten en de uitvoering en ontwikkeling van het beleid wordt door 1Stroom opgepakt. Afstemming in deze is georganiseerd middels periodieke overleggen op bestuurlijk niveau waarin afstemming met elkaar wordt gezocht.
Resultaat in 2021	Het resultaat 2021 van 1stroom was € 1.066.402 positief. Hiervan worden 3 bestemmingsreserves gevormd: € 118.200 bijdrage voor een thuiswerkplek, € 150.000 pilot traineeship-programma en € 48.585 voor informatiebeveiliging. Het restant vloeit terug naar de gemeenten Duiven en Westervoort.

	Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM)

Doel	Behartigen van de belangen van de deelnemers op de terreinen van brandweerzorg, ambulancezorg, publieke gezondheid, geneeskundige hulpverlening, crisisbeheersing en gemeenschappelijke meldkamer.
Taak	In stand houden van een brandweer, in stand houden van een geneeskundige hulpverleningsorganisatie bij rampen (GHOR), voorzien in de meldkamerfunctie, aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel, het inventariseren van en adviseren over risico's, voorbereiden op de bestrijding van branden, het organiseren van de crisisbeheersing, het bevorderen van medisch milieukundige zorg, het bevorderen van technische hygiënezorg, het bevorderen van psychosociale hulp bij rampen, het geven van prenatale voorlichting aan aanstaande ouders, taken op het gebied van jeugdgezondheidszorg en ouderengezondheidszorg en algemene infectieziektenbestrijding.
Beleidsrisico's	Om de financiële en beleidsrisico's in beeld te hebben en te beperken is er een regionaal controllersoverleg actief dat regelmatig overlegt met VGGM over de financiële positie. Dat heeft de afgelopen jaren tot forse besparingen geleid en tot beleidsarme begrotingen.
Resultaat in 2021	Als crisisorganisatie was VGGM in 2021 wederom druk met de bestrijding van de coronapandemie. Vanwege het testen en het bron- en contactonderzoek was de druk bij de GGD (onderdeel van VGGM) hoog en is veel tijdelijk personeel aangenomen. In 2021 is in het bestuur van VGGM een besluit genomen over een nieuwe verdeelsleutel voor een objectieve verdeling van de kosten van de brandweer over de deelnemende gemeenten. De nadelige effecten voor Duiven zijn in de meerjarenbegroting verwerkt. Daarnaast is een nieuwe visie op hulpverlening vastgesteld. Kern van de nieuwe visie is dat een hulpverleningsvoertuig (HV) niet alleen een rijdend magazijn met gereedschap is, maar een voertuig met een specialistisch team (van 4 personen) voor zware en complexe hulpverlening en energietransitie transport (kennis en kunde op het gebied van alternatieve brandstoffen). De tankautospuit (TS) vormt de basis voor het brandweeroptreden, ook bij hulpverleningen. De visie betekent onder andere dat het aantal hulpverleningsvoertuigen in de regio terug gaat van 7 naar 3. Verder is er onder de hoede van VGGM een nieuwe regionale structuur voor zorg en veiligheid opgezet. Het traject voor de functiewaardering voor artsen en verpleegkundigen in dienst van VGGM is afgerond. Deze medewerkers vallen onder de CAR-UWO. De aanzienlijke financiële consequenties worden in de VGGM begroting verwerkt.

	Streekarchief
Doel	Behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemers ten aanzien van het beheer van hun archiefbescheiden conform de Archiefwet.
Taak	Beheren en toezicht houden op de overgedragen en niet overgedragen archiefbescheiden van de deelnemers. Adviseren over de archiefbewaarplaatsen en het verstrekken van informatie uit de archiefbescheiden.
Beleidsrisico's	Niet van toepassing.

Resultaat in 2021	Omdat een groot deel van 2021 er geen vrijwilligers op het archief werkzaam waren en de archivarissen (vaak noodgedwongen) thuiswerkten, kon er op locatie minder werk worden verzet. Diverse activiteiten stonden dus op een laag pitje. Aan het opzetten van een e-depot werd in 2021 wel veel aandacht besteed. De firma DocFactory maakte een businesscase hiervoor. Op basis daarvan werd besloten de volgende stap te nemen en komt er een onderzoek naar de situatie per deelnemer waarbij aangegeven zal worden wat er aan menskracht en middelen nodig is. Er zijn adviezen uitgebracht in het kader van de vernietiging en de selectie, inventarisatie en overdracht van archiefbescheiden naar het SALD alsmede het aanpassen van de beheerregelingen.

	Euregio
Doel	Grensoverschrijdende samenwerking tussen territoriale gemeenschappen in Nederland en Duitsland bevorderen.
Taak	Grensoverschrijdende samenwerking van de deelnemers ondersteunen en coördineren. Zij voert hiertoe projecten uit. Zij vraagt aan en ontvangt financiële middelen van derden. Zij adviseert de deelnemers bij grensoverschrijdende activiteiten en problemen.
Beleidsrisico's	Beperkt. De Euregio voert nauwelijks eigen beleid.
Resultaat in 2021	Waar nodig wordt de Euregio ingeschakeld bij de uitvoering van beleid.

Programma 2 Maatschappij

2.1 Wat hebben we bereikt?

Programmadoel

We dragen bij aan een vitale Duivense samenleving, die veerkrachtig, flexibel, gezond, menselijk, zelfredzaam en maximaal leefbaar is.

Toelichting

Uitgangspunt is de eigen kracht van inwoners, bedrijven en verenigingen (samenleving). De meeste Duivenaren kunnen zonder hulp goed voor zichzelf zorgen. Inwoners die (tijdelijk) niet in staat zijn zelf regie over hun eigen leven te voeren krijgen passende zorg en hulp om waardevol en zelfstandig aan de (Duivense) samenleving deel te nemen.

Via het stimuleringsbeleid is bekend dat maatschappelijke instellingen en verenigingen hun verantwoordelijkheden kennen en dat zij een sterke “fundering” van de Duivense samenleving vormen, die vanuit de gemeente nog beter benut en versterkt wordt. Dit gebeurt door in overleg de samenwerking en dialoog tussen deze partijen te stimuleren, te faciliteren en initiatieven te ondersteunen. Dit kan (eenvoudige en) duurzame oplossingen mogelijk maken voor maatschappelijke vraagstukken en kan leiden tot betere resultaten voor mogelijk minder geld.

Er wordt sterk ingezet op preventieve voorzieningen met een lage toegangsdrempel, die dicht bij de inwoners worden aangeboden. Hiermee kunnen zwaardere zorg en maatwerkvoorzieningen voorkomen en/of uitgesteld worden. Dat is een win-win-situatie. Voor het verbeteren van het signaleren van hulpvragen van inwoners zijn door professionals o.a. vrijwilligers en andere groepen getraind. Een voorbeeld hiervan is dat vanuit Ketendementie het aanbod gedaan is om ouderenbonden en ontmoetingspunten te ondersteunen in de scholing voor omgaan met mensen met dementie, als daar behoefte aan is. Voor kwetsbare inwoners die geen regie over hun leven kunnen voeren en ook niet volwaardig aan de samenleving kunnen deelnemen is er een “vangnet”. Dit “vangnet” bestaat uit door de overheid georganiseerde voorzieningen en uit zo nodig specialistische zorg. De kwetsbare inwoner kan hierdoor zo prettig en zinvol mogelijk leven. Het “vangnet” is ook in 2021 verder versterkt.

De al in 2017 ingeslagen weg naar versterking van samenwerking met en tussen maatschappelijke instellingen, culturele instellingen, onderwijs en verenigingen in het basisteam/netwerk, Bewegen, Ontmoeten, Sporten en Spelen (BOSS) en cultuureducatie, is vervolgd. Dit heeft vanuit de gemeente een extra impuls gekregen, omdat niet alle partners met hetzelfde “vervoermiddel” en dezelfde ”snelheid” de ingeslagen weg volgen. Het resultaat is, dat alle partners op gelijkwaardige wijze deelnemen aan het basisteam/netwerk. De wijze waarop dit is gebeurd staat bij de speerpunten.

De basisvoorzieningen worden gevormd door mogelijkheden voor sport, recreatie, kunst, cultuur, educatie, onderwijs en gezondheidszorg. Voor alle inwoners van Duiven dragen die voorzieningen voor een belangrijk deel bij aan zinvolle vrijetijdsbesteding, ontplooiing, ontwikkeling en positieve gezondheid. De basisvoorzieningen maken het mogelijk dat inwoners zelfstandig de regie over hun leven kunnen voeren en deel kunnen nemen aan de samenleving. Goede basisvoorzieningen moeten ook voorkomen dat zo min mogelijk een beroep gedaan wordt op maatwerkvoorzieningen en gebruik gemaakt moet worden van het “vangnet”. De basisvoorzieningen worden in stand gehouden en versterkt waardoor het goed en prettig leven is in Duiven.

Hoofddoelen

Daarom zetten we in op:

A. De basis op orde

B. Meedoen naar vermogen

C. Zelfredzaamheid naar vermogen

Externe ontwikkelingen

Gespannen krappe arbeidsmarkt

Door de combinatie van daling uitkeringen Werkloosheidswet en Participatiewet, plus de vacaturestijging is de Nederlandse arbeidsmarkt afgelopen jaar steeds krapper geworden. De steunmaatregelen en het lage aantal faillissementen hebben hieraan bijgedragen. De krapte is zichtbaar in heel het land en in bijna alle sectoren en beroepen. Culturele en creatieve beroepen zijn hierop een uitzondering.

Een en ander heeft zich, mede onder invloed van de Corona pandemie razendsnel voltrokken. Van een gemiddelde arbeidsmarkt in het 1e kwartaal van 2021 is er een krappe arbeidsmarkt in het 3e kwartaal 2021. Een 1e doorrekening voor het 4e kwartaal van 2021 laat zien dat het bereikte punt vrijwel gelijk blijft. Feit blijft dat de arbeidsmarkt historisch krap is.

De Liemers en de Regio Midden Gelderland zijn hier vanzelfsprekend geen uitzondering op. Regio specifiek is er voor de Liemers (ic Duiven) een grote krapte in personeel op het gebied van de logistiek en techniek, terwijl het vrijwel onmogelijk lijkt om horeca personeel aan te trekken. Dit laatste heeft vooral te maken met het wegblijven van jongeren, die bv in Teststraten en Priklocaties aan de slag zijn (geweest) voor een zeer concurrerend uurtarief en op gunstiger werktijden.

De gemeente is in gesprek met horeca ondernemers en heeft al diverse acties uitgezet.

Naar verwachting zal de krapte op de arbeidsmarkt bij gelijkblijvende condities nog jaren voortduren. Dit vraagt de komende jaren om speciale inzet en inventiviteit van de gemeente(n) en haar partners.

Risico tweedeling

De huidige tijd kenmerkt zich door veel en snelle veranderingen en ontwikkelingen. De sociale media, de snelle technologische ontwikkelingen, de open samenleving en de digitalisering vragen veel van onze inwoners, partners en ook van de gemeente. Het leven wordt ingewikkelder en complexer en er is een risico dat er een tweedeling ontstaat in de samenleving. Onderscheid tussen mensen die het huidige tempo wel kunnen bijhouden en mensen die hier moeite mee hebben, mensen die voldoende financiële middelen hebben en mensen met beperkte middelen. Mensen met een hoge scholing en mensen met een lage of geen scholing, mensen met werk en mensen zonder werk, mensen die zich door gezondheid beperkt voelen en mensen die mee kunnen. De tweedeling tussen mensen met lagere inkomens en weinig baanzekerheden en degenen met een vaste baan en goed inkomen. Mensen met een stevig sociaal netwerk en mensen die zich eenzaam voelen. Mensen die wel mee kunnen met de digitale samenleving en mensen die afhaken. Het zoveel mogelijk voorkomen en verkleinen van deze tweedeling is belangrijk.

Invoering beschermd wonen

De ontwikkeling van beschermd wonen naar beschermd thuis wordt voortgezet. Vanaf 2022 zijn alle gemeenten inhoudelijk verantwoordelijk voor beschermd wonen en vervullen de centrumgemeenten de kassiersfunctie. Het plan is om alle gemeenten ook financieel verantwoordelijk te maken voor de uitvoering van beschermd wonen. Maar de ingangsdatum van de financiële doorvertaling is uitgesteld omdat het kabinet nog hierover moet besluiten. Er is een grote kans dat deze ingangsdatum naar een later tijdstip verschoven wordt. In 2021 heeft de regio Centraal Gelderland voorbereidingen getroffen om de samenwerking vorm te geven. Zie hiervoor ook het speerpunt Verbinding beschermd wonen, voorliggende voorzieningen (pag. 31).

Veranderende wetgeving inburgering 2021

Medio 2021 zijn de Wet Inburgering 2021 en haar onderliggende wetgeving vastgesteld. Deze zijn in werking getreden op 1 januari 2022. De inhoud van de wetgeving en het pakket van taken en verantwoordelijkheden zijn duidelijk. De taken en verantwoordelijkheden verzwaren aanzienlijk.

De gemeente is in 2021 gestart met de implementatie van deze wet. Hierin wordt samengewerkt met omliggende gemeenten op WSP-schaal. Ook is op Liemerse schaal nauw samengewerkt met Westervoort en Zevenaar en met RSD De Liemers.

Voor de gemeente Duiven is een start gemaakt met de beleidsnotitie Inburgering en met de verordening Inburgering.

Voor de implementatie en uitvoering ervan ontvangt de gemeente budget.

Onduidelijk is nog of de budgetten die de gemeenten ontvangt voor de uitvoering kostendekkend zullen zijn. Dit is een landelijk aandachtspunt.

Invoering maatschappelijke diensttijd

Sinds schooljaar 2020-2021 is op initiatief van Hope XXL op het Candea College (en het Liemers College) een proeftuin gestart voor maatschappelijke diensttijd, gefinancierd voor 2 jaar vanuit het Rijk. Men is begin 2022 nog bezig om een verlenging te krijgen van deze periode. Jongeren kunnen vrijwillig een maatschappelijke diensttijd invullen. Tijdens de maatschappelijke diensttijd leren jongeren iets nieuws, zoals koken, met machines werken of een evenement organiseren. Tijdens de maatschappelijke diensttijd doe je iets voor een ander.

Omgevingswet

Hoewel de grootste borging aangaande de Omgevingswet in het fysieke domein plaats vindt, werkt de nieuwe wet ook direct door in het sociale domein. “Wie wil, kan in Duiven maximaal gezond leven en wonen”. Dit bekrachtigt de regionale visie op de publieke gezondheid waarbinnen gezondheid wordt beschouwd als het vermogen zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven.

Samen met nwoners en maatschappelijke partners wordt het goede gesprek gevoerd over hoe we ook de fysieke omgeving meer effectief en efficiënt in kunnen zetten om onze sociale en maatschappelijke doelen en ambities te behalen. Gezamenlijke thema’s zijn onder meer de inclusieagenda, integrale kindcentra IKC’s, behoud en doorontwikkeling van cultuurhistorie, straten/buurt met overmatig veel hulpbehoevenden, ontmoetingsplekken, gemeentelijke (sport)accommodaties, beweegvriendelijke leefomgeving, eenzaamheid, veilige leefomgeving, zelfstandig thuis wonen.

Inclusie-agenda

In 2020 is de inclusie-agenda vastgesteld. Deze loopt tot en met 2022. In 2022 zal voorgesteld worden om deze voor te zetten. Met deze agenda wordt invulling gegeven aan het VN-verdrag voor mensen met een handicap. Uitgangspunt is dat iedereen mee moet kunnen doen in onze samenleving, een inclusieve samenleving dus. Het gaat om mensen met een lichamelijke, zintuiglijke en/of verstandelijke beperking. Vanaf 2020 is een themagroep met inwoners, een werkgroep gevormd met vertegenwoordigers van de gehandicaptenraad, de Raad voor Sociaal Domein, Uniek Sporten. Mikado en een gezinshuis zijn aan de slag gegaan om uitvoering te geven aan deze agenda. Net als in 2020 zijn er diverse aanpassingen gedaan in de openbare ruimte zodat mensen met een fysieke beperking gemakkelijker gebruik kunnen maken van de openbare ruimte. Verder is gestart met het digitaal toegankelijk maken van gemeentelijke websites. Vanwege de corona maatregelen konden in het najaar geen bijeenkomsten worden georganiseerd.

Eenzaamheid

Er is een lokale projectgroep die in 2021 de week van de ontmoeting georganiseerd heeft. De gemeente faciliteerde hierin. Een week om aandacht te vragen voor het thema eenzaamheid. Tijdens deze week zijn tal van activiteiten georganiseerd die goed werden bezocht. Ook in 2022 zal deze week worden georganiseerd.

Sportakkoord en preventieakkoord

Nadat in 2020 het sportakkoord is opgesteld en hier vervolgens uitvoering aan wordt gegeven, is in 2021 een preventieakkoord vastgesteld in het najaar na een interactief proces met inwoners, verenigingen, organisaties en professionals. In 2022 en 2023 zal het preventieakkoord worden uitgevoerd.

Sportakkoord BOSS

Op 9 maart 2020 is het BOSS-akkoord gesloten. Met het BOSS-akkoord kan de gemeente Duiven, samen met haar partners, richting geven aan het sportbeleid en bijdragen aan een gezonde en sportieve samenleving. Door het akkoord te ondertekenen hebben alle betrokken partners zich aan de opgestelde acties en ambities verbonden. Zij zullen zich samen gaan inzetten deze te realiseren en de gemeente Duiven gezonder en sportiever te maken.

Coronamiddelen

De gemeente Duiven heeft in 2021 een bedrag van € 96.919 ontvangen vanuit het Nationaal Programma Onderwijs, dat erop is gericht om aanvullend op het onderwijs maatregelen te nemen ten behoeve van leerlingen die als gevolg van Covid-19 onderwijsvertragingen hebben opgelopen en problemen hebben op sociaal, emotioneel en cognitief vlak en moeite met plannen en organiseren hebben. Van dit bedrag is in 2021 nog niets besteed; dit zal vanaf 2022 besteed worden. Dit is mogelijk, omdat de middelen ingezet kunnen worden in de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023.

De TONK-regeling is in 2021 ingevoerd voor inwoners die vanwege Covid een daling van hun inkomen hadden van meer dan 20% waardoor het betalen van woonlasten problematisch zou worden. Deze extra bijzondere bijstandsregeling is in eerste instantie van 1 januari 2021 tot 1 juli 2021 ingevoerd en daarna 2 keer met 3 maanden verlengd tot en met 31 december 2021. Ondanks het regelmatig communiceren hierover is minimaal gebruik van deze regeling gemaakt. Dit was vooraf niet te voorzien en landelijk geeft dit hetzelfde beeld. De regeling betrof een tijdelijke uitbreiding van de bijzondere bijstandsregeling.

De overheid heeft gelden voor de TONK beschikbaar gesteld. De uitgave daarvan hoeft niet aan het rijk verantwoord te worden.

In Duiven is in 2021 € 38.667 in de begroting opgenomen voor de TONK. Hiervan is € 10.400 besteed. Een verschil van € 28.267.

De corona-middelen die in 2021 zijn ontvangen voor de kwetsbare inwoners zijn ingezet voor de groepen die in de corona-tijd extra kwetsbaar bleken te zijn. Er is gestart met een meldpunt eenzaamheid waar zowel eenzame inwoners zichzelf kunnen melden als andere inwoners van wie zij vermoeden dat ze eenzaam zijn. Mikado/Santé Partners verzorgt een snelle opvolging, neemt contact met de gemelde eenzame op en gaat na of en zo ja hoe betrokkene kan worden geholpen. Verder zijn middelen besteed om voor een jaar vanaf 2021 extra coördinatie-uren in te zetten om uitvoering te geven aan het vastgestelde preventieakkoord.

Het 2e coronasteunpakket cultuur (decembercirculaire 2020: € 62.738) is voor een groot deel ingevuld om cultuurverenigingen en stichtingen te helpen een ‘boost’ te geven aan de organisatie van activiteiten en zo weer zichtbaar te kunnen zijn in de samenleving.

Onderstaande financiële middelen zijn verleend:

- Het Liemers Museum heeft een bijdrage gekregen van € 8.390 ten behoeve van de heropening en ‘in de markt zetten’ van het museum.
- P22 is opdracht verleend om samen met de verenigingen een vervolg te geven aan de succesvolle Circado wandeling 2020 en daar € 20.000 voor beschikbaar stellen.

Het project Circado 2022 wordt in mei 2022 uitgevoerd. Verenigingen die deelnemen aan de Circado wandeling ontvangen een bijdrage in de onkosten van € 1.000.

Over 2020 is € 127.000 ontvangen ter compensatie van omzetderving bij SW-bedrijven. Dit bedrag is in 2021 in 2 termijnen uitbetaald aan Scalabor B.V. (1e termijn 90% en 2e termijn 10%). Over de eerste drie kwartalen van 2021 zijn hiervoor eveneens middelen ontvangen tot een bedrag van € 42.968. Deze middelen dienen eveneens gereserveerd te worden. Bij de financiële onderbouwing van de verlenging van het contract met Scalabor B.V. zijn de ontvangen middelen over het eerste halfjaar 2021 (€ 28.645) ingezet als dekking voor het te verwachten tekort over 2023.

2.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?

A. De basis op orde.

Dit zijn de speerpunten:

2.A.1	**Maatregelen Taskforce “Jeugdhulp in de hand” (uitgewerkt in Samen Sterk)**
Doel	Doorvoeren besparings- en efficiency maatregelen volgens plan. Doel 1: Jeugdhulp in de hand op het gebied van inhoud, proces, financiën, procedures. Doel 2: Invulling geven aan de taakstelling van € 500.000 binnen Jeugdhulp voor de komende jaren.

2.A.1	Maatregelen Taskforce “Jeugdhulp in de hand” (uitgewerkt in Samen Sterk)
Toelichting	Na onderzoek is in een aantal aanbevelingen beschreven hoe de verbetering binnen monitoring en processen kan worden behaald. Sommige acties zijn reeds direct ingevoerd, zoals de uitbreiding van de functie van de praktijkondersteuner Jeugd GGZ bij de huisartsen en de inzet van de gedragsdeskundige, andere zaken hebben een meer structureel karakter en hebben langere uitwerkingstijd nodig om tot de gewenste besparing te komen. We richten ons op het bieden van de best passende jeugdhulp. Een deel van de aanbevelingen richt zich op monitoring en concrete acties: • Data analyse biedt ons meer inzicht in de oorzaak van uitgavenstijging • We verbeteren de sturing op uitgaven door middel van kwartaalrapportages en zetten in op informatievoorziening aan college en raad • We verbeteren bij de inkoop van het proces van verwijzing, aanmelding tot facturatie. In een ander deel van de aanbevelingen richten we ons op werkwijzen en processen: • Daartoe organiseren we meer grip op het verwijzingsproces binnen onze organisatie en meer regie op complexe casussen. • We versterken de samenwerking met alle overige verwijzende partijen zoals huisartsen, jeugdartsen, medisch specialisten en Gecertificeerde Instellingen. • We werken vanuit de visie gericht op normaliseren en demedicaliseren. • We zijn aangesloten op de ontwikkelingen en acties in de transformatie binnen het Regionaal Transformatieplan vanuit de regio. We scherpen de contracteisen aan onze zorgaanbieders verder aan in samenwerking met de regionale Inkoop en zetten in op verbetering van contractmanagement en relatiebeheer.
Bereikt/niet-bereikt	De aanbevelingen uit het onderzoek binnen de Taskforce Jeugdhulp zijn aan de hand van concrete acties uitgevoerd en hebben geleid tot het verbeteren van de monitoring van de uitgaven en daarmee meer inzicht in het verloop ervan. Er is een dashboard ontwikkeld met prestatie indicatoren en een overzicht van de uitgaven van diverse voorzieningen Wmo en Jeugdhulp en van de aantallen voorzieningen. Steeds wordt een prognose gegeven van de uitgaven van het betreffende jaar, in relatie tot de begroting. Nadat in juli 2020 de nieuwe inkoopprocedure is afgerond is in 2021 in samenwerking met de Module Inkoop van de MGR gewerkt aan het verder aanscherpen van processen rondom de inkoop. In 2020 vond intensievere kwalitatieve toetsing op de inschrijving plaats om toegelaten te kunnen worden tot het zorgaanbod in onze regio. Vervolgens is ingezet op de naleving van inkoopeisen. Een zorgvuldige administratieve afwikkeling is van groot belang om de monitoring van en sturing op onze uitgaven goed in te kunnen richten. Dit behoeft voortdurende inzet en stroomlijnen bij zowel onze backoffice als bij de diverse zorgaanbieders, waar we op hebben ingezet. Om te zorgen voor een kwalitatief geschikt aanbod in aansluiting op de vraag van onze inwoners werken we steeds met de zorgaanbieders aan transformatie. Alle werkprocessen en beschikkingen zijn herschreven met als doel uniforme werkprocessen en toetsing van uniforme beschikkingen Duiven en Westervoort. Er is meer overdracht van kennis en bewustwording van kosten bij de consulenten Wmo en Jeugd gerealiseerd. Het levert verbeterd inzicht op of er met de ingezette ondersteuning ook het gewenste resultaat bereikt kan worden en of eerder bijsturen noodzakelijk is. Bij de aanvragen voor verlenging van jeugdhulp is de afstemming tussen contractbeheer met de gedragsdeskundige geborgd in het werkproces.

2.A.1	Maatregelen Taskforce “Jeugdhulp in de hand” (uitgewerkt in Samen Sterk)
	Voor onze inwoners levert het bewustwording op van de uitgaven die door de gemeente worden gedragen, alsmede beter leesbare beschikkingen (getoetst aan B1). Er is geïnvesteerd in een opleiding voor het maken van dashboards voor de gemeenteraad. De controle door contractbeheer op de door zorgaanbieders aangevraagde voorzieningen is met enige aanpassing technisch mogelijk in het huidige administratieve systeem Central Station. Er is besloten om de hiervoor benodigde aanpassing niet te realiseren in verband met de komst van het nieuwe softwarepakket. De samenwerking met de overige verwijzende partijen zoals huisartsen, jeugdartsen, medisch specialisten en Gecertificeerde Instellingen wordt steeds verder vormgegeven en kristalliseert zich ook verder uit in nieuwe projecten. In het Regionale Transformatie Plan Jeugdhulp is een aantal projecten gerealiseerd voor onze inwoners bij het vinden van de juiste route voor advies bij (complexe) echtscheiding, zoals het Digitale Scheidingsloket Centraal Gelderland. Of voor advies bij een complexe hulpvraag bij een vorm van verblijf of bescherming zoals de Perspectieftafel (waarbij de doorontwikkeling naar een Regionale Expertise Tafel is ingezet) en de Beschermingstafel.

2.A.2	De transformatie. Van maatwerk naar voorliggend
Doel	Het afschalen van zorg mogelijk maken door algemene, voorliggende voorzieningen te versterken of te ontwikkelen en aan elkaar te verbinden. Hierdoor wordt een verschuiving van maatwerk naar voorliggend mogelijk gemaakt. De zogenaamde "nulde lijn" wordt versterkt waardoor maatwerk voorzieningen mogelijk minder snel nodig zijn.
Toelichting	Door actief in te zetten op de transformatie, de versterking van eigen kracht, sociaal netwerk, preventie en algemene voorzieningen wordt bijgedragen aan de vermindering van de druk op de maatwerkvoorzieningen. Een investering in de algemene voorzieningen, ook financieel, leidt tot het minder hoeven inzetten van maatwerkvoorzieningen en specialistische zorg. Inmiddels ingezette initiatieven worden doorontwikkeld en het ontplooien van nieuwe initiatieven wordt gestimuleerd en gefaciliteerd. Daarnaast wordt ingezet op het beter verbinden van initiatieven vanuit de gedachte; samen sterk! Een instrument hierbij is het basisteam. Door samen met inwoners en partners meteen in de praktijk concreet resultaten op te leveren worden de verschuiving van maatwerk naar voorliggend gerealiseerd en zichtbaar. Voor tal van inwoners is het basisteam actief zoals mensen met psychische kwetsbaarheid, mensen met licht verstandelijke beperking, autisme, niet aangeboren hersenletsel, statushouders, mensen in complexe echtscheidingssituaties.
Bereikt/niet-bereikt	Het basisteam gaat verder onder de naam Innovatiewerkplaats Sociaal Domein. De Innovatiewerkplaats wordt vanaf 2021 structureel ingezet door de gemeente Duiven om samen met inwoners en partners direct in de praktijk concreet projecten uit te voeren die bijdragen aan de verschuiving van maatwerk naar voorliggende voorzieningen. Onderwerpen van de Innovatiewerkplaats waren in 2021: Integrale aanpak jongerenoverlast, ontwikkelen beschutte sociale huiskamer, preventieve aanpak wachtlijsten GGZ volwassenzorg, vroegsignalering kinderen van statushouders, ontwikkeling ontmoeting plus voor ouderen, inzet collectieve ondersteuning kwetsbare inwoners, her- en erkennen mensen met licht verstandelijke beperking.

2.A.3	Aansluiting Zorg en Onderwijs
Doel	Uitgaande van de ondersteuningsvraag van kind of ouders, werken onderwijs en jeugdhulp samen om kind en ouders te ondersteunen zodat kinderen zoveel mogelijk in de eigen omgeving opgroeien. Doel is dat kinderen zoveel mogelijk in hun eigen omgeving opgroeien.

2.A.3	Aansluiting Zorg en Onderwijs
Toelichting	Omdat kinderen een belangrijk deel van hun tijd op school doorbrengen, is de betrokkenheid van het onderwijs om dit doel te bereiken van belang. Aansluiting van scholen (primair onderwijs en voortgezet onderwijs) op de jeugdhulp en omgekeerd is essentieel. Het onderwijs verleent mede in het kader van passend onderwijs regelmatig ondersteuning aan leerlingen. Voor zover van toepassing moet dit aansluiten op de jeugdhulp die een leerling ontvangt. Daarnaast is het van belang dat signalen vanuit het onderwijs tijdig leiden tot inzet van jeugdhulp en is betrokkenheid vanuit het onderwijs belangrijk als jeugdhulp wordt ingezet. In het voorgaande jaar zijn 3 experimenten geformuleerd waaraan is gewerkt. Het contact tussen de verschillende partijen is verder verbeterd, maar door de coronacrisis was mogelijkheid tot het werken met de experimenten beperkt. Na evaluatie zullen eventuele aanpassingen worden gedaan en nieuwe experimenten worden benoemd en opgepakt. Wachtlijstproblematiek, inkoopvoorwaarden van zorgaanbieders, zoals bij dyslexie, en verschillende verantwoordelijkheden tussen gemeente en onderwijs blijven ook na de nieuwe inkoopronde aandachtspunten. In 2021 is hier opnieuw op ingezet. Op Liemers niveau zijn samen met het samenwerkingsverband extra afspraken met de zorgaanbieders gemaakt die gemonitord kunnen worden. De gemaakte afspraken worden geborgd, zodat de opbrengst voor alle partijen duidelijk is. Daar waar nodig faciliteren we ondersteuning op een manier die past bij de ondersteuningsvraag. We zetten in op slimme verbindingen van maatwerkvoorzieningen met het onderwijs rondom een kind. Nu we op lokaal niveau goede stappen hebben gezet gaan we nu ook op Liemers niveau de aansluiting tussen zorg en onderwijs verbeteren. Het onderwijs en het samenwerkingsverband van het onderwijs is op Liemers niveau georganiseerd waar ook enkele speciaal onderwijsscholen onder vallen. De gemeenten Westervoort, Zevenaar en Montferland zijn bereid om hier aan mee te werken.
Bereikt/niet-bereikt	Op Liemers niveau is er een Werkgroep Passend Onderwijs actief, waar de aansluiting tussen zorg en onderwijs onderwerp van gesprek is. Hierbij sluiten ook speciaal-onderwijsscholen aan. Er zijn inmiddels afspraken met elkaar gemaakt, bijvoorbeeld over begeleiding in onderwijs.

2.A.4	Kansrijke start
Doel	Wij willen een sluitende en samenhangende aanpak van (aanstaande) zwangeren en (jonge) ouders in een kwetsbare situatie. Wij streven er naar dat alle kinderen een kansrijke start hebben.

2.A.4	Kansrijke start
Toelichting	De Rijkoverheid is in 2019 begonnen met het actieprogramma Kansrijke Start. Uitgangspunt is dat ieder kind de best mogelijke start verdient van zijn of haar leven en een optimale kans op een goede toekomst. De eerste 1.000 dagen van een kind zijn cruciaal voor een goede start. De gezondheid van een kind voor, tijdens en na de geboorte blijkt een belangrijke voorspeller te zijn van problemen – zowel fysiek als mentaal - op latere leeftijd. Soms heeft een kind geen goede start bij de geboorte. Geen goede start wil zeggen: het kind wordt te vroeg geboren, heeft een te laag geboortegewicht of allebei. Maar ook na de geboorte kunnen problemen ontstaan die ervoor zorgen dat het kind geen goede start heeft. Deze problemen zijn veelal te relateren aan voornamelijk sociale risicofactoren en het gebrek aan beschermingsfactoren. Als een kind in de vormende fase blootstaat aan stress, rook, slechte voeding, mishandeling of andere risicofactoren, dan is dat de wortel voor gezondheidsverschillen. Deze grote verschillen in kansen op een lang en gezond leven hebben weinig te maken met erfelijke factoren, maar alles met de omstandigheden waarin kinderen zich ontwikkelen en opgroeien. Het blijkt dat deze kinderen uit kwetsbare gezinnen zich lichamelijk, geestelijk en sociaal minder goed ontwikkelen. Wij willen (aanstaande) kwetsbare ouders helpen zodat hun kinderen zo gezond mogelijk hun leven starten. Kinderen hebben na een veilige, gezonde en kansrijke start meer kans om op te groeien tot zelfredzame burgers. Dit doen wij al met het preventieve programma als Nu Niet Zwanger, dat is geïmplementeerd, en Stevig ouderschap. Met een sluitende (preventieve) aanpak kan (complexe) problematiek op een later moment voorkomen worden. Beide aspecten kunnen daarnaast (op langere termijn) kosten besparen.
Bereikt/niet-bereikt	De lokale coalitie met partners als de Jeugdgezondheidszorg (JGZ), verloskundigen en het sociaal loket die in 2020 gestart is, wordt structureel doorgezet samen met de interventies. De samenwerking is verbeterd. De partners weten elkaar beter te vinden en er vinden meer doorverwijzingen plaats naar interventies van de GGD zoals prenataal huisbezoek, Stevig ouderschap en Voorzorg. Regionaal is meerjarig subsidie ontvangen van ZonMw waarna regionaal met tal van partners (zowel medisch als sociaal domein) een proces is ingegaan om samen verbeteringen aan te brengen aan de samenwerking, rondom o.a. signalering, doorverwijzing, monitoring en meer eenduidigheid. Het prenataal huisbezoek door de JGZ wordt met ingang van 1 juli 2022 een wettelijke taak voor onze gemeente. Het Rijk stelt hiervoor middelen beschikbaar.

2.A.5	Zorg in de wijk Duiven-Zuid
Doel	In de wijk Duiven-Zuid en met name in de direct omgeving van Eilandplein, bouwen aan nieuwe woon- zorg – ontmoetingsconcepten die het mogelijk maken voor inwoners om in deze wijk te blijven wonen ongeacht de zwaarte van de zorgvraag.

2.A.5	Zorg in de wijk Duiven-Zuid
Toelichting	Vivare, Liemerije en de gemeente hebben geconstateerd dat de zorgvraag rondom het Eilandplein in de nabije toekomst fors toe gaat nemen, gezien de bevolkingssamenstelling in deze wijk. Samen ontwikkelen Vivare, Liemerije en de gemeente, een nieuw concept dat een antwoord geeft op de woon- zorg- en ondersteuningsvraag van de inwoners op het Eilandplein en het mogelijk maakt om in de wijk te blijven wonen ook als de zorgvraag zwaarder wordt. Hier wordt een verbinding gelegd met de ontwikkelingen van de ontmoetingsruimte van het Eilandplein 302. Ervaringen en uitkomsten van deze ontwikkeling en samenwerking, kunnen in de toekomst ook elders in Duiven of in het werkgebied van Vivare en Liemerije worden ingezet.
Bereikt/niet-bereikt	Er is op een lager tempo doorgewerkt aan de eerste fase om te kijken of verder werken aan het concept Blijfwijk haalbaar is. Lager tempo doordat het door de situatie rondom Corona onmogelijk was om wijkbewoners fysiek te spreken en te ontmoeten. Inbreng en onderzoek naar hoe de wijkbewoners tegen het concept aankijken is voor het bepalen de haalbaarheid essentieel. Ook de projectgroep kon niet werken op de gewenste manier met fysieke werksessies en werkbezoeken aan projecten elders in het land. Daarnaast heeft de Liemerije als deelnemende partij vaak andere prioriteiten moeten stellen. Inmiddels is er in de wijk wel een aantal ontwikkelingen die goed aansluiten bij de ontwikkeling van een Blijfwijk. Het nieuwe wijkcentrum van de Wijkern is klaar en geopend. De jongerenwerker is actief op het Eilandplein. Er zijn contacten met ondernemers rondom het plein. Naar verwachting kan de eerste fase in juni van 2022 worden afgerond en zal de gemeenteraad worden gevraagd om een go or nog go naar de tweede fase. *Wat is niet bereikt?* Zoals hierboven al beschreven heeft het project door de Coronamaatregelen flinke vertraging opgelopen. We hebben genoegen moeten nemen met minder betrokkenheid en inbreng van de wijkbewoner.

B. Meedoen naar vermogen

Dit zijn de speerpunten:

2.B.1	Inzet op inwoners met grote afstand tot de arbeidsmarkt
Doel	Inwoners perspectief bieden op uitstroom richting de arbeidsmarkt al dan niet via inzet van specifieke instrumenten / projecten.

2.B.1	Inzet op inwoners met grote afstand tot de arbeidsmarkt
Toelichting	Bij de behandeling van de voorjaarsnota 2019 zijn extra financiële middelen beschikbaar gesteld om enerzijds onze uitvoeringsorganisatie RSD ‘de Liemers’ toekomstbestendig te maken en anderzijds om te investeren in de klanten van de RSD met als doel het realiseren van extra uitstroom naar de arbeidsmarkt. Zoals uit de evaluatie van de zogenoemde “Businesscase RSD” over 2019 blijkt waren voor 2019 de volgende resultaten (KPI’s) afgesproken en ook behaald: • Volledig zicht op de Participatiewet; • 331 klanten, met kans op werk, hebben in 2019 een stap voorwaarts gezet richting werk; • Gemiddeld 85% Liemerse klanten, met kans op werk, hadden in 2019 een activiteit richting werk; • 304 Liemerse klanten, zijn uitgestroomd richting betaald werk; • Volledig zicht op de duurzame uitstroom (ongeveer 80%); • Er is gewerkt binnen de bestaande financiële middelen. De huidige Businesscase kent een looptijd tot 1 juli 2021. Het niet blijvend investeren in de doelgroep leidt tot een mindere uitstroom en daaraan gekoppeld bestandstoename met een toenemende druk op het BUIG-budget. Uit onderstaande financiële onderbouwing blijkt dat het voortzetten van de Businesscase leidt tot een aanzienlijke schadelastbeperking en daardoor wordt de druk op het Buig-budget verminderd. Voorgesteld wordt om de businesscase te verlengen t/m 31 december 2021 en vervolgens op grond van een evaluatie over de jaren 2019 en 2020 bij de voorjaarsnota 2021 al dan niet met voorstellen te komen om de businesscase te verlengen voor daarop volgende jaren.
Bereikt/niet-bereikt	**Bestuurlijke opdracht 2021-2023** Iedere klant die perspectief op werk heeft, is door een klantmanager van de RSD begeleid. Ondanks de Coronabeperkingen die in meerdere perioden in 2021 van kracht waren, is in 2021 meer re-integratiedienstverlening ingekocht. Door de trajectregie door de klantmanagers in combinatie met de ingekochte re-integratiedienstverlening binnen het Leer- en Ontwikkelnetwerk (LEON) is het aantal afgesproken plaatsingen op werk ruim behaald. Hierbij wordt steeds meer nazorg ingezet. Doel van nazorg is om werk duurzaam te behouden. Van het aantal mensen dat een uitkering ontvangt van de RSD heeft 1/3 een migratieachtergrond. Mede door het niet goed functionerende oude inburgeringsstelsel tot januari 2022 is een groot deel van hen niet zelfredzaam. Verder blijkt een groot deel van deze groep de aansluiting te missen; de aansluiting met het (verenigings-)leven in de Liemers, de aansluiting met het onderwijs en de aansluiting met de arbeidsmarkt. Om zowel de zelfredzaamheid als de aansluiting van deze groep te verbeteren, waren er in 2021 twee speciale voorschakelprojecten: project Samen en Liemers Perspectief in Zorg en Techniek. Bij de dienstverlening aan deze groep wordt nauw samengewerkt tussen de gemeente, RSD, Vluchtelingenwerk, welzijnsorganisaties en diverse andere maatschappelijke partners. De zorgklanten zijn naar participatie en/of hulpverlening begeleid door na te gaan of andere zorg-, hulp- of dienstverleners al voor de betreffende klant actief waren. Zo ja, dan is actief de samenwerking gezocht. Samen met de klant zijn de andere partners uitgenodigd voor een gesprek. Omdat steeds meer (incidentele) Rijksmiddelen naar de arbeidsmarktregio’s gaan, is in 2021 geïnvesteerd in de (beleids)ontwikkeling en de (beleids)uitvoering in de arbeidsmarktregio Midden Gelderland. De arbeidsmarktregio kent een overleg- en besluitvormingsstructuur waarin ondernemers, onderwijs en overheid met elkaar samenwerken. In 2021 heeft de arbeidsmarktregio Midden-Gelderland, op het gebied van uitvoeringsstructuur, bezetting en werkwijze, een professionaliseringsslag gemaakt. Alle inzet is gericht geweest op het realiseren van zaken waar inwoners van de Liemers concreet profijt van hebben.

2.B.1	Inzet op inwoners met grote afstand tot de arbeidsmarkt
	De arbeidsmarktregio Midden-Gelderland had in 2021 de beschikking over incidentele middelen om de matching op de arbeidsmarkt een impuls te geven en om de gevolgen van de Coronapandemie tegen te gaan. Met deze middelen zijn onder andere re-integratietrajecten voor diverse branches gefinancierd. Deze regionale trajecten zijn in de loop van het jaar in diverse branches ingezet. De RSD heeft in 2021 fors geïnvesteerd in haar rol als netwerkregisseur. Daarnaast heeft de RSD tijd gestoken in het initiëren en actief participeren in allerlei netwerken. De netwerkpartners verschillen per klantgroep, bijvoorbeeld LEON voor re-integratie van klanten met perspectief op werk en het Liemers Ondernemersportaal voor ondernemers. Daarnaast zijn er onder andere ook voor statushouders en zorgklanten aparte netwerken waar de RSD zeer actief in is. **Ondernemers** *Heroriëntatie ondernemers* Vanaf 2021 kunnen ondernemers ook terecht voor ondersteuning bij heroriëntatie. Vanuit de RSD wordt samengewerkt met een aantal partners die ondersteuning biedt op het versterken van de onderneming, schuldhulpverlening, het gereguleerd stoppen met het bedrijf en/of het kiezen voor een (bij)baan in loondienst. Ondanks dat de RSD ondernemers hier via alle denkbare kanalen over geïnformeerd heeft, zijn ondernemers erg terughoudend in het vragen of aanvaarden van ondersteuning. *Inkomensondersteuning ondernemers* Tot en met eind september 2021 konden ondernemers die financiële ondersteuning nodig hadden een beroep doen op de *Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers* (Tozo-regeling). Daarna konden ondernemers gebruik maken van het bestaande Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz). De criteria om hiervoor in aanmerking te komen, zijn tijdelijk versoepeld. Het grootste verschil met de Tozo is dat er nu ook gekeken wordt naar de levensvatbaarheid van de onderneming. In eerste instantie was het aantal aanvragen voor de versoepelde Bbz beperkt. Door de Corona-maatregelen is dit aantal eind 2021 flink toegenomen. *Schuldhulpverlening voor ondernemers* Er is een actieve samenwerking ontwikkeld met verschillende partners die ondernemers met financiële problemen verder kunnen helpen. De klantmanagers Ondernemen van de RSD zijn gericht op het vroeg signalering van eventuele probleemsituaties. De RSD heeft in 2021 fors geïnvesteerd in haar rol als netwerkregisseur. Daarnaast heeft de RSD tijd gestoken in het initiëren en actief participeren in allerlei netwerken. De netwerkpartners verschillen per klantgroep, bijvoorbeeld LEON voor re-integratie van klanten met perspectief op werk en het Liemers Ondernemersportaal voor ondernemers. Daarnaast zijn er onder andere ook voor statushouders en zorgklanten aparte netwerken waar de RSD zeer actief in is.

2.B.1	Inzet op inwoners met grote afstand tot de arbeidsmarkt

KPI's indicatoren

Doel	Resultaat RSD	Resultaat Duiven
80% klanten zit op re-integratietraject	86,5%	82,1% = 151 klanten
305 plaatsingen werk of opleiding	364	106
30 plaatsingen uit doelgroep	106	32
200 klanten naar werkfit	257	79
80% duurzame plaatsingen	89,8%	84,3% = 75 klanten
15% begeleiding trede 1 en 2a	28,5%	n.b.

2.B.2	Statushouders
Doel	Het doel is meerledig: Integratie en participatie van nieuwkomende statushouders en mensen met een migratieachtergrond; Als gemeente in contact blijven met statushouders en gezinnen met een migratie-achtergrond die zich in Duiven huisvesten, om zo: • wanneer noodzakelijk een vorm van ondersteuning te kunnen organiseren (voorkomen dat over paar jaar hernieuwde kennismaking nodig is) • voortgang van inburgering te kunnen monitoren. Samen met de voortgang in integratie, taal en participatie

2.B.2	Statushouders
Toelichting	Duiven heeft een maatschappelijke verantwoordelijkheid waar het gaat om huisvesting en ondersteuning bij integratie en participatie van statushouders en asielmigranten. We willen op een goede en verantwoorde manier voldoen aan ónze rol in de taakstelling, begeleiding, ondersteuning en inburgering van de statushouders en mensen met een asielmigratieachtergrond in de gemeente Duiven. In de vigerende beleidsnotitie aangaande regie op inburgering en participatie is aangegeven hoe de gemeente vorm geeft aan deze verantwoordelijkheid. In deze nota wordt ook voorgesorteerd op voorziene landelijke wetwijziging. De verwachting is dat de verantwoordelijkheden op basis van de Nieuwe Wet Inburgering substantieel verzwaard wordt. De verwachte ingangsdatum van de nieuwe Wet Inburgering is 1 juli 2021. In 2021 zetten we verder in op: • het ondersteunen van integreren, participeren en inburgeren van statushouders en mensen met een asielmigratieachtergrond die nieuw komen in Duiven; • het verder uitbouwen/versterken van het netwerk rond statushouders en samenwerking tussen de netwerkpartners; • verdere implementatie van de taakverzwaring op basis van de nieuwe wet Inburgering. Hierin wordt nauw opgetrokken en samengewerkt met Westervoort en Zevenaar en met verschillende gemeenten rond Arnhem (incl. Arnhem).
Bereikt/niet-bereikt	De taakstelling voor huisvesting van statushouders is gehaald. Ondanks de situatie op de woningmarkt en ondanks corona. In 2021 zijn diverse stappen gezet voor de implementatie van de Wet Inburgering 2021 (ingaande 1 januari 2022). Op regionale schaal (WSP-gemeenten) is de aanbestedingsprocedure doorlopen voor de inkoop van de leerroutes. Voor twee van de drie routes zijn aanbieders gecontracteerd. Voor de derde route, de onderwijsroute, is dit niet gelukt. Dit is een landelijke situatie. Landelijk wordt gezocht naar een oplossing. Het contractmanagement voor deze leerroutes is eveneens regionaal belegd bij MGR Sociaal Domein Regio Centraal Gelderland. Op Liemers niveau zijn afspraken gemaakt met RSD De Liemers voor het onderdeel financieel ontzorgen en de relatie met de participatiewet. Ook is op Liemers niveau de klantreis uitgewerkt en is gestart met de implementatie van verschillende onderdelen daaruit. Deze implementatie loopt in 2022 door.

C. Zelfredzaamheid naar vermogen.

Dit zijn de speerpunten:

2.C.1	Verbinding beschermd wonen en voorliggend veld
Doel	Zelfstandig wonen met goede begeleiding in een eigen (zelf gehuurde) woning voor meer inwoners binnen bereik brengen. Geleidelijke afbouw en omvorming van intramuraal beschermd wonen naar een lokale basisinfrastructuur met een breed scala aan ondersteuningsvormen (en woonvarianten) lokaal in de wijk.

2.C.1	Verbinding beschermd wonen en voorliggend veld
Toelichting	Ontwikkelen van voorliggende voorzieningen om zoveel mogelijk een beroep op duurdere beroepsmatige ondersteuning te voorkomen. De gemeente werkt hierbij samen met RIBW, Mikado, Indigo (onderdeel van Pro Persona), GGNet en het maatschappelijk werk. Welke voorliggende voorzieningen precies ontwikkeld worden, is afhankelijk van de vraag/behoefte. Voorbeelden zijn: • Connection • Inzet kwartiermakers • Connection in de wijk • Scholing ervaringsdeskundigen, zodat zij inwoners met psychische kwetsbaarheid kunnen ondersteunen • Etc
Bereikt/niet-bereikt	Er zijn werkafspraken gemaakt met Vivare en centrumgemeente Arnhem over verkorte route om in aanmerking te komen voor een huurwoning, waardoor versneld de overstap gemaakt kan worden van Beschermd wonen naar zelfstandig wonen voor inwoners uit Duiven. Voor de groep die het echt nodig heeft blijft deze voorziening beschikbaar. Binnen de regio is de regionale kadernota "Samen aan zet, van beschermd wonen naar beschermd thuis" opgesteld. Hierin werken alle 10 regiogemeenten inhoudelijk samen om vorm te geven aan de opdracht om mensen met een psychische kwetsbaarheid zoveel mogelijk in de eigen omgeving op te vangen. Het was nog niet mogelijk om te komen tot regionaal sluitende financiële afspraken. Dit proces wordt vervolgd. In Duiven is op lokaal niveau het aanbod voor kwetsbare inwoners versterkt. Door de herstel community verder uit te bouwen, door het beschikbaar stellen van de sociale huiskamer, door een aanpak wachtlijsten GGZ te ontwikkelen in samenwerking met GGNet, RIBW en Mikado en de gemeente, waardoor inwoners in ieder geval ondersteund worden terwijl ze op behandeling wachten. Door de aanpak verwarde personen verder uit te werken en door nauwe afstemming te zoeken met de GGZ-instellingen. Corona is voor deze kwetsbare groep inwoners niet bevorderlijk geweest, er is een risico dat de problematiek voor deze groep verergerd is. Daarnaast waren er lange wachtlijsten bij de GGZ-instellingen, waardoor inwoners die behandeling nodig hadden, niet geholpen konden worden. Er is een kans dat meer mensen onbegrepen gedrag laten zien, of zich helemaal terugtrekken. Om dit te kunnen voorkomen is het risico dat het beroep op door de gemeente gefinancierde ondersteuning en hulp groter wordt. De gemeente vormt namelijk het laatste vangnet voor deze kwetsbare inwoners.

2.C.2	Scheiden zonder schade
Doel	De schade bij kinderen zoveel mogelijk beperken als hun ouders uit elkaar gaan. Onze inzet is om, met input vanuit ouders, kinderen en professionals, te komen tot concrete acties zodat we deze schade kunnen beperken.

2.C.2	Scheiden zonder schade
Toelichting	Scheiden is een veelvoorkomend maatschappelijk verschijnsel geworden. Er komt veel bij kijken en het is voor alle betrokkenen een ingrijpende gebeurtenis. De betrokkenheid van kinderen maakt het daarbij nog ingrijpender. Ouders zijn na een scheiding geen partners meer, maar het ouderschap blijft. De meeste ouders lukt het om samen goede afspraken te maken over de invulling van het ouderschap als ze niet meer samen zijn. Maar er zijn ook ouders bij wie dat niet lukt en waarbij het kind knel komt te zitten in de strijd tussen de ouders. Deze kinderen kunnen op korte en lange termijn negatieve effecten ondervinden op hun ontwikkeling, waardoor er vaker een beroep gedaan wordt op jeugdhulp en begeleiding in de volwassen leeftijd. Om dit te voorkomen willen we insteken op een preventieve aanpak waarbij we in een zo vroeg mogelijk stadium ouders en kinderen de juiste ondersteuning willen bieden. We willen deze ondersteuning ontwikkelen aan de hand van het Programma Scheiden zonder schade, in aansluiting op de regionale ontwikkellijn Complexe echtscheidingen en de inzet van het basisteam. Het basisteam ontwikkelt samen met ouders, kinderen en professionals nieuwe slimme vormen van ondersteuning om ouders, kinderen en hun omgeving te begeleiden naar de nieuwe situatie. De omgeving van de gezinnen zal hierbij betrokken worden volgens de inzichten van De nieuwe Route. Deze ontwikkeling start in 2020 maar zal ook in 2021 een vervolg krijgen. Het basisnetwerk werkt met kleine pilots waarbij ervaring wordt opgedaan en de opbrengsten worden geëvalueerd alvorens te komen tot een reguliere aanpak.
Bereikt/niet-bereikt	In 2021 is een regionaal echtscheidingsloket gerealiseerd bestaande uit een pool van experts op het gebied van scheidingen welke ingevlogen kan worden bij multidisciplinaire, geëscaleerde problematiek. Tijdig de juiste hulp inzetten draagt bij aan het de-escaleren van de problematiek en aan het normaliseren van de gezinssituatie. Ook in voorgaand jaar is al gewerkt aan dit speerpunt. Er is toen een Jong Volwassen Groep opgericht voor tieners die elkaar regelmatig ontmoeten en waarbij echtscheiding een van de oorzaken is dat van jongeren veel gevraagd wordt in de thuissituatie. Ouders kunnen deelnemen aan regionale ouderbijeenkomsten waarbij informatie wordt gegeven over de gevolgen van een echtscheiding voor de kinderen. In de regionale samenwerking is er een uniform hulpaanbod scheidingsinterventies gerealiseerd. Om te voorkomen dat jeugdigen niet naar de best passende hulp verwezen worden of dat het te lang duurt voordat deze hulp beschikbaar komt, hebben de Rechtbank en de zeven Gelderse jeugdhulpregio's gewerkt aan een uniform werkproces om een verwijzing van de Rechtbank snel om te zetten naar de juiste hulp, op de juiste plek. De interventies zijn geschikt om in te zetten in (echt)scheidingszaken en gezag- en omgangsgeschillen, waarin ouders met name moeite hebben met het bereiken van overeenstemming over en de uitvoering van een verdeling van de zorgtaken. De ontwikkeling van het kind is daardoor bedreigd. De inschatting is dat ouders en kind met een scheidingsinterventie geholpen kunnen zijn. Het doel is dat ouders samen blijven opvoeden, blijven communiceren en leren handelen in het belang van het kind.

2.3 Wat heeft het ons gekost?

Hieronder een tabel waarin de cijfers worden vergeleken van de jaarrekening 2020, de begroting voor wijziging, de begroting na wijziging, de werkelijke cijfers 2021 en het verschil tussen de begroting na wijziging met de werkelijke uitgaven.

Resultaat programma Maatschappij

	Rekening 2020	Begroting 2021 v.w.	Begroting 2021 n.w.	Rekening 2021	Saldo 2021
Lasten	39.092	36.272	37.291	37.798	- 508

	Rekening 2020	Begroting 2021 v.w.	Begroting 2021 n.w.	Rekening 2021	Saldo 2021
Baten	11.341	7.087	8.281	9.566	1.285
Gerealiseerde totaal saldo	**- 27.751**	**- 29.185**	**- 29.010**	**- 28.233**	**777**
Resultaatbestemming	-5	- 60	- 88	- 164	- 76
Gerealiseerde resultaat	**- 27.756**	**- 29.245**	**- 29.098**	**- 28.396**	**701**

(Bedragen x € 1.000)

Verklaring van het saldo
Het resultaat op het programma Maatschappij bedraagt vóór bestemming € 777.000 voordelig. Voor een verklaring van de grote verschillen verwijzen we naar de verschillenanalyse op pagina 118 en verder.

Openbaar basisonderwijs	- 4.000
Onderwijshuisvesting	73.000
Onderwijsbeleid	84.000
Sportbeleid en activering	- 43.000
Sportaccommodaties	- 29.000
Cultuur	36.000
Musea	13.000
Cultureel erfgoed	- 5.000
Media	- 2.000
Samenkracht en burgerparticipatie	6.000
Arbeidsparticipatie	- 23.000
Maatwerkvoorziening Wmo	77.000
Geescaleerde zorg 18-	222.000
Geescaleerde zorg 18+	51.000
Openbaar groen en recreatie	34.000
Inkomensregelingen	390.000
Begeleide participatie	22.000
Maatwerkdienstverlening 18-	-341.000
Maatwerkdienstverlening 18+	71.000
Volksgezondheid	- 31.000
Doorbelasting 1Stroom	160.000
Doorbelasting kapitaallasten	17.000
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	**777.000**

Bedragen in €

Directe kosten (€ 601.000)

Op het **taakveld Openbaar basisonderwijs** zit een klein nadeel door nagekomen OZB aanslag.
Op het **taakveld onderwijshuisvesting** zijn minder lasten geboekt doordat de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling voor huisvesting van Voortgezet onderwijs in de Liemers (GRHVOL) lager uitviel.
De post leerlingenvervoer op het **taakveld onderwijsbeleid** geeft een groot voordeel. Dat komt omdat er veel minder ritten waren vanwege de coronabeperkingen. Op de post voor

peuterspeelzalen ontstaat een voordeel omdat veel van de kosten daar kunnen worden verrekend met de ontvangen uitkering voor Onderwijsachterstandenbeleid.
Op het **taakveld sportbeleid** is een nadeel ontstaan doordat extra ondersteuning is verstrekt aan de stichting Binnensportaccommodatie Horsterpark omdat zij afgelopen seizoen de blaashal niet konden exploiteren. Verder is de geraamde specifieke uitkering Sportakkoord niet hier maar op de post Algemene Uitkering geboekt. De uitgaven die verband houden met deze uitkering hebben zich in 2021 nog niet voorgedaan.
Het **taakveld sportaccommodaties** laat een nadeel zien doordat er een advies inzake opstalrecht is geweest.
Het **taakveld Cultuur** geeft een voordeel doordat niet alle ontvangen coronagelden ook zijn uitgekeerd. In 2022 gaan we kijken hoe we de instellingen nog meer kunnen helpen.
Op het **taakveld Musea** ontstaat een voordeel doordat de kosten van het streekarchivariaat lager uitvielen.
Er zijn bijna geen advieskosten gemaakt op het **taakveld Cultureel Erfgoed** maar de afrekening inzake de regionale kosten voor erfgoed viel tegen waardoor hier een nadeel ontstond.
Op het **taakveld groenonderhoud** zijn de exploitatiekosten voor het Horsterpark in 2021 lager geweest. Vooral op de onderdelen groenonderhoud en waterbeheer zijn minder kosten gemaakt. Ook de kosten voor de fonteininstallatie in het centrum waren lager. Daar ging het vooral om lagere exploitatielasten en minder energieverbruik. Er zijn meer kosten gemaakt voor boomonderhoud. Ook waren er hogere tractiekosten. Per saldo een voordeel.
Het voordeel op **taakveld Samenkracht en burgerparticipatie** heeft te maken met de corona problematiek. Daardoor konden er zaken niet worden georganiseerd waardoor er minder subsidie hoefde te worden verstrekt. Ook op het onderdeel overheidsparticipatie konden hierdoor lang niet alle activiteiten plaatsvinden.
Op het **taakveld Inkomensregelingen** zijn veel gelden ontvangen in het kader van de TOZO regeling. Deze zijn nog niet allemaal uitgegeven. Verder is er minder gebruik gemaakt van de Gelrepas als gevolg van corona en heeft de RSD op dit terrein minder kosten gemaakt. Ook is voor Cliëntondersteuning minder subsidie verstrekt vanwege het niet doorgaan van een gedeelte van activiteiten zoals scholing en sociale vaardigheidstraining. Voor minimabeleid zijn vanwege de pandemie meer kosten gemaakt.
Er is een extra bedrag vanuit het Rijk ontvangen om de exploitatietekorten bij Scalabor op te vangen. Dat is nog niet uitbetaald. Hierdoor ontstaat een voordeel op het **taakveld Begeleide participatie**. De eindafrekening van de MGR zorgt ook voor een voordeel.
Het is ieder jaar lastig de juiste aantallen nieuwkomers in te schatten. Doordat het aantal nieuwkomers lager was dan verwacht zijn de uitvoeringskosten lager uitgevallen. Daartegenover staat een hogere uitgave aan de RSD op het onderdeel re-integratie omdat de eindafrekening door extra inzet hoger uit kwam. Per saldo levert dit op het **taakveld arbeidsparticipatie** een nadeel op.
Bij het **taakveld maatwerkvoorzieningen (Wmo)** zijn de meeste kosten voor het doelgroepenvervoer ondergebracht. De kosten voor het doelgroepenvervoer zijn lager geweest doordat er vanwege corona minder ritten waren. Op dit taakveld zijn ook de kosten voor de verstrekkingen van rolstoelen en vervoersvoorzieningen mee gevallen. Het betreft hier open einde regelingen die vooraf moeilijk zijn te ramen.
Vooral op het **taakveld maatwerkdienstverlening 18+** zijn in 2021 nog niet alle kosten gemaakt voor de WVGGZ. Verder is er een groot voordeel op het onderdeel hulp bij het huishouden dat grotendeels wegvalt tegen het nadeel op maatwerkvoorzieningen Wmo nieuw. Dit heeft te maken met een verschuiving binnen deze budgetten.
Conform de landelijke trend is er een nadeel op het **taakveld maatwerkdienstverlening 18-**. Dat heeft vooral te maken een overschrijding vanwege een multi probleem gezin. Structureel komen de kosten echter ook hoger uit.

In 2021 zijn er minder uitgaven gedaan voor de Zorg in natura bij jeugdbescherming. Dat levert op het **taakveld geëscaleerde zorg 18-** een voordeel op.
Op het **taakveld geescaleerde zorg 18+** ontstaat een voordeel doordat de gemeente Arnhem een deel van de door hen ontvangen bijdrage voor Veilig Thuis aan de regiogemeenten heeft uitgekeerd.
De corona pandemie heeft er voor gezorgd dat er op het **taakveld volksgezondheid** meer kosten zijn gemaakt in het kader van preventieve maatregelen.

Doorbelasting (€ 176.000)
De werkelijke lasten van 1stroom zijn volgens de in de begroting gehanteerde procentuele verdeling aan de taakvelden in Duiven en Westervoort doorbelast. In programma 2 zijn minder personeelskosten terecht gekomen dan geraamd doordat er minder uren aan jeugdzorg zijn doorbelast. Doordat een aantal investeringen op sportaccommodaties inmiddels is afgeschreven zijn er minder kapitaallasten op dit programma geboekt.

Saldo resultaatbestemming (mutaties reserves)

Het saldo op de resultaatbestemming op dit programma is € 76.000 negatief. Dat betekent dat er minder aan de reserves is onttrokken dan geraamd. En dat is nadelig. Er is € 8.000 meer aan kapitaallasten onttrokken voor het hockeyveld. Er is € 0 onttrokken ter dekking van kosten van groenrenovaties in 2021. Er is € 20.000 onttrokken uit de Algemene Reserve voor Basis op orde die was geraamd bij Programma 3. Voor de sloop van de Walcherenstraat 5 is € 74.000 minder onttrokken dan was geraamd. De geraamde onttrekking uit de BR Statushouders ter dekking van de kosten bleef uit omdat er geen kosten zijn gemaakt. Dat levert een nadeel van € 28.000 op. De onttrekking ter dekking van kosten voor de sloop van Tempelstraat 1 is geboekt op programma 1. Dat levert hier een nadeel (€ 2.000) op.

Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	**777.000**
Kapitaallasten hockeyveld	8.000
Kosten groenrenovatie 2021	0
Sloop Walcherenstraat 5	- 74.000
Statushouders	-28.000
Basis op orde	20.000
Sloop Tempelstraat 1	- 2.000
Gerealiseerde resultaat	**701.000**

Bedragen in €

2.4 Welke verbonden partijen waren betrokken?

	Presikhaaf Bedrijven
Doel	Deze gemeenschappelijke regeling had als doel het bieden van (aangepast) werk aan inwoners van de tien gemeenten in de regio Midden Gelderland die een WSW-indicatie hebben op grond van hun arbeidshandicap. De activiteiten van deze regeling zijn overgedragen aan Scalabor en de MGR-Gelderland midden.
Taak	De gemeenschappelijke regeling wordt geheel afgebouwd en zodra dat kan wordt hij geliquideerd.
Beleidsrisico's	Al het personeel en de verplichtingen zijn overgedragen. Er loopt nog een claim bij het UWV waarvoor de GR nog in stand moet blijven.
Resultaat in 2021	Deze gemeenschappelijke regeling is in 2021 opgeheven.

	Gemeenschappelijke regeling huisvesting voortgezet onderwijs in de Liemers (GRHVOL)

Doel	Het adequaat en doelmatig inrichten van het voortgezet onderwijs in de Liemers en de kosten beheersbaar te houden.
Taak	Het zorgdragen voor een gevarieerd aanbod voortgezet onderwijs.
Beleidsrisico's	Doordat de GRHVOL geen rechtspersoonlijkheid heeft en geen eigen besluiten kan nemen, is het risico nihil.
Resultaat in 2021	Er is gezorgd voor een gevarieerd aanbod van onderwijs, waarin voor alle kinderen (zoveel mogelijk) een goed vervolgtraject na de basisschoolperiode kan worden geboden.

	Bedrijfsvoeringsorganisatie doelgroepenvervoer regio Arnhem-Nijmegen
Doel	De DRAN heeft tot doel de gezamenlijke sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer voor de deelnemers. De sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer worden overgedragen aan de DRAN.
Taak	De sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer.
Beleidsrisico's	Het risico is van financiële aard, als de beoogde efficiencyvoordelen niet worden behaald of als meerdere gemeenten uit deze regio vervoersstromen gaan onttrekken aan deze regeling.
Resultaat in 2021	BVO DRAN voert namens 18 gemeenten van de regio Arnhem Nijmegen het doelgroepenvervoer uit. Corona heeft ook op het vervoer impact gehad. Door minder vraag zijn de kosten gedaald. In het algemeen stijgt de vraag van jaar op jaar door vergrijzing. In 2024 gaan nieuwe vervoercontracten in die zero emissie voertuigen zullen infaseren. De kosten stijgen dan naar verwachting met 10%.

	Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Regio Centraal Gelderland
Doel	Het vormgeven van regionale samenwerking in het sociale domein in de vorm van vier samenwerkingsmodules: 1. Inkoop: op de gebieden Jeugd en Wmo zodat gemeenten effectief, efficiënt en in samenhang de taken waarin zij willen samenwerken kunnen uitvoeren. 2. Onderwijszaken: Het vormgeven van een intergemeentelijke samenwerking op de gebieden volwasseneducatie, leerplicht en RMC (Regionale Meld- en Coördinatiefunctie). 3. Werkgeversservicepunt: werkgevers te ondersteunen bij hun personeelsvoorziening, in het bijzonder door vacatures te vervullen met kandidaten uit omschreven doelgroepen 4. Het werkgeverschap Sw: Doel is om het (formeel) werkgeverschap zoals dat is gedefinieerd in de regeling vorm te geven voor de ruim 2.000 SW medewerkers die sinds 1 januari 2019 een aanstelling hebben bij de MGR.
Taak	1. Het inrichten en uitvoeren van de aanbesteding van regionale zorg. De inkoop en contractering van bovenregionale jeugdzorg. 2. Het zorgdragen voor een adequate uitvoering van de Leerplichtwet en coördinatie volwasseneneducatie. 3. Het plaatsen bij werkgevers van werkzoekenden uit omschreven doelgroepen 4. Vorm en inhoud geven aan het werkgeverschap voor SW medewerkers.

Beleidsrisico's	1. Doordat de organisatie een eigen begroting heeft en eigen besluiten kan nemen, kunnen wij achteraf met de gevolgen van deze besluiten worden geconfronteerd. 2. Er is een vaste verdeling van kosten op basis van inwoneraantal per gemeente. 3. Er is een verschil in de verdeelsleutel van de module Werkgeverschap SW, door verschil in uitstroom van SW medewerkers. Dit kan gevolgen hebben voor de bijdrage aan deze module.
Resultaat in 2021	Door vanuit de modules van de MGR flexibel in te spelen op kansen en kleine aanpassingen in de uitvoering te doen is het gelukt in 2021 goede resultaten te boeken en binnen begroting te blijven. Het contractmanagement leerroutes voor Inburgering is belegd bij de MGR.

VGGM
Zie programma 1.

Programma 3 Omgeving

3.1 Wat hebben we bereikt?

Programmadoel
In Duiven is het goed leven, wonen en werken. De gemeente wil een aantrekkelijke werk-, woon- en leefomgeving die toekomstgericht en duurzaam is. Er is ruimte voor gerichte ontwikkeling, initiatief en innovatie.

Toelichting
De gemeente wil de bestaande economische structuur behouden en versterken op zowel de bedrijventerreinen als in de winkelgebieden. Hiermee kan de lokale en regionale werkgelegenheid en het voorzieningenniveau worden behouden en uitgebreid. De gemeente wil de regionale vraag en aanbod op de arbeidsmarkt en het beroepsonderwijs op elkaar afstemmen. De gemeente wil potenties in de vrijetijdseconomie verder benutten. Voor een goed ondernemings- en vestigingsklimaat zijn duurzaamheid en bereikbaarheid van Duiven belangrijke randvoorwaarden.

De gemeente wil een aantrekkelijke en duurzame leefomgeving in Duiven, Groessen, Loo en het buitengebied. Hierbij gaat het in de basis om schoon, heel, veilig en gezond. De nadruk ligt op behoud en verbetering van de bestaande kwaliteit van de leefomgeving en het daarbij passende voorzieningenniveau, het benutten van bestaande (natuur-)waarden en een (aanvullend) woonaanbod dat is gericht op maatschappelijke ontwikkelingen en behoefte.

De gemeente stimuleert en faciliteert en is hiervoor uitnodigend naar bewoners, ondernemers en bedrijven, bezoekers en andere partners in vele samenwerkingsverbanden binnen en buiten Duiven. De gemeente verbindt en doet mee. Zo maakt Duiven het waar. De gemeente is zich bewust van bestaande waarden, kwaliteiten en potenties van Duiven, en zorgt er voor dat deze evenwichtig worden benut óf worden beschermd.

Hoofddoelen
Daarom wordt ingezet op:
- Het versterken van goed ondernemers- en vestigingsklimaat voor bedrijven.
- Het waarborgen van een aantrekkelijke en duurzame fysieke leefomgeving.
- Het implementeren van nieuwe wetgeving die op ons afkomt.

Externe ontwikkelingen

Verdere economische groei
Ook het jaar 2021 stond in het teken van corona, waardoor de uitersten in de economie groot zijn. Er zijn ondernemers in sectoren die zeer hard zijn geraakt zoals de horeca en leisure. Maar er zijn ook branches en sectoren die een enorme groei laten zien, zoals supermarkten, de zorg en transport en logistiek. De kaveluitgifte laat geen negatief effect van corona zien, integendeel. Op de terreinen De Nieuweling, Graafstaete, Seingraaf en InnoFase is in totaal 15,5 ha aan kavels uitgegeven. Graafstaete is daarmee volledig ingevuld.
Door de Liemerse Ambassade, waar ook Duiven onderdeel van uitmaakt, wordt uitvoering gegeven aan de Liemerse Economische Visie. Met naast de regionale ontwikkelagenda ook vrijetijdseconomie, maakindustrie en logistiek als speerpunten.
Om ook in de toekomst de rol van belangrijke banenmotor in de regio te kunnen blijven vervullen, heeft Duiven in het kader van het Regionaal Programma Werklocatie 2021-2024 bij de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen het plan ingediend om Centerpoort-Noord met 10 ha netto te mogen uitbreiden. Met dit plan is door de portefeuillehouders Economie in de regio Arnhem-Nijmegen ingestemd en in de tweede helft van 2021 is door de organisatie gewerkt aan de verdere uitwerking. Besluitvorming door de gemeenteraad hierover heeft op 10 maart 2022 plaatsgevonden. Op dat moment is de raad ook gevraagd om in te stemmen met de uitbreiding van bedrijventerrein Graafstaete met circa 4 ha netto, om ook de komende jaren kavels voor lokale ondernemers te kunnen uitgeven.

Naast aandacht voor uitbreiding is ook het toekomstbestendig maken van bestaande terreinen van groot belang. Een goed voorbeeld hiervan is het CO2-neutraal maken van bedrijventerrein ’t Holland, waar inmiddels een derde van alle ondernemers enthousiast is over het project. Daarnaast is samen met ondernemers en ondernemersvereniging Lindus gewerkt aan een plan om de infrastructuur op Centerpoort-Nieuwgraaf gereed te maken voor de toekomst. En wordt Synergiepark InnoFase doorontwikkeld als circulair bedrijventerrein.

RPW (Regionaal Programma Werklocaties)
In de raadsvergadering op 23 februari 2021 heeft de raad ingestemd met het Regionaal Programma Werklocatie 2021-2024 en met het afsprakenkader om te komen tot een duurzame ruimtelijke invulling van werklocaties in de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. En heeft het college de opdracht gekregen om de planontwikkeling voor te bereiden voor een uitbreiding van bedrijventerrein Centerpoort-Noord met een omvang van circa 10 hectare netto.
De eerste stap die daartoe daarna door het college moest worden gezet, was vóór 1 maart 2021 een plan indienen bij de Groene Metropoolregio. Dat is door het college gebeurd en het plan is kwantitatief en kwalitatief beoordeeld. Een onafhankelijk adviesbureau heeft de plannen onderzocht op duurzaamheid, bereikbaarheid, financiële haalbaarheid en de toegevoegde waarde voor de economie en de werkgelegenheid in de regio. Op 9 juni 2021 is door de Portefeuillehouders Economie in de Groene Metropoolregio besloten om Duiven de gevraagde 10 hectare netto ontwikkelruimte toe te kennen ten behoeve van de uitbreiding van Centerpoort-Noord.
Bij de behandeling van de Verkenning bedrijventerreinen op 23 februari 2021 is aangegeven dat er een voorstel aan de raad wordt voorgelegd over de definitieve besluitvorming om met de uitbreiding van Centerpoort-Noord aan de slag te gaan. Dit raadsvoorstel bevat in ieder geval:

- de uitkomst van de regionale verdeling van de ontwikkelruimte;
- een uitkomst van de gesprekken over de verwerving van de benodigde gronden;
- een financiële doorrekening;
- een ruimtelijke verdieping.

Hier is in de tweede helft van 2021 aan gewerkt. De ruimtelijke verdieping bestaat uit een uitwerking van de ruimtegebruikskaarten op basis van het ingediende plan bij de regio en specifiek aandacht voor de onderwerpen: verkeer, water, biodiversiteit, groen, landschappelijke inpassing, milieu en duurzaamheid, allen op hoofdlijnen.

Circulaire economie
In 2018 is een start gemaakt met het gemeentelijke programma Circulaire Economie.
Het programma circulaire economie bestaat uit drie programmalijnen: Energietransitie, Klimaatadaptatie en Circulariteit (grondstoffentransitie).

Voor de programmalijn Energietransitie zijn ambities (23% energieneutraal in 2023, 41% energieneutraal in 2030 en 100% energieneutraal in 2050) vastgelegd in lijn met het Klimaatakkoord en de inmiddels vastgestelde Klimaatwet. Met de inwerkingtreding van de Klimaatwet zijn lokale ambities verworden tot wettelijke taken. Inmiddels is het onderzoek door de Raad voor Openbaar Bestuur (ROB) ‘Uitvoeringskosten van het Klimaatakkoord voor decentrale overheden in 2022 – 2030’ afgerond en is het advies van het ROB ‘Van Parijs naar Praktijk, bekostiging en besturing van de decentrale uitvoering van het klimaatakkoord’ bekend. Het ROB concludeert dat er 28 nieuwe of (sterk) geïntensiveerde taken voor gemeenten zijn in het kader van de energietransitie en dat kleine gemeenten, voor de invulling van deze taken 8-9 (extra) fte nodig hebben. Daarnaast zijn er substantiële materiele kosten vooral voor technisch onderzoek. Het ROB adviseert het Rijk om gemeenten hier structureel voor te compenseren. In de loop van 2022 wordt meer inzicht verwacht over de wijze waarop en de mate waarin dit plaats zal vinden.

De programmalijn Klimaatadaptatie bestaat uit de grote opgave om de kwetsbaarheid als gevolg van klimaatverandering te verminderen met als doelstelling: Klimaatbestendig en water robuust in 2050. Deze plicht is vastgelegd in het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie. De zogenaamde stresstest is afgerond en de risico’s voor wat betreft de thema’s verdroging, wateroverlast, waterveiligheid en

hittestress zijn inzichtelijk. Ook de klimaatdialoog (voorheen ‘risicodialoog’), met zowel inwoners, veiligheidsregio, bedrijven en andere stakeholders, is afgerond. Tot slot zijn de strategische uitgangspunten vastgesteld en wordt op dit moment gewerkt aan een uitvoeringsplan. Dit gehele proces wordt voor 50% gefinancierd door het Rijk. De overige 50% wordt gedekt uit het gemeentelijk Watertakenplan.

De programmalijn Circulariteit ziet toe op de grondstoffentransitie en reststromenverwaarding waarbij grondstoffen efficiënt moeten worden ingezet en hergebruikt, zonder schadelijke emissies naar het milieu. De inmiddels vastgestelde doelstelling van deze programmalijn is: volledig circulair in 2050. Wil Nederland de beoogde CO2 reductie halen dan kan dat alleen bereikt worden als ook de grondstoffentransitie wordt gerealiseerd. De ambities voor alle drie programmalijnen kunnen alleen worden gerealiseerd met grote inzet en betrokkenheid van inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Om hen actief te betrekken is communicatie & participatie in het ‘hart’ van het programma geplaatst. Hiertoe is een Communicatiestrategie, het beeldmerk en platform ’Samen1Nergie’ en een Participatie strategie ontwikkeld.

De opgaven hebben een bovenlokaal karakter. Daarom werkt de gemeente samen met andere Liemerse gemeenten, Waterschap Rijn en IJssel, Liander, de provincie Gelderland en de gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen. Onze Groene Metropool Regio (regio Arnhem-Nijmegen) profileert zich als circulaire regio. De samenwerking met andere gemeenten uit de regio Arnhem Nijmegen en de provincie Gelderland in de Regionale Energiestrategie (RES) en de Regionale Strategie Warmte (RSW) is niet vrijblijvend en vraagt veel inzet om onze positie goed te borgen.

De woningmarkt
Tot 2040 staat Nederland grote demografische veranderingen te wachten, zoals de blijvende groei van het aantal huishoudens, de verdergaande vergrijzing waardoor het aandeel ouderen in de totale bevolking toeneemt en een blijvende immigratie. Het aantal huishoudens blijft door de gezinsverdunning (toename van het aantal kleinere 1- en tweepersoonshuishoudens) ook groeien. Zo zijn er tot 2030 zo’n 1 miljoen extra woningen nodig in Nederland. Ook in de regio Arnhem-Nijmegen, in de Liemers en in Duiven blijft het aantal huishoudens groeien en zijn er veel extra woningen nodig. De gemeente Duiven telt op 1-1-2021 25.066 inwoners en circa 10.725 huishoudens. Voor de Liemers is in het regionale woningmarktonderzoek de groei van de woningbehoefte berekend op 4.850 woningen. Dat is een groei van de woningvoorraad met 8,4%. Ter vergelijking de berekende groei van de woningvoorraad van Arnhem tot 2040 is 12,5%. De verwachting op basis van het regionale woningmarktonderzoek 2019 is dat ook in Duiven het aantal huishoudens en daarmee de woningbehoefte blijven groeien. Om aan het Duivense aandeel in de groei van de Liemerse woningbehoefte te kunnen voldoen en om het woningtekort (waar in Duiven vanwege de nabijheid van Arnhem sprake van is) te kunnen inlopen gaan we ook voor Duiven uit van een groei van 8,4% van de woningvoorraad. Dat betekent dat er tot 2040 voor bijna 1.200 woningen plannen moeten komen. Door het bouwen van deze aantallen woningen is het tevens de verwachting dat het duivense inwonertal in stand zal blijven en daarmee het draagvlak voor voorzieningen. Het gaat bij de plannen om zowel inbreidings- als uitbreidingslocaties. De gemeente richt zich op het verkrijgen van een woningvoorraad die voldoende mogelijkheden biedt voor zowel jongeren en ouderen uit de gemeente Duiven als voor de huishoudens die behoren tot de actief werkende bevolkingsgroep en die graag in de gemeente willen blijven of komen wonen.

Naar een nieuwe Omgevingswet
Op 1 juli 2015 heeft de Tweede Kamer de Omgevingswet aangenomen. Deze omvangrijke stelselwijziging met geheel andere planologische instrumenten, procedures, werkwijze en ICT, vraagt ook om een andere rol van de overheid en van partners. Deze transitie en de tijdige voorbereiding daarop is een stevige opgave en raakt meerdere domeinen binnen het fysieke domein en de organisatie 1Stroom. De implementatie van de Omgevingswet is een transitieproces. Dit proces loopt tot maximaal 2029. Recentelijk heeft de minister wederom aan de kamer laten weten dat de invoeringsdatum van 1-7-2022 zal worden verschoven naar 1-1-2023. Belangrijkste reden hiervoor zijn de zorgen omtrent de kwaliteit van de landelijke ICT-ontwikkeling

(DSO). DSO staat voor Digitaal Stelsel Omgevingswet. Gelijktijdig met de invoering van de Omgevingswet wordt ook de Wet kwaliteitsborging (Wkb) ingevoerd. Deze wet heeft ook invloed op de vergunningverlening, toezicht en handhaving. Het doel van de Omgevingswet is om de wetgeving inzichtelijker te maken, om samenhangende benadering van beleid en regelgeving mogelijk te maken, de besluitvorming te versnellen en dat er ruimte ontstaat voor bestuurlijke afweging. Voor deze complexe implementatie is een programmaplan opgesteld. Hierbij volgt de gemeente de routemap van de VNG. Het programmaplan bestaat uit een aantal verschillende onderdelen, te weten: bestuurlijk/beleidsmatig, systeemniveau (DSO) en de randvoorwaarden die belangrijk zijn voor de uitvoering van het werk.

Vermindering Legesinkomsten vanwege invoering Wet kwaliteitsborging
In verband met het uitstel van de invoeringsdatum van de Omgevingswet zal ook de Wet Kwaliteitsborging later ingevoerd worden. Dit betekent dat er in 2021 nog geen sprake is van derving leges inkomsten vanwege deze wet. Er wordt gewerkt aan een nieuwe legesverordening omgevingsvergunning waarin de financiële gevolgen van de Wkb verdisconteerd zullen worden. Hiermee kan de impact van de inwerkingtreding van deze wet worden geminimaliseerd.

In 2021 is ruim € 289.000 meer aan leges geïnd dan in de begroting 2021 was opgenomen. Dit is te verklaren uit het feit dat er meerdere wat grotere bouwwerken zijn vergund dan voorzien. Deze extra inkomsten zijn gerealiseerd met extra inhuur capaciteit. Ook voor 2022 worden veel extra aanvragen verwacht (met name realisatie woningbouw) waar extra capaciteit voor nodig is. De bekostiging van die extra inhuur (€ 63.987) zal meegenomen worden in de voorjaarsnota 2022.

Doortrekking A15 en verbreding A12
Het project “ViA15” is een ontwikkeling die de komende jaren de grootste impact heeft op de leefomgevingskwaliteit van Duiven, Groessen en Loo. Zoals bekend heeft de minister van Infrastructuur en Waterstaat op 7 september 2021 het Tracébesluit uit 2017 en 2019 gewijzigd vastgesteld. De bewindsvrouw besloot hiertoe naar aanleiding van de tussenuitspraak van de Raad van State waarin haar werd opgedragen om met name de stikstofgevolgen van het Tracébesluit beter te motiveren. Inmiddels heeft de Raad van State advies gevraagd aan de Stichting bestuursrechtspraak. Deze deskundige gaat de Raad van State adviseren over het verschil van inzichten rondom de toegepaste berekeningsmethoden van de stikstofdepositie en de effecten hiervan op de Natura-2000 gebieden. Dit advies wordt voor de zomer van 2022 verwacht en de definitieve uitspraak van de Raad van State eind derde kwartaal 2022. Bij een positief besluit moeten Rijkswaterstaat en aannemer GelreGroen hun werkzaamheden weer opstarten en voor wat betreft de logistiek helemaal opnieuw inplannen. Al met al is de verwachting dat het A15-tracé niet eerder zal worden opengesteld dan begin 2027. Om de belangen van de als gemeente en de inwoners goed te behartigen, neemt de gemeente op proactieve en constructieve wijze deel aan het verdere proces.

3.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?

A. Het versterken van een goed ondernemers- en vestigingsklimaat voor bedrijven.
Dit zijn de speerpunten:

3.A.1	**Continueren van het Programma Stimulering Kaveluitgifte en Kostenreductie Grondexploitaties (SKKG)**
Doel	De verkoop van bedrijfskavels en het verlagen van de kosten verbonden aan de grondexploitaties.

3.A.1	Continueren van het Programma Stimulering Kaveluitgifte en Kostenreductie Grondexploitaties (SKKG)
Toelichting	Met de inzet van een programmateam is een dynamisch actieplan in uitvoering. De extra inspanningen worden zichtbaar gemaakt met specifieke promotie en marketing. Als bijzondere profilering wordt gewerkt onder de noemer “Duiven maakt het waar”. Er wordt gewerkt met herkenbare profielen, bijvoorbeeld: ‘Slim Seingraaf’ en ‘Duurzaam InnoFase’. Sterke punten worden benadrukt. Contacten met het zittend bedrijfsleven worden tevens benut voor gezamenlijke promotie van het product bedrijventerreinen. Extra inzet wordt gepleegd met een wervende en toegankelijke website. Daarnaast blijft fysieke zichtbaarheid van belang. Een laagdrempelig Bedrijven Contacten Bureau zorgt voor korte externe en interne lijnen. Eventueel benodigde planologische inpassing wordt met voorrang gefaciliteerd.
Bereikt/niet-bereikt	Ook in 2021 is weer vol ingezet op de verkoop van bedrijfskavels. Op 30 december jl. is de laatste kavel op Graafstaete verkocht. In 2021 zijn 7 andere kavels verkocht op de bedrijventerreinen met een totale oppervlakte van circa 155.500 m2. Het gaat daarbij om de volgende kavels: Innofase: 67.008 m2 Seingraaf: 61.741 m2 Graafstaete: 12.474 m2 Graafstaete: 7.090 m2 De Nieuweling: 565 m2 De Nieuweling: 2.430 m2 De Nieuweling: 4.377m2 Daarmee heeft de ‘Rode loper-insteek’ effect. Deze draagt bij aan de succesvolle verkoop van bedrijfskavels. Ook door energie te steken in zaken als duurzaamheid hebben een extra impuls aan de verkoop gegeven. In dat kader is Innofase begin 2021 nog beloond met een prestigieuze prijs: de Circular Economy Award.

3.A.2	Een circulaire economie dichterbij brengen
Doel	Doelstellingen per programmalijn zijn: • Energietransitie: 95% CO2 reductie in 2050 ten opzichte van 1990 en een CO2 neutrale elektriciteitsvoorziening in 2050. • Klimaatadaptatie: Klimaatbestendig en water robuust in 2050. • Circulariteit: 100% circulair in 2050

3.A.2	Een circulaire economie dichterbij brengen
Toelichting	Het programma circulaire economie bestaat uit drie samenhangende programmalijnen: Energietransitie, Klimaatadaptatie en Circulariteit (grondstoffentransitie). Dwars door deze programmalijnen heen ontwikkelen we een integrale aanpak voor bedrijven(terreinen).
Bereikt/niet-bereikt	Bereikt: Vastgesteld: Regionale Energie Strategie (RES) 1.0, Transitie Visie Warmte, Roadmap circulariteit en strategische uitgangspunten Klimaatadaptatie. Uitgevoerd: Regeling Reductie Energieverbruik (RRE), junior energie coaches en verzilver uw dak. Niet bereikt: Vaststelling nieuw laadinfrabeleid en -beleidskader zon/wind. Ondanks de impact die Corona had op de mogelijkheden om en de mate waarin de samenleving kon worden betrokken, zijn ook in 2021 weer mooie resultaten geboekt. Enkele voorbeelden: *Communicatie* De backoffice van het energieloket (www.samen1nergie.nl) is geprofessionaliseerd wat bekostigd is middels een provinciale subsidie. De doorontwikkeling heeft enerzijds betrekking op het nog beter ontsluiten van informatie en anderzijds op het vertellen van succesverhalen (actief uitdragen van ambassadeurschap). Tevens is een sociale media campagne gevoerd om Samen1nergie nog meer onder de aandacht te brengen bij inwoners en bedrijven. *Participatie* De subsidie RRE is met succes afgerond. En inmiddels is de Regeling Reductie Energieverbruik Woningen (RRE-W), wederom succesvol, in uitvoering gebracht. Er zijn in totaal (Duiven Westervoort samen) 12 energiecoaches aan de slag gegaan. De continuïteit bij de energiecoaches is overigens wel een zorg. Mede door maatregelen rondom Corona was er in 2021 een afname van het aantal energiecoaches. Tot slot is wederom het programma ‘junior energiecoaches’ uitgevoerd. *Circulariteit* De zogenaamde Roadmap Circulariteit is vastgesteld. Dit ambitiedocument wordt inmiddels uitgewerkt tot een programmering. Om ervaring op te doen, is met name binnen de grond-, weg en waterbouw geëxperimenteerd met het thema circulariteit in verschillende aanbestedingsvormen. De inventarisatie is ge-update in het kader van de CO2-prestatie ladder. In samenwerking met de HAN zijn sport- en cultuurverenigingen ondersteunt bij hun verduurzamingsopgave rondom met name het thema circulariteit. Er is, met ondernemersverenigingen, een MKB-duurzaamheidsprijs ingesteld (uitreiking voorjaar 2022). *Klimaatadaptatie* In het afgelopen jaar is verder invulling gegeven aan de afspraken uit het Deltaplan Klimaat Adaptatie (DPRA). In Liemers verband zijn de strategische uitgangspunten in 2022 vastgesteld en er wordt nu gewerkt aan een uitvoeringsplan. Energietransitie Het bod RES 1.0 en de Transitie Visie Warmte zijn vastgesteld. De voorbereidingen voor het vaststellen van een nieuwe laadinfra visie en -beleid zijn getroffen. *Bedrijven(terreinen)* Het project ‘Verzilver uw dak’ is uitgevoerd, met als doel meer zonnepanelen op daken van bedrijfsgebouwen. Gelet op de tegenvallende resultaten (participatie 2-3%) is er samen met de ondernemersverenigingen een gebiedsgerichte aanpak voor bedrijven(terreinen) ontwikkeld. Deze aanpak wordt nu, zeer succesvol (participatie >30%), getest in een pilot op ’t Holland in Duiven. Er is, via aanschrijvingen en zogenaamde gevelcontroles, geïnventariseerd welke bedrijven vallen onder de zogenaamde meldingsplicht Wet milieubeheer. Deze bedrijven moeten maatregelen nemen met een terugverdientijd van minder dan 5 jaar, die leiden tot energiebesparing. In 2022 zal dit follow up krijgen vias ‘administratieve handhaving’.

3.A.3	Realisatie van Vitaal Centrum Duiven
Doel	Het realiseren van een aantrekkelijk “Vitaal Centrum Duiven”.
Toelichting	Beoogd werd in 2021 de gemeentelijke centrumontwikkeling in het winkelgebied af te ronden. De opgave tot vervreemding van het opstal fase 2 maakt hier onderdeel van uit. Voor de ontwikkeling van fase 4 werd in 2021 planuitwerking en planrealisatie met woningbouw voorzien. Voor het Woonpark gold dat deze locatie in het kader van het Integraal Huisvestingsprogramma onderwijs in beeld is als voorkeurslocatie voor de verhuizing van IKC Remigius. Een mogelijke woningbouwontwikkeling op deze locatie zou parallel aan en in afstemming met de uitwerking van de plannen voor het IKC kunnen worden opgepakt.
Bereikt/niet-bereikt	*Fase 4*: Begin 2021 is het woningbouwplan van Woonzorg Nederland openbaar gemaakt. In reactie hierop hebben drie initiatiefnemers zich gemeld met alternatieve plannen voor deze locatie. Vervolgens heeft in 2021 een uitgebreid participatietraject plaatsgevonden waarbij de alternatieve plannen voor de invulling van deze fase nader zijn uitgewerkt. Dit heeft geresulteerd in besluitvorming over de invulling van fase 4 door de gemeenteraad op 18 januari 2022. *Opstal fase 2*: Voor de begane grond met commerciële huurders wordt ingezet op verkoop aan de individuele huurders. Hiertoe zijn aanbiedingen richting de huurders gedaan. De verdiepingen van het pand hebben een maatschappelijk karakter en worden beheerd door huurder de Ogtent. Voor beheer en eigendom van de verdiepingen zijn meerdere scenario’s denkbaar. De voor- en nadelen van deze scenario’s zijn in beeld gebracht, zodat hierover in 2022 een raadsbesluit kan worden genomen. *Woonpark*: In mei 2021 is een raadsbesluit genomen waarbij het perceel grenzend aan het Liemersplein definitief is aangewezen als nieuwbouwlocatie voor IKC Remigius. Bovendien is als onderdeel van dit besluit de locatie Droopad 1 (die achterblijft na nieuwbouw) aan gewezen als toekomstige woningbouwlocatie.

B. Het waarborgen van een aantrekkelijke fysieke leefomgeving.

Dit zijn de speerpunten:

3.B.1	Borgen inpassing doortrekking A15 en verbreding A12
Doel	Een zo goed mogelijke inpassing van de doortrekking van de A15 en verbreding van de A12 voor de gemeenschap van de gemeente Duiven

3.B.1	Borgen inpassing doortrekking A15 en verbreding A12
Toelichting	Begin 2021 is het Tracébesluit ViA15 naar verwachting al een aantal maanden onherroepelijk en is de realisatie van het project ViA15 gestart. We blijven inzetten op een pro-actieve en constructieve grondhouding. Samen met onze regiopartners en het Bewonersoverleg A15 blijven we ons richting en in samenwerking met Rijkswaterstaat, aannemersconsortium GelreGroen en andere opdrachtnemers hard maken voor meekoppelkansen en maatwerkoplossingen. Maatwerk kan ook betekenen dat afgeweken kan worden van bestaande gemeentelijke (planologische) beleidskaders. Voor wat betreft de benodigde (omgevings-)vergunningen blijven we samen met gemeenten Lingewaard, Overbetuwe en Zevenaar inzetten op een uniforme wijze van vooroverleg, toetsing, toezicht en handhaving. Hierbij zetten wij ook in op het clusteren van kunstwerken in één aanvraag.
Bereikt/niet-bereikt	Tracébesluit en planning: zie inleiding. Ontwerp en vergunningverlening: Ook in 2021 is veel werk verricht om te bekijken of de ontwerpen van GelreGroen aan de in de Uitvoeringsovereenkomst geformuleerde eisen voldoen. De verificatie en validatie hiervan is in zogenaamde (digitale) reviewsessies gedaan. Ook is veel werk verricht in de vergunningverlening en aannemersvergunningen die nodig zijn om voorbereidende werkzaamheden te kunnen uitvoeren. Ongeveer twee derde van de noodzakelijke vergunningen is verleend. Bestemmingsreserve A15: De hoogte van de Bestemmingsreserve A15 bedroeg per 31 december 2021 € 1.052.139. Mede op basis van eerdere raadsbesluitvorming bedraagt de totale hoogte van de geoormerkte budgetten binnen deze reserve € 1.013.795.

Wat	Omvang	Besluit	Uitgaven
Beheer en onderhoud toename weg areaal	€ 287.637,00	Raadsmotie 3-7-2018	vanaf oplevering onderliggend wegennet in 2026
Beheer en onderhoud toename groen areaal	€ 76.505,00	Raadsmotie 3-7-2018	vanaf oplevering onderliggend wegennet in 2026
Aanleg, beheer en onderhoud peilbuizen	€ 104.053,00	Raadsmotie 3-7-2018	vanaf oplevering peilbuizennetwerk in 2017
Aanleg, beheer en onderhoud selectieve afsluiting Helhoek	€ 100.000,00	Raadsmotie 3-7-2018	vanaf oplevering onderliggend wegennet in 2026
Bijdrage aanlegkosten snelfietsroute	€ 180.000,00	Raadsbesluit 25-9-2018	verwacht in 2021-2022
Bovenwettelijke geluidsmaatregelen/inpassingsmaatregelen	€ 100.000,00	Raadsmotie 20-12-2017	vanaf 2018 (cf. raadsmotie 23-1-2018)
Gedeeltelijke terugkoop verkochte gronden 2018	€ 125.600,00	Kennisgeving 3-4-2018	na oplevering onderliggend wegennet in 2026
Uitkijktoren Loowaard	€ 40.000,00	Najaarsnota 2020	verwacht in 2021-2022
Totaal	***€ 1.013.795,00***		

	Voorziening A15: De hoogte van de voorziening voor vergunningverlening en toezicht bedroeg per 31 december 2021 € 680.038. Deze voorziening wordt gevuld met vier (IBOI-geïndexeerde) bijdragen vanuit RWS voor het gehele vergunningentraject ter hoogte van € 385.125. Er zijn drie bijdragen voldaan en de laatste volgt afhankelijk van de bouwstart in 2023/2024. In 2021 is voor € 242.925 aan de voorziening onttrokken voor leges omgevingsvergunningen en kosten externe inhuur. Jaarbudgetten: Tijdens de besluitvorming over de Tussenrapportage 2020 is bepaald dat de eerder ontvangen jaarbudgetten niet meer uit de algemene middelen maar uit de Bestemmingsreserve A15 worden gedekt. Dit lijkt voor de Bestemmingsreserve A15 echter een zware aderlating te worden. Met als gevolg dat de Bestemmingsreserve A15 aan het eind of zelfs gedurende de periode tot en met 2026/2027 aangevuld moet worden zodat de gemeente aan de geoormerkte verplichtingen kan voldoen. Op dit moment worden daarom alle kosten die maar enigszins aan werkzaamheden ten gunste van vergunningverlening, toezicht en handhaving kunnen worden gerelateerd vanuit de Voorziening gefinancierd. Op deze wijze blijven de gelabelde gelden binnen de Bestemmingsreserve grotendeels beschikbaar voor de geoormerkte verplichtingen. Deze herijking van de financiering wordt per kwartaal gemonitord en met de projectwethouder besproken. Een extra kredietaanvraag wordt overigens ook niet uitgesloten mocht blijken dat de gelden uit de bestemmingsreserve en/of de voorziening onvoldoende blijken te zijn. Huisvesting CVDD: CV De Deurdreiers beschikt sinds medio september 2020 over een nieuwe locatie. CVDD is nog steeds op zoek naar een grotere locatie om samen met andere culturele verenigingen hun integrale opslagvisie te kunnen realiseren.

3.B.1	Borgen inpassing doortrekking A15 en verbreding A12
	Aanvullende inpassingsonderzoeken: Eind 2020 is aan Stichting Landschapsbeheer Gelderland opdracht gegeven om via een gebiedsproces het afstemmingstraject tussen de verschillende landschapsplannen tot een goed einde te brengen. Mede door Corona is dit proces vertraagd. Eind 2021 is gestart met het participatieproces. De verwachting is dat in 2022 de eerste resultaten tot uitvoering kunnen worden gebracht. De onderzoeksresultaten naar mogelijke aanvullende maatregelen in het gebied tussen de Aanlanding Oost en de Schraleweidsestraat (zie onze kennisgeving d.d. 14 mei 2019) zijn in 2020 nogmaals bij GelreGroen onder de aandacht gebracht. De ligging van de A15 is in dit ontwerp lager dan het referentieontwerp van Rijkswaterstaat en levert zodoende aanzienlijk geluidswinst op voor de woningen achter de landschappelijk wal. De voor geluidsmaatregelen gereserveerde ton kunnen nu worden ingezet voor zogenaamde geluidsvangrails. Stichting BOG A15: In 2021 heeft ondanks Corona en vertraging in de beroepsprocedure overleg plaatsgevonden met de Stichting Bewonersoverleg Groessen A15 en/of een vertegenwoordiging hiervan. Dit waren veelal digitale bijeenkomsten waarin de stichting door GelreGroen en Rijkswaterstaat is bijgepraat over onder andere het ontwerp en de landschappelijk inpassing.

3.B.2	Uitvoeren Woonagenda en opstellen nieuwe Woonvisie
Doel	De omvang en kwaliteit van de woningvoorraad in Duiven sluiten aan bij de hedendaagse behoefte en initiatieven en ontwikkelingen vanuit de samenleving. Dit draagt bij aan het behouden van een aantrekkelijke en duurzame leef- en woonomgeving.
Toelichting	Een actievere en proactieve houding vanuit het gemeentelijke woonbeleid krijgt met de in 2020 opgestelde nieuwe Woonvisie vorm. Deze Woonvisie is sinds 2021 het nieuwe vertrekpunt voor de pro-actiever gemeentelijke rol en toenemende prioriteit op het beleidsterrein Wonen die van ons gevraagd wordt. Dit wordt onder andere veroorzaakt door het langer zelfstandig thuis wonen, de druk op de woningmarkt, de verduurzaming van de bestaande woningvoorraad, de toenemende regionale samenwerking en taken, een actievere rol richting woningbouwcorporaties en een aantal urgente vragen binnen het taakveld wonen zoals huisvesting arbeidsmigranten en uitvoering geven aan het nieuwe Rijkskader omtrent Woonwagenstandplaatsen.
Bereikt/niet-bereikt	De Woonvisie 2021-2030 met daarbij een Woonagenda met ambities en doelen voor de komende jaren is vastgesteld. Verder zijn de prestatieafspraken met de corporaties opnieuw geactualiseerd, is er woonwagenstandplaatsen toewijzingsbeleid opgesteld, is er uitvoering gegeven aan de Woondeal onder andere middels het proces rondom de Verstedelijkingsstrategie Arnhem-Nijmegen-Foodvalley. Vanuit de Liemerse Woonagenda is Liemers breed onderzoek gedaan naar de huisvestingsopgave wonen en zorg. Met dit onderzoek is zicht gekregen op de huidige en toekomstige vraag naar en het aanbod van passende (sociale huur-)woningen en andere benodigde woonvormen voor mensen met een (toekomstige) zorgvraag/hulpvraag in De Liemers.

3.B.3	Uitvoeren Woningbouwprogramma 2021 en verder
Doel	De omvang en kwaliteit van de woningvoorraad in Duiven sluiten aan bij de behoefte en initiatieven en ontwikkelingen vanuit de samenleving. Dit draagt bij aan het behouden van een aantrekkelijke en duurzame leef- en woonomgeving.

3.B.3	Uitvoeren Woningbouwprogramma 2021 en verder
Toelichting	Op 12 juni 2018 is de notitie Woningbouwprogramma Duiven 2018-2027 vastgesteld in de gemeenteraad. Hierin staat het te realiseren woningbouwprogramma voor de komende jaren. Het belang en de behoefte is uitgesproken om voortvarend dit programma op de benoemde locaties te realiseren. In 2019 heeft deze notitie verder vorm gekregen in een vervolgnotitie “versnelling woningbouw Duiven" waarin is gekeken naar de haalbaarheid van de ambities. Tevens heeft een prioritering van mogelijke woningbouwlocaties plaatsgevonden. Het invullen van de woningbouwopgave met alleen inbreidingslocaties is niet mogelijk. De inbreidingslocaties die de gemeente nu in beeld heeft bieden onvoldoende ruimte voor de woningen die nodig zijn. Daarom is op korte termijn naast de inbreidingslocaties al minimaal één grotere locatie nodig aan de rand van Duiven. Op basis van de verkenning die nu wordt uitgevoerd kan een voorkeursvolgorde bepaald worden in de drie mogelijke locaties voor woningbouw. Het is namelijk niet uit te sluiten dat er in de toekomst nog een tweede uitbreidingslocatie nodig is. In de verkenning worden alle voor- en nadelen van de drie mogelijke uitbreidingslocaties naast elkaar worden gezet. Omdat dit een belangrijk besluit is zowel voor (toekomstige) omwonenden van de locatie die gekozen wordt als voor woningzoekenden wordt de verkenning voorgelegd aan inwoners en andere belanghebbenden. Parallel hieraan wordt uitvoering gegeven aan woningbouw op de inbreidingslocaties die voor de korte termijn in beeld zijn.
Bereikt/niet-bereikt	Elke 3-4 maanden wordt de gemeenteraad via een kennisgeving uitvoerig geïnformeerd over de uitvoering en stand van zaken Woningbouwprogramma 2021 en verder.

3.B.4	Stimuleren en faciliteren van vitale wijken en dorpen
Doel	Het behouden en versterken van een aantrekkelijke en duurzame leef-, woon- en werkomgeving in dorpen en wijken.

3.B.4	Stimuleren en faciliteren van vitale wijken en dorpen
Toelichting	In 2021 zijn stappen gezet in de verdere uitwerking van de thema's en aandachtspunten uit de in voorgaande jaren opgemaakte dorpsvisies voor Loo en Groessen en het wijkontwikkelingsplan Duiven-West. Dit geldt ook voor het buurtschap Helhoek ten aanzien van de Toekomstvisie en het uitwerkingsplan.
Bereikt/niet-bereikt	De Dorpsraad Loo heeft zich in 2021 ingezet voor een uitkijkpunt in de uiterwaarden (cultuurproject dat samenhangt met de Liemers) naast de inspraak op de snelweg de A15. Dit heeft veel tijd en inzet van de dorpsraad gevergd, waardoor de uitwerking van een voetpad conform de Dorpsvisie wat op de achtergrond is geraakt. Hierover zijn wel overleggen gevoerd maar die hebben niet geleid tot realisatie. De Dorpsraad Groessen heeft in 2021 stappen gezet in de uitwerking van het dorpshart, als onderdeel van de visie van Sant & Co. Het eerste onderdeel waaraan wordt gewerkt is de herinrichting van het Schuttersplein en de oversteek richting de kerk. Voor de herinrichting heeft de werkgroep zich in 2021 ingezet en ligt op koers om in 2022 en 2023 de nodige vervolgstappen te zetten, maar in 2021 heeft dat dus niet geleid tot realisatie. In de Helhoek zijn in 2021 voor 2 woningen de planologische procedures opgestart, en deze zullen begin 2022 worden vastgesteld door de raad, waarna de bouw zo spoedig mogelijk volgt. De uitwerkingsgroep is in 2021 verder gegaan met het concretiseren van de maatregelen ten aanzien van (landschappelijke) inpassing. Hierbij is aansluiting gezocht bij de uitwerking van de inpassingsmaatregelen van het project A15, om te zien of hier koppelkansen liggen. De verwachting van de uitwerking van de eerste onderdelen is in 2022. In 2021 hebben de inspanningen dus niet geleid tot realisatie. In Duiven-West is in 2021 door de wijkraad samen met partners en gemeente in een projectgroep verder gewerkt aan de invulling van een uitvoeringsprogramma bij het wijkontwikkelingsplan. De meeste aandacht is gelegd op het initiatief van de wijkraad rond een ontmoetingsplein tussen de Kameleon en het Palet. In oktober is na een intensief participatief traject consensus bereikt over een schetsontwerp, waarna de wijkraad het ter realisatie heeft voorgelegd aan de gemeente. In december werd duidelijk dat de gemeente het ontwerp zoals het nu voor ligt niet gaat realiseren vanwege strijdigheid met het parkeerbeleid. De wijkraad overweegt zijn positie inzake een eventueel nieuw ontwerp. Het doel om in 2021 tot realisatie van een ontmoetingsplein te komen is dus niet bereikt. Op de hondenloslooopterreinen van Duiven-West loopt vanaf juli 2021 een pilot met een ruimplicht van hondenuitwerpselen die nu wordt geëvalueerd.

C. Het implementeren van nieuwe wetgeving, die op ons afkomt.
Dit is het speerpunt:

3.C.1	Implementatie nieuwe Omgevingswet
Doel	Tijdige voorbereiding en implementatie van de Omgevingswet.

3.C.1	Implementatie nieuwe Omgevingswet
Toelichting	De implementatie van de Omgevingswet is een transitieproces. Dit proces loopt tot maximaal 2029. Recentelijk heeft de minister aan de Kamer laten weten dat de invoeringsdatum van 1-7-2022 zal worden verschoven naar 1-1-2023. Belangrijkste reden hiervoor zijn de zorgen omtrent de kwaliteit van de landelijke ICT-ontwikkeling (DSO). DSO staat voor Digitaal Stelsel Omgevingswet. Gelijktijdig met de invoering van de Omgevingswet wordt ook de Wet kwaliteitsborging (Wkb) ingevoerd. Deze wet heeft ook invloed op de vergunningverlening, toezicht en handhaving. Het programmaplan bestaat uit een aantal verschillende onderdelen, te weten: bestuurlijk/beleidsmatig, systeemniveau (DSO) en de randvoorwaarden die belangrijk zijn voor de uitvoering van het werk.
Bereikt/niet-bereikt	*Bestuurlijk - beleidsmatig* Voor het bestuurlijk/beleidsmatig onderdeel zijn de volgende bestuurlijke besluiten voorbereid die ter besluitvorming zijn gebracht voor Q1-2022: • Omgevingsvisie Duiven • Adviesrecht van de raad met bijbehorende participatie en delegatiebesluit • Verordening Fysieke Leefomgeving • Instellen adviescommissie ruimtelijke kwaliteit • Coördinatieverordening • Verordening nadeelcompensatie • Voorbereidingen getroffen voor het ontwikkelen van het instrument omgevingsprogramma's • Voorbereiding nieuwe VTH-beleid en legesverordening. Daarnaast is de raad via meerdere kennisgevingen geïnformeerd over: Omgevingsplan van rechtswege, participatie onder de Omgevingswet en het afwijkingenbeleid. Om alles in goede banen te leiden is gewerkt met een raadswerkgroep. *Systeemniveau* Voor het systeemniveau DSO/ICT zijn de volgende resultaten geboekt: • Voorbereiding en begeleiding RXmission (Vergunningen) • Voorbereiding, begeleiding en implementatie RXbase (Plansoftware RO) • Voorbereiding, begeleiding en implementatie Op Pad (Toezicht en Handhaving). Onderdeel hiervan is de vervanging van de devices. • Voorbereiding en begeleiding STTR • Voorbereiding en begeleiding DSO. Betreft de koppelingen tussen bovengenoemde systemen en de landelijke voorziening Bij al deze zaken wordt er gekeken naar de techniek, functionaliteit, vullen, testen en het opleiden van de gebruikers. *Voorbereiding t.b.v. uitvoering* Hierbij wordt gedacht aan: • het beschrijven van het werkproces omgevingsvergunning omgevingstafel en vooroverleg • het aanpassen van de uitgaande brieven • maken van samenwerkingsafspraken met onze partners ODRA, VVGM, Provincie en Waterschap • Pilot omgevingsplan • Pilot participatie Centerpoort-Noord en Helhoek • Opstellen van een handboek participatie Omgevingswet • Opleidingsplan • Communicatieplan

Aanvullende wensen

Actualisatie nota Grondbeleid Duiven

In het kader van de komst van de nieuwe Omgevingswet moet het huidige grondbeleid van zowel Duiven als Westervoort vernieuwd worden. De nieuwe Omgevingswet heeft effect op de inzet van diverse grondbeleidsinstrumenten en de (on)mogelijkheden van kostenverhaal bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Het afgelopen jaar is daarom gebruikt om de gevolgen van de Omgevingswet op het grondbeleid te inventariseren. Het ging daarbij om zaken die direct gerelateerd zijn aan grondbeleid, fondsvorming, etc. en daarbij dringende actualisatie of aanpassing nodig hadden in het kader van de omgevingswet. Daar zat, ondanks het uitstel van de omgevingswet, het afgelopen jaar de grootste druk op. De geïnventariseerde wijzigingen en/of aanpassingen leiden voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet tot een (volledige) herziening van bestaand grondbeleid of nieuw grondbeleid in 2022.

3.3 Wat heeft het ons gekost?

Hieronder een tabel waarin de cijfers worden vergeleken van de jaarrekening 2020, de begroting voor wijziging, de begroting na wijziging, de werkelijke cijfers 2021 en het verschil tussen de begroting na wijziging met de werkelijke uitgaven.

Resultaat programma Omgeving

	Rekening 2020	Begroting 2021 v.w.	Begroting 2021 n.w.	Rekening 2021	Saldo 2021
Lasten	14.473	12.490	14.327	14.552	- 225
Baten	10.699	8.957	12.767	14.453	1.686
Gerealiseerde totaal saldo	**- 3.774**	**- 3.533**	**- 1.561**	**- 99**	**1.462**
Resultaatbestemming	564	308	2.964	1.707	- 1.258
Gerealiseerde resultaat	**- 3.210**	**- 3.225**	**1.403**	**1.608**	**204**

(Bedragen x € 1.000)

Verklaring van het saldo

Het positieve resultaat op het programma Omgeving bedraagt vóór bestemming € 1.462.000. Voor een verklaring van de grote verschillen verwijzen we naar de verschillenanalyse op pagina 118 en verder.

Verkeer en vervoer	1.249.000
Parkeren	6.000
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	426.000
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	- 4.000
Economische promotie	73.000
Riolering	- 147.000
Afval	8.000
Milieubeheer	- 8.000
Begraafplaatsen	9.000
Ruimtelijke ordening	137.000
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	- 429.000
Wonen en bouwen	380.000
Doorbelasting 1Stroom	-349.000
Doorbelasting kapitaallasten	109.000
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	**1.462.000**

Bedragen in €

Directe kosten (€ 1.702.000)

Ter uitvoering van het mobiliteitsplan worden jaarlijks onderzoeken en projecten uitgevoerd. Een aantal projecten is doorgeschoven naar 2022 en onderzoeken zijn niet uitgevoerd vanwege capaciteitsproblemen. Het project infrastructurele verbetering Nieuwgraaf is pas laat opgestart en is ook grotendeels doorgeschoven naar 2022. Ook het project aanpassen Rijksweg is naar 2022 doorgeschoven. Verder zijn er voordelen op de openbare verlichting en de wegmarkeringen. De gladheidsbestrijding gaf een klein nadeel net als de reiniging van het openbaar gebied. Per saldo ontstaat een voordeel op **taakveld verkeer en vervoer**.
Op het **taakveld Parkeren** ontstaat een klein voordeel vanwege meer ontvangsten van leges invalidenparkeerplaatsen.
Het resultaat op **taakveld fysieke bedrijfsinfrastructuur** ontstaat voornamelijk door winstnemingen op de bedrijventerreinen De Nieuweling, Graafstaete en Innofase. Voor het complex Seingraaf hebben we een bedrag uit de verliesvoorziening laten vrijvallen omdat het verwachte verlies kleiner is.
Op het **taakveld bedrijvenloket en bedrijfsregelingen** is een nadeel doordat de opbrengst marktgelden tegenviel vanwege de slechte bezetting.
Op het **taakveld economische promotie** ontstaat het voordeel door lagere kosten door uitstel van de uitgaven voor de uitkijktoren in de Loowaard en minder kosten voor bedrijvigheid.
Er zijn meer kosten gemaakt voor onderhoud van riolen en rioolgemalen. Er is ook een hogere storting in de voorziening riolering omdat het verschil tussen gemaakte kosten voor riolering en de ontvangen rioolheffing daarin wordt opgespaard om de verwachte toekomstige grote onderhoudsgolf voor rioleringen op te kunnen vangen zonder dan een extreme verhoging van de rioolheffing nodig te hebben. Hierdoor ontstaat op het **taakveld riool** een nadeel.
De verwerkingskosten voor het restafval zijn behoorlijk gestegen. De vergoeding voor het oud papier was aanzienlijk hoger door een hogere papierprijs. De verwerkingskosten op het afvalaanbiedstation zijn behoorlijk gestegen doordat er meer bezoekers waren door Covid-19. Per saldo was er een voordeel op het **taakveld afval**.
Het nadeel op het **taakveld milieubeheer** ontstaat door de extra inspanningen die zijn gedaan om de corona maatregelen te handhaven.
De leges voor de lijkbezorging vielen in 2021 mee. Hierdoor ontstaat een voordeel op het **taakveld begraafplaatsen en crematoria**.
Er zijn in 2021 minder advieskosten gemaakt voor te ontwikkelen plannen waar via een anterieure overeenkomst vergoedingen voor werden ontvangen. Daar zijn in 2021 ook nog vergoedingen van eerdere jaren voor ontvangen. Veel kosten voor de aanleg van de A15 zijn doorgeschoven naar volgende jaren. Er zijn minder kosten gemaakt voor bestemmingsplannen en vrijstellingen omdat daar in 2021 geen prioriteit aan is gegeven. Dit alles levert een voordeel op bij het **taakveld ruimtelijke ontwikkeling**.
We hebben een extra bedrag op moeten nemen in de verliesvoorziening voor het complex Vitaal Centrum Duiven. Ook voor de complexen Werkterp de Ploen en de Weidekervel zijn bedragen in de voorziening voor veliesgevende complexen gestort. Hierdoor ontstaat een nadeel op het **taakveld grondexploitatie**.
Er waren meer legesinkomsten voor omgevingsvergunningen als gevolg van meer aanvragen tijdens de corona pandemie. Ook waren er hogere legesinkomsten voor bouw-, aanleg en reclamevergunningen. Verder was er een voordeel doordat niet het hele budget voor inhuur personeel voor het versnellen van de woningbouw is gebruikt. Daardoor ontstond een voordeel op het **taakveld wonen en bouwen**.

Doorbelasting (-€ 240.000)
De werkelijke lasten van 1stroom zijn volgens de in de begroting gehanteerde procentuele verdeling aan de taakvelden in Duiven en Westervoort doorbelast. In programma 3 zijn meer kosten terecht gekomen dan geraamd vanwege de extra inspanningen vanwege de

woningbouwplannen. Doordat er minder investeringen in wegen en riolering zijn gedaan werden er minder kapitaallasten op dit programma geboekt.

Saldo resultaatbestemming (mutaties reserves)
Het saldo op de resultaatbestemming op dit programma is -€ 1.258.000. Dat betekent dat er minder uit de reserves is onttrokken dan geraamd. En dat is nadelig. Er is een storting in de BR Stimuleringsfonds gedaan voor de SVN inzake startersleningen (-€ 5.000). Er was een hogere onttrekking voor landschapsontwikkeling (€ 13.000). Er is minder onttrekking geweest voor de uitkijktoren Loowaard (-€ 35.000). Er is minder onttrokken uit de BR Circulaire Economie (-€ 1.000). Er is meer geld gestort vanwege ontvangen gelden uit anterieure overeenkomsten (-€ 27.000). Er is een extra bedrag gestort in de BR versnelling woningbouw omdat het beschikbare budget in 2021 niet volledig was verbruikt (- € 71.000). Er is geen geld onttrokken uit de reserves ter dekking omdat de kosten in 2021 niet gemaakt zijn voor basis op orde, voetpad Heilweg, schilderwerk opstal VCD, aanpak Rijksweg, voetpad Loo en ontsluiting Hogeweg 9. In totaal een nadeel van € 530.000. Voor de inrichting van de Rijksweg Robert Josephstraat werd € 2.000 minder onttrokken dan de raming en voor de infrastructurele verbetering van Nieuwgraaf werd € 492.000 minder onttrokken. Voor de voetgangersoversteek Rijksweg werd € 4.000 minder onttrokken dan de raming.Voor de kosten A15 werd € 99.000 minder onttrokken en voor ondersteunen ondernemers € 11.000 minder. Dat zijn ook allemaal nadelen. Het opheffen van de BR kwaliteit openbare ruimte en de BR erfgoed en archeologie leverde bij elkaar € 6.000 meer op dan geraamd.

Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	**1.462.000**
A15	- 99.000
Uitkijktoren Loowaard	- 35.000
Landschapsontwikkeling	13.000
Startersleningen SVN	- 5.000
Circulaire Economie	- 1.000
Anterieure overeenkomsten	- 27.000
Versnelling woningbouw	- 71.000
Doorschuiven kredieten	- 530.000
Krediet Rijksweg Robert Josephstraat	- 2.000
Infrastructurele verbetering Nieuwgraaf	- 492.000
Voetgangersoversteek Rijksweg	- 4.000
Ondersteunen ondernemers	-11.000
Opheffen bestemmingsreserves	6.000
Gerealiseerde resultaat	**204.000**

Bedragen in €

3.4 Welke verbonden partijen zijn betrokken?

	Omgevingsdienst Regio Arnhem
Doel	De gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers terzake van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het kader van het omgevingsrecht. Middels de ODRA worden de krachten gebundeld zodat sprake is van minder versnippering, een grotere mate van deskundigheid en een meer efficiënte inzet van middelen.
Taak	Het uitvoeren van meerdere taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het omgevingsrecht voor gemeenten in de regio Arnhem en Provincie Gelderland. Ook is Omgevingsdienst Regio Arnhem voor deze overheden het aanspreekpunt voor milieuvraagstukken.

Beleidsrisico's	De ODRA is een uitvoeringsorganisatie. De beleidsrisico's zijn derhalve zeer beperkt. Uitvoerend beleid wordt afgestemd, maar het blijft een zelfstandige gemeentelijke bevoegdheid om het resultaat van de afstemming over te nemen.
Resultaat in 2021	In 2021 is meer uitgegeven dan begroot. De oorzaak hiervan is te vinden in meer inkoop van bodemexpertise bij onder andere de Plakse Weide en Seingraaf. Tevens is het aantal bouwplannen dat in 2021 is afgehandeld beduidend meer dan verwacht waardoor het aantal te beoordelen onderzoeken ook meer was dan in het werkprogramma opgenomen.

	Groene Metropoolregio Arnhem - Nijmegen
Doel	Verbeteren van het vestigingsklimaat voor inwoners en bedrijven in de regio Arnhem-Nijmegen, in zowel nationaal als internationaal perspectief.
Taak	Overleg voeren gericht op afstemming van beleid op de terreinen wonen, mobiliteit, economie en duurzaamheid. De gemeenschappelijke opgaven zijn vooral gericht op ruimtelijke en sociaaleconomische ontwikkeling. Onder ruimtelijke ontwikkeling valt wonen, landschap, verkeer en mobiliteit. Sociaaleconomische ontwikkeling betreft o.a. werkgelegenheid, bedrijvigheid, recreatie, toerisme en cultuur.
Beleidsrisico's	Beperkt. Het orgaan is een afstemmingsplatform dat geen beslissingen kan nemen voor de afzonderlijke gemeenten. Beleid wordt afgestemd, maar het blijft een zelfstandige gemeentelijke bevoegdheid om het resultaat van de afstemming over te nemen.
Resultaat in 2021	In 2021 is een begin gemaakt met de invulling van de opgaveagenda en het afwegen van gemeentelijke deelname hierin. Eind 2021 is ingestemd met het deelnemen aan deze opgaveagenda en het ter beschikking stellen van de gevraagde financiële bijdragen per opgave. Er zijn diverse regionale bijeenkomsten geweest waarbij college en raad betrokken zijn bij de voortgang en afstemming binnen de Groene Metropoolregio.

VGGM – Zie programma 1.

Algemene Dekkingsmiddelen

In de nieuwe opzet van de programmabegroting zijn de diverse onderdelen van de Algemene Dekkingsmiddelen onder Programma 1 Bestuur opgenomen. Omdat de opsomming van Algemene Dekkingsmiddelen een verplicht onderdeel van de BBV is, zijn deze als aanvullend hoofdstuk in het Programmaplan opgenomen. Tevens zijn in dit hoofdstuk verplichte onderdelen over de post onvoorzien en de vennootschapsbelasting opgenomen.

Als Algemeen Dekkingsmiddel worden de volgende onderdelen aangemerkt:
- Belastingen.
- Uitkering uit het Gemeentefonds.
- Beleggingen.
- Overige Algemene Dekkingsmiddelen.

Belastingen

Hieronder vallen de gemeentelijke belastingen, voor zover zijnde Algemene Dekkingsmiddelen. In Duiven zijn dat de onroerende-zaakbelastingen, de toeristenbelasting, de precariobelasting, de reclamebelasting en de hondenbelasting. De toelichting op deze belastingen is opgenomen in de paragraaf Lokale Heffingen.

Uitkering uit het Gemeentefonds

De uitkering uit het Gemeentefonds bestaat uit de volgende onderdelen: de Algemene Uitkering (waar het Sociaal Domein inmiddels in is opgenomen), de Integratie-uitkeringen en de Decentralisatie-uitkeringen. De opbrengst van de uitkering uit het Gemeentefonds is ten opzichte van de Najaarsnota afgerond € 244.000 lager. Dat heeft voornamelijk te maken met het teruglopen van het aantal jongeren. Deze maatstaf telt niet alleen door in de cluster Jeugdzorg maar ook in de cluster onderwijs waardoor de impact extra groot is. Ook de gevolgen van de decembercirculaire veroorzaken een verschil. Tenslotte zijn er nog afrekeningen van de jaren 2019 en 2020 geweest. Uitgangspunt voor de jaarrekening is de betaalspecificatie gemeentefonds van januari 2022.

Uitkering Gemeentefonds 2020

	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2021 n.w.	Rekening 2021	Saldo 2021
Algemene Uitkering	36.295	34.318	36.295	39.171	2.876
Integratie-uitkering Voogdij 18+	0	683	706	0	-706
Integratie-uitkering WSW	0	1.834	1.915	0	- 1.915
Decentralisatie-uitkeringen	0	306	499	0	-499
Totaal	**36.295**	**37.141**	**39.415**	**39.171**	**-244**

*Bedragen * € 1.000, (- is een nadeel, + is een voordeel)*

Gemeentefonds
Door de aanpassing van de hoeveelheden bij een aantal maatstaven (OZB-waarden, bijstandsontvangers, inwoners en jongeren) komen de uitkeringen uit het Gemeentefonds per saldo € 244.000 lager uit. In de loop van de komende twee jaar worden de aantallen bij de maatstaven definitief vastgesteld. In de totale opbrengst 2021 zijn de aanpassingen van de maatstaven voor 2019 € 40.000 en 2020 € 18.000 ook verwerkt alsmede de gevolgen van de decembercirculaire.

Decentralisatie-uitkeringen
De decentralisatie-uitkering is een variant op de integratie-uitkering. Het tijdstip van overheveling hoeft in het geval van een decentralisatie-uitkering nog niet bekend te zijn en daarnaast kan het ook om tijdelijke middelen gaan.

In 2021 heeft de gemeente Duiven een aantal uitkeringen ontvangen: de decentralisatie-uitkering Combinatiefuncties, de decentralisatie-uitkering Gezond in de stad, de decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorziening peuters, de decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen, de decentralisatie-uitkering voor VTH provinciale taken, de decentralisatie-uitkering Maatschappelijke begeleiding, de decentralisatie-uitkering Brede aanpak dak- en thuisloosheid, de decentralisatie-uitkering Extra kosten verkiezingen Covid-19, de decentralisatie-uitkering Versterkingomgevingsveiligheidsdienst, de decentralisatie-uitkering Cultuurmiddelen, de decentralisatie-uitkering Jeugd aan zet, de decentralisatie-uitkering Herorientatie zelfstandigen, de decentralisatie-uitkering Einde lening inburgeringsplicht, de integratie-uitkering Participatie, de integratie-uitkering Voogdij 18+ en de integratie-uitkering Inburgering. Ten opzichte van de Najaarsnota 2021 zijn er geen decentralisatie-uitkeringen toegevoegd.

Beleggingen

Het rendement van deelname in maatschappelijk kapitaal van instellingen en ondernemingen heeft in 2021 € 113.321 opgeleverd. Het gaat hierbij om dividend uitkeringen op aandelen Alliander en BNG.

Overige Algemene Dekkingsmiddelen

Het gaat om de volgende producten:
- Algemene baten en lasten.
- Lasten van belastingheffing en uitvoering Wet WOZ.
- Rente interne financiering.

Vennootschapsbelasting

Met ingang van 2016 zijn gemeenten voor een aantal activiteiten, zoals de grondexploitatie, vennootschapsbelastingplichtig. Voor de jaren 2016 en 2017 is inmiddels een definitieve aanslag ontvangen. De aangifte voor het jaar 2020 is in april 2022 verstuurd. De aangifte kwam uit op een winst van € 357.151. Vanwege de compensatie met de verliezen uit eerdere jaren leidt dat niet tot een betaling. Verwacht wordt dat de aangifte over het jaar 2021 in de tweede helft van 2022 zal worden verstuurd. Hiervoor is door de belastingdienst uitstel verleend tot 1 mei 2023. Vooralsnog wordt niet verwacht dat er in de komende jaren een daadwerkelijke betaling moet worden gedaan.

Onvoorzien

Deze post dient ter dekking van de in de loop van het begrotingsjaar optredende onvoorziene, onvermijdbare en onuitstelbare niet geraamde uitgaven. Dit budget is niet per programma verdeeld, maar als totaalpost in de ramingen opgenomen. In totaal werd € 25.000 in de begroting 2021 voor de post Onvoorzien opgenomen.

Begrotingswijzigingen Onvoorzien in 2021

Onderwerp	Begrotingswijziging	Bedrag
Begroting 2021 Primitieve raming	Nr: 0 (raad 10 november 2020)	25.000
Afboeken onvoorzien	Najaarsnota (7 december 2021)	- 25.000
Totaal		**0**

Wat heeft het gekost?

Resultaat Onvoorzien

	Rekening 2020	Begroting 2021 v.w.	Begroting 2021 n.w.	Rekening 2021	Saldo 2021
Lasten	0	25	0	0	0
Baten	0	0	0	0	0
Gerealiseerd totaal saldo	**0**	**- 25**	**0**	**0**	**0**
Resultaatbestemming	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	**0**	**- 25**	**0**	**0**	**0**

(Bedragen x € 1.000)

Verklaring van het saldo
Er is in principe geen resultaat op Onvoorzien.

Saldo resultaatbestemming (mutaties reserves)
Er kan geen resultaatbestemming plaatsvinden op Onvoorzien.

Verplichte Indicatoren

Indicator	**Duiven 3-3-2022**	**Nederland 3-3-2022**
Formatie fte per 1.000 inwoners	6,79	gegevens niet beschikbaar
Bezetting fte per 1.000 inwoners	5,99	gegevens niet beschikbaar
Apparaatskosten per inwoner	€ 662	gegevens niet beschikbaar
Externe inhuur als % van totale loonsom + inhuur externen	8,93%	gegevens niet beschikbaar
Overhead als % van totale lasten	49,15%	gegevens niet beschikbaar
Woonlasten eenpersoonshuishouden	648	743
Woonlasten meerpersoonshuishouden	826	810
WOZ-waarde woningen	262	290
Nieuwbouw woningen	1,9	8,9
Huishoudelijk restafval (kg per inwoner)	102	161
Hernieuwbare elektriciteit	93,3%	20,0%
Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	1,8	2,0
Geweldmisdrijven per 1.000 inwoners	2,0	4,5
Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	1,4	1,8
Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	4,0	6,2
Verwijzingen HALT per 1.000 jongeren	9	11
Jongeren met delict voor rechter	0%	1%
Demografische druk	52,4%	54,6%
Niet-sporters	48,6%	49,3%
Banen	921,1	679,3
Vestigingen	131,7	158,4
Netto arbeidsparticipatie	70,7%	68,4%
Bruto gemeentelijk product	100	125,2
Functiemenging	62,6%	53,2%
Bijstandsuitkeringen per 10.000 inwoners	310,2	431,2
Lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners	246,6	202,0
Wmo-clienten met een maatwerkarrangement	516	649
%kinderen in uitkeringsgezin	5	6
% achterstandsleerlingen	3,6	3,4
% werkloze jongeren	1	2
% Voortijdige schoolverlaters totaal (VO+MBO)	1,4	1,7

Absoluut verzuim	1,4	2,7
Relatief verzuim	22	26
Jongeren met jeugdhulp	12,9	11,9
Jongeren met jeugdreclassering	0,3%	0,4%
Jongeren met jeugdbescherming	0,9%	1,1%

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Bovenstaande indicatoren worden op deze site ververst zodra er nieuwe informatie beschikbaar is.

Jaarverslag - Paragrafen

Paragraaf 1	Lokale heffingen
Paragraaf 2	Weerstandsvermogen
Paragraaf 3	Onderhoud kapitaalgoederen
Paragraaf 4	Financiering
Paragraaf 5	Bedrijfsvoering
Paragraaf 6	Verbonden partijen
Paragraaf 7	Grondbeleid
Paragraaf 8	Covid'19

Paragraaf 1 Lokale heffingen

Algemeen

Deze paragraaf bevat informatie over gemeentelijke belastingen. De gemeentelijke belastingen zijn te onderscheiden in drie typen belastingen. De algemene belastingen, de bestemmingsheffingen en de retributies. Na de Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds zijn dit de belangrijkste inkomstenbronnen van de gemeente. Het aandeel van de gemeentelijke belastingen in het totaal van de inkomsten is 20%.

Algemene belastingen zijn belastingen waarvan de opbrengsten ten goede komen aan de algemene middelen van de gemeente. Dit betekent dat de opbrengsten van deze belastingen niet voor een specifiek en wettelijk bepaald doel maar voor alle gemeentelijke taken en voorzieningen mogen worden ingezet. De onroerende-zaakbelastingen (hierna: OZB), hondenbelasting, toeristenbelasting en precariobelasting behoren tot deze categorie. De reclamebelasting feitelijk ook maar daar is in de gemeente Duiven wel een specifiek doel aan gekoppeld.

Bestemmingsheffingen zijn belastingen waarvan de opbrengsten zijn bestemd voor specifieke voorzieningen met een duidelijk algemeen belang. Onder deze categorie vallen de afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

Retributies zijn belastingen die worden geheven als er door of namens de gemeente een specifiek product of een specifieke dienst wordt verleend. De leges, lijkbezorgingsrechten en marktgelden behoren tot deze categorie.

Voor bestemmingsheffingen en retributies geldt dat er geen winst mag worden gemaakt. De opbrengst mag daarom niet hoger zijn dan de kosten die worden gemaakt om het product of de dienst te verlenen.

In de gemeente Duiven worden diverse belastingen geheven, te weten OZB, afvalstoffenheffing, rioolheffing, hondenbelasting, toeristenbelasting, reclamebelasting, precariobelasting en rechten (o.a. leges).

Financiële gegevens

Lokale heffingen 2021

	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2021 n.w.	Rekening 2021	Saldo 2021
OZB	5.730.556	6.309.182	6.309.182	6.348.684	39.502
Afvalstoffenheffing	2.186.888	2.478.588	2.478.588	2.467.094	-11.494
Rioolheffing	2.429.414	2.524.032	2.524.032	2.524.032	0
Rioolaansluitrecht	890	166	166	0	-166
Hondenbelasting	174.351	211.347	185.907	171.266	-14.641
Toeristenbelasting	125.464	171.872	171.872	171.872	0
Precariobelasting	265.027	265.027	265.027	265.027	0
Reclamebelasting	47.500	62.607	62.607	48.750	-13.857
Sportaccommodaties	212.554	256.837	256.837	255.211	-1.626
Lijkbezorgingsrechten	50.765	56.983	56.983	68.887	11.904
Marktgelden	0	8.440	8.440	2.418	-6.022
Leges	1.272.636	1.193.305	1.152.179	1.517.601	365.422
Totaal	**12.496.045**	**13.538.386**	**13.471.820**	**13.840.841**	**369.021**

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

Deze tabel vindt u ook terug in de programmarekening, onder de totale inkomsten. Ten opzichte van de begroting na wijziging zijn de opbrengsten uit lokale heffingen € 369.021 hoger.

De inwoners van de gemeente krijgen jaarlijks een aanslag gemeentelijke belastingen. Voor de beoordeling van de lastendruk zijn de tarieven dan ook van groot belang.

Naast kostenontwikkelingen (bijvoorbeeld inzameling- en verwerkingsprijzen afval) is uitgegaan van een indexering van de tarieven 2021 met 1,8% voor loon- en prijsontwikkelingen overeenkomstig het percentage BBP (Bruto Binnenlands Product) uit de septembercirculaire gemeentefonds 2020.

Verder is het uitgangspunt gehanteerd dat afvalstoffenheffing, rioolheffing, leges omgevingsvergunning en leges kostendekkend zijn. Voor lijkbezorgingsrechten en marktgelden is het uitgangspunt om zoveel mogelijk kosten te verhalen.

Hieronder zijn de belastingtarieven voor het jaar 2021 vermeld. De tarieven van de rechten, waaronder de leges en tarieven huur sportaccommodaties zijn divers. Daarom zijn deze tarieven niet opgenomen in het overzicht. De tarieven, met uitzondering van OZB, zijn in €.

Belastingsoort	**Tarief 2021**
OZB eigenarenbelasting:	
- woningen, % van vastgestelde waarde	0,1365
- niet-woningen, % van vastgestelde waarde	0,2013
OZB gebruikersbelasting niet-woningen, % van vastgestelde waarde	0,1540
Afvalstoffenheffing vastrecht	190,00
Afvalstoffenheffing variabel:	
- per lediging 140 liter container restafval	3,34
- per lediging 240 liter container restafval	5,75
- per storting ondergrondse container	1,14
Rioolheffing, per m3	1,76
Hondenbelasting:	
- 1e hond	65,48
- 2e hond	120,78
Toeristenbelasting:	
- hotel, hostel, pension en B&B	2,00
- kampeerterrein en camperplaats	1,10
Reclamebelasting, Centrum Duiven	750,00
Precariobelasting, per strekkende meter	2,27

Gemeenten kennen een gesloten belastingstelsel. Dit betekent dat een gemeente een belasting alleen kan heffen als een wet daar nadrukkelijk de bevoegdheid toe geeft. Het beleid betreffende de gemeentelijke belastingen is opgenomen in landelijke wet- en regelgeving.

De belastingtarieven zijn opgenomen in onderstaande belastingverordeningen.
- "Verordening onroerende-zaakbelastingen 2021".
- "Verordening afvalstoffenheffing 2021".
- "Verordening rioolheffing 2021".
- "Verordening rioolaansluitrecht 2021".
- "Verordening hondenbelasting 2021".
- "Verordening toeristenbelasting 2021".
- "Verordening reclamebelasting 2021".
- "Verordening precariobelasting 2021".
- "Verordening lijkbezorgingsrechten 2021".
- "Verordening marktgelden 2020".
- "Verordening leges omgevingsvergunning 2021".
- "Legesverordening 2021".

In de verordeningen zijn verder bepalingen opgenomen ter uitvoering van de heffing en de invordering van gemeentelijke belastingen.

Belastingen

Onroerende-zaakbelastingen

Tarieven OZB 2021

	Woningen	Niet-woningen
Gebruiker		0,1540%
Eigenaar	0,1365%	0,2013%
Totaal	**0,1365%**	**0,3553%**

De tarieven zijn ten opzichte van het tarief 2020 eerst verhoogd. Gezien de financiële positie van de gemeente zijn de tarieven verhoogd met 7%. Verder is er een inflatiecorrectie van 1,8% toegepast. Daarna zijn deze tarieven aangepast aan de resultaten van de herwaardering 2021. Dat betekent een verlaging van de bij de begroting 2021 vastgestelde tarieven met 7,97% voor woningen en 0,49% voor niet-woningen.

Rekentarief

De inkomsten van de OZB worden door het Rijk gekort. Het Rijk rekent met de zogenaamde vaste rekentarieven. Voor 2021 bedroeg dat voor woningen 0,0894%, voor niet-woningen eigenaren 0,1590% en voor niet-woningen gebruikers 0,1281%. De systematiek is als volgt:
OZB waarde woningen x 80% x 0,0894%.
OZB waarde niet-woningen eigenaren x 70% x 0,1590%.
OZB waarde niet-woningen gebruikers x 70% x 0,1281%.

Onroerende-zaakbelastingen 2021

	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2021 n.w.	Rekening 2021	Saldo 2021
OZB woningen	3.497.064	3.927.070	3.927.070	3.764.396	-162.674
OZB niet-woningen	2.233.492	2.382.112	2.382.112	2.584.288	202.176
Totaal	**5.730.556**	**6.309.182**	**6.309.182**	**6.348.684**	**39.502**

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

Er is sprake van een voordeel van € 39.502. Bij het opstellen van de ramingen wordt geen rekening gehouden met de nieuwbouw die in de loop van het jaar wordt gerealiseerd. Er zijn echter wel nieuwe woningen opgeleverd in de loop van 2020. Tevens zijn er ook verbouwingen van bestaande woningen gereed gemeld. Dit alles resulteert in een meeropbrengst.

In de gemeente Duiven is de gemiddelde waardestijging per 1 januari 2020 (waardepeildatum) ten opzichte van de waarden per peildatum 1 januari 2019 voor woningen 7,97%. De gemiddelde waardestijging voor niet-woningen is 0,49%. De vastgestelde landelijke waardestijging is 7,0% voor woningen en voor niet-woningen is 1,0%.

De WOZ-waarde 2021 is eind januari 2021 gelijktijdig met de aanslag gemeentelijke belastingen 2021 aan de burgers kenbaar gemaakt.

De bezwaren die worden ingediend tegen de WOZ-beschikkingen worden in eigen beheer afgehandeld. In 2021 zijn er 325 bezwaarschriften ontvangen. Dit is 2,7% van de door de gemeente Duiven verzonden WOZ-beschikkingen. Landelijk gezien is er tegen 2,7% van de beschikkingen bezwaar ingediend. Voor alle bezwaren is door de gemeente uitspraak gedaan. Het aantal gegrond verklaarde bezwaren blijft binnen de door de Waarderingskamer gestelde norm. Tegen 3 ongegrond verklaarde bezwaren is beroep ingesteld.

Hondenbelasting

Opbrengsten hondenbelasting 2021

	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2021 n.w.	Rekening 2021	Saldo 2021

Hondenbelasting	174.351	211.347	185.907	171.266	-14.641
Totaal	**174.351**	**211.347**	**185.907**	**171.266**	**-14.641**

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

Tarieven hondenbelasting 2021

	Tarief
1e hond	65,48
2e hond	120,78

Bedragen in €

De tarieven zijn ten opzichte van 2020 gestegen. Er is een inflatiecorrectie van 1,8% toegepast.

Toeristenbelasting

Opbrengsten toeristenbelasting 2021

	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2021 n.w.	Rekening 2021	Saldo 2021
Toeristenbelasting	125.464	171.872	171.872	171.872	0
Totaal	**125.464**	**171.872**	**171.872**	**171.872**	**0**

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

De aanslagen toeristenbelasting 2021 zijn in het eerste kwartaal van 2022 opgelegd.

Precariobelasting

Opbrengsten precariobelasting 2021

	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2021 n.w.	Rekening 2021	Saldo 2021
Precariobelasting	265.027	265.027	265.027	265.027	0
Totaal	**265.027**	**265.027**	**265.027**	**265.027**	**0**

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

Er is een wetsvoorstel ingediend tot afschaffing van de precariobelasting. In verband met de voorgenomen afschaffing heeft de landelijke overheid de gemeentelijke tarieven bevroren op de hoogte van het tarief voor 2016. Gemeenten krijgen maximaal tien jaar de tijd om de effecten van de inkomensderving op te vangen. Er mag in die periode maximaal het tarief in rekening worden gebracht dat voor het belastingjaar 2016 gold. Het tarief voor 2021 is dan ook niet verhoogd.

Reclamebelasting

Opbrengsten reclamebelasting 2021

	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2021 n.w.	Rekening 2021	Saldo 2021
Reclamebelasting	47.500	62.607	62.607	48.750	-13.857
Totaal	**47.500**	**62.607**	**62.607**	**48.750**	**-13.857**

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

Om het free-rider gedrag van een aantal ondernemers in het centrum van Duiven te voorkomen heeft de gemeente in 2015 een reclamebelasting ingevoerd. De gemeente is hiertoe overgegaan op verzoek van het bestuur van Ondernemingsvereniging Centrum Duiven (OCD). De opbrengst van de belasting wordt, na aftrek van perceptiekosten, als subsidie uitbetaald aan de OCD. In overleg met de ondernemers is een gelijkblijvend tarief voor de reclamebelasting bepaald.

Afvalstoffenheffing
Afvalstoffenheffing is een kostendekkende heffing. Loon- en prijsstijgingen alsmede (vervangings)investeringen hebben invloed op de stijging van het tarief. In 2016 is een nieuwe vorm van afvalinzameling ingevoerd namelijk DIFTAR. Er wordt onderscheid gemaakt tussen grondgebonden huishoudens en hoogbouwaansluitingen. Verder wordt er onderscheid gemaakt in een vastrecht en een variabel tarief. Het variabele tarief is een tarief dat per aanbieding van de container of per storting van een zak in een ondergrondse container moet worden betaald. De kosten van kwijtschelding zijn in de tarieven afvalstoffenheffing verdisconteerd. Ook alle aanbestedingsvoordelen zijn verwerkt in de tarieven. Er wordt uitgegaan van een gemiddelde van 12 aanbiedingen en 35 stortingen per jaar. Er is een onderzoek gedaan naar de kostendekkendheid van de tarieven afvalstoffenheffing. Naar aanleiding hiervan zijn er meer salariskosten (inclusief overhead) aan de afvalstoffenheffing toegerekend. Hierdoor zijn de tarieven verhoogd met 14%. Verder is er een inflatiecorrectie van 1,8% toegepast.

Tarieven afvalstoffenheffing 2021

Soort heffing	Tarief per jaar
Afvalstoffenheffing vastrecht	€ 190,00

Tarieven afvalstoffenheffing 2021

Soort heffing	Tarief per lediging/storting
Afvalstoffenheffing lediging 140 liter container restafval	€ 3,34
Afvalstoffenheffing lediging 240 liter container restafval	€ 5,75
Afvalstoffenheffing storting ondergrondse container	€ 1,14

Opbrengsten Afvalstoffenheffing 2021

	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2021 n.w.	Rekening 2021	Saldo 2021
Afvalstoffenheffing	2.186.888	2.478.588	2.478.588	2.467.094	-11.494
Totaal	**2.186.888**	**2.478.588**	**2.478.588**	**2.467.094**	**-11.494**

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

De opbrengst van de afvalstoffenheffing is € 11.494 lager dan geraamd. Dit bedrag bestaat uit een minderopbrengst op het vastrecht van € 27.791, een meeropbrengst van het variabele recht van € 35.695 en een minderopbrengst vanwege nog op te leggen aanslagen 2020 van € 19.398. De minderopbrengst bij het vastrecht wordt veroorzaakt door het feit dat er voor minder woningen aanslagen zijn opgelegd dan bij het vaststellen van de raming was voorzien. Bij het variabele recht zijn de ledigingen en stortingen hoger dan voorzien. Door de situatie rondom Covid-19 zijn burgers veel thuis geweest en/of hebben thuisgewerkt. Hierdoor is meer afval aangeboden dan voorheen (circa 1,5 lediging/storting per huishouden). Verder is bij de jaarrekening van 2020 ten onrechte een bedrag opgenomen voor nog op te leggen aanslagen 2020.

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing 2021

Soort heffing	Begroting 2021 na wijz	Rekening 2021
Opbrengsten	2.478.588	2.467.094
Kosten	2.532.743	2.467.094
Kostendekkendheid	**98**%	**100**%

Bedragen in €

Door corona zijn de kosten voor het inzamelen van het oud papier behoorlijk gestegen daarentegen is de opbrengst voor het oud papier gestegen door een hogere vergoeding voor het oud papier. De verwerkingskosten voor het restafval zijn licht gestegen en er is 5% meer gft ingezameld. Er is een voordeel op handhavingskosten. De verwerkingskosten op het

afvalaanbiedstation zijn behoorlijk gestegen door meer bezoekers en hogere kosten voor de afvoer van afval. De inkomsten zijn daardoor licht gestegen. Ook de inkomsten voor het papier en metaal zijn licht gestegen door een hogere vergoeding. De totale kosten voor inzameling van het huis aan huis afval en het afvalaanbiedstation zijn hoger dan de totale opbrengst voor de afvalstoffenheffing waardoor er een bedrag van € 28.460 is onttrokken uit de voorziening afvalinzameling.

Rioolheffing

Het tarief voor rioolheffing bedroeg in 2021 € 1,76 per m³. De tarieven zijn ten opzichte van 2020 verhoogd met 1,8% inflatiecorrectie. De verhoging conform het Watertakenplan de Liemers 2017-2021 is voor 2021 niet toegepast.

Rioolheffing 2021

	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2021 n.w.	Rekening 2021	Saldo 2021
Opbrengsten	2.429.414	2.524.032	2.524.032	2.524.032	0
Totaal	**2.429.414**	**2.524.032**	**2.524.032**	**2.524.032**	**0**

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

Kostendekkendheid Rioolheffing 2021

Soort heffing	Begroting 2021 na wijz.	Rekening 2021
Opbrengsten	2.524.032	2.524.032
Kosten	2.524.032	2.524.032
Kostendekkendheid	**100%**	**100%**

Bedragen in €

Op rekeningbasis zijn de kosten gelijk aan de opbrengsten. Het overschot wordt gestort in de voorziening "riolering artikel 44 lid 2". Voor 2021 gaat het om een bedrag van € 910.027. Er was een storting van € 721.141 voorzien. De storting is € 188.886 hoger doordat er per saldo een voordeel is op projectkosten en onderzoekskosten, reinigen van het hoofdriool en kolken en de kapitaallasten door uitstel van werkzaamheden. Daarnaast waren er hogere kosten voor het klein dagelijks onderhoud.

Het tarief rioolheffing is een kostendekkend tarief. Het tarief wordt geheven per m³ waterverbruik. De stijging in het tarief wordt veroorzaakt door de afspraken die zijn gemaakt in het in december 2016 door de raad vastgestelde Watertakenplan de Liemers 2017-2021. In het Watertakenplan zijn het met name de verscherpte milieueisen die leiden tot meer investeringen. Deze extra investeringen omvatten in grote lijnen ombouw van gescheiden rioolstelsels in woongebieden, meekoppelkansen klimaatregelingen, rioleringswerkzaamheden A15 en klimaatadaptatie. Die investeringen worden gedekt uit de rioolheffing. De tarieven zullen stijgen met de jaarlijkse inflatie. De voorziening "Riolering artikel 44 lid 2" wordt ingezet om de tariefstijgingen te matigen.

Rioolaansluitrecht

De heffing van rioolaansluitrecht is in de gemeente Duiven per 1 januari 2021 afgeschaft.

Opbrengsten Rioolaansluitrecht 2021

	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2021 n.w.	Rekening 2021	Saldo 2021
Opbrengsten	890	166	166	0	- 166
Totaal	**890**	**166**	**166**	**0**	**- 166**

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

Lijkbezorgingsrechten

De tarieven Lijkbezorgingsrechten 2021 zijn gedifferentieerd. Ten opzichte van 2020 zijn de tarieven met 1,8% gestegen.

Lijkbezorgingsrechten 2021

	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2021 n.w.	Rekening 2021	Saldo 2021
Opbrengsten	50.765	56.983	56.983	68.887	11.904
Kosten	76.057	222.477	222.477	224.305	-1.828
Kostendekkendheid	**67%**	**26%**	**26%**	**30%**	**10.076**

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

Het dekkingspercentage bedraagt 30%.

Marktgelden

Een aantal jaren is er in de gemeente Duiven geen marktgelden geheven. Met ingang van het jaar 2021 is de heffing weer gestart.
Vaste standplaats: € 20,49 per m¹ per kwartaal, met een minimum van € 81,97.
Losse standplaats: € 2,41 per m¹ per dag, met een minimum van € 9,65 per standplaats.

Marktgelden 2021

	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2021 n.w.	Rekening 2021	Saldo 2021
Opbrengsten	0	8.440	8.440	2.418	-6.022
Kosten	7.226	26.234	26.234	23.755	2.479
Kostendekkendheid	**0%**	**32%**	**32%**	**10**%	**-3.543**

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

Het dekkingspercentage bedraagt 10 %.

Leges en retributies

Leges en retributies zijn vergoedingen die worden gevraagd voor het verrichten van bepaalde diensten. Uitgangspunt is dat de tarieven kostendekkend zijn.
Tarieven 2021 leges bouwvergunningen: gedifferentieerd.
Overige legestarieven 2021: gedifferentieerd.
Verhoging ten opzichte van de tarieven 2020: 1,8%.

Leges en retributies 2021

	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2021 n.w.	Rekening 2021	Saldo 2021
Leges omgevingsvergunning	799.746	766.160	766.160	1.055.309	289.149
Overige leges	472.890	427.145	386.019	462.292	76.272
Totaal	**1.272.636**	**1.193.305**	**1.152.179**	**1.517.601**	**365.422**

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

In 2021 is € 289.149 meer aan leges omgevingsvergunning in rekening gebracht dan in de begroting 2021 is opgenomen. Dit is te verklaren door het feit dat er meerdere grotere bouwwerken zijn vergund dan voorzien. Deze extra inkomsten zijn gerealiseerd met extra inhuur van capaciteit. Ook voor 2022 worden veel extra aanvragen verwacht (met name de realisatie woningbouw en de voorsortering op de inwerkingtreding van de Omgevingswet waarbij de verwachting is dat veel aanvragen nog onder de Wabo zullen worden ingediend) waar extra capaciteit voor nodig is. De bekostiging van deze extra inhuur (€ 37.800) zal worden meegenomen in de voorjaarsnota 2022.

Bij de overige leges is er per saldo ook sprake van een voordeel. De opbrengst van de leges burgerzaken (voor paspoorten, rijbewijzen e.d.) was € 56.590 hoger dan de raming door een stijging van het aantal aanvragen. Er is een voordeel op de leges AVOI (kabels en leidingen) van € 28.343. Er zijn namelijk veel meer werken uitgevoerd dan voorzien. Ook de opbrengst leges bestemmingsplannen en vrijstellingen is hoger dan voorzien, en wel € 15.255. De reden hiervan is dat er meer wijzigingen van bestemmingsplannen en toepassingen van vrijstellingen zijn aangevraagd dan bij de raming werd verwacht. Om dezelfde reden is ook de opbrengst leges welstandsvergunningen € 23.338 hoger. Verder is de opbrengst leges APV en bijzondere wetten € 45.151 lager dan geraamd. Dit heeft te maken met het feit dat er vrijwel geen activiteiten in de gemeente zijn georganiseerd vanwege de situatie rondom Covid-19. Met nog wat andere kleinere voor- en nadelen resulteert dit alles in een voordeel van € 76.272.

Sportaccommodaties

Tarieven 2021

Onoverdekte sportaccommodaties: gedifferentieerd.
Overdekte sportaccommodaties: gedifferentieerd.
Verhoging ten opzichte van de tarieven 2020: 1,8%.

Huuropbrengst sportaccommodaties 2021

	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2021 n.w.	Rekening 2021	Saldo 2021
Overdekte accommodaties	140.965	178.309	178.309	182.717	4.408
Onoverdekte accommodaties	71.589	78.528	78.528	72.494	- 6.034
Totaal	**212.554**	**256.837**	**256.837**	**255.211**	**-1.626**

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

Kwijtschelding en lastenverlichting

De gemeente is op grond van de Gemeentewet bevoegd om kwijtschelding van gemeentelijke heffingen te verlenen. In de gemeente Duiven kan door belastingplichtigen (particulieren en zzp'ers) kwijtschelding worden aangevraagd voor de afvalstoffenheffing. De kwijtschelding voor de hondenbelasting is per 1 januari 2021 in Duiven afgeschaft. Kwijtschelding wordt verleend op basis van 100% van de bijstandsnorm, waarbij tevens een vermogenstoets plaatsvindt. Ligt het netto besteedbare inkomen op of onder het bijstandsniveau, dan wordt volledige kwijtschelding verleend. Bij een gering hoger inkomen kan sprake zijn van een gedeeltelijke kwijtschelding. In al deze gevallen zal het beschikbare vermogen beneden de toegestane norm moeten liggen. Na invoering van de maatregelen uit de Kadernota is in het kwijtscheldingsbeleid een prikkel opgenomen voor afvalreductie. Zeer incidenteel wordt er ook kwijtschelding voor OZB verleend. In 2021 is voor een totaalbedrag van € 101.788 kwijtschelding verleend.

Kwijtschelding

Rekening 2017	Rekening 2018	Rekening 2019	Rekening 2020	Rekening 2021
91.488	**105.825**	**83.170**	**87.695**	**101.788**

Bedragen in €

Ontwikkeling van de lokale lastendruk

In de begroting 2021 was een lastendrukverhoging van 11,1% voorzien. De werkelijke lastendruk 2021 steeg met 8%.
In onderstaand overzicht is de lastendruk voor 2021 weergegeven. Aanname: OZB-waarde woning € 233.000, afvalstoffenheffing vastrecht en 12 ledigingen (140-liter container), rioolheffing 140 m³ (waterverbruik gezin met 4 personen).

Ontwikkeling lastendruk 2021

Onderdeel	2021 (in €)	2020 (in €)	stijging (in %)
OZB-eigenaar	343,39	315,25	8,9%
Afvalstoffenheffing	230,09	201,83	14,0%
Rioolheffing	246,40	242,20	1,7%
Totaal	**819,88**	**759,28**	**8,0%**

In onderstaand overzicht is de lastendruk van de gemeente Duiven weergegeven in vergelijking tot een aantal andere Gelderse gemeenten. Hiervoor maken we gebruik van cijfers uit de Provinciale databank. Hierin wordt de gemiddelde totale belastingdruk per inwoner berekend. Om een vergelijk te kunnen maken zijn de cijfers voor 2020 ook weergegeven.

Vergelijking lokale lastendruk per inwoner 2021 met een aantal andere Gelderse gemeenten

Gemeente	2021	positie 2021	2020	positie 2020
Nijmegen	605	1	596	1
Arnhem	557	2	549	2
Doesburg	441	27	432	17
Zevenaar	468	15	430	19
Brummen	467	16	429	20
Doetinchem	464	17	426	21
Duiven	**449**	**23**	**419**	**26**
Rheden	398	42	402	32
Montferland	427	29	401	33
Westervoort	422	30	380	40
Aalten	311	51	286	51

Bron: http://ftgelderland.databank.nl/

De gemeente Nijmegen is in dit vergelijk over 2021 en 2020 de duurste gemeente. De gemeente Duiven is op de lijst 3 plaatsen gestegen. Duiven zit nog wel onder het Gelderse gemiddelde (€ 463). In 2020 zat Duiven ook onder dit gemiddelde.

Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

Inleiding

Het weerstandsvermogen van een gemeente bestaat uit de relatie tussen de componenten risico's en de weerstandscapaciteit. De paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft aan hoe robuust het weerstandsvermogen is. Dit is van belang wanneer zich een financiële tegenvaller voordoet. Door een goed inzicht in het weerstandsvermogen kan worden voorkomen dat elke financiële tegenvaller onmiddellijk dwingt tot bezuinigingen. Het weerstandsvermogen kan betrekking hebben op een specifiek jaar. Men spreekt dan van het statische weerstandsvermogen. Er kan ook op een meer dynamische manier naar het weerstandsvermogen worden gekeken. De aandacht richt zich dan op de effecten op middellange termijn (dynamisch weerstandsvermogen). De gemeente Duiven kiest ervoor op dynamische wijze met het weerstandsvermogen om te gaan.

Risico's

In de Nota Weerstandsvermogen worden de risico’s onderverdeeld in vier categorieën:
1 Risico's van de bedrijfsvoering.
2 Risico op eigendommen.
3 Aansprakelijkheidsrisico’s.
4 Financiële risico’s.

Niet alle risico’s worden uitputtend behandeld. Een volledig overzicht staat in de begroting.

1. Risico's van de bedrijfsvoering

Apparaatskosten Grondexploitatie

Een deel van de apparaatskosten wordt afgewend op de grondexploitatie. De winstmarge op het beperkte aantal resterende complexen staat onder druk. Indien complexen verlies laten, komen die ten laste van de gemeente-exploitatie.

Deskundigheid personeel

Er wordt binnen de organisatie van 1Stroom bewust gewerkt aan de kwaliteit van het personeel. Jaarlijks worden er opleidingsfaciliteiten beschikbaar gesteld ter hoogte van 2% van de loonsom. Het probleem van de vergrijzing speelt op dit moment ook bij 1Stroom. De grootste groepen personeel bevinden zich tussen 40 en 60 jaar. De problematiek zal de komende jaren gerichte aandacht krijgen door middel van het aantrekken van jongeren, gezondheidsmanagement en strategische personeelsplanning.

Wachtgelden bestuurders

Voor de pensioenvoorziening van wethouders is de rekenrente een belangrijke variabele. Met de huidige licht gestegen rentestand kost het de gemeente Duiven minder geld om de voorziening op peil te houden. Bij de afgelopen verkiezingen heeft de situatie zich voorgedaan dat er een nieuwe wethouder is benoemd. In een dergelijk geval moet er voor worden gezorgd dat de voorziening toereikend is. Zie ook de nota reserves en voorzieningen.

Algemene risico's

Bij de risico-inventarisatie gaat het om risico's met een materieel belang. Dat neemt niet weg dat veel kleine risico's samen toch een substantieel bedrag kunnen worden. Daarom is in de kwantificering een bedrag opgenomen voor algemene risico's. Daarbij wordt uitgegaan van de norm van 6% van de Algemene Uitkering en de belastingcapaciteit die door de toezichthouder wordt gehanteerd voor de vrij aanwendbare reserve.

Renterisico

Het uitgangspunt voor de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's op de langlopende schulden. Dit gebeurt door het aanbrengen van spreiding in de looptijden van de leningen. Hiermee wordt voorkomen dat een groot deel van de leningen in een keer opnieuw moet worden

afgesloten met het risico van snel oplopende rentelasten. De renterisiconorm wordt berekend als percentage van de totale vaste schuld. Uit de paragraaf Financiering blijkt dat op grond van deze norm in 2021 € 12.625.000 aan leningen opnieuw hadden mogen worden afgesloten. In 2021 is er geen nieuwe lening afgesloten.

2. Risico op eigendommen

Grondexploitatie

Gelet op de planperiode (einddatum van het langstlopende complex is ultimo 2030) en de geprognosticeerde omzetten zijn aan het exploiteren van gronden risico's verbonden. Afhankelijk van het stadium waarin de exploitatie c.q. uitvoering van het betreffende complex zich bevindt, zal het risico afnemen naarmate de einddatum van de grondexploitatie nadert.
Te onderscheiden zijn:

- Algemene economische risico's.
- Projectgebonden risico's.

De risico's die het exploiteren van gronden met zich meebrengt, zijn in de paragraaf Grondbeleid beschreven en gekwantificeerd. In onderstaand overzicht wordt de vertaling van de gewogen risico's naar het gemeentelijk weerstandsvermogen weergegeven.

Tabel risico's grondexploitatie

	Min. risico	Max. risico	Kans	Gewogen risico
Algemene risico's				
Rentestijging (+1%)	€ -	€ 600.000	40%	€ 120.000
Projectgebonden risico's				
Ontoereikend plankostenbudget grex-complexen	€ -	€ 171.360	60%	€ 51.408
Bodem-/grondwaterverontreiniging/ archeologie	€ -	€ 204.000	20%	€ 20.400
Grondwaarde Vitaal Centrum Duiven fase 4 na herprogrammeren	€ -	€ 521.714	80%	€ 208.686
Grondwaarde Vitaal Centrum Duiven Woonpark na mogelijk herprogrammeren	€ -	€ 690.930	80%	€ 276.372
Waarde onroerend goed Vitaal Centrum Duiven	€ -	€ 98.175	80%	€ 39.270
Twee jaar vertraging gronduitgifte	€ -	€ 396.752	60%	€ 119.026
Totalen	€ -	€ 2.682.931		€ 835.161

Het gewogen maximum risico is met € 487.972 toegenomen van € 2.194.959 naar € 2.682.931 ten opzichte van de begroting 2021. Het gewogen gemiddeld risico is met € 262.318 afgenomen (van € 1.097.479 naar € 835.161). De daling is in grote lijnen toe te rekenen aan het vervallen van risico's op bedrijfsgronden door de recente grondverkopen.

De cijfers in de tabel zijn louter een momentopname. In de begroting 2023 zullen de consequenties van de nu gekwantificeerde risico's van de grondexploitatie geactualiseerd worden op basis van voortschrijdende inzichten voor zowel de ondergrens als de bovengrens van de Algemene Reserve verwerken. Uiteindelijk wordt dit verrekend met toekomstige (nog te realiseren) winsten vanuit de Grondexploitatie.

Bodemverontreiniging

Voor bekende verontreinigingen zijn de saneringskosten meegenomen in de kosten van de complexen van de Grondexploitatie.

3. Aansprakelijkheidsrisico's

Gewaarborgde geldleningen

In 2021 stond de gemeente garant voor het betalen van rente en aflossing voor in totaal € 12.778.294. Het grootste deel hiervan, namelijk € 12.415.500 wordt gegarandeerd in de achtervang van het WSW (Waarborgfonds Sociale Woningbouw). Voor deze laatste groep leningen kan de gemeente Duiven voor 50% worden aangesproken. Van het restant van € 362.794 staat de gemeente borg voor verenigingen tot een bedrag van € 229.101 en voor leningen in het kader van cultuur € 133.693.

Schadeclaims
Het algemene beeld is dat de burgers de overheid vaker aansprakelijk stellen en schade claimen. De afgelopen vier jaar was er geen stijging in het aantal claims en ook geen stijging van het geclaimde bedrag. De gemeente is verzekerd voor wettelijke aansprakelijkheid en voor het eigen risico is in de begroting een budget opgenomen. Toch kunnen zich schadeclaims voordoen waar de gemeente niet voor verzekerd is.

Gemeenschappelijke regelingen
De gemeente Duiven participeert in een aantal gemeenschappelijke regelingen. Eventuele tekorten kunnen ten laste komen van de participerende gemeenten.

4. Financiële risico's

Open-einde regelingen
De gemeente heeft te maken met de volgende open-einde regelingen:
- De drie grote decentralisatie's voor de Participatiewet, de AWBZ/Wmo en de Jeugdzorg. Voor een analyse zie programma 2.
- Wet voorzieningen gehandicapten (WVG) onderdeel van de Wet maatschappelijke ondersteuning): voor analyse zie programma 2.
- De uitvoeringskosten door de RSD. Deze zijn hoger uitgevallen.

Algemene Uitkering
Het nominale accres ligt vast. In totaliteit was de uitkering uit het gemeentefonds € 244.000 lager dan geraamd bij de Najaarsnota. Inbegrepen zijn ook de afrekeningen van voorgaande jaren, de decembercirculaire 2021 en de bijstelling van de decentralisatie-uitkeringen.

Beleggingen
Hoewel veel bedrijven streven naar een stabiel dividendniveau kan het jaarlijkse dividend toch mee- of tegenvallen.

Dubieuze debiteuren
De vorderingen zijn gecontroleerd op invorderbaarheid. De inschatting voor de belastingdebiteuren is gemaakt op basis van ervaringscijfers en de publieke debiteuren op basis van een ouderdomsanalyse. Het resultaat is dat de voorziening in 2021 met € 20.571 is toegenomen.

Coronavirus
Het Coronavirus brengt veel onzekerheden en risico's met zich mee die op het moment van samenstellen van de jaarstukken nog niet zijn te overzien. Dat het consequenties zal hebben voor het weerstandsvermogen en de risicoparagraaf is duidelijk. Welke dat betreft is nog moeilijk te overzien. Er bestaan onder meer onzekerheden en potentiële risico's op de volgende terreinen:

- De zorgverlening aan onze inwoners
- Maatregelen in het kader van de gezondheid
- De uitkeringen aan onze inwoners
- De subsidies voor gesubsidieerde instellingen
- De ontwikkelingen in de grondexploitaties
- De bedrijfsvoering van onze organisatie
- Lopende en nieuw te starten projecten
- De financiering van onze activiteiten
- Het wegvallen van detacheringsopbrengsten

- De heffing en inning van lokale heffingen

De ontwikkelingen en de hiermee verbonden risico's en gevolgen voor het financiële resultaat 2021 en verder worden voortdurend gemonitord. Waar mogelijk worden dan ook beheersmaatregelen genomen. Mochten de actuele ontwikkelingen leiden tot aangepaste prognoses voor 2022 dan wordt dit verwerkt in de tussentijdse rapportages.

Weerstandsvermogen

Onderstaande tabel is ook in de begroting 2021 opgenomen, maar vooruitlopend op de actualisatie van deze tabel bij de komende begroting zijn de onderdelen Grondexploitatie aangepast.

	Basis	Min.	Max.	%	Risico minimum	Risico maximum	Risico gemiddeld
Risico's omtrent de bedrijfsvoering							
Apparaatskosten grondexploitatie	2fte-4fte	160.000	320.000	60%	96.000	192.000	144.000
Deskundigheid personeel		10.000	50.000	20%	2.000	10.000	6.000
Wachtgeld ambtenaren	1fte-2fte	70.000	140.000	60%	42.000	84.000	63.000
Bovenformatieven	1fte	0	70.000	40%	0	28.000	14.000
Vennootschapsbelasting		0	500.000	20%	0	100.000	50.000
Algemeen risico	norm Gld 6% au / bel.cap.	2.103.000	2.103.000	100%	2.103.000	2.103.000	2.103.000
Renterisico	10 mln rente 0%-0,5%	0	50.000	80%	0	40.000	20.000
Risico's omtrent eigendommen							
Grondexploitatie rente	0-1%	0	600.000	40%	0	240.000	120.000
Twee jaar vertraging gronduitgifte		0	396.752	60%	0	238.051	119.026
Ontoereikend plankostenbudget grex-complex		0	171.360	60%	0	102.816	51.408
Bodem-/ grondwaterverontreiniging/ archeologie		0	204.000	20%	0	40.800	20.400
Lagere grondwaarde VCD fase 4 na herprogrammeren		0	521.714	80%	0	417.371	208.686
Lagere grondwaarde VCD woonpark na herprogrammeren		0	690.930	80%	0	552.744	276.372
Waarde onroerend goed VCD		0	98.175	80%	0	78.540	39.720
Bodemverontreiniging (onbekende)	1-5 saneringen	100.000	500.000	40%	40.000	200.000	120.000
Aansprakelijkheids risico's							
Gewaarborgde geldleningen		100.000	1.000.000	40%	40.000	400.000	220.000
Schadeclaims		10.000	1.000.000	40%	4.000	400.000	202.000
Gem. regelingen		25.000	1.000.000	60%	15.000	600.000	307.500
Financiële risico's							

	Basis	Min.	Max.	%	Risico minimum	Risico maximum	Risico gemiddeld
Open-einde regelingen:							
-Jeugdzorg		1.000.000	2.000.000	60%	600.000	1.200.000	900.000
-Bijzondere bijstand	1-10% budget	4.223	42.230	60%	2.534	25.338	13.936
-Leerlingenvervoer	1-10% budget	4.397	43.970	60%	2.638	26.382	14.510
-WVG	1-10% budget	9.617	96.170	80%	7.694	76.936	42.315
-RSD	50-100%	50.000	100.000	100%	50.000	100.000	75.000
Algemene Uitkering		200.000	1.200.000	80%	160.000	960.000	560.000
Beleggingen	10-25% dividend	10.800	27.000	60%	6.480	16.200	11.340
Afvalinzameling		0	225.000	80%	0	180.000	90.000
Referendum		64.000	70.000	20%	12.800	14.000	13.400
Inburgering nieuwkomers		50.000	100.000	20%	10.000	20.000	15.000
						bovengrens	ondergrens
Totaal		**3.971.037**	**13.320.301**		**3.194.146**	**8.446.178**	**5.820.162**

Als alle risico’s die tot nu toe zijn gekwantificeerd zich ook daadwerkelijk zouden voordoen, dan zou er sprake zijn van minimaal € 4,0 miljoen en maximaal € 13,3 miljoen schade (ongewogen risico’s). Maar de kans dat dit zich allemaal in één jaar voordoet, is zeer klein. Vandaar dat wordt uitgegaan van een gewogen risico: de kans dat een risico zich voordoet maal de hoogte van het bedrag dat daarmee gemoeid is. Deze kwantificering van risico’s waarbij rekening is gehouden met de kans dat een risico zich voordoet, komt uit op een gemiddeld bedrag van afgerond € 5,8 miljoen. Het gaat om het gemiddelde van het gewogen minimumrisico (€ 3,2 miljoen) en het gewogen maximumrisico (€ 8,4 miljoen).

Weerstandscapaciteit

De hoogte van de benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald door de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die een grote impact kunnen hebben op de financien van Duiven. Het risicoprofiel is een dynamisch geheel gelet op ontwikkelingen in de in- en externe omgeving, het bijstellen van doelstellingen en de werking van beheersmaatregelen. Op het moment dat een bepaald risico in de begroting is geraamd, is het geen risico meer. Op basis van de inschatting van de risico's in de programmabegroting heeft de gemeente Duiven een weerstandscapaciteit nodig van afgerond € 5,8 miljoen.

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen waarover de gemeente beschikt om onverwachte, niet-begrote kosten, dat wil zeggen risico's, op te vangen.

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de Algemene Reserve en bedraagt per 31 december 2021 € 7,1 miljoen.

Ratio

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, wordt de benodigde weerstandscapaciteit (risico's) afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{7.100.000}{5.800.000} = 1{,}22$$

De ratio voor het weerstandsvermogen kan worden ingedeeld in een aantal waarderingscijfers.

Ratio weerstandsvermogen

A	> 2	Uitstekend
B	1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < x < 1,4	Voldoende
D	0,8 < x < 1,0	Matig
E	0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

De nu berekende ratio van de gemeente Duiven valt in klasse C. Dit duidt op een voldoende weerstandsvermogen om de gewogen gemiddelde risico's af te dekken.

Onder- en bovengrens Algemene Reserve

Op basis van de nota Weerstandsvermogen 2005 zijn de onder- en de bovengrens van de Algemene Reserve vastgesteld. Aan de hand van de herziening van de kwantificeringen kan een nieuwe onder- en bovengrens worden bepaald. Om schommelingen te voorkomen, zullen deze grenzen niet meteen worden aangepast. Wel zal het vergelijk worden opgenomen en bij grote verschillen de grenzen aangepast. Bij de begroting 2022 is besloten om de onder- en bovengrens van de Algemene Reserve aan te passen, de ondergrens is verlaagd naar € 6,1 miljoen, de bovengrens naar € 9,0 miljoen. Bij de begroting 2023 zullen de effecten van de geactualiseerde gekwantificeerde risico's opnieuw worden verwerkt.

Vastgestelde grenzen	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Ondergrens	10.300.000	7.000.000	6.100.000
Bovengrens	17.400.000	10.800.000	9.000.000

Financiele kengetallen

In onderstaande tabel stat het verloop van de kengetallen zoals deze zijn voorgeschreven door de provinciale toezichthouder. Na vaststelling van de jaarrekening 2021 door de raad zal de toezichthouder opnieuw de kengetallen gaan beoordelen en een advies uitbrengen.

Verloop van de kengetallen	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2020	Begroting 2021
Netto schuldquote	8,3%	42,3%	22,1%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	2,8%	33,3%	1,5%
Solvabiliteitsratio	36,0%	30,3%	30,1%
Structurele exploitatieruimte	4,1%	-0,3%	-1,6%
Grondexploitatie	8,9%	33,6%	9,2%
Belastingcapaciteit	100,1%	99,1%	108,2%

De netto schuldquote zegt iets over de financiële vermogenspositie van de gemeente. Heeft een gemeente ruimte om te investeren of moet het juist voorzichtig zijn? Bij een score onder de 100% is er financiële ruimte, bij een score boven de 130% moet de gemeente voorzichtig zijn met haar financiën. Duiven scoort met een netto schuldquote van 8,3% goed.

Bij netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen worden schulden die de gemeente heeft, gecorrigeerd met gelden die zijn doorgeleend aan scholen, woningstichtingen of verenigingen. Dit zorgt voor een beter beeld van de financiële vermogenpositie van de gemeente dan de ongecorrigeerde netto schuldquote omdat de gemeente schulden op de balans heeft staan waartegenover vorderingen staan op deze organisaties. Deze schulden hebben namelijk geen invloed op de beoordeling of de gemeente in staat is te investeren of dat ze juist moet oppassen. De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen is voor Duiven 2,8% in 2021 ten opzichte van 33,3% in 2020.

De solvabiliteitsratio is het percentage eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen van de gemeente. Dit is voor gemeente Duiven gestegen naar 36,0%. Dit percentage voldoet aan het streefpercentage van 35%. Er is ten opzichte van 2020 sprake van een forse verbetering.

De structurele exploitatieruimte geeft aan hoeveel ruimte er is in de jaarrekening tussen structurele uitgaven en structurele inkomsten van gemeenten. Dit getal zegt iets over of de gemeente in staat zal zijn aan haar verplichtingen te voldoen. De structurele exploitatieruimte komt uit op 4,1%.

Het kengetal grondexploitatie is de verhouding tussen de bouwgronden in de balans en de totale baten van de gemeente. Deze ratio is van 33,6% in 2020 gedaald naar 8,9% in 2021.

De belastingscapaciteit is de verhouding tussen de belastingen die er geheven zijn in 2021 in de gemeente Duiven voor meerpersoonshuishouden met een eigen woning ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De belastingcapaciteit is gestegen van 99,1% in 2020 naar 100,1% in 2021.

Conclusie

Op basis van de ontwikkeling van de verschillende kengetallen kan geconcludeerd worden dat de gemeente veel van de streefpercentages nog haalt. De verschillende kengetallen ontwikkelen zich gunstiger dan eerder was verwacht. Aandachtspunten blijven de structurele begrotingsruimte alsmede de belastingcapaciteit. Er blijven ook grote zorgen over het Sociaal Domein. De ratio van het weerstandsvermogen is voldoende en dat betekent dat er voldoende middelen zijn om veel risico's tegelijkertijd op te kunnen vangen.

Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen

Beleid en beheer van kapitaalgoederen is vastgelegd in negen nota's, die actueel worden gehouden. Conform die nota's wordt het onderhoud uitgevoerd. Hierin is geen achterstallig onderhoud.

Wegen

Beleidskader
In 2016 zou een nieuw beleidsplan onderhoud verhardingen worden opgesteld. Vanwege gebrek aan capaciteit is dit uitgesteld. Daarnaast is het de intentie om integraal het beleid van de gehele openbare ruimte te benaderen. Dat is opgestart onder de noemer IBOR (Integraal Beheer Openbare Ruimte). De eerste resultaten hiervan zijn inmiddels met de gemeenteraad gedeeld. Naar verwachting zal het IBOR beleid na de zomer 2022 aan de gemeenteraad worden voorgelegd. IBOR wordt afgestemd met o.a. de ontwikkelingen rondom de omgevingswet en de energietransitie.

Uitvoering wegonderhoud
In 2011 is het beleidsplan onderhoud verhardingen vastgesteld. Hiermee is gekozen voor het scenario 'geen kapitaalvernietiging'. Dit betekent dat het asfalt op kwaliteitsniveau 'Basis' wordt onderhouden en de elementen verhardingen op 'Laag'. In 2021 is een inspectie uitgevoerd van alle verhardingen van de gemeente Duiven, zoals dat eens per 2 jaar wordt gedaan. Conclusie is dat het gemiddelde kwaliteitsniveau in lijn is met het beleid. Het achterstallig onderhoud is minimaal en behapbaar om op te lossen, financieel en organisatorisch. In 2023 wordt weer een inspectie uitgevoerd van de verhardingen. In 2021 en begin 2022 is het bij de inspectie geconstateerde klein onderhoud hersteld. Ook is naar aanleiding van het steeds toenemende aantal (Fixi)meldingen nog behoorlijk wat klein onderhoud uitgevoerd.
Asfaltdeklaag deel Vergertlaan met rotonde Rijksweg, asfaltonderhoud aan diverse fietspaden en divers kleiner asfalt onderhoud (scheuren vullen) is uitgevoerd. Aan de elementenverharding is onderhoud gepleegd aan delen van diverse voetpaden en klein elementen onderhoud.

Uitvoering onderhoud civiele kunstwerken
Gebaseerd op het schouw- en inspectieplan is in 2022 een nieuwe schouw-/inspectieronde uitgevoerd. De resultaten hiervan zijn voor de korte termijn licht positiever dan de verwachtingen. Behalve voor de brug in de Breitnerstraat, die vergt groter onderhoud in 2023/2024, eerder dan voorzien. In 2022 volgt een nieuwe schouw-/inspectieronde. Qua onderhoud zijn in 2021 een drietal slijtlagen op betonnen brugdekken vernieuwd, een aantal dekplanken van houten brugdekken vervangen en houten brugdekken gereinigd.

Kwaliteitsniveau verhardingen
Het niveau wordt getoetst aan de CROW norm. De kwaliteit van het asfalt is stabiel en op niveau. Het niveau van de elementen is redelijk laag maar stabiel. De conclusie is dat dit overeenkomt met het huidige beleid.

Voorziening onderhoud wegen	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Stand per 1 januari	**8.066**	**9.082**	**9.201**	**10.079**
Toevoeging aan de voorziening	1.340	1.332	1.409	1.427
Onttrekking aan de voorziening	324	1.213	531	312
Stand per 31 december	**9.082**	**9.201**	**10.079**	**11.194**

Bedragen x € 1.000

Groen

Beleidskader

Het Groenbeleidsplan 2004-2013 is nog steeds het geldende beleidskader. Dit beleidsplan loopt door tot dat nieuw integraal beleid voor de openbare ruimte is vastgesteld. Het kwaliteitsniveau is vastgesteld op beeldkwaliteitsniveau B van het CROW. In het Groenbeleidsplan is tevens een hoofdstuk opgenomen over bomenbeleid. Met de afschaffing van de kapvergunning in 2012 is hieraan toegevoegd extra terughoudend te zijn met het kappen van gemeentebomen.

Uitvoering
Conform het geldende beleidskader zijn in 2019 nieuwe onderhoudscontracten (bestekken) opgesteld en aanbesteedt. In 2021 is hier conform de aanbesteding het tweede jaar uitvoering aan gegeven.

In 2021 is er begonnen met de uitvoering van het beheerplan voor invasieve soorten en de aanpak van de essentaksterfte. Daarnaast is gestart met het herzien van het maaibeleid waarmee gestreefd wordt naar het vergroten van de biodiversiteit. In 2022 zal hier voor het eerst uitvoering aan worden gegeven.

Groen

	Begroting 2021	begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
Voorcalculaties	1.401	1.452	1.479
Totaal	**1.401**	**1.452**	**1.479**

bedragen x € 1.000

Riolering, gemalen en randvoorzieningen

Beleidskader
In 2021 zou het nieuwe watertakenplan worden vastgesteld. Omdat dit plan gevoed moet worden door het uitvoeringsprogramma van het DPRA (deltaprogramma ruimtelijke adaptatie) is het uitgesteld tot 2022. Het uitvoeringsprogramma DPRA wordt in het 3de kwartaal 2022 aan de raad aangeboden en daarna wordt het watertakenplan voorgelegd aan de Raad.

Uitvoering
Het herinrichtingsproject Groessen is afgerond. De persleiding Helhoek zou in 2021 vervangen worden echter door het vertragen van de doortrekken van de A15 is het vervangen van de persleiding uitgesteld. Wel zijn er diverse kleine werkzaamheden al voorbereid zodat er snel geschakeld kan worden zodra de A15 doorgang vindt.
Voor het beheer en onderhoud van de gemalen en randvoorzieningen is een nieuw contract afgesloten. Tevens voor het reinigen en inspecteren van de vrijverval riolen en kolken.

Voorziening Riolering artikel 44 lid 2 BBV	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Stand per 1 januari	**10.824**	**11.734**	**12.266**	**12.896**
Toevoeging aan de voorziening	910	532	630	671
Onttrekking aan de voorziening	0	0	0	0
Stand per 31 december	**11.734**	**12.266**	**12.896**	**13.657**

Bedragen x € 1.000

Water

Beleidskader
In 2021 zou het nieuwe watertakenplan worden vastgesteld. Omdat dit plan gevoed moet worden door het uitvoeringsprogramma van het DPRA (deltaprogramma ruimtelijke adaptatie) is het uitgesteld tot 2022. Het uitvoeringsprogramma DPRA wordt in het 3de kwartaal 2022 aan de raad aangeboden en daarna word het watertakenplan voorgelegd aan de Raad.

Uitvoering
In 2021 is het onderzoek naar de blauwalgen in het Horsterpark afgerond. Het waterschap gaat samen met de gemeente onderzoeken welke maatregelen er getroffen kunnen worden en wat het effect van de nieuwe fontein is op de blauwalgproblemen.
De oevers aan de watergang nabij de van Heemskerkstraat zijn hersteld en natuurvriendelijk ingericht.

Onderhoud gebouwen

Beleidskader
Het planmatig Groot-Onderhoud-Gebouwen (GOG) geschiedt volgens de opzet en systematiek zoals omschreven in het Beleidsplan en vastgesteld door de Gemeenteraad op 16 april 2012.

Beheerplan
Voor het planmatig Groot-onderhoud wordt onderscheid gemaakt in de volgende twee categorieën:

- Groot-onderhoud met een cyclus van 2-25 jaar: te dekken uit de Voorziening;
- Groot-onderhoud met een cyclus van > 25 jaar: kapitaliseren; (rente en afschrijving)

Uitgangspunt is dat de voorzieningen op peil gehouden worden met dotaties, en een rentetoekenning (voor inflatie/prijsstijgingen). Met de onttrekkingen voor het gepland Groot-Onderhoud wordt gezorgd dat het niveau van de voorziening over een periode van de (komende) 25 jaar niet onder de 0-grens komt. Jaarlijks worden de individuele onderhoudsplannen (MJOP) van de gebouwen voor de komende vier jaar geactualiseerd en de consequenties/mutaties hiervan verwerkt. De mutaties zijn samengevat het gevolg van:

- inmiddels uitgevoerd groot-onderhoud/renovatieonderhoud;
- wijzigingen van een onderhoudscomponent (b.v. materiaalkeuze);
- verwerking van schouw-/opnameresultaten;
- geplande onttrekking en gerealiseerde sloop van accommodaties;
- wijziging in onderhoudsverantwoordelijkheid (eigenaar-verhuurder/huurder-gebruiker).

Mutaties leiden veelal tot een gewijzigde dotatie in de Voorziening GOG en zijn als zodanig verwerkt in de voorcalculaties.
Bij de actualisatie van de MJOP's blijkt dat met de voorgestelde dotaties en geplande onderhoudsactiviteiten het niveau van de 3 Voorzieningen GOG voor de komende periode van 25 jaar niet onder de 0-grens daalt.

Recent is opdracht verstrekt om de MJOP's volledig te actualiseren, en om te zetten in het programma O-prognose.

Voortgang Uitvoeringsprogramma GOG 2021-2024
Onderstaand een overzicht van de voortgang en het uitgevoerd groot-onderhoud in 2021:

Gemeentehuis:
In de winter is een deel van het binnenschilder- en saus-werk uitgevoerd.

Gemeentewerf Ploenstraat:
In de winter is een deel van het binnenschilder- en saus-werk uitgevoerd.
Tevens is een aantal kantoorruimten voorzien van koeling.

Accommodatie Eilandplein 300-302 en 304.

Bouwdeel 300:
Voor dit bouwdeel heeft een herindeling plaatsgevonden ten behoeve van de huisvesting van de basisschoolgroepen van IKC Het Veer. In combinatie hiermee zijn gelijktijdig werkzaamheden uitgevoerd in het kader van Groot-Onderhoud, zoals het vervangen van plafonds, het vervangen van verlichting (energiezuinig-LED), vervangen van elektra-groepenkast, binnenschilder- en saus-werk en vloerbedekking. De kosten hiervan zijn deels gedekt uit de Voorziening Groot-Onderhoud.

Bouwdeel 302:
Na een langdurige leegstand is reeds eerder in dit bouwdeel een gedeelte van het Consultatieburo (VGGM) gehuisvest, en heeft in 2021 een herindeling plaatsgevonden voor de huisvesting van De WijKern en Vluchtelingenwerk. Ook in dit bouwdeel zijn gelijktijdig werkzaamheden i.k.v. Groot-Onderhoud uitgevoerd zoals, het vervangen van plafonds, het vervangen van verlichting (energiezuinig-LED), vervangen van elektra-groepenkasten, binnenschilder- en saus-werk en vloerbedekking. De kosten hiervan zijn deels gedekt uit de Voorziening Groot-Onderhoud.

Bouwdeel 304:
In dit bouwdeel is in 2021 het huiskamerproject van Mikado gehuisvest. Ook in dit bouwdeel zijn gelijktijdig werkzaamheden i.k.v. Groot-Onderhoud uitgevoerd zoals, het vervangen van plafonds, het vervangen van verlichting (energiezuinig-LED), vervangen van elektra-groepenkasten, vloerbedekking. De kosten hiervan zijn gedekt uit de Voorziening Groot-Onderhoud.

Sloop accommodaties:
Het voormalig schoolgebouw De Timp is na leegstand in het kader van het Huisvestingsplan Basisonderwijs in het 4e kwartaal 2021 gesloopt.

Voorziening Groot onderhoud algemene accommodaties	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Stand per 1 januari	**573**	**605**	**655**	**764**
Toevoeging aan de voorziening	112	112	113	114
Onttrekking aan de voorziening	80	62	4	23
Stand per 31 december	**605**	**655**	**764**	**855**

Voorziening Groot onderhoud sportaccommodaties	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Stand per 1 januari	**1.102**	**1.250**	**1.394**	**1.526**
Toevoeging aan de voorziening	156	159	162	162
Onttrekking aan de voorziening	8	15	30	21
Stand per 31 december	**1.250**	**1.394**	**1.526**	**1.667**

Voorziening Groot onderhoud culturele accommodaties	**2021**	**2021**	**2022**	**2023**
Stand per 1 januari	**553**	**541**	**596**	**673**
Toevoeging aan de voorziening	82	82	83	85
Onttrekking aan de voorziening	94	27	6	3
Stand per 31 december	**541**	**596**	**673**	**755**

Bedragen x € 1.000

Paragraaf 4 Financiering

Algemeen

De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. De treasuryfunctie streeft naar een optimaal evenwicht tussen de uitgaven en inkomsten. Bij het uitzetten van gelden is met inachtneming van de regels het optimaliseren van het rendement het doel. Voor het aantrekken van geld is het doel andersom, namelijk het minimaliseren van de kosten. De uitvoering ervan vereist snelle beslissingen in een complexer geworden geld- en kapitaalmarkt. Er zijn aan de uitvoering van de treasuryfunctie budgettaire gevolgen verbonden, onder meer afhankelijk van het risicoprofiel. Het risico is inherent aan het rendement. Het laatste beleid hiervan is door de raad vastgelegd op 29 februari 2016 in het treasurystatuut van de gemeente Duiven. De publieke taak was reeds vastgesteld in de raad van 25 januari 2010.

Opgenomen in de publieke taak zijn:

- Het verstrekken van garanties aan plaatselijke verenigingen en instellingen met het doel om met deze zekerheid geld te kunnen lenen bij reguliere banken en andere financieringsinstellingen.
- Het blijven verstrekken van waarborgen en geldleningen tot (her)financiering van sociale woningbouw conform het hiervoor reeds eerder (1997) genomen besluit Raamovereenkomst tot (her)financiering van de sociale woningbouw.

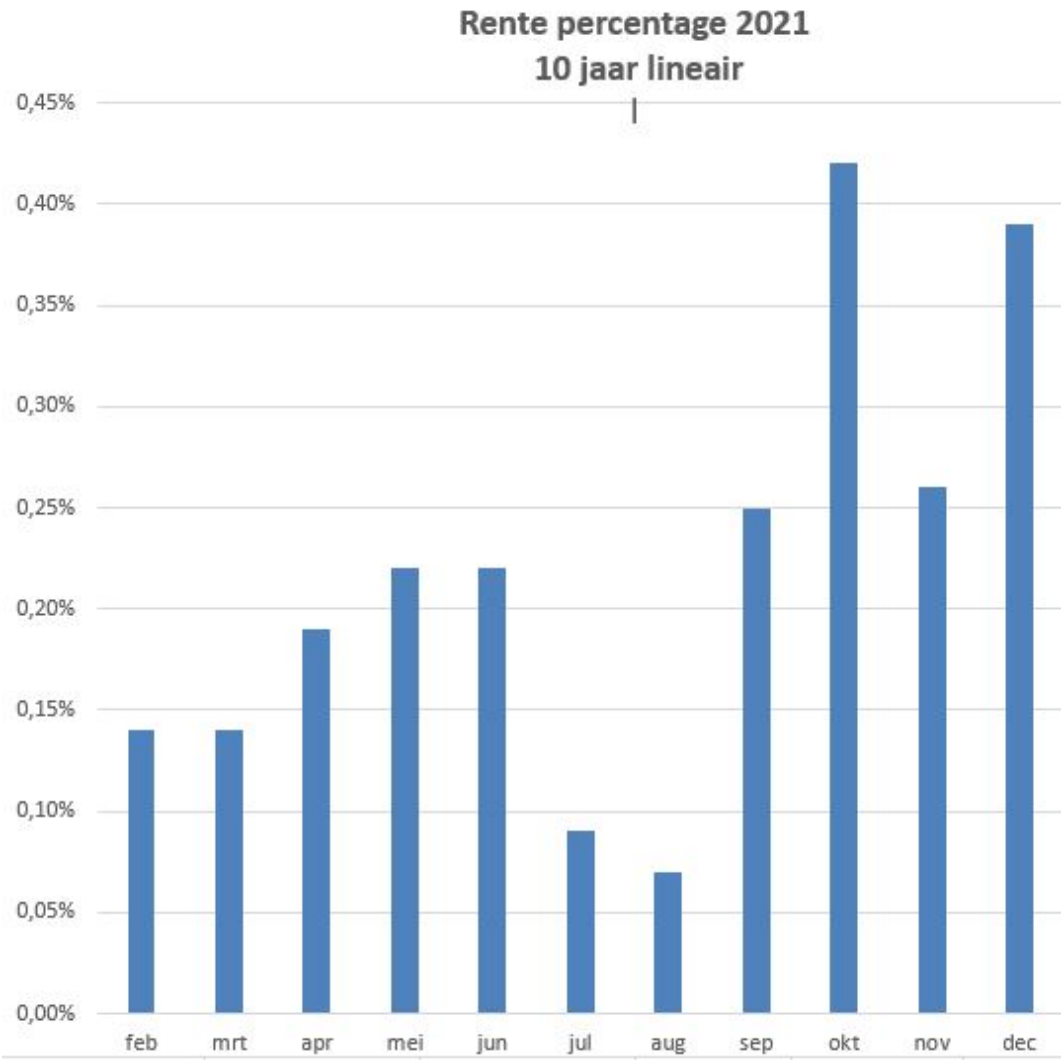
In het actuele treasurystatuut zijn de kaders opnieuw vastgelegd van financiële instellingen waarbij de gemeente Duiven geld kan lenen of uitzetten. Voor het aantrekken van geld is de rating verdwenen omdat de gemeente Duiven daar geen risico voor loopt. Het uitzetten van geld is niet meer toegestaan door de invoering van het schatkistbankieren. Wel is het nog toegestaan aan een andere decentrale overheid geld te lenen. Dit is alleen mogelijk als er geen verticale toezicht relatie bestaat tussen beide decentrale overheden.

Rentebeleid

In de financieringsparagraaf van de begroting 2021 is van een licht stijgende rente uitgegaan. De visie van een licht stijgende rente zoals die is uitgesproken in de begroting 2021 is terug te vinden in de onderstaande tabel van rente lang geld. De korte rente is weer het hele jaar negatief geweest, rond de -0,48%

De gemeente Duiven heeft in 2021 het gehele jaar positief gestaan bij de banken. Alleen in januari 2021 was hiervoor kasgeld noodzakelijk van een aantal weken.

Renterisico's

De specifieke risico's die samenhangen met de uitvoering van de treasuryfunctie bestaan voornamelijk uit renterisico's, die worden getoetst aan twee normen.

1 De kasgeldlimiet. Deze geeft het maximale bedrag aan dat een gemeente aan vlottende financieringsmiddelen (looptijd korter dan een jaar) mag opnemen.
2 De renterisiconorm. Hiermee wordt bedoeld het renterisico dat gelopen wordt op toekomstige renteniveaus. Per jaar mag maximaal op 20% van de leningen renterisico worden gelopen.

1. Kasgeldlimiet

Het uitgangspunt van de kasgeldlimiet is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten door een grens te stellen aan korte financiering (korter dan één jaar). Juist voor korte financiering kan het renterisico aanzienlijk zijn. De kasgeldlimiet wordt berekend als een percentage van de jaarbegroting en geldt voor het gehele begrotingsjaar.

Berekening kasgeldlimiet

Bedragen x € 1.000	**1 januari 2021**
Omvang begroting	63.125
Toegestane kasgeldlimiet	8,5%
Toegestane kasgeldlimiet	5.4
Gemiddeld vlottende middelen 2021	11.1

Berekening kasgeldlimiet

Gemiddeld 2021 ruimte	16.5

Bedragen x € 1.000

Berekening ruimte in 2021 t.o.v. kasgeldlimiet

2021	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	gemiddeld
Gemiddelde vlottende middelen	7.3	10.3	10.8	16.1	11.1
Kasgeldlimiet per 1 januari 2021	5.4	5.4	5.4	5.4	5.4
Ruimte boven de limiet	12.7	15.7	16.2	21.5	16.5

Bedragen x € 1 miljoen

De gemeente Duiven is in 2021 het gehele jaar ruim onder de kasgeldlimiet gebleven. Begin 2021 is er wel gedurende een korte periode kasgeld geleend.

(bedragen x € 1.000)	Begroot	Werkelijk	Verschil
Toegestane kasgeldlimiet			
Lasten	€ 63.126	€ 72.626	€ 9.501
percentage conform wet Fido, uitvoeringsregeling	8,5%	8,5%	8,5%
toegestane kasgeldlimiet	€ 5.365	€ 6.173	€ 808
Berekening netto vlottende schuld			
Vlottende schuld	€ -	€ 3.181	€ 3.181
-/- Vlottende middelen	€ -	€ 27.299	€ 27.299
Netto vlottende schuld	€ -	€ -24.118	€ -24.118
Toets kasgeldlimiet			
Toegestane kasgeldlimiet	€ 5.365	€ 6.173	€ 808
-/- netto vlottende schuld	€ -	€ -24.118	€ -24.118
Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	€ 5.169	€ 29.848	€ 24.679

2. Renterisiconorm

Het uitgangspunt van de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's op de langlopende schulden. Dit gebeurt door het aanbrengen van spreiding in de looptijden van de leningen. Hiermee wordt voorkomen dat een groot deel van de leningen tegelijk opnieuw moet worden afgesloten, met het risico van snel oplopende rentelasten. De renterisiconorm wordt berekend als percentage van de totale vaste schuld.

Berekening renterisiconorm begroting

	2021
Omvang begroting	63.126
Renterisiconorm (in %)	20
Renterisiconorm (in €)	12.625

Bedragen x € 1.000

Uit dit overzicht blijkt dat de gemeente op grond van deze norm in 2021 € 12.625.000 aan leningen opnieuw had mogen afsluiten. In 2021 is er geen nieuwe langlopende lening afgesloten. Wel is er voor een bedrag van € 4.604.851 aan leningen regulier afgelost.

(bedragen x € 1.000)	Begroot	Werkelijk	Verschil
Berekening rente risiconorm			
Totale lasten	63.126	€ 72.626	€ -9.500
Percentage regeling	20,0%	20,0%	20%
Rente risiconorm in bedrag	€ 12.625	€ 14.525	€ 1.900
Berekening rente risico			
Rente herziening	€ -	€ -	€ -
+/+ aflossingen	€ -	€ 4.605	€ -4.605
Rente risico	€ -	€ -4.605	€ 4.605
Toetsing renterisiconorm			
Rente risiconorm	€ 12.625	€ 14.525	€ -1.900
Rente risiconorm	€ -	€ 4.605	€ 4.605
Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	€ 12.625	€ 9.920	€ -6.505

Kredietrisico
Naast bovengenoemd renterisico wordt door de gemeente ook kredietrisico gelopen over de door de gemeente uitgeleende gelden en de door de gemeente aan plaatselijke verenigingen en instellingen, in het kader van de publieke taak, gegarandeerde geldleningen. Het kredietrisico betreft het risico dat de leningen niet worden terugbetaald. In 2021 is er een lening verstrekt aan Alliander voor een bedrag van € 670.870. De laatse termijn van de achtergestelde lening Vitens is in 2021 afgelost. Het bedrag van het stimuleringsfonds volkshuisvesting is afgenomen tot € 345.256. Het saldo van de verstrekte hypotheken aan ambtenaren was op 1-1-2021 € 5.925.385. In 2021 is dat saldo afgenomen met € 2.591.940 tot € 3.333.445.

Gewaarborgde geldleningen
Op 31-12-2021 stond de gemeente garant voor het betalen van rente en aflossing voor in totaal € 12.778.294. Het grootste deel hiervan, namelijk € 12.415.500 wordt gegarandeerd in de achtervang van het WSW (Waarborgfonds Sociale Woningbouw). Voor deze laatste groep leningen kan de gemeente Duiven voor 50% worden aangesproken. Van het restant van € 362.794 staat de gemeente borg voor sportverenigingen tot een bedrag van € 229.101 en voor leningen in het kader van cultuur tot een bedrag van € 133.693.

Interne financiering

Onder interne financiering wordt verstaan het gebruikmaken van eigen reserves en voorzieningen voor de financiering van de gemeente Duiven. Op 1 januari 2021 was het bedrag aan reserves € 30.463.000 (inclusief het saldo € 1.177.000 van 2020) en aan voorzieningen € 25.077.000. In totaal € 55.540.000. Dit bedrag werd in 2021 gebruikt als financieringsmiddel voor inkomsten en uitgaven van de gemeente Duiven.

Schatkistbankieren

Schatkistbankieren houdt in dat lagere overheden zoals gemeenten, provincies en waterschappen hun geld niet meer kunnen onderbrengen bij reguliere banken, maar verplicht zijn dit bij het Rijk dan wel medeoverheid te doen. Dit geldt vanaf 2013. Het tijdelijk uitzetten van geld bij derden is verleden tijd.

Alle overtollige middelen in de schatkist moeten we aanhouden. Er zijn vier uitzonderingen; nazorgfondsen zoals die zijn ingesteld op basis van de wet Milieubeheer, middelen op een geblokkeerde rekening bij de belastingdienst, bestaande beleggingen (peildatum 4 juni 2012) en een drempelbedrag. Het drempelbedrag is een minimumbedrag dat gemiddeld buiten de

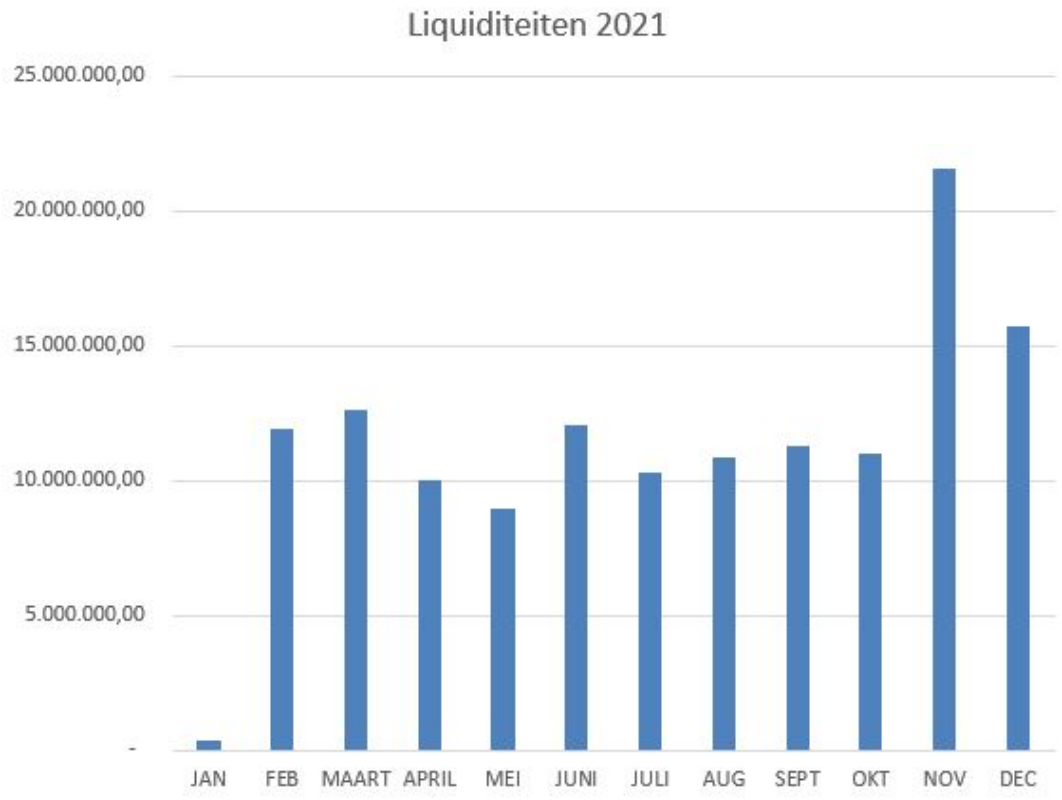
schatkist mag worden gehouden. Het drempelbedrag voor de gemeente Duiven is 0,75% (dit percentage wordt gehanteerd bij een begrotingstotaal lager dan € 100 miljoen). Voor 2021 was het drempelbedrag € 473.438 tot 1-7-2021. Vanaf 1-7-2021 is de drempel verhoogd naar 2% met een minimum bedrag van € 1.000.000. Voor Duiven komt de drempel vanaf 1-7-2021 neer op € 1.262.500. Dagelijks wordt het overschot van de liquide middelen gestort naar het Rijk middels een rekening-courantrekening. In 2021 is het drempelbedrag niet overschreden. Hieronder de kwartaalcijfers van gelden die buiten de BNG worden aangehouden. Bij de BNG wordt er automatisch geld afgeroomd naar de schatkist. Ook is het van belang naast de BNG geld beperkt aan te houden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen * € 1.000)

		Verslagjaar 2021			
(1)	Drempelbedrag	473	473	1.263	1.263
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	473	375	344	439
(3a) = (1) > (2)	**Ruimte onder het drempelbedrag**	**0**	**98**	**919**	**823**
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	63.126	63.126	63.126	63.126
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	63.126	63.126	63.126	63.126
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	473	473	1.263	1.263
(1)=(4b)*0,02 +(4c)*0,002 met een minimum van € 1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 miljoen. En als het begrotingsgetal groter dan 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.					
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	42.604	34.159	31.604	40.392
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	473	375	344	439

Liquiditeit

Om te komen tot een goede en effectieve financiering voor de gemeente voor de korte en lange termijn is een goede en volledige liquiditeitsprognose noodzakelijk. De liquiditeitsprognose in de begroting 2021 voorspelde een positief saldo van bijna € 4 miljoen eind 2021. In werkelijkheid was het saldo € bijna 16 miljoen positief. Hieronder treft u de werkelijke liquiditeit aan van de gemeente Duiven per maand in 2021: Het verschil wordt o.a. verklaard door de opbrengsten grondexploitatie en het positieve saldo 2021.

Renteschema

A.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	461.716	
B.	Externe rente baten	0	
	Saldo van rentebaten en rente baten		461.716
C1.	Rente baat van grondexploitatie	-279.557	
C2.	Rente baat voorzieningen	0	
C3.	Rente baat van lening hypotheken	-137.207	
C4.	Rente baat diverse kleine bedragen		
	Totaal aan inkomsten		-417.764
	Saldo		44.952
D1.	Rente over het eigen vermogen	-	
D2.	Rente over de voorzieningen		205.891
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		250.843
E.	Aan taakvelden toe gerekende rente		-594.387
F.	Rente resultaat 2021 positief		-343.544

Debiteuren- en crediteurenbeheer

Alles is erop gericht dat vorderingen tijdig, dus uiterlijk op de vervaldatum, worden geïnd. Wanneer dit niet wordt gerealiseerd, worden kort na de vervaldatum, volgens een vaste procedure, invorderingsmaatregelen genomen. Zogenaamde dubieuze debiteuren worden via een kosten/baten-analyse en op juridische haalbaarheid beoordeeld waarna óf verdere invordering via de gerechtsdeurwaarder plaatsvindt óf de vordering oninbaar wordt verklaard.

Debiteuren financieel beheer
Er lopen invorderingsmaatregelen eind 2021 bij de deurwaarder voor een totaal bedrag van € 26.088 voor 3 verschillende debiteuren.

Debiteuren belastingen
De invordering van de belastingdebiteuren 2020 is reeds opgestart. In 2021 zijn er herinneringen, aanmaningen en dwangbevelen verzonden. Het totale saldo aan belastingdebiteuren bij de gerechtsdeurwaarder per 31 december 2021 bedraagt € 108.237. Het betreft 260 vorderingen. Deze zijn in behandeling bij het incassobureau dat de invordering verzorgt voor de gemeente.

De overige belastingdebiteuren komen binnen via een betalingsregeling.

Paragraaf 5 Bedrijfsvoering

Inleiding
De gemeente levert een scala aan producten. Om de levering van deze producten te garanderen, hebben we het werk op een bepaalde wijze georganiseerd: de bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering heeft betrekking op de totale gemeentelijke organisatie: zowel de 'ambtelijke' als de 'bestuurlijke'. Onder bedrijfsvoering rekenen we de inzet van (productie-)middelen en de toepassing van processen bij de totstandkoming van producten. De bedrijfsvoering is met ingang van 2018 ondergebracht in de werkorganisatie 1Stroom. De bedrijfsvoeringsaspecten inzake ICT en Inkoop zijn ondergebracht in Samenwerking de Liemers (een ambtelijk samenwerkingsverband van de gemeenten Duiven, Westervoort en Zevenaar).

Financiën, doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid
De interne regels met betrekking tot de financiële beheersing van de organisatie met de daarbij behorende verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn neergelegd in de verordeningen ex artikel 212, 213 en 213a van de Gemeentewet. De relevante instrumentaria behorende bij de planning en control zijn hierop afgestemd. De accountant heeft onderzoek gedaan naar het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten, ook heeft hij de balansmutaties onderzocht. De accountant geeft daarnaast een oordeel over de kwaliteit van de inrichting van het financiële beheer en van de financiële organisatie om zo te kunnen oordelen over de getrouwheid en rechtmatigheid van de verantwoording.

Informatiebeleid
In 2020 is de I-visie en I-strategie vastgesteld. Hierin staan de kaders waarbinnen de doorontwikkeling van de informatievoorziening de komende jaren tot stand komt. De doorontwikkeling van de gegevenshuishouding en informatievoorziening moet leiden tot extra kwaliteitsimpulsen voor de gemeentelijke dienstverlening. Daarom worden landelijke ontwikkelingen als samen organiseren en Common Ground omarmd. De eerste resultaten hiervan worden in 2022 verwacht.
De volgende projecten zijn uitgevoerd:
- Project websites: Uitvoering/ontwikkeling.
- Project eFormulieren: Aanbesteding is afgrond. Gestart met uitvoering.
- Implementatie applicatie Thinking Portfolio.
- Implementatie applicatie GOUW-Belastingen is in 2021 afgerond.
- Migratie Oracle dbase.
- Servermigratie (server OS).
- Project releasemanagement.
- Applicatie Decos JOIN naar de cloud is afgerond.

Digitaal archiefbeheer
De eerste fase om te komen tot invoering van een e-depot is middels het opstellen van een businesscase afgerond. Het e-depot van het Erfgoedcentrum Achterhoek De Liemers is het geselecteerde e-depot waarop de deelnemende gemeenten in het Streekarchivariaat zullen aansluiten. Om aansluiting te realiseren vindt extern onderzoek plaats naar de stappen die genomen moeten worden om aansluiting op het e-depot van het Erfgoedcentrum Achterhoek De Liemers mogelijk te maken.

Wet open overheid
De Wet open overheid (Woo) heeft als doel overheden en semi-overheden transparanter te maken. De wet moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. De Woo treedt op 1 mei 2022 in werking. Daarmee komt de huidige Wet openbaarheid van bestuur (Wob) te vervallen. Het grote verschil

met de Wob is dat de Woo verplicht dat documenten in elf informatiecategorieën gefaseerd (5 jaar) actief openbaar worden gemaakt. Tevens worden overheden verplicht om hun digitale informatiehuishouding op orde te brengen en duurzaam toegankelijk te maken en te houden. Via de meicirculaire 2021 zijn de gemeenten geïnformeerd over de compensatie van de meerkosten die zij maken in verband met de uitvoering van de Woo. Met behulp van deze financiële compensatie zal in 2022 de implementatie projectmatig worden opgepakt.

Informatiebeveiliging
1Stroom heeft een grote verantwoordelijkheid om de informatievoorziening te beveiligen en veilig te houden. Dit is nodig om de dienstverlening aan inwoners en ondernemers te kunnen garanderen en tevens ook belangrijk voor de interne bedrijfsvoering. Informatiebeveiliging is een proces van plannen, uitvoeren, controleren en bijstellen (Plan-Do-Check-Act).
Terugkijkend op het jaar 2021 is de conclusie dat de doelstellingen voor dat jaar te ambitieus zijn geformuleerd. In 2021 is wel het Strategisch Informatiebeveiligingsbeleid geactualiseerd en vastgesteld. De focus lag in 2021 nog te veel op het reageren op incidenten en zal in 2022 verschuiven naar het verder doorvoeren van de maatregelen uit de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid).
De invoering van het ISMS (Information Security Management System) in het eerste kwartaal van 2022 zal hier een belangrijke bijdrage aan leveren. Het ISMS biedt ondersteuning in de procesgerichte benadering van de informatiebeveiliging. Het is een managementsysteem waarin het risicobeheerproces van de informatiebeveiliging centraal staat. Voor de uitvoering van de maatregelen en activiteiten is een belangrijke rol weggelegd voor met name het management en de proceseigenaren. In het tweede kwartaal zal de eerste nulmeting worden afgerond en worden de verbetermaatregelen verwerkt in het Informatiebeveiligingsplan 2022.
In 2021 is ook gestart met de voorbereidingen van de invoering van de voorziening voor monitoring en response (SIEM/SOC). Deze voorziening verzamelt alle beschikbare informatie binnen de ICT-infrastructuur. Op basis van analyses kunnen kwetsbaarheden ontdekt worden en aanvallen en verdacht gedrag in een vroeg stadium gesignaleerd worden. Uitgaande van het planningsoverzicht van de RID is het de bedoeling dat deze voorziening in het eerste halfjaar van 2022 operationeel wordt.

Bewustwording
In het afgelopen jaar is het nog niet gelukt om de activiteiten in het kader van bewustwording (awareness) te integreren met een structurele en integrale aanpak. En dit is wel belangrijk, omdat de menselijke factor ook van groot belang is voor het waarborgen van de informatieveiligheid.
De medewerkers van 1Stroom zijn wel door middel van diverse nieuwsberichten op Binnenshuis geïnformeerd over actuele onderwerpen over informatiebeveiliging. In het tweede kwartaal van 2022 zal het plan voor de structurele en integrale aanpak van het verhogen van het bewustzijn informatiebeveiliging beschikbaar komen.

Privacy (AVG)
In 2021 heeft de organisatie vele malen advies gevraagd aan de Functionaris Gegevensbescherming over de toepassing van de AVG bij de uitvoering van een grote verscheidenheid aan taken en processen. Ook is er een start gemaakt met de actualisering van het verwerkingsregister. Deze actualisering zal in 2022 worden afgerond en het nieuwe verwerkingsregister zal worden opgenomen in het PMS (Privacy Management System), een onderdeel van het nieuwe ISMS. De opzet en inrichting van het digitaal privacy managementsysteem (PMS) zal ook zeker een bijdrage leveren aan de verdere integratie van de privacybescherming in de werkprocessen.
In 2021 zijn er 13 datalekken gemeld bij onze Functionaris Gegevensbescherming. In 4 gevallen is het datalek ook gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens (de AP). In alle gevallen was er sprake van een menselijke fout: de persoonsgegevens waren naar de verkeerde persoon gestuurd. Veelal betrof het e-mailberichten. Onderzocht wordt of door middel van extra technische

voorzieningen de medewerker gewaarschuwd kan worden, als er sprake is van de verzending van persoonsgegevens.

Integriteitsbeleid
Op grond van de Ambtenarenwet legt het college verantwoording af over het gevoerde integriteitsbeleid en het naleven van de gedragscode. In 2021 heeft geen schending plaatsgevonden.

Paragraaf 6 Verbonden partijen

Inleiding

Verbonden partijen zijn gemeenschappelijke regelingen, stichtingen, verenigingen en vennootschappen waarin de gemeente Duiven een bestuurlijk en financieel belang heeft.

Bestuurlijk belang
Betreft zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

Financieel belang
Betreft een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat onderscheidelijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Bij deelname in een vennootschap betreft het financiële belang het bezit van aandelen en het ontvangen van bijbehorend dividend.

De gemeente Duiven maakt binnen de verbonden partijen onderscheid tussen gemeenschappelijke regelingen en deelnemingen. De gemeenschappelijke regelingen bestaan uit publieke partijen die samenwerken, vaak op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) of Wgr-plus. In het algemeen geldt dat voor een gemeenschappelijke regeling wordt gekozen als een gemeente het voorgestane beleid niet zelf wenst uit te voeren, maar in samenwerking met andere gemeenten of instellingen. Bij deelnemingen heeft de gemeente een pakket van aandelen van een vennootschap in bezit. De deelname in het aandelenkapitaal vloeit vaak voort uit de van oudsher aanwezige maatschappelijke belangen, die door de vennootschappen werden of worden nagestreefd.

In onderstaand overzicht wordt een overzicht van de verbonden partijen voor de gemeente Duiven weergegeven, inclusief het financiële belang betreffende de jaarrekening 2020, de begroting 2021 en de jaarrekening 2021. Dit geeft inzicht in de risico's die de gemeente Duiven loopt door de betrokkenheid aan de verbonden partij. Vervolgens wordt elke verbonden partij nader toegelicht. Inhoudelijke beleidsinformatie over verbonden partijen is opgenomen in de relevante programma's.

Verbonden partij*	**Rekening 2020**	**Begroting 2021**	**Rekening 2021**
Gemeenschappelijke regelingen			
Samenwerking De Liemers (SDL)	€ 3.142.999	€ 2.978.460	€ 3.071.569
Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM)	€ 1.535.741	€ 1.579.768	€ 1.609.370
Gemeenschappelijke Regeling Huisvesting Voortgezet Onderwijs in de Liemers (GRHVOL)	€ 813.260	€ 800.180	€ 801.958
Streekarchivariaat de Liemers en Doesburg (SALD)	€ 49.844	€ 48.104	€ 49.222
Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA)	€ 258.500	€ 389.000	€ 388.000
Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen	€ 55.137	€ 47.233	€ 68.589
Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen (BVO DRAN)	€ 629.969	€ 496.426	€ 449.439
Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Regio Centraal Gelderland te Arnhem incl voormalige bijdrage SW Presikhaaf Bedrijven	€ 2.126.767	€ 2.217.221	€ 2.190.382
Euregio	€ 6.600	€ 6.700	€ 6.550
1Stroom	€ 15.734.584	€ 17.184.000	€ 16.857.148
Deelnemingen (dividend)			
NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	€ 1.580	€ 8.000	€ 8.003

Vitens N.V.	€ 0	€ 0	€ 0
Alliander N.V. (voorheen Nuon)	€ 104.090	€ 104.000	€ 112.190

Gemeenschappelijke regelingen

Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen gevestigd in Elst.

Doel	Versterking regionale samenwerking in de regio Arnhem - Nijmegen.
Partijen	Gemeenten Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar.
Bestuurlijk belang	Elke gemeente heeft één vertegenwoordiger in het algemeen bestuur van het GO.
Financieel belang	De jaarlijkse bijdrage aan het GO bedraagt € 2,73 per inwoner. Hiervan is € 1, bestemd voor Economic Board en € 1,73 voor de bijdrage regiobureau.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 31-12-2021 is € 331.012. Het vreemd vermogen per 31-12-2021 is € 1.364.396. Vanwege dat de Groene Metropoolregio op 1 januari 2021 van start is gegaan zijn de vergelijkende cijfers per 1-1-2021 achterwege gelaten.
Resultaat	Niet van toepassing.
Risico's	Het GO is een overlegorgaan. Het heeft geen rechtspersoonlijkheid en kan niet op eigen naam rechtshandelingen aangaan. De risico's zijn daarom zeer beperkt.

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) gevestigd in Arnhem

Doel	Behartigen van de belangen van de deelnemers op de terreinen van brandweerzorg, ambulancezorg, publieke gezondheid, geneeskundige hulpverlening, crisisbeheersing en gemeenschappelijke meldkamer.
Partijen	15 gemeenten nemen deel in de VVGM: Arnhem, Barneveld, Doesburg, Duiven, Ede, Lingewaard, Nijkerk, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Scherpenzeel, Wageningen, Westervoort en Zevenaar.
Bestuurlijk belang	Het Algemeen Bestuur kent 32 leden. Elke gemeente levert twee leden: de burgemeester en de wethouder volksgezondheid. De stemverhouding van Duiven is twee van de 32 oftewel 6,25%. In het Dagelijks Bestuur worden de Liemerse gemeenten vertegenwoordigd door de burgemeester van Westervoort.
Financieel belang	De bijdrage van de gemeente Duiven bestaat uit een deel voor de brandweer en een deel voor publieke gezondheid. Voor 2021 was de brandweerbijdrage € 881.768. en de GGD bijdrage per inwoner € 14,71. Dit resulteert, met een inwonersaantal á 25.332 (2020), in een bijdrage van € 372.622. De bijdrage Jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar was € 354.980. De totale bijdrage in 2021 aan de VGGM is € 1.609.370.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2021 was € 9.884.000 en per 31 december 2021 was dit € 9.615.000**.** Het vreemd vermogen per 1 januari 2021 was € 49.662.000 en per 31 december 2021 was dit € 63.228.000.
Resultaat	Het resultaat over 2021 was € 1.730.000**.** Dit is het gerealiseerde resultaat.
Risico's	VGGM heeft het risicomanagement op orde. Aan de hand van de zogenaamde 'kans x effect'-methode wordt jaarlijks een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijke risico's en een kwantificering daarvan. VGGM vindt het eigen weerstandsvermogen op basis van deze inschatting voldoende om de risico's af te dekken.

Samenwerking De Liemers (SDL) gevestigd te Duiven

Doel	Het vergroten van de gemeentelijke slagkracht (met behoud van bestuurlijke zelfstandigheid) door bundeling van ambtelijke expertise op strategisch, tactisch en operationeel niveau met als resultaat verhoogde kwaliteit, continuïteit en efficiëntie.
Partijen	De gemeenten Duiven, Westervoort en Zevenaar.
Bestuurlijk belang	Het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling bestaat uit de colleges van de drie deelnemende gemeenten. Elke gemeente had in 2021 in het bestuur één stem.

Financieel belang	Op basis van de afgesproken verdeelsleutels worden de kosten van de samenwerkingsorganisatie aan de drie gemeenten doorbelast. Voor de gemeente Duiven bedroeg de bijdrage voor het jaar 2021 € 3.071.569.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2021 was € 202.630 en per 31 december 2021 € 436.360. Het vreemd vermogen per 1 januari 2021 was € 5.844.776 en per 31 december 2021 was dit € 5.764.670.
Resultaat	Het resultaat over 2021 was positief € 168.426.
Risico's	De exploitatielasten incl. eventueel niet begrote kosten worden volledig door de drie deelnemende gemeenten gedragen. Er wordt jaarlijks een begroting opgesteld die via twee tussenrapportages wordt gemonitord. Afwijkingen ten opzichte van de begroting worden dan voorgelegd aan het bestuur en aan het bestuur van de deelnemende gemeenten.

Gemeenschappelijke Regeling Huisvesting Voortgezet Onderwijs in de Liemers (GRHVOL) gevestigd te Zevenaar

Doel	De gemeenten Duiven, Zevenaar en Montferland werken sedert 1997 samen in de Gemeenschappelijke regeling huisvesting voortgezet onderwijs in de Liemers (GRHVOL). Binnen deze gemeenschappelijke regeling worden de kosten voor huisvesting, die door de samenwerkende gemeenten zijn geaccepteerd, verdeeld. Achterliggende gedachte bij de totstandkoming van deze regeling is geweest om het voortgezet onderwijs in het voedingsgebied De Liemers op een adequate wijze in te richten en de kosten beheersbaar te houden voor de deelnemende gemeenten.
Partijen	Gemeenten Duiven, Montferland en Zevenaar.
Bestuurlijk belang	Er is een Gemeenschappelijk Orgaan opgericht, bestaande uit de daartoe door de colleges van B&W aangewezen bestuurders. De stemverhouding van Duiven is 1 van de 3 (33,3%).
Financieel belang	De bijdrage van Duiven aan de GRHVOL is voor 2021 begroot op € 800.180. De gemeenschappelijke regeling heeft geen eigen begroting en jaarrekening. Daardoor zijn er geen eigen baten en lasten. De baten en lasten komen voor de rekening van de deelnemende gemeenten. Aan het einde van het jaar vindt er een afrekening plaats tussen de deelnemende gemeenten. De gemeenten worden door het Rijk via de Algemene Uitkering van het Gemeentefonds gecompenseerd middels een bedrag per leerling. Ten bate van de GRHVOL wordt er een gemeenschappelijke reserve aangehouden door de deelnemende gemeenten. Deze reserve wordt aangehouden door de gemeente Zevenaar ten bate van de GRHVOL en is ook zodanig opgenomen in de jaarrekening van de gemeente Zevenaar. Omdat de reserve niet aan te spreken is door de gemeente Duiven zonder medewerking van de overige deelnemende gemeenten is deze niet opgenomen in de balans van de gemeente Duiven.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het GRHVOL heeft geen eigen of vreemd vermogen. De kosten worden gedekt door de deelnemende gemeenten. Wel wordt er een gemeenschappelijke reserve aangehouden door gemeente Zevenaar ten bate van de GRHVOL.
Resultaat	Niet van toepassing.
Risico's	Doordat de GR geen eigen middelen heeft en geen rechtspersoonlijkheid heeft, is het risico klein. Een financieel risico voor de deelnemende gemeenten is wel dat het leerlingenaantal terugloopt en er dus minder inkomsten zijn, terwijl de kapitaallasten hetzelfde blijven.

Streekarchivariaat de Liemers en Doesburg (SALD) gevestigd te Doesburg

Doel	Behartigen van gemeenschappelijke belangen van de deelnemers ten aanzien van het beheer van hun archiefbescheiden conform de Archiefwet. Daarnaast het bevorderen van publicaties over de streek aan de hand van de aanwezige archiefbescheiden.

Partijen	De gemeenten Duiven, Doesburg, Westervoort en Zevenaar, de RID en de RSD.
Bestuurlijk belang	Gemeente Duiven levert een van de vijf leden van het Algemeen Bestuur.
Financieel belang	De bijdrage van de gemeente Duiven is € 49.222 en is berekend op basis van het inwoneraantal en op basis van afgenomen uren.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2021 was € 2.383 en per 31 december 2021 € 1.589. Het vreemd vermogen per 1 januari 2021 was € 73.536 en per 31 december 2021 was dit € 95.415
Resultaat	Het resultaat over 2021 was € 0.
Risico's	Eventuele tekorten worden verhaald op de deelnemende gemeenten. De financiële omvang van de regeling is echter relatief klein en het risico wordt op nihil ingeschat.

Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) gevestigd te Arnhem

Doel	De gemeenschappelijke regeling zorgt voor de behartiging van de belangen van de deelnemers inzake vergunningverlening, toezicht en handhaving in het kader van het omgevingsrecht. Middels de ODRA worden de krachten gebundeld zodat sprake is van minder versnippering, een grotere mate van deskundigheid en een meer efficiënte inzet van middelen.
Partijen	Gemeente Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Zevenaar en de Provincie Gelderland.
Bestuurlijk belang	Wethouder Spaargaren maakte onderdeel uit van het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur.
Financieel belang	Deze is gebaseerd op de inbreng van de taken in het kader van de Wet VTH (basistaken).
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2021 was € 932.400. Per 31 december 2021 was dat € 1.014.500. Het vreemd vermogen per 1 januari 2021 was € 4.838.500. Per 31 december 2021 was dit € 6.446.000.
Resultaat	Het resultaat over 2021 was € 64.300 positief.
Risico's	De ODRA is een uitvoeringsorganisatie. De beleidsrisico's zijn daarom zeer beperkt. Uitvoerend beleid wordt afgestemd, maar het blijft een zelfstandige gemeentelijke bevoegdheid om het resultaat van de afstemming over te nemen.

Vervoersorganisatie BVO DRAN (doelgroepenvervoer regio Arnhem Nijmegen)

Doel	Doelstelling is om te komen tot een goede en efficiënte regionale samenwerking op het gebied van doelgroepenvervoer in de stedelijke regio Arnhem Nijmegen, inclusief Druten, door de oprichting van de lichtste vorm van een gemeenschappelijke regeling; een bedrijfsvoeringsorganisatie. Artikel 4 van de regeling geeft aan: 1. De DRAN heeft tot doel de gezamenlijke sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer voor de deelnemers. 2. De sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer worden overgedragen aan de DRAN.
Partijen	Gemeenten Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar.
Bestuurlijk belang	Deze regeling is vooral bedoeld voor de samenwerking tussen de betrokken gemeenten voor taken die geen zware bestuurlijke aansturing nodig hebben, maar waarvoor rechtspersoonlijkheid wel van belang is voor een efficiënte uitvoering. Dit was nodig vanwege de opheffing van de Stadsregio Arnhem Nijmegen. Elke gemeente levert één wethouder aan het Algemeen Bestuur van de GR.

Financieel belang	Door het bundelen van de verschillende vervoersstromen met een groot aantal gemeenten zou een efficiënter vervoerssysteem mogelijk worden gemaakt waardoor een betere beheersbaarheid van de vervoerskosten ontstaat. Hiermee kunnen de dreigende tekorten in het vervoer (door toename vervoer wegens vergrijzing, langer thuis wonen etc.) in de regio worden opgevangen.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen is nihil. Het vreemd vermogen per 1 januari 2021 was € 13.002.611 en per 31 december 2021 was dit € 10.603.269.
Resultaat	Het resultaat is € 5.987.009 positief.
Risico's	Het risico voor de gemeente Duiven is van financiële aard, als de beoogde efficiencyvoordelen niet worden behaald of als meerdere gemeenten uit deze regio vervoersstromen gaan onttrekken aan deze regeling.

Euregio

Doel	Grensoverschrijdende samenwerking tussen territoriale gemeenschappen in Nederland en Duitsland bevorderen.
Partijen	De Euregio bestaat uit 55 lidorganisaties uit de grensregio Nederland-Duitsland. Dat zijn gemeenten en andere publiekrechtelijke lichamen in het werkgebied Arnhem-Nijmegen, West-Veluwe, Zuid-West-Gelderland, delen van Noordoost-Brabant, het noordelijke deel van de provincie Limburg, de Kreis Kleve, de Kreis Wesel en de steden Duisburg en Düsseldorf. In dit werkgebied wonen 4,2 miljoen mensen.
Bestuurlijk belang	Gemeente Duiven levert drie leden in het Algemeen Bestuur.
Financieel belang	De bijdrage van de gemeente Duiven is € 6.700 en is berekend op basis van het inwoneraantal.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2019 was € 1.459.405 en per 31 december 2019 € 1.650.555.Het vreemd vermogen per 1 januari 2019 was € 2.707.292 en per 31 december 2019 € 3.614.739.
Resultaat	Het resultaat over 2019 was € 192.469.
Risico's	Het algemene financiële beheer van de Euregio Rijn - Waal wordt bij begroting, jaarrekening en begrotingswijziging van de Euregio getoetst en beoordeeld door de commissie financiën en projecten en de Euregioraad. Op dit moment is met in aanmerking nemend het eigen vermogen geen sprake van grote actuele risico 's.

Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Regio Centraal Gelderland te Arnhem

Doel	Het behartigen van belangen van de deelnemers binnen het sociaal domein.
Partijen	Gemeenten Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Wageningen, Westervoort en Zevenaar.
Bestuurlijk belang	Het Algemeen Bestuur bestaat uit 1 wethouder of burgemeester per gemeente. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit 1 voorzitter en 2 leden, aan te wijzen door het Algemeen Bestuur.
Financieel belang	Bijdrage aan gemeenschappelijke regeling op basis van de bij het openbaar lichaam ondergebrachte taken. Per 1-1-2019 is de bijdrage van de module werkgeverschap SW overgedragen van Presikhaaf Bedrijven aan de MGR.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2021 was € 724.000 en per 31 december 2021 € 699.000. Het vreemd vermogen per 1 januari 2021 was € 7.288.000 en per 31 december 2021 was dit € 4.362.000.
Resultaat	Het resultaat over 2021 was positief € 425.000.
Risico's	Buiten de post onvoorzien en bestemmingsreserves is er geen weerstandscapaciteit aanwezig bij de MGR. Ten behoeve van de MGR is de 'open einde' systematiek van toepassing waarbij bij een tekort de deelnemende gemeenten bij moeten betalen en bij een overschot geld terug krijgen. Het risico hiervoor ligt dus bij de deelnemende gemeenten.

Gemeenschappelijke Regeling 1Stroom te Westervoort

Doel	Het bewerkstelligen van een kwalitatief goede en doelmatige uitvoering door het openbaar lichaam van de door de gemeenten aan het openbaar lichaam overgedragen of gemandateerde taken.
Partijen	Gemeenten Duiven en Westervoort.
Bestuurlijk belang	Het Algemeen Bestuur bestaat uit de voltallige college's van b&w van de gemeenten. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit 4 leden, twee van elke gemeente: een wethouder en de burgemeester.
Financieel belang	De kosten van de fusieorganisatie worden voor 63% ten laste gebracht van Duiven en voor 37% ten laste van Westervoort.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1-1-2021 was € 1.479.122 en per 31-12-2021 was dit € 1.066.402. Het vreemd vermogen per 1 januari 2021 was € 5.060.383 en per 31 december 2021 was dit € 6.692.173.
Resultaat	Het resultaat over 2021 was positief € 1.066.403.
Risico's	De jaarrekening omvat geen actualisatie van de meerjarige risico's en een uitleg wat er met risico's van het afgelopen jaar is gebeurd. Dit omdat deze risico's, als ze er al zouden zijn gedekt worden vanuit een bijdrage door de gemeenten.

Deelnemingen

NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) gevestigd te Den Haag

Doel	De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang.
Partijen	Aandeelhouders zijn de Staat der Nederlanden, provincies, gemeenten, waterschappen en andere openbare lichamen.
Bestuurlijk belang	Stemrecht in de Algemene vergadering van aandeelhouders. Vertegenwoordiging door de verantwoordelijke portefeuillehouder binnen het college.
Financieel belang	Gemeentelijke aandelenpakket van 3.510 aandelen à € 2,50 nominaal. Dit betekent een belang van € 8.775. Dat is 0,0063% van het totale vermogen. De dividenduitkering over 2021 was € 8002,80.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2021 was € 5.097.000.000. Per 31 december 2021 was dit € 5.062.000.000. Het vreemd vermogen per 1 januari 2021 was € 155.262.000.000. Per 31 december 2021 was dit € 143.995.000.000.
Resultaat	Het resultaat over 2021 bedraagt € 236.000.000.
Risico's	Het financieel risico is verlies van maximaal nominale waarde van de aandelenportefeuille en het begrote bedrag aan dividend in onze begroting.

Vitens N.V. gevestigd te Zwolle

Doel	Het leveren van drinkwater en de instandhouding van het leidingnetwerk.
Partijen	Provincies en gemeenten.
Bestuurlijk belang	Vitens N.V. kent een Raad van bestuur en een Raad van commissarissen. Gemeente Duiven is één van de aandeelhouders.
Financieel belang	Gemeentelijke aandelenpakket van 26.705 aandelen. De verkrijgingsprijs van dit pakket bedraagt € 4.538.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2021 was € 559.200.000. Per 31 december 2021 was dit € 600.300.000 Het vreemd vermogen per 1 januari 2021 was € 1.340.100.000. Per 31 december 2021 was dit € 1.387.800.000.
Resultaat	Het resultaat over 2021 bedraagt € 19.400.000 positief.
Risico's	Het financieel risico is verlies van maximaal de nominale waarde van de aandelenportefeuille en het begrote bedrag aan dividend in onze begroting.

Alliander N.V. gevestigd te Arnhem

Doel	Distributie van energie via energienetwerken.
Partijen	Provincies en gemeenten.
Bestuurlijk belang	Alliander heeft een Raad van bestuur en een Raad van commissarissen. De gemeente Duiven is een van de aandeelhouders en heeft stemrecht per aandeel.

Financieel belang	Gemeentelijk aandelenpakket van 151.801 aandelen op 1 januari 2015. 31.879 aandelen hiervan zijn verkocht aan Vattenfall conform het aandeelhoudersbesluit dat genomen is in april 2009. Op het totaal van de uitstaande en volgestorte aandelen is dat een belang van 0,001%.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2021 was € 4.328.000.000. Per 31 december 2021 was dit € 4.470.000.000. Het vreemd vermogen per 1 januari 2021 was € 5.094.000.000. Per 31 december 2021 was dit € 5.739.000.000.
Resultaat	Het resultaat over 2021 bedraagt € 242.000.000.
Risico's	Het financieel risico is verlies van maximaal de nominale waarde van de aandelenportefeuille en het begrote bedrag aan dividend in onze begroting.

Paragraaf 7 Grondbeleid

Aanleiding, opbouw en sturingsmogelijkheid van de paragraaf Grondbeleid

Inleiding
Deze paragraaf bevat een doorkijk in de achtergronden en ontwikkelingen op het gebied van het grondbeleid en de grondexploitaties. De gemeentelijke grondexploitatie is een instrument voor de ontwikkeling en realisatie van ruimtelijke plannen. Het is de financiële vertaling van het ruimtelijke plan en wordt in de initiatieffase gebruikt om de economische haalbaarheid van een plan te kunnen vaststellen. In het vervolg van het traject is de bestuurlijk vastgestelde grondexploitatieberekening het kader voor de uitvoering.
Met een gemeentelijke grondexploitatie voert de gemeente een functionele grondpolitiek en heeft daarbij een regierol. Het is een bedrijfsmatig proces, dat zich over de langere termijn voltrekt. Kenmerkend is het doen van omvangrijke voorinvesteringen die later in de tijd door gronduitgifte worden terugverdiend. Aan de actieve grondexploitatie zijn substantiële risico's verbonden.

Kader
Voor het grondbeleid gelden de landelijke richtlijnen van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording). De richtlijnen zijn toegelicht in de "Notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019)" van de Commissie BBV.
Het lokale kader waarbinnen wordt geopereerd is de Nota grondbeleid, vastgesteld bij raadsbesluit van 14 april 2008. De Nota kiest in beginsel voor "actief grondbeleid", maar biedt mogelijkheden voor een gemeentelijke faciliterende rol, waar het risico bij marktpartijen/initiatiefnemers ligt.
Het college staat een actualisatie van de Nota grondbeleid voor, waarbij ook de keuze voor dynamisch grondbeleid meer invulling krijgt. De gemeente kan meerdere rollen spelen bij een gebiedsontwikkeling. Van het louter faciliteren van particuliere initiatieven (reactieve rol) tot het zelf risicovol tot ontwikkeling brengen van gronden (initiërende rol).
Het Coalitieakkoord 2018-2022 stelt dat "We willen de bestaande economische structuur verder versterken op zowel de bedrijventerreinen als in de winkelgebieden. Hiermee zijn we in staat te zorgen voor behoud en uitbreiding van de lokale en regionale werkgelegenheid en het voorzieningenniveau".
Om deze doelstelling te verwezenlijken is er binnen de gemeentelijke organisatie het project "Stimulering kaveluitgifte en kostenreductie grondexploitatie" (SKKG). Met dit project wordt beoogd een impuls te geven aan marketing en promotie en acquisitie met als resultaat dat de bouwgronden worden uitgegeven. Dit gaat gepaard met extra inzet van medewerkers alsmede de inschakeling van een extern communicatiebureau en bedrijfsmakelaar(s). De ambtelijke organisatie heeft dit met verve opgepakt. De impuls leidt daadwerkelijk tot toename van belangstelling voor en uitgifte van bouwgronden en ook daadwerkelijke verkopen. De cijfers in deze jaarrekening tonen dit ook daadwerkelijk aan.

Actualiteit
De vraag naar woningen was het afgelopen jaar wederom hoog en de rente laag, waardoor de huizenprijzen zijn gestegen naar het hoogste niveau ooit. De productie van nieuwbouw woningen loopt achter op de vraag. Onder de coronacrisis is de druk op de woningmarkt toegenomen.
In de huidige markt is ook een tekort aan passende bedrijfsruimte. De vraag neemt toe en het aanbod neemt af, waardoor de focus naar langdurig leegstaande panden verschuift. Online bestellingen zijn sterk gestegen, waardoor bedrijven meer logistiek vastgoed nodig hebben. Er is een hogere vraag voor zowel grootschalige distributiecentra als 'last mile' logistiek vastgoed.
De bouwkosten blijven in de stijgende lijn en dit is een trend die meerjarig waarneembaar is in de markt. De huidige bouwkostenstijging is deels het resultaat van stijgende materiaalprijzen van onder andere kunststof en hout, veroorzaakt door het effect van de coronacrisis op de mondiale bevoorradingsketen.

Op de bedrijventerreinen is er in 2021 ruim 15 hectare bouwgrond verkocht. Deze bouwgronden bestaan uit kavels op de Nieuweling, Graafstaete, Seingraaf en Innofase. In 2022 kan op basis van contacten, opties en reserveringen naar verwachting ruim 5,6 ha bedrijvenkavels worden overgedragen.

Financieel resultaat grondexploitaties

Opbouw en indeling grondexploitaties

De gemeente heeft momenteel 8 actieve grondexploitaties. Ten opzichte van vorig jaar zijn er in 2021 twee nieuwe grondexploitaties geopend: Weidekervel en PSZ Hoflaan Loo. Er zijn geen grondexploitaties afgesloten.
De grondexploitaties zijn onderdeel van het Programma 3 Omgeving van de programmabegroting en zijn administratief verdeeld over twee producten:

- Bouwgrondexploitatie, woningbouw.
- Bouwgrondexploitatie, bedrijventerreinen.

Tot de producten “bouwgrondexploitatie woningbouw” en “bouwgrondexploitatie bedrijventerreinen” worden de in exploitatie genomen complexen gerekend waarin de gemeente de actieve grondexploitatie voert:

Woningbouwcomplexen:
- Ploen-Werkterp
- Weidekervel
- Vitaal Centrum Duiven
- PSZ Hoflaan Loo

Bedrijventerreinencomplexen:
- InnoFase
- Graafstaete
- Seingraaf
- De Nieuweling

In de Nieuweling, van oorsprong een complex voor woningbouw en bedrijven, is de huidige voorraad uitgeefbare bouwgrond bestemd voor bedrijven, overigens op een aantal posities met mogelijkheid voor de bouw van een bedrijfswoning. Voor alle genoemde complexen in exploitatie geldt dat er een onherroepelijk bestemmingsplan van kracht is en dat een voorraad direct uitgeefbare bouwgrond beschikbaar is.

Toekomstige ontwikkellocaties
Met het oog op mogelijke toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen bezit de gemeente een portefeuille strategisch grondbezit. Deze gronden zijn in 2016 overgeheveld van de grondexploitatie naar de materiële vaste activa (rbs. 9 mei 2016). In de uitgifteplanning voor de bedrijventerreinen is aangenomen dat het gebied Engsestraat in de periode 2027 t/m 2030 wordt uitgegeven (circa 4 ha).

Afgesloten complexen
Er zijn in 2021 geen projecten afgesloten.
Naar verwachting zal in de loop van 2022 in ieder geval het project Graafstaete worden afgesloten.

Programmatische uitgangspunten

Woningbouw
De woonopgave is groot en zal ook de komende decennia blijven bestaan. Verschillende woningbouwplannen zijn verder richting ontwikkeling gebracht. De constatering dat alleen inbreidingslocaties niet genoeg zijn om aan de woningvraag te kunnen voldoen heeft geleid tot een 1e verkenning van 3 uitbreidingslocaties. Voor kleinschalige initiatieven is de Notitie woningsplitsing, kleinschalige inbreidingsplannen en functieverandering vastgesteld. Verder is

er in 2020 in regionaal verband de Woondeal met het rijk gesloten en is als nadere uitwerking een nieuwe Liemerse Woonagenda opgesteld en vastgesteld door alle colleges en de provincie Gelderland. Ook is begonnen met het actualiseren van de Woonvisie en het opstellen van een uitvoeringsagenda.

Bedrijventerreinen
In de gezamenlijke grondexploitaties is opgenomen de uitgifteprognose van bedrijventerreinen in de periode 2022 t/m 2030 zoals hieronder aangegeven.

Tabel geplande uitgifte m² bedrijventerreinen per jaar

Complex	Totaal	2022	2023	2024	2025	2026 t/m 2030
Nieuweling	17.173	3.435	3.435	3.435	3.435	3.435
Graafstaete	-	-	-	-	-	-
Innofase	53.543	53.543	-	-	-	-
Seingraaf	45.797	-	45.797	-	-	-
Totaal	116.513	56.978	49.232	3.435	3.435	3.435

De uitgifte van de bedrijventerreinen is beperkt stuurbaar. Een evenredige verdeling van de uitgiftes vanaf de middellange termijn is een reëel uitgangspunt voor de grondexploitaties, wanneer er geen concrete interesses, opties en overeenkomsten bekend zijn.

Overige uitgangspunten
In deze paragraaf worden de uitgangspunten en parameters beschreven die ten grondslag liggen aan de (actualisatie van de) grondexploitatieberekeningen van de complexen op prijspeil 1-1-2022.

Parameters
- De rekenrente is conform de berekening volgens de BBV-systematiek 1,07%.
- De kostenindex is 3,0% en bepaald op basis van de gemiddelde CPI- en GWW-index van de afgelopen jaren.
- De opbrengstindex is 2,0% op basis van de meerjarige prognose van externe adviesbureaus (Metafoor, Outlook 2022; Stadkwadraat, Prognose parameters 2022).

Kostencalculaties
In de initiatieffase van plannen zijn de calculaties gebaseerd op samengestelde elementprijzen. Naarmate de voorbereiding en uitwerking vordert, vindt op basis van definitief ontwerp een verfijning plaats op besteksniveau.

Planontwikkelingskosten
De opgenomen ramingen voor plan(ontwikkelings)kosten zijn afgestemd op het deel inzet van de gemeentelijke personeelsformatie die wordt ingezet voor de grondexploitatie zoals opgenomen in de gemeentelijke meerjarenbegroting en de te maken externe plan(ontwikkelings)kosten.

Gronduitgifteprijzen
Ingevolge de Nota grondbeleid worden uitgifteprijzen “marktconform bij de toekomstige bestemming” vastgesteld. Voor de grondprijzen voor bedrijventerreinen is er in 2020 in het advies 'Meerjaren Prognose Grondexploitatie Duiven en Westervoort' van Stads² een studie gedaan naar de bepaling en onderbouwing van marktconforme en realistische grondopbrengsten, uitgesplitst en gespecificeerd naar de verschillende typen vastgoed. Op basis hiervan is per 01-01-2022 de grondprijs geactualiseerd en is deze vastgesteld door B&W (15 maart 2022). Bij de actualisatie van de complexen is nu gerekend met de vastgestelde uitgifteprijzen.
Voor de woningbouw is deze studie ook uitgevoerd naar de grondprijswaardering.

Reserveringen/ fondsafdrachten
Bij grondexploitaties wordt -als uitwerking van de Structuurvisie en de Nota grondbeleid- rekening gehouden met fondsafdrachten. Het BBV is op dit punt aangepast. In tegenstelling tot voorheen

worden de fondsafdrachten nu niet meer als kostenpost apart geraamd in de complexen. De fondsafdrachten zijn -voor zover nog niet gedaan- daarom in de toekomst bij het afsluiten van de individuele complexen een onderdeel van de resultaatbestemming.

In 2015 is een nieuwe Structuurvisie vastgesteld. Daarin is ook een nieuw regime van kostenverhaal/ fondsafdrachten opgenomen. Dit nieuwe regime zal successievelijk worden toegepast in de nieuw vast te stellen grondexploitaties.

Voor uit te geven bedrijventerreinen is verplichte deelname aan parkmanagement voorgeschreven. Het parkmanagement wordt ondergebracht in aparte rechtspersonen. Vanuit de Grondexploitatie wordt hiervoor eenmalig € 1/m² gerealiseerde gronduitgifte als startkapitaal afgedragen.

Berekening financieel resultaat grondexploitaties

Inleiding

In de vorige paragraaf zijn de uitgangspunten en parameters beschreven die ten grondslag liggen aan de actualisatie van de exploitatieopzetten van de diverse complexen. Hierdoor zijn alle grondexploitaties op een uniforme manier geactualiseerd.

Boekwaarden

In onderstaande tabel is de ontwikkeling van de boekwaarden van de complexen in exploitatie, inclusief winstneming, in het verslagjaar weergegeven. Daaruit blijkt dat de boekwaarde van de investeringen per saldo met ruim € 15,9 mln. is afgenomen van € 26,2 mln. naar € 10,3 mln.

Complex in exploitatie	Boekwaarde 1-1-2021	mutatie 2021	Boekwaarde 31-12-2021
Woningbouw			
Vitaal Centrum Duiven	€ 4.026.288	€ 328.491	€ 4.354.779
Werkterp de Ploen	€ 160.000	€ 3.743	€ 163.743
Weidekervel Duiven	€ 0	€ -45.548	-€ 45.548
PSZ Hoflaan Loo	€ 0	-€ 289.106	-€ 289.106
Subtotaal	€ 4.186.288	-€ 2.420	€ 4.183.868
Bedrijventerreinen			
De Nieuweling	€ 983.140	-€ 546.382	€ 436.758
Graafstaete	€ 3.033.027	-€ 3.301.727	-€ 268.700
InnoFase	€ 5.375.984	-€ 4.233.554	€ 1.142.430
Seingraaf	€ 12.627.950	-€ 7.792.599	€ 4.835.350
Subtotaal	€ 22.020.100	-€ 15.874.262	€ 6.145.838
Totaal in exploitatie	€ 26.206.388	-€ 15.876.682	€ 10.329.706

Resultaten grondexploitatie complexen

Resultaat 2021 (tussentijds)

Het tussentijdse resultaat, over het jaar 2021, is samengevat door de tussentijdse winstneming en de ontwikkeling van de verliesvoorziening te salderen. Er is tussentijds winst genomen op de complexen De Nieuweling, Graafstaete en Innofase. De verliesvoorziening is tevens op peil gebracht. Vanuit Vitaal Centrum Duiven, Werkterp de Ploen, Weidekervel en Graafstaete is een toevoeging noodzakelijk aan de verlies voorziening, vanuit Seingraaf een vermindering. Per saldo resteert een bedrag van € 298.798 als toevoeging. Hier tegenover staan de tussentijdse winsten die conform het BBV genomen moeten worden.

Toevoeging verliesvoorziening	-€ 298.798
Tussentijdse winstuitname de Nieuweling	€ 55.980
Tussentijdse winstuitname Graafstaete	€ 134.171
Tussentijdse winstuitname Innofase	€ 3.202.809

Resultaat grondexploitatie 2021	**€ 3.094.162**

Toekomstbeeld resultaten
In onderstaande tabel zijn per complex aangegeven de boekwaarde (saldo van reeds gemaakte kosten en opbrengsten per 31 december 2021) en de te verwachten kosten en opbrengsten vanaf 01-01-2022. Dit resulteert in een saldo c.q. resultaat op eindwaarde, ofwel het voor gecalculeerde resultaat op de datum dat naar verwachting het totale complex gerealiseerd is. Aangezien de individuele complexen verschillende einddata kennen, zijn de resultaten naar 1 januari 2022 contant gemaakt (= op startwaarde met de interne rente) om ze onderling vergelijkbaar te maken.

		Nominaal			- = voordelig	+ = nadelig
	einddatum	Boekwaarde	Nog te realiseren		Resultaat 01-01-2021	
	exploitatie					
Complex		31-12-2021	Kosten	Opbrengsten	Eindwaarde	Startwaarde (2022)
Woningbouw						
Vitaal Centrum Duiven	31-12-2026	4.354.779	2.193.079	3.629.370	3.099.181	2.938.567
Werkterp de Ploen	31-12-2022	163.743	257.051	416.000	4.573	4.430
Weidekervel Duiven	31-12-2022	-45.548	197.803	0	42.610	42.159
PSZ Hoflaan Loo	31-12-2024	-289.106	262.180	0	-56.451	-55.853
subtotaal		4.183.868	2.910.114	4.045.370	3.089.913	2.929.302
Bedrijventerreinen						
De Nieuweling	31-12-2026	436.758	745.653	1.469.315	-299.688	-284.156
Graafstaete	31-12-2023	-268.700	268.145	0	1.072	1.049
InnoFase	31-12-2026	1.142.430	1.467.844	5.976.495	-3.662.101	-3.472.314
Seingraaf	31-12-2023	4.835.350	4.096.126	7.900.718	1.025.388	1.003.743
subtotaal		6.145.838	6.577.767	15.346.527	-3.167.770	-2.979.176
Totaal		**10.329.706**	**9.487.881**	**19.391.897**	**154.534**	**177.624**

Voor bovenstaande bedragen moeten negatieve bedragen gelezen worden als voordelig en positieve bedragen als nadelig.

In het resultaat staan de complexen Vitaal Centrum Duiven, Werkterp De Ploen, Weidekervel Graafstaete en Seingraaf als verliesgevend opgenomen. De resultaatpotentie van de totale grondexploitatie op lange termijn is nu berekend op een te kort van € 177.624 per 01-01-2022 (startwaarde incl. winstneming). In het vorige jaarverslag was de vergelijkbare resultaatpotentie berekend exclusief winstneming. In het hoofdstuk "verschillenanalyse" wordt dit nader geduid.

Verliesvoorziening
Voor exploitaties met een geraamd tekort wordt een voorziening (op startwaarde) conform BBV getroffen om de berekende toekomstige tekorten af te dekken. Dit is een wettelijk voorgeschreven maatregel. Het rentepercentage (disconteringsvoet) bij deze berekening is door de BBV gesteld op 2%. Voor deze exploitaties betekent dit dat de verliesvoorziening verhoogd moet worden met € 298.798 om het totale verlies van € 3.839.661 op te vangen. Deze verhoging komt onder andere

op conto van Vitaal Centrum Duiven en De Weidekevel. Daar tegenover wordt de voorziening voor Seingraaf iets lager.

Te treffen voorziening verliesgevende complexen

Vitaal Centrum Duiven	€ 2.807.023
Werkterp de Ploen	€ 4.310
Weidekervel Duiven	€ 41.775
Graafstaete	€ 1.030
Seingraaf	€ 985.523
Totaal benodigde voorziening	**€ 3.839.661**
Voorziening vorig jaar	€ 3.540.863
Toevoeging voorziening	**€ 298.798**

Risicoanalyse Grondexploitaties

Inleiding

De actieve grondexploitatie is voor de gemeente een bedrijfsmatig proces, dat zich over de langere termijn voltrekt. Kenmerkend is het doen van omvangrijke voorinvesteringen die later in de tijd vooral door gronduitgifte worden terugverdiend. Gelet op de planperiode (einddatum van het langstlopende complex is ultimo 2028) en de geprognosticeerde omzetten zijn aan het exploiteren van gronden risico's verbonden.

Te onderscheiden zijn:
- Algemene economische risico's.
- Projectgebonden risico's.

Uitgangspunt is dat de risico's zoals nu gepresenteerd, worden meegenomen in het gemeentelijk weerstandsvermogen. Hierna worden deze "bedrijfsrisico's" beschreven en nader gekwantificeerd. Bij de kwantificering wordt ook betrokken de mate waarin zich een eventueel risico kan voordoen.

Algemene economische risico's

Vooral bij het in exploitatie nemen van redelijk omvangrijke uitleg- en uitbreidingslocaties loopt de gemeente vanwege de relatief lange looptijd en hoge omzetten financiële risico's. In het algemeen zijn aan het exploiteren van ruimtelijke plannen de volgende risico's verbonden:
- De uitgifte van bouwgronden start later, terwijl de voorinvesteringen al wel (deels) zijn gedaan. De fasering van de investeringen en opbrengsten in de tijd verlopen niet volgens oorspronkelijke inschatting/planning waardoor er renteverliezen optreden.
- Er dient zich een rentestijging aan, die niet kan worden gecompenseerd door een verhoging van de opbrengsten uit grondverkoop.

Een deel van deze risico's (o.a. de rentebijschrijving op de boekwaarde) is niet of nauwelijks beïnvloedbaar. De overige risico's zijn enigszins beïnvloedbaar door het bepalen van de investerings- en uitgiftemomenten.

Uit bedrijfseconomisch oogpunt is het verstandig om uit te gaan van een "reëel en behoedzaam scenario", dat zich kenmerkt door de volgende zaken:
- Een stijging van het rentepercentage met 1,0 procentpunt.
- Stagnering in de gronduitgifte met twee jaar in de bedrijventerreinen.

Voorraadrisico bedrijfsgronden na 2025

In de periode daarna van 2026 t/m 2030 is gepland de uitgifte van 0,3 ha bedrijfsgrond in de complexen die nu al in exploitatie zijn genomen. De grondwaarde daarvan is een kleine € 0,35 mln. De aanname dat deze opbrengst niet wordt gerealiseerd, is uitsluitend als risicocomponent opgenomen.

Voorraadrisico nog in exploitatie te nemen bedrijfsgronden na 2025

In de periode van 2026 t/m 2030 is de uitgifte gepland van 4 ha in een nog in exploitatie te nemen strategische grondpositie. Louter voor de risicobepaling wordt nu verondersteld dat het risico bestaat dat de strategische grondpositie niet in exploitatie wordt genomen.

Projectgebonden risico's
Hierna worden de specifiek projectgebonden risico's van de in exploitatie genomen gronden nader toegelicht en waar mogelijk gekwantificeerd.

Toereikendheid plankostenbudgetten
Het is reëel te veronderstellen dat er een risico bestaat dat noodgedwongen programmawijzigingen optreden. Ook kan sprake zijn van langere doorlooptijden van de in exploitatie genomen complexen. De ervaring leert dat er hierdoor een reële kans is dat in de complexen geraamde plankostenbudgetten niet toereikend zijn.

Bodem- en/of grondwaterverontreiniging en archeologische bodemschatten
In het traject van het opstellen van een ontwerp-bestemmingsplan wordt uitvoerig onderzoek gedaan naar de kwaliteit van de bodem en het grondwater. Voor aangetroffen verontreinigingen worden de saneringskosten in de calculaties meegenomen. Er is echter bepaald geen zekerheid dat alle te saneren verontreinigingen bekend zijn. Hetzelfde geldt voor de mogelijke aanwezigheid van behoudenswaardige archeologische bodemschatten.

Vitaal Centrum Duiven
In het Vitaal Centrum Duiven zijn belangrijke vorderingen gemaakt. In de huidige markt staan de grondprijzen voor detailhandel en horeca onder druk. Mogelijk wordt dit nog verder versterkt na de Covid-19 crisis; meer online aankopen en faillissementen in de horeca. Ook bij de woningen kunnen de grondprijzen verder onder druk komen te staan door de mogelijk toenemende bouwkosten. Nu wordt ingeschat dat het realiseren van de geraamde grondwaarde voor fase 4 (commerciële - en woonfuncties) onder druk staat. Hetzelfde geldt voor het woonpark. De aanname nu is dat door mogelijk noodzakelijke herprogrammering een lagere grondwaarde wordt gerealiseerd. Medio 2022 zal een herziening van de grondexploitatie ter vaststelling worden aangeboden aan de raad. Hierin worden recente inzichten, wijzigingen en (raads)besluiten met betrekking tot de planvorming verwerkt.

Waarde onroerend goed
In de afgelopen jaren zijn er diverse contacten geweest met potentiële kandidaten. Dit heeft echter niet geleid tot daadwerkelijke afname van gronden. Voor het bepalen van het risico is uitgegaan van 25% lagere grondwaarde.

Stagnering in de gronduitgifte met twee jaar in de bedrijventerreinen
Het is mogelijk dat door de Covid-19 crisis de gronduitgifte op een aantal complexen stagneert. De verwachting is dat deze stagnering kan optreden bij de complexen Vitaal Centrum Duiven, Innofase en Seingraaf. Bij de complexen Nieuweling en Graafstaete wordt dit risico niet verwacht vanwege de geringe omvang van de nog te verkopen gronden.

Tabel risico's grondexploitatie

	Min. risico	Max. risico	Kans	Gewogen risico
Algemene risico's				
Rentestijging (+1%)	€ -	€ 600.000	40%	€ 120.000
Projectgebonden risico's				
Ontoereikend plankostenbudget grex-complexen	€ -	€ 171.360	60%	€ 51.408
Bodem-/grondwaterverontreiniging/ archeologie	€ -	€ 204.000	20%	€ 20.400
Grondwaarde Vitaal Centrum Duiven fase 4 na herprogrammeren	€ -	€ 521.714	80%	€ 208.686

Grondwaarde Vitaal Centrum Duiven Woonpark na mogelijk herprogrammeren	€ -	€ 690.930	80%	€ 276.372
Waarde onroerend goed Vitaal Centrum Duiven	€ -	€ 98.175	80%	€ 39.270
Twee jaar vertraging gronduitgifte	€ -	€ 396.752	60%	€ 119.026
Totalen	€ -	€ 2.682.931		€ 835.161

Op grond van de BBV is bij de berekening van de verantwoord tussentijdse winstuitname per balansdatum uit de Nieuweling, Graafstaete en Innofase al volledig rekening gehouden met de meest aannemelijke risico's (rentestijging, vertraging en ontoereikende plankosten). Ter voorkoming van doublures zijn de in deze tabel gepresenteerde bedragen zonder de risico’s voor de Nieuweling, Graafstaete en Innofase.

Bij het opstellen van de begroting 2022 wordt het risicoprofiel wederom geactualiseerd.

Verschillenanalyse actieve grondexploitatie ultimo 2021 met ultimo 2020

In de tabel hierna worden de verschillen van de uitkomsten van de paragraaf Grondbeleid 2021 vergeleken met het Jaarverslag 2020.

	-=voordelig	+=nadelig	+1,07% index	- = nadelig + = voordelig
Complex	Resultaat 1-1-2022 (Jaarrekening 2021)		Resultaat (Jaarrekening 2020)	Verschil
	Eindwaarde 2022	Startwaarde 2022	Startwaarde 2021	2021- 2022
Woningbouw				
Vitaal Centrum Duiven	3.099.181	2.938.567	2.659.166	279.401
Werkterp de Ploen	4.573	4.430	0	4.430
Weidekervel Duiven	42.610	42.159	0	42.159
PSZ Hoflaan Loo	-56.451	-55.853	0	-55.853
subtotaal	3.089.913	2.929.302	2.659.166	270.136
Bedrijventerreinen				
De Nieuweling	-299.688	-284.156	-578.116	293.960
Graafstaete	1.072	1.049	79.724	-78.675
Innofase	-3.662.101	-3.472.314	-8.168.600	4.696.285
Seingraaf	1.025.338	1.003.743	1.097.036	-93.293
subtotaal	-3.167.770	-2.979.176	-7.569.956	4.590.780
Totaal	**154.534**	**177.624**	**-4.910.790**	**5.088.414**

Bedragen in €

De verschillenanalyse vindt plaats tussen de grondexploitaties peildata 1 januari 2022 en 1 januari 2021. Om de resultaten onderling vergelijkbaar te maken, is het resultaat van de jaarrekening 2021 geïndexeerd met een jaar rentestijging (1,07% voor 2022).

De belangrijkste opgetreden wijzigingen zijn hier onder per complex nader aangegeven:

Vitaal Centrum Duiven
Het tekort in de exploitatie van het centrum loopt verder op. Hiervoor is een aantal oorzaken te benoemen maar de indexering van de nog te maken kosten bouw- en woonrijp maken is hier

hoofdzakelijk debet aan. Medio 2022 zal de grondexploitatie worden herzien en nader uitgewerkt binnen de door de raad vastgestelde kaders en uitgangspunten

Nieuweling, InnoFase, Graafstaete en Seingaaf
Het resultaat op Nieuweling, Innofase en Graafstaete lijkt slechter te zijn geworden dit is echter een vertekend beeld omdat in de startwaarde per 2021 de winstneming niet was verwerkt. Hiermee wordt het resultaat van de grexen op startwaarde ten opzichte van elkaar vertekend. Gesteld kan worden dat in alle drie gevallen het uiteindelijke resultaat nagenoeg gelijk blijft. De nog beschikbare gronden binnen de bedrijventerreinen worden binnen afzienbare tijd uitgegeven of zijn in optie. Voor de opties worden vergoedingen betaald welke bij de daadwerkelijke verkoop van de gronden worden verrekend. In Seingraaf is de grondaankoop Nusselder welke geprognosticeerd was in 2023 reeds in 2021 afgewikkeld.

Resultaatuitname Grondexploitatie boekjaar 2021

Naarmate de realisatie van de complexen van de grondexploitatie vordert, is het mogelijk te berekenen in hoeverre uitname van middelen aan de orde kan zijn. In de Nota Grondbeleid is de gedragslijn daarvoor vastgelegd. Kort samengevat is die:

“Indien het bedrijfsresultaat voldoende degelijk is en wanneer de negatieve boekwaarde van een complex groter is dan de betrouwbaar geraamde nog te maken kosten dan kan het meerdere tussentijds veilig als winst verantwoord worden.”

Inmiddels is het BBV op dit punt aangepast en is de gemeente gehouden om tussentijdse winsten in de
grondexploitatie volgens de "percentage of completion-methode" te bepalen. Deze lijn uit het BBV is een stellige uitspraak, wat inhoudt dat hiervan niet afgeweken kan worden.

Nu is met die methode berekend dat uit de volgende complexen per balansdatum een tussentijdse winst genomen kan worden:
• Het complex de Nieuweling met een tussentijdse winst van € 55.980
• Het complex Graafstaete met een tussentijdse winst van € 134.171
• Het complex Innofase met een tussentijdse winst van € 3.202.809

Vanuit behoedzaamheid is -zoals de cie BBV adviseert- rekening gehouden met risico’s en onzekerheden conform de "risico's grondexploitatie" in de paragraaf weerstandsvermogen.

Vennootschapsbelasting
De gemeente Duiven is belastingplichtig voor de heffing van Vennootschapsbelasting over winsten uit de grondexploitatie. De nu gepresenteerde cijfers van de grondexploitatie zijn resultaten "vóór belastingen". Hierin is geen rekening gehouden met de afdracht van deze belasting.

Winstbestemming
Resultaten uit de grondexploitatie vervallen aan de algemene middelen, i.c. de Algemene reserve, in voorkomende gevallen gecorrigeerd met de "fondsafdrachten".

Paragraaf 8 Covid'19

Inleiding

Het jaar 2021 was het 2de jaar op rij dat voor een groot deel in het teken heeft gestaan van Covid ’19. Ook in de gemeente Duiven heeft het virus veel impact gehad. Zo konden veel evenementen niet door gaan, moesten ondernemers tijdelijk hun deuren sluiten, konden verenigingen en maatschappelijke organisaties hun activiteiten niet door laten gaan en moesten veel werknemers thuis werken.
Ter compensatie van de kosten die met deze effecten gepaard gingen zijn middelen ontvangen van het Rijk.
In deze paragraaf zal een beknopte verantwoording worden afgelegd van de kosten die met Covid waren gemoeid en de ontvangen middelen.

Toelichting Rijksbijdragen Covid

De Rijksbijdragen Covid zijn, zoals vermeld in de Najaarsnota, toegevoegd aan de betreffende taakvelden.

Op niet alle taakvelden/doelen waarvoor een Rijksbijdrage is ontvangen, zijn ook meerkosten/ minderopbrengsten gerealiseerd. Ook is er sprake geweest van onderbesteding op diverse budgetten, doordat activiteiten niet door konden gaan. Deze posten worden in de verschillenanalyse nader toegelicht.

Omschrijving	Bedrag in € 1.000
Coronareservering 2020	
Verkiezingen	40
Overige coronamiddelen 2020	38
Coronamiddelen 2021	
Re-integratie	121
Gemeentelijk schuldenbeleid	31
Bijzondere bijstand	11
Cultuurmiddelen	127
Tweede Kamerverkiezingen	33
Diverse budgetten ondersteuning jongeren	59
Bijzondere bijstand (TONK)	259
Afvalverwerking	38
Bestrijden eenzaamheid ouderen	51
Extra begeleiding kwetsbare groepen	55
Buurt- en dorpshuizen	11
Continuïteit van zorg: meerkosten jeugd (covid-19)	36
Continuïteit van zorg: meerkosten Wmo (covid-19)	32
Lokaal cultuuraanbod (decembercirculaire)	53
Totaal beschikbaar 2021	993

Bestedingen algemene middelen

De rijksmiddelen die voor 2021 zijn ontvangen ter bestrijding van de extra kosten als gevolg van Covid, zijn op hoofdlijnen aan een aantal doelen besteed. Zo is er met name gebruik gemaakt van deze gelden om lokale ondernemers en maatschappelijke organisaties te ondersteunen.

De middelen die door het rijk zijn verstrekt voor re-integratie, zijn voor een aanzienlijk deel gereserveerd om het project Activerend werk, dat door corona zeer veel vertraging heeft opgelopen, een extra boost te geven, zodat de achterstand kan worden ingehaald.

Voor cultuur is in 3 tranches een bedrag ontvangen. Het eerste bedrag is al gebruikt om culturele instellingen te ondersteunen. De 2de tranche is in de najaarsnota gereserveerd voor ondersteuning van culturele instellingen die nog nasleep hebben van corona. In de decembercirculaire is een 3de tranche aan rijksmiddelen met omschrijving ‘cultuur’ ontvangen.

Van de Tonk-regeling is nauwelijks gebruik gemaakt. De bijdrage die daarvoor van het Rijk is ontvangen is dan ook grotendeels vrijgevallen in de Najaarsnota.

Op het afvalaanbiedstation is in 2021 meer afval aangeboden. Samen met de stijging van de verwerkingskosten heeft dit geleid tot een nadeel dat gedekt kon worden uit de extra coronagelden.

Bij de wijkteams is er zodanige uitval als gevolg van corona geweest, dat er extra inhuur moest worden ingezet, ter voorkoming van oplopende werkachterstanden.

Coronatoegangsbewijs

In 2021 is er via de veiligheidsregio een bijdrage ontvangen van het Rijk voor de extra kosten van controle van coronatoegangsbewijzen bij onder andere de lokale horeca. Deze bijdrage is doorbetaald aan horeca-ondernemers en sportorganisaties die een aanvraag hebben ingediend.

Tozo

Door SDL zijn in 2021 118 Tozo-aanvragen voor levensonderhoud en 1 voor bedrijfskrediet afgehandeld. In totaal is er € 694.000 aan uitkeringen verstrekt.

De kosten van de uitkeringen worden volledig vergoed door het Rijk, voor de uitvoeringskosten wordt een bedrag per aanvraag ontvangen. Omdat met de afwikkeling van de uitkeringen ook in komende jaren nog werk gemoeid zal zijn, is door SDL net als in 2020 een deel van het bedrag voor de uitvoeringskosten gereserveerd voor komende jaren.

Vanaf 1 september 2021 is de Tozo-regeling beëindigd maar is de Wet BBZ tijdelijk aangepast, waardoor het voor ondernemers vaker mogelijk is hier gebruik van te maken. Als gevolg hiervan zijn er meer aanvragen BBZ binnengekomen.

Vooruitblik

De coronaperiode heeft op diverse vlakken geleid tot achterstanden en activiteiten die geen doorgang hebben kunnen vinden. Nu de covid-periode in ieder geval voorlopig ten einde lijkt, zullen op een aantal vlakken inhaalslagen worden gemaakt. Zo is het aantal reisdocumenten dat wordt aangevraagd al weer opgelopen en worden diverse evenementen die niet hebben kunnen plaatsvinden alsnog ingehaald. Vooruitlopend hierop zijn er middelen gereserveerd voor onder andere culturele instellingen en activerend werk.
De economische consequenties van de Covid-periode zijn nu nog niet te overzien. Hoewel het effect tot nu toe mee lijkt te vallen, is te verwachten dat er bedrijven failliet zullen gaan en banen verloren gaan. Mogelijke consequenties hiervan zijn onder andere toenemende bijstandsuitkeringen, een toenemend beroep op minimabeleid en een toename van schuldenproblematiek.

Jaarrekening - Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

1 Overzicht van baten en lasten per programma
2 Toelichting overzicht van baten en lasten per programma
3 Inkomsten
4 Financiële positie

Overzicht van baten en lasten per programma

In onderstaande overzichten worden eerst de lasten en baten per programma vóór bestemming gepresenteerd, vervolgens de resultaatbestemming (mutaties in de reserves) en daarna een totaaloverzicht met de resultaten per programma na bestemming.

Lasten, baten en saldo per programma en bestemming

In onderstaande tabellen staan achtereenvolgens aangegeven de cijfers van de jaarrekening 2020, de begroting 2021 voor wijziging (primitieve begroting 2021, zoals deze is vastgesteld door de raad op 10 november 2020), de begroting 2021 na wijziging (begroting na alle verwerkte begrotingswijzigingen), de jaarrekening 2021 en het saldo 2021 (begroting 2021 na wijziging minus rekening 2021).

Bestuur	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Saldo
	2020	2021 v.w.	2021 n.w.	2021	2021
Lasten	4.798	4.758	6.828	6.448	380
Baten	1.708	1.005	1.072	1.570	498
Gerealiseerd totaal saldo	**- 3.089**	**- 3.753**	**- 5.756**	**- 4.878**	**878**

(Bedragen x € 1.000)

Maatschappij	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Saldo
	2020	2021 v.w.	2021 n.w.	2021	2021
Lasten	39.092	36.272	37.291	37.798	- 508
Baten	11.341	7.087	8.281	9.566	1.285
Gerealiseerd totaal saldo	**- 27.751**	**- 29.185**	**- 29.010**	**- 28.233**	**777**

(Bedragen x € 1.000)

Omgeving	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Saldo
	2020	2021 v.w.	2021 n.w.	2021	2021
Lasten	14.473	12.490	14.327	14.552	- 225
Baten	10.699	8.957	12.767	14.453	1.686
Gerealiseerd totaal saldo	**- 3.774**	**- 3.533**	**- 1.561**	**- 99**	**1.462**

(Bedragen x € 1.000)

Algemene Dekkingsmiddelen	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Saldo
	2020	2021 v.w.	2021 n.w.	2021	2021
Lasten	567	657	578	513	65
Baten	43.321	44.877	46.970	46.782	-189
Gerealiseerd totaal saldo	**42.754**	**44.220**	**46.392**	**46.268**	**-124**

(Bedragen x € 1.000)

Overhead	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Saldo
	2020	2021 v.w.	2021 n.w.	2021	2021
Lasten	7.762	9.168	9.168	8.167	1.001
Baten	358	297	297	306	8
Gerealiseerd totaal saldo	**- 7.404**	**- 8.870**	**- 8.870**	**- 7.861**	**1.009**

(Bedragen x € 1.000)

Onvoorzien	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Saldo
	2020	2021 v.w.	2021 n.w.	2021	2021
Lasten	0	25	0	0	0

Onvoorzien	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Saldo
	2020	2021 v.w.	2021 n.w.	2021	2021
Baten	0	0	0	0	0
Gerealiseerd totaal saldo	**0**	**- 25**	**0**	**0**	**0**

(Bedragen x € 1.000)

Mutatie reserve	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Saldo
	2020	2021 v.w.	2021 n.w.	2021	2021
Lasten	618	128	8.292	3.159	5.133
Baten	1.059	1.275	7.097	4.906	- 2.191
Gerealiseerd totaal saldo	**441**	**1.147**	**- 1.195**	**1.747**	**2.942**

(Bedragen x € 1.000)

Totaal	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Saldo
	2020	2021 v.w.	2021 n.w.	2021	2021
Lasten	66.691	63.370	68.192	67.478	714
Baten	67.427	62.223	69.387	72.676	3.289
Gerealiseerd totaal saldo	**736**	**- 1.147**	**1.195**	**5.198**	**4.003**
Mutatie reserve	441	1.147	- 1.195	1.747	2.942
Saldo na bestemming	**1.177**	**0**	**0**	**6.945**	**6.945**

(Bedragen x € 1.000)

Begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Begrotingsoverschrijdingen zijn in principe onrechtmatig. Er zijn echter situaties denkbaar waarbij de overschrijdingen binnen het door de raad uiteengezette beleid zijn gebleven, zoals compensatie van hogere kosten door direct gerelateerde hogere opbrengsten en kostenoverschrijdingen met openeinde regelingen.

In onderstaand overzicht zijn de afwijkingen van de programma's opgenomen (overschrijding van de lasten) met daarbij de verklaring in hoeverre de afwijking past binnen het door de raad geformuleerde beleid. Voor een nadere uiteenzetting van de verschillen verwijzen we naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten. De raad autoriseert deze kostenoverschrijdingen met het vaststellen van de jaarrekening.

Bedragen x € 1.000:

Programma	Begrotingsafwijking lasten			Verklaring	Conclusie
	begroot	realisatie	verschil		
01 - Bestuur	6.828	6.448	380	Geen bijzonderheden, geen overschrijding.	Past binnen beleid
02 - Maatschappij	37.291	37.798	-508	Extra uitgaven vanwege coronaregelingen waar ook extra geld voor is ontvangen.	Past binnen beleid

03 - Omgeving	14.327	14.552	- 225	Het verschil is ontstaan door verliesnemingen in de grondexploitatie en extra inzet vanwege woningbouwplannen en het overige betreft mutatie in de rioolvoorziening.	Past binnen beleid
Algemene dekkingsmiddelen	578	513	65	Geen bijzonderheden, geen overschrijding.	Past binnen beleid
Overhead	9.168	8.167	1.001	Geen bijzonderheden, geen overschrijding.	Past binnen beleid
Onvoorzien	0	0	0	Geen bijzonderheden, geen overschrijding.	Past binnen beleid

Resultaatbestemming

In onderstaande tabel staat de Resultaatbestemming per programma. Dotaties zijn toevoegingen vanuit de exploitatie aan de reserves. Onttrekkingen zijn verminderingen van de reserves ten behoeve van de exploitatie. Voor een gedetailleerd overzicht wordt verwezen naar het onderdeel Reserves van de Balans.

Resultaatbestemming Programma Bestuur

Reserves	Dotaties	Onttrekkingen	Saldo
Algemene Reserve	868	1.185	317
Bestemmingsreserve Vastgoed	48	0	- 48
Bestemmingsreserve Covid-19	78	14	- 64
Totaal programma Bestuur	**994**	**1.198**	**204**

*Bedragen * € 1.000*

Resultaatbestemming Programma Maatschappij

Reserves	Dotaties	Onttrekkingen	Saldo
Bestemmingsreserve Bestuursopdracht RSD	561	0	- 561
Bestemmingsreserve groenonderhoud en vervanging	104	20	- 83
Bestemmingsreserve 3e kunstgrasveld hockey	0	24	24
Bestemmingsreserve Corona cultuurmiddelen	64	0	- 64
Bestemmingsreserve Corona re-integratie	90	0	- 90
Bestemmingsreserve Ambulantiseringsgelden	105	0	- 105
Bestemmingsreserve Scalabor	127	127	0
Bestemmingsreserve uitvoeringskosten TOZO	104	0	- 104
Algemene Reserve	0	820	820
Totaal programma Maatschappij	**1.155**	**991**	**- 164**

*Bedragen * € 1.000*

Resultaatbestemming Programma Omgeving

Reserves	Dotaties	Onttrekkingen	Saldo

Bestemmingsreserve Circulaire Economie	0	159	159
Bestemmingsreserve Betaalbare woningbouw	971	0	- 971
Bestemmingsreserve Covid-19	0	14	14
Algemene Reserve	0	2.388	2.388
Bestemmingsreserve A-15	0	31	31
Bestemmingsreserve Groenfonds	27	43	16
Bestemmingsreserve Stimuleringsfonds	5	0	- 5
Bestemmingsreserve Kwaliteit Openbare Ruimte	6	10	4
Bestemmingsreserve Erfgoed en Archeologie	1	4	3
Bestemmingsreserve Fonds Bovenwijks	0	67	67
Totaal programma Omgeving	**1.009**	**2.716**	**1.706**

*Bedragen * € 1.000*

Totaal Resultaatbestemming

	3.159	**4.906**	**1.747**

*Bedragen * € 1.000*

Resultaat per programma

In onderstaande tabel staat het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten en het gerealiseerde resultaat weergegeven per programma. Het verschil tussen beide is de resultaatbestemming ofwel de mutaties reserves. Voor een overzicht van deze mutaties per programma zie het onderdeel Resultaatbestemming. Voor een overzicht per reserve zie het onderdeel Reserves van de Balans.

Saldo per programma 2021

Programma	Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	Mutaties reserves/ Resultaatbestemming	Gerealiseerd resultaat
Bestuur	-4.878	204	-4.674
Maatschappij	-28.233	-164	- 28.396
Omgeving	- 99	1.707	1.608
Overhead	- 7.861	0	- 7.861
Algemene dekkingsmiddelen	46.268	0	46.268
Heffing VPB	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0
Totaal	**5.198**	**1.747**	**6.945**

Bedragen x € 1.000 (- is een nadeel, + is een voordeel)

In onderstaande tabel staat het resultaat per programma na bestemming weergegeven:

Saldo per programma 2021

Programma	Begroting 2021 (na bestemming)	Rekening 2021 (na bestemming)	Saldo 2021 (na bestemming)
Bestuur	- 9.827	- 4.674	5.153
Maatschappij	- 29.098	- 28.396	702
Omgeving	1.403	1.608	205
Overhead	- 8.870	- 7.861	1.009
Algemene dekkingsmiddelen	46.392	46.268	- 124

Heffing VPB	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0
Totaal	**0**	**6.945**	**6.945**

Bedragen x € 1.000 (- is een nadeel, + is een voordeel)

Het onderdeel Algemene dekkingsmiddelen sluit met een negatief saldo. Zie voor toelichting op de saldi bij de desbetreffende programma's. Samenvattend ontstaat het volgende beeld van het saldo:

Saldo 2021

Resultaat	
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**5.197.758**
Resultaatbestemming (mutaties reserves)	**1.747.444**
Gerealiseerd resultaat 2021	**6.945.202**

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

Het gerealiseerde resultaat is € 6.945.202 positief.

Toelichting overzicht van baten en lasten

Grote afwijkingen tussenrapportages 2021

Hieronder worden de grootste voor- en nadelen uit de tussenrapportages genoemd. Het begrote nadelige resultaat in de begroting 2021 was € 962.731. Het resultaat van de Voorjaarsnota inclusief de gevolgen van de meicirculaire was € 3.073.856 positief. En de Najaarsnota gaf een positief resultaat van € 2.163.658. Tussentijds is de structurele doorwerking van de Najaarsnota 2020 voor € 163.386 positief aangepast alsmede de raadsvoorstellen voor onderzoek locatie de Eng, Verkenning bedrijventerreinen 2040 en Individuele studietoeslag voor in totaal € 43.200 negatief.

Het geraamde resultaat
Het geraamde resultaat komt daarmee op € 4.394.969.

Voorjaarsnota 2021
In onderstaand overzicht staan de afwijkingen groter of gelijk aan € 20.000 uit de Voorjaarsnota 2021. Deze is op 20 juli 2021 door de gemeenteraad vastgesteld.

Grote afwijkingen Voorjaarsnota 2021

Afwijkingen ≥ € 20.000	Structureel	Incidenteel	Totaal
Dividend Alliander	-21.000		-21.000
Rente grondexploitatie		-47.628	-47.628
Algemene Uitkering		307.653	307.653
Projectkosten VVE	24.000		24.000
Transformatieplan Jeugdhulp		-46.000	-46.000
Exotenbestrijding		-20.000	-20.000
Kerkenvisie		-25.000	-25.000
Voorbereiding Wet Kwaliteitsborging		-25.200	-25.200
Vervolg implementatie Omgevingswet		-24.490	-24.490
Biodiversiteit	-20.000		-20.000
Winstneming Innofase		3.200.000	3.200.000
Groene Metropoolregio	-22.799		-22.799
Versnellen woningbouw		-91.000	-91.000
Afwijkingen ≤ € 20.000	-83.224	-31.456	-114.680
Totaal resultaat na bestemming	**- 123.023**	**3.196.879**	**3.073.856**

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

Najaarsnota 2021
De afwijkingen groter of gelijk aan € 20.000 uit de Najaarsnota staan in onderstaand overzicht vermeld. Deze is op 7 december 2021 vastgesteld door de gemeenteraad.

Afwijkingen ≥ € 20.000	Structureel	Incidenteel	Totaal
Bestuurlijke communicatie/voorlichting		37.000	37.000
Interne en externe contacten bestuur		30.000	30.000
Reisdocumenten en rijbewijzen		-25.000	-25.000
Verkiezingen		42.600	42.600
Algemene Uitkering		377.941	377.941
Gebouw Eilandplein		25.154	25.154
Kapitaallasten rente hypotheken		-44.000	-44.000
Kapitaallasten rente langlopende leningen		48.630	48.630
Onvoorzien		25.000	25.000
Algemene baten en lasten	-155.200		-155.200
Walcherenstraat 5		-26.000	-26.000
Eilandplein 300/302/304		-65.000	-65.000

Afwijkingen ≥ € 20.000	Structureel	Incidenteel	Totaal
Sociale werkvoorziening		30.000	30.000
Schuldhulpverlening		36.000	36.000
Jeugdhulp zorg in natura	37.500		37.500
Wmo zorg in natura	37.500		37.500
Wmo hulpmiddelen		850.000	850.000
Extra ondersteuning TONK		220.000	220.000
Doelgroepenvervoer		265.000	265.000
SPUK stimulering sport		80.750	80.750
Overige culturele activiteiten en vrijwilligers		35.000	35.000
Bibliotheek de Liemers		-22.226	-22.226
Mantelzorg en vrijwilligers		-29.000	-29.000
Burgerschap en maatschappelijke stages		39.450	39.450
Peuterspeelzalen		24.345	24.345
Handhaving kwaliteit kinderopvang		23.000	23.000
Veilig Thuis		59.000	59.000
Positieve gezondheid		35.000	35.000
Kapitaallasten groen, sportpark Loo en bijzonder basisonderwijs		41.216	41.216
Vitale dorpen en wijken		25.000	25.000
Wegen, VRI en Mobiliteitsplan		114.446	114.446
Verwerkingskosten afval		-38.448	-38.448
Afwijkingen ≤ € 20.000	25.000	4.000	29.000
Totaal resultaat na bestemming	**-55.200**	**2.218.858**	**2.163.658**

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

Verschillenanalyse Rekening 2021

Het resultaat van de Rekening 2021 bedraagt € 6.945.202 positief.

Ontwikkeling rekeningsaldo 2021

Rapportage	Resultaat
Primitieve begroting 2021	-962.731
Structurele doorwerking Najaarsnota 2020	163.386
Motie de Eng	-6.000
Verkenning bedrijventerreinen 2040	-22.500
Saldo Tussenrapportage 2021 incl. Meicirculaire	3.059.156
Saldo Najaarsnota 2021	2.163.658
Verwacht resultaat na de Najaarsnota 2021	**4.394.969**
Werkelijk rekeningresultaat 2021	**6.945.202**

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

Het positieve resultaat van de tussentijdse rapportages is conform de betreffende raadsbesluiten verwerkt als een storting in de Algemene Reserve.

Het verwachte resultaat is € 4.394.969 positief. Het werkelijke rekeningresultaat na bestemming bedraagt € 6.945.202 positief. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid zijn de grote overschrijdingen toegelicht bij de verschillenanalyse van de rekening 2021. Niet meegenomen zijn voordelen op investeringen die gedekt worden uit reserves. Per saldo zijn deze verschillen neutraal.

Voordelen en nadelen

Nr	Omschrijving voordelen	Voordeel	Structureel/incidenteel
1	Doorbelasting 1Stroom	557.000	Incidenteel
2	Vrijval stelpost prijsstijgingen	360.000	Incidenteel
3	Leges omgevingsvergunningen	289.000	Incidenteel
4	Winstnemingen bedrijventerreinen	261.000	Incidenteel
5	Vastgoed Centrum	222.000	Incidenteel
6	Jeugdbescherming	222.000	Incidenteel
7	Wethouderspensioenen	180.000	Incidenteel
8	Hulp in het huishouden	141.000	Incidenteel
9	Voordeel RSD	106.000	Incidenteel
10	Wegonderhoud	101.000	Incidenteel
11	Mobiliteitsplan	85.000	Incidenteel
12	Oud papier en karton	85.000	Incidenteel
13	Openbare verlichting	84.000	Incidenteel
14	Bijzondere Bijstand	80.000	Incidenteel
15	Snippergroen	79.000	Incidenteel
16	Maatwerkvoorzieningen Wmo	78.000	Incidenteel
17	OZB	76.000	Incidenteel
18	Taakstelling nieuwkomers	68.000	Incidenteel
19	Bijdrage GRHVOL	65.000	Incidenteel
20	Bestemmingsplannen	62.000	Incidenteel
21	Veilig Thuis	51.000	Incidenteel
22	Overheidsparticipatie	47.000	Incidenteel
23	Groene Metropool	44.000	Incidenteel
24	Bedrijvigheid	37.000	Incidenteel
25	Paspoorten en rijbewijzen	35.000	Incidenteel
26	Exploitatiekosten Horsterpark	35.000	Incidenteel
27	Diverse voordelen	244.000	Incidenteel
	Totaal	**3.694.000**	

Bedragen in €

Toelichting Voordelen

1. Doorbelasting 1Stroom
De jaarrekening van 1Stroom sluit met een voordeel en dat levert een lagere doorbelasting voor de gemeente op. Het voordeel bij 1Stroom is vooral ontstaan door een voordeel op de loonkosten en de overige personeelskosten. Belangrijkste verklaring is het grote aantal vacatures dat open heeft gestaan. Verder is er voor Duiven een extra voordeel omdat er minder uren zijn doorbelast voor de grondexploitatie vanwege de beperkte activiteiten binnen de complexen.

2. Vrijval stelpost prijsstijgingen
Ieder jaar wordt in de ramingen een stelpost opgenomen om de prijsstijgingen die zich op verschillende budgetten voordoen te kunnen opvangen. Dit jaar is daar slechts beperkt een beroep op gedaan. Daardoor valt het resterende deel van de stelpost nu vrij in het resultaat.

3. Leges omgevingsvergunning

Veel mensen hebben de coronabeperkingen aangegrepen om verbouwingen aan hun woningen uit te voeren. Daardoor zijn er meer aanvragen voor omgevingsvergunningen geweest. De legesopbrengst van de omgevingsvergunningen steeg daardoor met € 289.000.

4. Winstneming bedrijventerreinen
Behalve de in de Voorjaarsnota 2021 op basis van de door de BBV voorgeschreven richtlijnen reeds aangekondigde winst op Innofase van € 3,2 miljoen is tussentijds winst op de complexen De Nieuweling (€ 56.000) en Graafstaete (€ 135.000) genomen. Voor het complex Seingraaf viel een bedrag van € 70.000 uit de Voorziening Verliesgevende complexen vrij omdat het verwachte resultaat beter is dan eerder verondersteld.

5. Vastgoed Centrum
Jaarlijks wordt gekeken of de voorziening voor het gebouw in het Vitaal Centrum toereikend is. Het verschil tussen de boekwaarde en de marktwaarde van het gebouw is het saldo van de voorziening. Deze voorziening blijkt € 222.000 te hoog te zijn is en daarom valt dit bedrag in het resultaat.

6. Jeugdbescherming
Via de Integratie-Uitkering Voogdij/18+ ontvangt de gemeente bedragen om allerlei zaken inzake jeugdbescherming te kunnen betalen. In het kader van het nieuwe woonplaatsbeginsel is deze uitkering ook verhoogd. Op de activiteit jeugdbescherming worden dan de budgetten voor deze uitgaven bijgeraamd. Vooralsnog zijn de extra kosten die het Rijk nog niet doorbelast. Dat is een voordeel.

7. Wethouderspensioenen
Door een stijging van de rekenrente van 0,082% in 2020 naar 0,528% in 2021 kan een bedrag van € 180.000 vrijvallen uit de voorziening pensioenen wethouders. Uit die voorziening kan in de komende jaren het pensioen waar de gewezen wethouders recht op hebben worden betaald.

8. Hulp bij het huishouden
Er is het afgelopen jaar minder aanspraak gemaakt op zorg in natura. Waarschijnlijk heeft dit te maken met de pandemie. Ook op het onderdeel Persoonsgebonden Budgetten werd minder uitgegeven. Bovendien was het bedrag aan eigen bijdragen via het CAK hoger. In totaal levert dat op het onderdeel hulp bij het huishouden een voordeel op van € 141.000.

9. RSD
De RSD verzorgt op een aantal gebieden gemeentelijke dienstverlening. De kosten hiervan worden aan de gemeente doorbelast. Het afgelopen jaar zijn, mede door de coronabeperkingen, op de onderdelen peuterspeelzalen, re-integratie, inkomensvoorzieningen en begeleiding minder kosten gemaakt.

10. Wegonderhoud
In het afgelopen jaar zijn er minder kosten gemaakt op het onderhoud van waterdoorlatende verhardingen en klein dagelijks onderhoud. Enerzijds kwam dit door capaciteitsgebrek en prioritering maar ook doordat zich minder kleine gebreken voor deden. Ook zijn meer leges ontvangen inzake de Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren (AVOI) inzake kabels en leidingen. In totaal levert dit een voordeel op van € 101.000.

11. Mobiliteitsplan
In het kader van het Mobiliteitsplan is een aantal projecten vanwege capaciteitsproblemen doorgeschoven naar 2022. Een aantal onderzoeken is om dezelfde reden uitgesteld. Hierdoor ontstaat een voordeel van € 85.000.

12. Oud papier en karton
Door de hoge papierprijs ontstaat er een voordeel op dit onderdeel. Ook de kosten van de inzameling waren lager vanwege de corona maatregelen. In totaal ontstaat hierdoor een voordeel van € 85.000.

13. Openbare verlichting
De onderhoudskosten voor de armaturen zijn in het afgelopen jaar een stuk lager geweest omdat veel oude armaturen net vervangen waren door nieuwe LED exemplaren. De energiekosten waren door deze led armaturen ook lager. Bovendien zijn er extra opbrengsten geweest voor de reclameborden aan de armaturen. Bij elkaar levert dit een voordeel op van € 84.000.

14. Bijzondere bijstand
De van het Rijk ontvangen gelden inzake de Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) zijn niet allemaal uitgegeven. Door het lagere aantal aanvragen is ook de ondersteuning van de RSD voor deze regeling goedkoper geweest. Hierdoor ontstaat een voordeel op de activiteit Bijzondere bijstand van € 80.000.

15. Snippergroen
Het afgelopen jaar is een groot aantal kleine groenstroken verkocht aan inwoners. Dit zogenaamde "Snippergroen" levert een incidenteel voordeel op van € 79.000.

16. Maatwerkvoorzieningen Wmo
In het afgelopen jaar zijn er minder rolstoelen verstrekt en ook de kosten voor de vervoersvoorzieningen waren een stuk lager. Waarschijnlijk is dit laatste veroorzaakt door de corona pandemie. Er was wel een overschrijding bij de woonvoorzieningen. Per saldo een voordeel van € 78.000.

17. OZB
Doordat er minder leegstand was en meer nieuwbouw zijn er meer OZB opbrengsten. Voor de werkzaamheden rondom de waardering van onroerende zaken zijn minder kosten gemaakt. Hierdoor ontstaat een voordeel van € 76.000.

18. Taakstelling nieuwkomers
Het is ieder jaar lastig de juiste aantallen nieuwkomers in te schatten. Doordat het aantal nieuwkomers lager was dan voorzien, zijn de uitvoeringskosten ook lager uitgevallen. Bovendien is er door ziekte van de gespecialiseerde medewerkster een capaciteitsprobleem ontstaan en zijn daardoor werkzaamheden doorgeschoven naar 2022. Dit levert een voordeel op van € 68.000.

19. Bijdrage GRHVOL
Het afgelopen jaar ontstond een voordeel op de bijdrage aan de Gemeenschappelijke Regeling Huisvesting Voortgezet Onderwijs in de Liemers (GRHVOL). De bijdrage is gebaseerd op de kapitaallasten van de diverse schoolgebouwen voor voortgezet onderwijs in de verschillende gemeenten. In totaal een voordeel van € 65.000.

20. Bestemmingsplannen
Er waren het afgelopen jaar meer legesopbrengsten inzake bestemmingsplannen. Bovendien zijn er geen kosten gemaakt inzake de actualisatie van bestemmingsplannen. Hierdoor ontstaat een voordeel van € 62.000.

21. Veilig Thuis
Gebleken is dat de deelnemende gemeenten de afgelopen jaren een te hoge bijdrage hebben betaald aan de gemeente Arnhem. In 2021 heeft Arnhem daarom een bedrag teruggestort. Voor Duiven een voordeel van € 51.000.

22. Overheidsparticipatie
Vanwege de corona beperkingen zijn diverse activiteiten uitgesteld. Zo was het niet mogelijk om de geplande Dialoog en Doorpak Weken Duiven bijeenkomsten te organiseren. Een aantal kosten is daardoor in 2021 niet gemaakt. In totaal levert dit een voordeel op van € 47.000.

23. Groene Metropool

In de ramingen voor de Groene Metropoolregio was rekening gehouden met een groot aantal opdrachten. Door opstartproblemen en ook beperkt door de corona maatregelen is het niet gelukt alle opdrachten ook daadwerkelijk uit te voeren. Hierdoor is een voordeel ontstaan van € 44.000.

24. Bedrijvigheid
Op de post Bedrijvigheid zijn door de coronamaatregelen minder uitgaven gedaan. De Liemers Helemaal Goed kon minder activiteiten organiseren dan zij zich had voorgenomen. Het in 2021 ingestelde potje voor ondersteuning van ondernemers werd niet helemaal opgemaakt. Hierdoor ontstaat een voordeel van € 37.000.

25. Paspoorten en rijbewijzen
Eind 2021 zijn er veel extra aanvragen voor paspoorten en rijbewijzen geweest. Hierdoor zijn de legesopbrengsten hoger dan geraamd. Dat levert een voordeel op van € 35.000.

26. Exploitatiekosten Horsterpark
Doordat er in 2021 geen grote evenementen zijn georganiseerd in het Horsterpark zijn er minder exploitatiekosten gemaakt. Ook de kosten voor groenonderhoud waren lager. Per saldo een voordeel van € 35.000.

Nr	Omschrijving nadelen	Nadeel	Structureel/incidenteel
1	Verlies woningbouwcomplexen	367.000	Incidenteel
2	Jeugdzorg	320.000	Incidenteel
3	Algemene Uitkering	244.000	Incidenteel
4	APV en bijzondere wetten	77.000	Incidenteel
5	Verkiezingen	49.000	Incidenteel
6	Afvalaanbiedstation	45.000	Incidenteel
7	Rioolgemalen	42.000	Incidenteel
8	Diverse kleine nadelen	.000	Incidenteel
	Totaal	**1.144.000**	

Bedragen in €

Toelichting nadelen

1. Verlies woningbouwcomplexen
Ultimo 2021 sluiten we geen woningbouwcomplexen af. Wel zijn er 2 nieuwe complexen die beiden een verlies verwachten. Daardoor moet er een bedrag in de voorziening voor verliesgevende complexen worden gestort voor het complex Weidekervel en voor de Werkterp de Ploen. Voor het complex Vitaal Centrum moesten we op basis van de herziene exploitatieberekening nog een extra bedrag van € 321.000 in de voorziening verliesgevende complexen storten. Per saldo ontstaat daardoor een nadeel van € 367.000.

2. Jeugdzorg
De kosten voor Jeugdzorg zijn in 2021 hoger uitgevallen. Het tekort in Duiven wordt voor een groot gedeelte veroorzaakt door 1 multiprobleem gezin. Verder zijn er ondanks de in de loop van het jaar toegekende extra gelden vanuit het Rijk toch overschrijdingen. De landelijke tendens van toename van de vraag speelt ook in Duiven. De hoop is dat de landelijk toegezegde extra € 1,7 miljard ook structureel zal worden toegekend zodat aan de vraag kan blijven voldaan en op een goede manier de Jeugdzorg kan worden uitgevoerd. In totaal voor Duiven een nadeel van € 320.000.

3. Algemene Uitkering
De opbrengst van de uitkering uit het Gemeentefonds is ten opzichte van de Najaarsnota € 244.000 lager. Dat heeft voornamelijk te maken met het teruglopen van het aantal jongeren. Deze maatstaf telt niet alleen door in de cluster Jeugdzorg maar ook in de cluster onderwijs waardoor

de impact extra groot is. Ook de gevolgen van de decembercirculaire veroorzaken een verschil. Tenslotte zijn er nog afrekeningen van de jaren 2019 en 2020 geweest.

4. APV en bijzondere weten
Er zijn minder vergunningen aangevraagd in 2021 omdat door de coronamaatregelen veel feesten en bijeenkomsten niet werden georganiseerd. Verder is de gerealiseerde reclameopbrengst veel lager dan de ramingen omdat er rekening mee was gehouden dat de aanbesteding een beter contract en dus meer geld op zou leveren. Helaas viel de aanbesteding midden in de coronaperiode waardoor het uiteindelijke contract tegenviel. In totaal ontstaat hierdoor een nadeel van € 77.000.

5. Verkiezingen
De organisatie van de Tweede Kamer verkiezingen in 2021 heeft extra geld gekost. De extra middelen die vanuit de coronaregeling zijn ontvangen voor de organisatie van de verkiezingen zijn geboekt bij de Algemene Uitkering. Op het onderdeel verkiezingen ontstaat hierdoor een nadeel van € 49.000.

6. Afvalaanbiedstation
De verwerkingskosten van de diverse afvalstromen op het afvalaanbiedstation zijn gestegen. Bovendien is er het afgelopen jaar ook meer aangeboden. In totaal ontstaat hierdoor een nadeel van € 45.000.

7. Rioolgemalen en randvoorzieningen
Er zijn meerkosten gemaakt bij het onderhoud van de rioolgemalen. Er zijn een paar onverwachte reparaties geweest waardoor een nadeel ontstaat van € 42.000.

Overzicht incidentele baten en lasten in €

Lasten	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Werkelijk
Programma 1			
Vitaal Centrum Duiven opstal	501.663	536.663	506.869
Bestemmingsreserve Vastgoed	18.337	-16.663	48.200
Covid-19			27.918
Programma 2			
Bestemmingsreserve groen onderhoud en vervanging	103.900	103.900	103.900
Inventarisatie groenrenovaties basis op orde		20.309	20.309
Regionale Ambulantiseringsgelden		104.515	104.515
Bestuursopdracht RSD		561.480	561.480
Coronamiddelen Cultuur		64.000	64.000
Coronagelden re-integratie		90.000	90.000
Sociale werkvoorziening Scalabor		127.000	127.000
Uitvoeringskosten tijdelijke ondersteuning zelfstandige ondernemers (TOZO)		104.299	104.299
Onderwijsachterstandenbeleid	308.576	361.785	372.471
Lokaal sportakkoord		85.142	85.142
Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK)		38.667	10.400
Kapitaallasten 3e kunstgrasveld hockey			23.610
Programma 3			
Bestemmingsreserve het Groenfonds kosten landschapsontwikkeling			43.255

Toevoeging bijdrage windpark en derden aan reserve groenfonds		5.896	26.939
Bestemmingsreserve ontwikkeling A15			30.930
Bestemmingsreserve bovenwijkse voorzieningen kosten			67.147
Bestemmingsreserve betaalbare woningbouw			970.760
Circulaire economie			158.724
Mutaties grondexploitaties			15.876.682
Voorziening verliesgevende complexen grondexploitatie			298.708
Stimuleringsfonds starterslening			5.460
Totaal lasten	**932.476**	**2.186.993**	**19.728.718**

Baten	**Begroting voor wijziging**	**Begroting na wijziging**	**Werkelijk**
Programma 1			
Vitaal Centrum Duiven opstal	520.000	520.000	555.069
Snippergroen	18.000	33.000	80.243
Covid-19			27.918
Programma 2			
Bijdrage reserve groen onderhoud en vervanging vanuit exploitatie	103.900	103.900	103.900
Onttrekking reserve groen onderhoud en vervanging basis op orde		20.309	20.309
Ambulantiseringsgelden		104.515	104.515
Bestuursopdracht RSD		561.480	561.480
Coronamiddelen cultuur		64.000	64.000
Coronagelden re-integratie		90.000	90.000
Onttrekking reserve Sociale werkvoorziening Scalabor		127.000	127.000
Tijdelijke ondersteuning zelfstandige ondernemers (TOZO)		104.299	104.299
Onderwijsachterstandenbeleid	308.576	361.785	372.471
Lokaal sportakkoord		85.142	85.142
Verkoop Wmo hulpmiddelen		700.000	750.439
Specifieke uitkering stimulering sport		80.750	59.347
Onttrekking reserve 3e kunstgrasveld hockey			23.610
Programma 3			
Onttrekking landschapsontwikkelingsprojecten bestemmingsreserve het groenfonds		30.000	43.255
Bijdrage windpark en derden reserve groenfonds			26.939
A15 onttrekking reserve			30.930
Bestemmingsreserve bovenwijkse voorzieningen kosten			67.147
Betaalbare woningbouw			970.760
Onttrekking bestemmingsreserve circulaire economie			158.724
Winstneming Innofase Graafstaete en de Nieuweling			3.392.960
Vrijval reserve erfgoed en archeologie		3.300	3.300

Vrijval reserve kwaliteit openbare ruimte		4.244	4.244
Mutaties grondexploitaties			15.876.682
Stimuleringsfonds starterslening			5.460
Totaal baten	**950.476**	**2.993.724**	**23.710.143**

Bedragen in €

Toelichting op de grootste afwijkingen op de incidentele lasten en baten,

Lasten

Programma 1 Bestuur

Op de exploitatie van het Vitaal Centrum is een positief resultaat gerealiseerd. De positieve resultaten die zich voordoen in de exploitatie worden gestort in de reserve Vastgoed.

De kosten voor Covid-19 maatregelen van € 27.918 worden gedekt uit de gevormde bestemmingsreserve Covid-19.

Programma 2 Maatschappij

Vanuit de exploitatie is een bedrag van € 103.900 toegevoegd aan de reserve groenonderhoud en vervanging voor groenrenovatie en ter egalisatie van de kosten.

Om in de toekomst grote groenrenovaties op orde te kunnen krijgen is een inventarisatie uitgevoerd. De kosten van € 20.309 worden gedekt uit de bestemmingsreserve groenonderhoud en vervanging.

In het kader van het bestuurlijk akkoord Beschermd wonen is extra geld beschikbaar gesteld. Voor Duiven gaat het om een bedrag van € 104.515. Bij de Najaarsnota 2021 is besloten om dit in een nieuw te vormen bestemmingsreserve ambulantiseringsgelden te storten.

Bij de najaarsnota 2021 is besloten om een reserve van € 561.480 te vormen voor de uitvoering van de bestuuropdracht regionale sociale dienst.

Bij de Najaarsnota 2021 is besloten om een reserve van € 64.000 coronamiddelen cultuur te vormen. Culturele instellingen die nog nasleep hebben van corona kunnen hiermee worden ondersteund.

Bij de Najaarsnota 2021 is besloten om een reserve coronamiddelen re-integratie te vormen. Het project activerend werk heeft als gevolg van de corona stil gelegen. De van het Rijk extra ontvangen middelen worden in deze nieuw te vormen reserve gestort.

De extra kosten corona van € 127.000 voor de uitvoering van het werkgeverschap sociale werkvoorziening worden gedekt uit de reserve Scalabor.

Bij de jaarrekening 2020 is besloten om voor de uitvoeringskosten tijdelijke ondersteuning zelfstandige ondernemers(TOZO) een bestemmingsreserve van € 104.299 te vormen.

De ontvangen specifieke uitkering Onderwijsachterstand wordt besteed aan de uitvoering van het onderwijsachterstanden beleid.

Voor het sportakkoord is een specifieke uitkering toegekend voor de jaren 2020, 2021 en 2022 om hiermee de uitvoeringskosten van het lokaal sportakkoord uit te voeren.

Vanuit de verdeelsleutel heeft het Rijk middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK). Deze regeling geldt voor de periode van 1 maart 2021 t/m 31 december 2021. Doordat er niet veel uitkeringen zijn aangevraagd is er een behoorlijke onderschrijding gerealiseerd.

De kosten voor de kapitaallasten van het 3e kunstgrasveld worden gedekt uit de geblokkeerde reserve 3e kunstgrasveld hockeyvereniging.

Programma 3 Omgeving

De bijdrage aan het windpark van € 6.314 en bijdrage derden van € 20.625 worden toegvoegd aan de bestemmingsreserve het Groenfonds.

De kosten van € 30.930 ten behoeve van het project A15 worden onttrokken uit de reserve A15.

De kosten van € 67.147 voor de voetgangersoversteek Rijksweg, verbetering infrastructuur Nieuwgraaf en inrichting Rijksweg, worden gedekt uit de reserve fonds bovenwijkse voorzieningen.

De onttrekking voor het project gebiedsgerichte aanpak Rijksweg heeft nog niet plaatsgevonden. Het restant van het exploitatiesaldo 2021 van € 970.760 versnellen woningbouw is toegevoegd aan de bestemmingsreserve betaalbare woningbouw.

De uitgaven van € 158.724 voor de energietransitie worden gedekt uit de bestemmingsreserve circulaire economie.

De ontvangst van het stimuleringsfonds starterslening wordt toegevoegd aan de geblokkeerde reserve stimuleringsfonds starterslening.

Baten

Programma 1 Bestuur

Voor het vitaal centrum zijn extra baten ontvangen. De opbrengst tussen de baten en lasten in de exploitatie worden toegevoegd aan de reserve Vastgoed.

Het afgelopen jaar is een groot aantal kleine groenstroken verkocht aan inwoners. Dit zogenaamde "Snippergroen" levert een incidenteel voordeel op van € 79.000.

De onttrekking van de kosten voor Covid-19 maatregelen van € 27.918 worden gedekt uit de gevormde bestemmingsreserve Covid-19.

Programma 2 Maatschappij

De uitgaven van groenrenovaties en aanplant/inboet bomen worden gedekt uit de reserve groenonderhoud en vervanging.

In het kader van het bestuurlijk akkoord Beschermd wonen is extra geld beschikbaar gesteld. Voor Duiven gaat het om een bedrag van € 104.515. Bij de Najaarsnota 2021 is besloten om dit in een nieuw te vormen bestemmingsreserve ambulantiseringsgelden te storten.

Bij de Voorjaarsnota 2021 is besloten om voor de bestuursopdracht regionale sociale dienst een nieuwe bestemmingsreserve in te stellen en dit bedrag te onttrekken uit de algemene reserve.

Bij de Najaarsnota 2021 is besloten om € 64.000 van de gelden die beschikbaar gesteld zijn om de culturele infrastructuur te ondersteunen in een nieuw te vormen reserve coronamiddelen cultuur te storten.

Bij de Najaarsnota 2021 is besloten om een reserve coronamiddelen re-integratie te vormen. Het project activerend werk heeft als gevolg van de corona stil gelegen. De van het Rijk extra ontvangen middelen worden in deze nieuw te vormen reserve gestort.

Van het rijk ontvangen compensatie van € 127.000 in verband met extra kosten corona. Deze zijn doorbetaald aan scalabor die belast is met uitvoering werkgeverschap sociale werkvoorziening.

Bij de jaarrekening 2020 is besloten om voor de uitvoeringskosten tijdelijke ondersteuning zelfstandige ondernemers (TOZO) een bestemmingsreserve van € 104.299 te vormen.

Voor het Onderwijsachterstandenbeleid is een specifieke uitkering ontvangen. Hiertegenover staat dat deze besteed wordt aan de uitvoering van het onderwijsachterstandenbeleid.

Voor 2020, 2021 en 2022 is er een specifieke aanvraag sportakkoord toegekend aan gemeente Duiven. Deze uitkering is beschikbaar gesteld door het ministerie van VWS voor de uitvoeringskosten lokaal sportakkoord.

Door verkoop van bestaande WMO hulpmiddelen is er eenmalig een financieel voordeel van € 750.439 behaald op het overnamebedrag.

In 2021 is door het ministerie van VWS een specifieke uitkering stimulering sport verleend van € 80.750. Doordat een aantal investeringen in met name de sportvelden niet is uitgevoerd dient het restant te worden terugbetaald.

Doordat er van de Tonk-regeling nauwelijks gebruik is gemaakt, is een groot gedeelte van de bijdrage niet uitgegeven en kan vrijvallen.

De onttrekking van de kosten voor de kapitaallasten van het 3e kunstgrasveld worden gedekt uit de geblokkeerdee reserve 3e kunstgrasveld hockeyvereniging.

Programma 3 Omgeving

De kosten voor landschapsontwikkelingsprojecten van € 43.255 worden gedekt uit de bestemmingsreserve het Groenfonds.

De ontvangen bijdrage van het windpark en derden van € 26.393 worden toegevoegd aan de reserve het Groenfonds.

De kosten van € 30.930 ten behoeve van het project A15 worden onttrokken uit de reserve A15.

Onttrekking van de kosten van € 67.147 voor de voetgangersoversteek Rijksweg, verbetering infrastructuur Nieuwgraaf en inrichting Rijksweg. Deze worden gedekt uit de reserve fonds bovenwijkse voorzieningen.

Het restant van het exploitatiesaldo 2021 van € 970.760 versnellen woningbouw is toegevoegd aan de bestemmingsreserve betaalbare woningbouw.

Door verkoop van 1 grote kavel op Innofase en 2 kavels op Graafstaete en de Nieuweling op het bedrijventerrein is tussentijdse winst genomen van € 3.392.960. Tevens is de verliesvoorziening op niveau gebracht voor een bedrag van € 298.708.

Bij de Voorjaarsnota 2021 is besloten om de Bestemmingsreserves Erfgoed- en archeologiefonds en Kwaliteit openbare ruimte op te heffen.

De uitgaven voor de Energietransitie worden gedekt uit de bestemmingsreserve circulaire economie.

De ontvangst van het stimuleringsfonds starterslening wordt toegevoegd aan de geblokkeerde reserve stimuleringsfonds starterslening.

Inkomsten

Inkomstenverdeling 2021

	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2021 n.w.	Rekening 2021	Saldo 2021
Gemeentefonds	36.295	37.141	39.415	39.172	- 244
Specifieke uitkeringen	10.507	6.404	6.532	7.453	921
Lokale heffingen	12.496	13.538	13.472	13.841	369
Bijdrage reserves	1.059	1.275	7.097	4.906	- 2.191
Overige inkomsten	8.129	5.140	9.900	12.210	2.310
Totaal	**68.486**	**63.498**	**76.416**	**77.582**	**1.166**

*Bedragen * € 1.000, (- is een nadeel, + is een voordeel)*

Gemeentefonds

Zie voor een uitgebreid overzicht plus analyse het onderdeel Algemene Dekkingsmiddelen in het Jaarverslag. Hieronder een overzicht van de uitkering uit het Gemeentefonds.

Uitkering Gemeentefonds 2021

	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2021 n.w.	Rekening 2021	Saldo 2021
Algemene Uitkering	36.295	34.318	36.295	39.172	2.876
Integratie-uitkering Voogdij 18+	0	683	706	0	- 706
Integratie-uitkering WSW	0	1.834	1.915	0	- 1.915
Decentralisatie-uitkeringen	0	306	499	0	- 499
Totaal	**36.295**	**37.141**	**39.415**	**39.172**	**- 244**

*Bedragen * € 1.000, (- is een nadeel, + is een voordeel)*

Specifieke Uitkeringen

In onderstaande tabel is een overzicht van alle specifieke uitkeringen van de gemeente Duiven weergegeven.

Specifieke uitkeringen 2021

	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2021 n.w.	Rekening 2021	Saldo 2021
Maatschappelijke Zorg	10.294	6.404	6.451	7.394	943
Stimulering Sport	213	0	81	59	- 22
Totaal	**10.507**	**6.404**	**6.532**	**7.453**	**921**

*Bedragen * € 1.000, (- is een nadeel, + is een voordeel)*

Lokale heffingen

In onderstaande tabel staan de lokale heffingen uitgesplitst. Voor een analyse van de lokale heffingen wordt verwezen naar de paragraaf Lokale heffingen in het Jaarverslag.

	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2021 n.w.	Rekening 2021	Saldo 2021
OZB	5.730.556	6.309.182	6.309.182	6.348.684	39.502
Afvalstoffenheffing	2.186.888	2.478.588	2.478.588	2.467.094	-11.494

Rioolheffing	2.429.414	2.524.032	2.524.032	2.524.032	0
Rioolaansluitrecht	890	166	166	0	-166
Hondenbelasting	174.351	211.347	185.907	171.266	-14.641
Toeristenbelasting	125.464	171.872	171.872	171.872	0
Precariobelasting	265.027	265.027	265.027	265.027	0
Reclamebelasting	47.500	62.607	62.607	48.750	-13.857
Sportaccommodaties	212.554	256.837	256.837	255.211	-1.626
Lijkbezorgingsrechten	50.765	56.983	56.983	68.887	11.904
Marktgelden	0	8.440	8.440	2.418	-6.022
Leges	1.272.636	1.193.305	1.152.179	1.517.601	365.422
Totaal	**12.496.045**	**13.538.386**	**13.471.820**	**13.840.841**	**369.021**

Bedragen in € , - is een nadeel, + is een voordeel)

Bijdrage reserves

Onderstaand overzicht geeft de bijdragen uit de reserves aan.

	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2021 n.w.	Rekening 2021	Saldo 2021
Bijdrage reserves	1.059	1.275	7.097	4.906	- 2.191
Totaal	**1.059**	**1.275**	**7.097**	**4.906**	**- 2.191**

*Bedragen * € 1.000, (- is een nadeel, + is een voordeel)*

Er is bijna € 2,2 miljoen minder onttrokken aan de reserves dan geraamd. Dit verschil wordt grotendeels veroorzaakt doordat de resultaten van de tussenrapportages niet daadwerkelijk zijn gestort/onttrokken aan de Algemene Reserve. Zie voor een specificatie het overzicht van de reserves en voorzieningen en de bijbehorende toelichtingen (onderdeel balans).

Overige inkomsten

	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2021 n.w.	Rekening 2021	Saldo 2021
Bijdrage voorzieningen	227	0	0	437	437
Rente verstrekte leningen	679	714	580	626	46
Huuropbrengsten	547	707	628	544	- 84
Beleggingen	128	133	112	113	1
Vergoedingen	124	46	46	164	119
Omzet Grondexploitatie	3.532	2.355	5.992	6.150	158
Diversen	2.892	1.185	2.542	4.175	1.633
Totaal	**8.129**	**5.140**	**9.900**	**12.210**	**2.310**

*Bedragen * € 1.000, (- is een nadeel, + is een voordeel)*

Ten opzichte van de begroting na wijziging is sprake van een stijging van de inkomsten. Dit heeft grotendeels te maken met extra opbrengsten grondexploitaties en een vrijval uit voorzieningen.

Financiële positie

Reserves

Voor 2021 was een afname van de reserves voorzien van € 1.195.000. Per saldo was er echter een toename van € 1.747.000. Dit geeft verschil van € 2.942.000. De belangrijkste verschillen zijn:

Mutaties reservepositie

Mutatie	Bedrag
1. Infrastructurele verbetering Nieuwgraaf	- 492.000
2. Aanpak Rijksweg	- 410.000
3. Uitstel kredieten Heilweg/Hogeweg/voetpad Loo/schilderwerk VCD	-100.000
4. Bijdrage A15	- 99.000
5. Sloop Walcherenstraat 5	-74.000
6. Versnellen woningbouw	- 71.000
7. Uitkijktoren Loowaard	- 35.000
8. Storting saldo vastgoed VCD	-30.000
9. Mutatie saldo begroting, Voorjaarsnota en Najaarsnota	4.275.000
Overige afwijkingen < € 30.000	-23.000
Totaal	2.942.000

Bedragen in €

Ad 1. Er is nog geen onttrekking gedaan voor de infrastructurele werken omdat de werkzaamheden zijn uitgesteld. De onttrekking zal in 2022 worden gedaan.

Ad 2. In 2021 is geen bedrag aan de reserve onttrokken ter dekking van dit krediet omdat de werkzaamheden zijn uitgesteld.

Ad 3. In 2021 is geen bedrag aan de reserve onttrokken ter dekking van deze kredieten omdat de werkzaamheden zijn uitgesteld.

Ad 4. Alleen het gebruikte budget is aan de reserve onttrokken.

Ad 5. De sloopkosten zijn lager uitgevallen waardoor er een lagere onttrekking is geweest.

Ad 6. Er zijn stortingen in de reserve gedaan die niet waren geraamd.

Ad 7. In 2021 is geen bedrag aan de reserve onttrokken ter dekking van deze kredieten omdat de werkzaamheden zijn uitgesteld.

Ad 8. Er zijn stortingen in de reserve gedaan die niet waren geraamd.

Ad 9. De primitieve begroting, de Voorjaarsnota en de Najaarsnota 2021 hadden per saldo een positief resultaat. Daadwerkelijke storting aan de Algemene Reserve heeft niet plaatsgevonden.

Zie ook de toelichting bij de reserves (zie balans).

Voorzieningen

De voorzieningen zijn per saldo met bijna € 1.595.000 toegenomen. Uit de voorziening voor pensioenverplichtingen wethouders is een onttrekking gedaan van € 182.000 vanwege de nieuwe berekening van de hoogte van de pensioenen. Verder werd hier de pensioenverplichting voor 2021 van € 42.000 uit betaald. Voor nieuw opgebouwde rechten werd € 79.000 in de voorziening gestort. Uit de voorziening ontslaguitkering van de burgemeester is een bedrag van € 100.000 betaald. De voorziening Dubieuze debiteuren is gevoed met € 88.000. Er is € 67.000 onttrokken vanwege oninbaarheid. Aan de voorziening groot onderhoud algemene accommodaties is € 80.000 onttrokken voor onderhoudskosten. Verder is vanuit de exploitatie € 112.000 gedoteerd. De voorziening Dubieuze debiteuren RSD is met € 12.000 toegenomen. De voorziening groot onderhoud sportaccommodaties werd per saldo gevoed met € 148.000. De voorziening groot onderhoud culturele accommodaties werd per saldo verminderd met € 74.000. De voorziening onderhoud wegen is per saldo toegenomen met € 1.016.000 doordat de bijdrage uit de exploitatie

hoger was dan de onderhoudskosten in 2021. Aan de voorziening Riolering artikel 44 lid 2 BBV is toegevoegd de storting over het jaar 2021 ad € 911.000. In de voorziening A15 is in 2021 € 174.000 aan bijdrage gestort. De storting in de voorziening voor verliesgevende complexen bedraagt € 75.000. Aan de voorziening Afgewikkelde complexen is € 262.000 onttrokken. In de voorziening Vastgoedontwikkeling is € 222.000 onttrokken. De voorziening kapitaallasten afvalinzameling is met € 18.000 toegenomen. En tenslotte is de voorziening afvalinzameling met € 6.000 afgenomen.
Zie ook de toelichting bij de voorzieningen (zie Balans).

Conclusie

Er was voor het jaar 2021 na de Najaarsnota een positief resultaat van € 4.394.969 verwacht. Het resultaat is € 2.550.233 beter dan was verwacht en komt uit op € 6.945.202 positief.

In de Najaarsnota 2021 is voor de onderdelen Wmo en Jeugd uit het Sociaal Domein ingeschat uit te kunnen komen met het beschikbare budget. In het afgelopen jaar zijn de nodige extra middelen ontvangen vanuit het Rijk om alle kosten te kunnen betalen. Op het onderdeel Jeugd zijn bij het opmaken van deze jaarrekening toch nog verschillende kosten nagekomen. Het ging daarbij om een dure vorm van zorg. Door de hele coronaproblematiek is het nog steeds niet goed duidelijk of de reguliere kosten voor de Jeugdzorg nu afnemen als gevolg van de coronacrisis of als gevolg van ingezette maatregelen. Bovendien is er nog altijd geen duidelijkheid gekomen over de onzekerheid rondom het wel of niet structureel toekennen van extra gelden vanuit het Rijk voor de Jeugdzorg. Uit onderzoek is gebleken dat gemeenten landelijk € 1,7 miljard te weinig krijgen aan algemene Uitkering voor de Jeugdzorg. Voor 2022 is dat geld onder een aantal voorwaarden ook eenmalig toegekend. Voor de komende jaren is de verwachting dat de meicirculaire 2022 hierover duidelijkheid zal geven.

Afgelopen jaar was een heel goed jaar voor de grondexploitatie. Er was veel interesse voor bouwpercelen op de bedrijventerreinen. Er is ook een groot aantal m² verkocht. Dat alles heeft er voor gezorgd dat op Innofase een winstneming van € 3,2 miljoen is gerealiseerd. Er zijn dit jaar geen complexen afgesloten. Alle lopende exploitaties zijn geactualiseerd en de resultaten zijn bijgesteld. De herziening van de 4e fase van het Vitaal Centrum Duiven levert een nadeel op. Er is ruim € 0,3 mln gestort in de voorziening Verliesgevende complexen. Er zijn winstuitnames geweest van € 56.000 uit het complex De Nieuweling, € 135.000 uit het complex Graafstaete en er is € 70.000 uit de voorziening Verliesgevende complexen vrijgevallen omdat het verlies op het complex Seingraaf naar verwachting lager is. In het eerste halfjaar van 2022 zijn helaas nog geen grote verkopen gerealiseerd. Ook de risico's binnen de grondexploitatie verliezen blijven onder de aandacht. Deze zijn opnieuw geactualiseerd.

De reservepositie is in 2021 toegenomen met € 1.747.000. De verwachting was dat de reservepositie met € 3.078.000 zou toenemen. De belangrijkste oorzaak van dit verschil is dat er een groot aantal kredieten is overgeboekt naar 2022. Het rekeningresultaat 2021 is nog niet in de bestemming verwerkt.

De stand van de Algemene Reserve ligt boven de in de begroting 2021 vastgestelde minimumgrens van € 7,0 mln. Het saldo per 31 december 2021 is € 7,5 mln. In dat saldo is nog geen rekening gehouden met het rekeningresultaat 2021. In de begroting 2022 is de minimumgrens naar beneden bijgesteld (€ 6,1 mln) en bij de beoordeling voor deze jaarrekening is vastgesteld dat het gewogen risico € 6,1 mln groot is (zie paragraaf 2). In de begroting 2023 zullen deze grenzen worden bijgesteld naar aanleiding van de geactualiseerde risico's.

In aansluiting op het oordeel in de paragraaf Weerstandsvermogen zijn er belangrijke risico's en onzekerheden te melden met eventuele structurele gevolgen. Te noemen zijn in dat kader de risico's met betrekking tot het Sociaal Domein, de Grondexploitatie, de vastgoedportefeuille en diverse gemeenschappelijke regelingen en overige risico's benoemd in de betreffende paragraaf. En daar komt natuurlijk ook de risico inschatting van de gevolgen van het corona virus nog bij.

Inmiddels is de gemeente Duiven al enige jaren belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. De eerste aangiften zijn gedaan. Die belastingplicht zorgt ervoor dat over de fiscale winsten

die vanaf nu in de grondexploitatie worden gerealiseerd 25% vennootschapsbelasting moet worden betaald. Tot dusver heeft dit niet geleid tot een aanslag omdat er nog geen fiscale winst is gemaakt. Wel is inmiddels een verliessaldo opgebouwd dat in de toekomst met positieve resultaten mag worden verrekend. Een exacte inschatting van de totale belastingplicht is moeilijk te geven. In de paragraaf Weerstandsvermogen wordt met het risico van een aanslag wel rekening gehouden.

Steeds meer gebouwen waar eerder scholen, peuterspeelzalen of ouderen in waren gehuisvest komen leeg te staan en vallen onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. Dat betekent dat ook de kosten voor rekening van de gemeente komen. Financiële risico's zullen ook zo goed mogelijk worden ingeschat. Dit heeft de nodige aandacht.

Op begrotingsbasis was al voorzien dat 2021 een goed financieel jaar zou worden. Vooral de winstnemingen in de grondexploitatie zorgen voor een positief saldo in deze jaarrekening. Verder werkt ook het resultaat van de gemeenschappelijke regeling 1Stroom positief door in het resultaat. Andere grote voordelen ontstaan door lagere rekenrentes en minder activiteiten vanwege de corona beperkingen. Daardoor kan in deze jaarrekening een positief resultaat worden gepresenteerd van € 6.945.000. Als dit bedrag in de Algemene Reserve wordt gestort dan komt het saldo boven de vastgestelde bovengrens voor 2021 uit. Daarmee zijn alle opgesomde risico's nu voldoende gedekt. Ook de weerstandsratio en de solvabiliteitsratio ontwikkelen zich positief en naderen de streefwaarden. Daarmee is de huidige financiële situatie redelijk op orde. De structurele tekorten in het Sociaal Domein in combinatie met het ambitieniveau van de gemeente zorgen er echter voor dat het structurele beeld in de komende jaren de aandacht blijft vragen. Wanneer het Rijk daadwerkelijk structureel met extra bedragen voor Jeugdzorg gaat komen, zijn de prognoses voor 2023 en verder positief al blijft het evenwicht wel heel broos. Eventuele nieuwe ambities zullen dan ook goed moeten worden gewogen in de Voorjaarsnota 2022/ meerjarenbegroting 2023-2026.

Jaarrekening - Balans

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

In 2017 is de nieuwe Nota Activerings- en afschrijvingsbeleid vastgesteld. In de Notitie materiële vaste activa van december 2017 (Commissie BBV) worden drie mogelijkheden geboden ten aanzien van hoe omgegaan dient te worden met het startmoment van afschrijven.

Voor de start van het moment van afschrijven wordt met ingang van boekjaar 2017 gekozen om af te schrijven vanaf het boekjaar volgend op het jaar waarin het kapitaalgoed gereed komt/ verworven wordt.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidsgerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopend vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van eenmalige schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en de waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in vijf jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikname van het gerelateerde materiële vaste actief. Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven in de looptijd van de betrokken geldlening.

Materiële vaste activa met economisch nut

In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen geringe registratiewaarde opgenomen.

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering

gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. De totale lijst van de gehanteerde afschrijvingstermijnen in jaren is op financiën aanwezig.

In grote lijnen gelden de volgende richtlijnen:

1. Geactiveerde kosten voor onderzoek en ontwikkeling, agio en disagio worden in maximaal 5 jaar afgeschreven.

2. Kosten voor het afsluiten van geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.

3. Investeringen met een aanschafprijs onder de € 10.000, worden in het jaar van aanschaf direct ten laste van het resultaat gebracht.

4. De materiële vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het BBV, worden lineair afgeschreven in een termijn die gelijk staat met de technische of economische levensduur. Hierbij gelden de volgende afschrijvingstermijnen:

- 10-40 jaar: gebouwen, onderhoud en renovatie;
- 15--60 jaar: rioleringen;
- 6-10 jaar: vervoermiddelen;
- 15 jaar: technische installaties;
- 4 jaar: hardware
- 7 jaar: software;
- 10-15 jaar meubilair, inventaris en interieur
- 25 -60 jaar: grond, weg en waterbouwkundige werken;
- 25-40 jaar: openbare verlichting;
- 8-10 jaar: afval en afvalaanbiedstation
- 8-40 jaar: sportterrein
- niet: gronden en terreinen.

Vitaal Centrum Duiven
Het Vitaal Centrum Duiven wordt gewaardeerd tegen de actuele waarde.

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut
Investeringen met een maatschappelijk nut worden, evenals investeringen met een economisch nut, geactiveerd en over de toekomstige gebruiksduur afgeschreven. De verplichting om alle investeringen te activeren volgens de nieuwe methode geldt alleen voor investeringen die vanaf begrotingsjaar 2017 zijn gedaan.

Financiële vaste activa
Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.
De obligatieportefeuille is gewaardeerd tegen de verwachte aflossingswaarde. Het verschil met de betaalde verkrijgingsprijs is als transitorische (rente)post in de balans opgenomen. Dit verschil wordt in het resultaat opgenomen in de (gemiddeld) resterende looptijd tot aflossing/uitloting.
Bijdragen aan activa aan derden worden geactiveerd als ze individueel een bedrag van € 50.000 te boven gaan. Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Het drempelbedrag voor schatkistbankieren lag voor de gemeente Duiven op ongeveer € 435.000. Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Vlottende activa

Waarderingsgrondslagen

Als waarderingsgrondslag is voor de Grondexploitaties het **toerekeningsbeginsel** gehanteerd. Dit houdt in dat baten en lasten alsmede risico's, die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden verwerkt in de jaarrekening van het begrotingsjaar. Voor **verliezen** wordt een **voorziening** getroffen op het moment dat deze bekend zijn en **winsten** worden verwerkt zodra een complex geheel **gerealiseerd** is. Inmiddels is het BBV op dit punt aangepast en moeten tussentijdse winsten in de grondexploitatie volgens de "percentage of completion-methode" worden bepaald.

Onderhanden werk is opgenomen tegen vervaardigingskosten inclusief de bijgeschreven rente en indirecte kosten. De overige balansposten zijn opgenomen voor de nominale waarde. De nominale waarde is voor de verantwoording in de rekening van baten en lasten als grondslag gehanteerd.

De in de toelichting op de balans per complex (voor in exploitatie zijnde complexen) vermelde nog te realiseren opbrengsten en nog uit te geven bedragen zijn ontleend aan de nacalculaties en kostprijsberekeningen.

De bepaling van verwachte resultaten geschiedt op basis van de **"contante-waarde methodiek".**

De opbrengsten voortvloeiende uit de reeds gesloten koopovereenkomsten voor woningbouw, die per 31 december nog niet notarieel waren verleden, worden in de jaarrekening opgenomen evenals de verplichtingen voortvloeiende uit reeds gegunde aannemingsovereenkomsten.

Voorraden

De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, dan wel lagere marktwaarde. Er wordt geen rente bijgeschreven op de boekwaarde van deze voorraden.

De overige grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen standaard verrekenprijzen die zijn gebaseerd op de gemiddeld betaalde inkoopprijs. Verschillen tussen de standaard verrekenprijs en betaalde inkoopprijs worden als resultaat verantwoord. Incourante voorraden worden afgewaardeerd naar marktwaarde.

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten. Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich met name voor indien voorraden incourant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarden. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statistisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De onderhoudsegalisatie voorziening stoelt op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Voor de waarde bebepaling van de voorziening pensioenen wethouders wordt de sterftetabel GBM/GBV 14-19 gehanteerd. Daarnaast wordt er gerekend voor 31-12-2021 met een rekenrente van 0,528%.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Activa		31-12-2020		31-12-2021
VASTE ACTIVA (A)				
- Immateriële vaste activa (A1)		**345**		**310**
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van disagio en disagio	0		0	
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	345		310	
- Materiële vaste activa (A2)		**54.345**		**56.996**
Investeringen met een economisch nut	37.386		38.515	
Investeringen waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	13.269		14.019	
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	3.690		4.461	
- Financiële vaste activa (A3)		**6.830**		**4.720**
Kapitaalverstrekking :Deelnemingen	21		21	
Leningen aan: Verbonden partijen	690		695	
Leningen aan: Overige langlopende leningen	6.044		4.004	
Overige uitzettingen met een rente typische looptijd van 1 jaar of langer	75		0	
Totaal vaste activa		**61.520**		**62.026**
VLOTTENDE ACTIVA (B)				
- Voorraden(B1)		**22.665**		**6.496**
- Onderhandenwerk, waaronder bouwgronden in exploitatie	22.665		6.496	
-Vooruitbetalingen				
-Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar (B2)		**14.764**		**27.922**

Activa		31-12-2020		31-12-2021
-Vorderingen op openbare lichamen	6.759		5.827	
-Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd	2.551		17.066	
-Rekening courant verhoudingen met niet financiële instellingen	2.664		2.396	
-Overige vorderingen	2.790		2.633	
- Liquide middelen (B3)		257		**413**
-Banksaldi	253		403	
-Kassaldi	4		10	
- Overlopende activa (B4)		1.194		**2.350**
-de van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	222		735	
-Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van de volgende begrotingsjaren komen	972		1.615	
Totaal vlottende activa		**38.880**		**37.181**
Totaal activa		**100.400**		**99.207**
- Verliescompensatie Vennootschapsbelasting	1.665		1.665	

Passiva		31-12-2020		31-12-2021
VASTE PASSIVA (C)				
Eigen vermogen (C1)		**30.463**		**35.661**
- Algemene reserve	9.459		7.111	
- Bestemmingsreserves	19.827		21.605	
- Gerealiseerd jaarresultaat (C2)	1.177		6.945	
Voorzieningen (C3)		**25.077**		**26.755**
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's 1	3.760		2.672	
- Voorzieningen ter egalisering van kosten	10.295		11.416	
- Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven				
- Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	11.022		12.667	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		**31.860**		**27.299**
- Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen en waarborgsommen (C4)	31.815		27.210	
- Waarborgsommen	45		89	
Totaal vaste passiva		**87.400**		**89.715**

Passiva		31-12-2020		31-12-2021
Vlottende PASSIVA (D)				
- **Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar (D1)**		**7.949**		**3.255**
-Overige kasgeldleningen	5.000		0	
-Overige schulden	2.949		3.255	
Overlopende passiva (D4)		**5.051**		**6.237**
Devan Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel				
-Europese overheidslichamen	-		-	
-van het Rijk	2.271		1.820	
-overige Nederlandse overheidslichamen	1.787		2.115	
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	993		2.302	
Totaal Vlottende passiva		**13.000**		**9.492**
Totaal passiva		**100.400**		**99.207**
- Gewaarborgde geldleningen voor woningen	135.000		111.000	
- Gewaarborgde geldleningen toegelaten instellingen en sportverenigingen	14.779		12.778	

Bedragen x € 1.000

Toelichting op de balans

Activa

A: Vaste Activa

A1: Immateriële vaste activa

Het totaal in de balans voor deze activa kan als volgt worden onderscheiden:

Omschrijving	31-12-2020	Inv.	Afschr.	31-12-2021
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	345	0	35	310
Totaal	**345**	0	**35**	**310**

Bedragen x € 1.000

Toelichting

- Bijdrage aan activa in eigendom van derden: Totaal is er ruim € 35.000 afgeschreven op de boekwaarde van activa in eigendom van derden. De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn aangesloten op de levensduur van het actief. Gebouwen 40 jaar en de opblaashal 10 jaar.

A2: Materiële vaste activa

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2020	Inv.	Desinv.	Afschr.	Bijdrage derden	Boekwaarde 31-12-2021
1.Investeringen met een economisch nut	39.069	2.838	387	1.491	52	39.977
2.Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.	13.269	1.346	0	479	116	14.020
3.Investeringen in openbare ruimte met een maatschappelijk nut	3.690	928	0	208	-51	4.461
Totaal materiële vaste activa	**56.028**	**5.112**	**387**	**2.178**	**117**	**58.458**
- Verliesvoorziening vastgoed ontwikkeling	-1.683	222				-1.462
Totaal materiële vaste activa (na aftrek verliesvoorziening)	**54.345**					**56.996**

Bedragen x € 1.000

1. Investeringen met een economisch nut

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2020	Inv.	Desinv.	Afschr.	Bijdrage derden	Boekwaarde 31-12-2021
Gronden en terreinen	7.171	1.867	137			8.901
Bedrijfsgebouwen	26.808	673	250	999	52	26.180
Vervoermiddelen	219			50		169
Machines, apparaten en installaties	2.026	202		143		2.085
Overige materiele vaste activa	2.846	96		299		2.643
Totaal	**39.069**	**2.838**	**387**	**1.491**	**52**	**39.977**
Verrekening met voorziening vastgoed ontwikkeling	-1.683	222				-1.462
Totaal op balans	**37.386**					**38.515**

Bedragen x € 1.000

2: Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2020	Inv.	Desinv.	Afschr.	Bijdrage derden	Boekwaarde 31-12-2021
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	**13.268**	**1.346**		**479**	**116**	**14.019**

Bedragen x € 1.000

3:Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2020	Inv.	Desinv.	Afschr.	Bijdrage derden	Boekwaarde 31-12-2021
Grond weg en waterbouwkundige werken	2.939	565		146	-51	3.409
Machines en installaties	125			11		114
Overige materiele vaste activa	625	363		51		937
Totaal	**3.690**	**928**		**208**	**-51**	**4.461**

Bedragen x € 1.000

A3: Financiële vaste activa

Het totaal van deze activa kan als volgt worden onderscheiden:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2020	Inv.	Afl.	Boekwaarde 31-12-2021
Deelnemingen	21			21
Leningen overige verbonden partijen	690	5		695
Overige langlopende leningen	6.044	671	2.711	4.004
Overige uitzettingen met een rente typische looptijd van 1 jaar of langer	75		75	0
Totaal	**6.830**	**676**	**2.786**	**4.720**

Bedragen x € 1.000

B: Vlottende Activa

B1: Voorraden

Omschrijving	31-12-2020	31-12-2021
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	22.665	6.496
Totaal	**22.665**	**6.496**

Bedragen x € 1.000

Voorraad bouwgronden in exploitatie

Omschrijving	31-12-2020	Kosten	Baten	Winst	31-12-2021	Voorziening	Balans
Werkterp de Ploen	160	4	0	0	164	4	160
Weidekervel Duiven	0	139	185	0	- 46	42	- 88
PSZ Hoflaan Loo	0	50	333	0	-283	0	-283
Vitaal Centrum Duiven	4.026	332	4	0	4.355	2.807	1.548

Bedrijventerrein Nieuweling	983	37	639	56	437	0	437
Bedrijventerrein InnoFase	5.376	294	7.730	3.203	1.142	0	1.142
Bedrijventerrein Seingraaf	12.628	2.121	9.914	0	4.835	986	3.849
Bedrijventerrein Graafstaete	3.033	85	3.522	135	-269	1	- 270
Totaal	**26.206**	**3.062**	**22.326**	**3.394**	**10.336**	**3.840**	**6.496**

Bedragen x € 1.000

Toelichting
Het verloop van de boekwaarde wordt per complex bijgehouden en gespecificeerd in een zogenoemde P-staat. Deze boekwaarde is in feite een tussenstand van het complex. Pas bij afsluiting van een complex kan worden opgemaakt wat het resultaat is geweest. In bovenstaande boekwaardes is wel een aantal resultaten verwerkt. De voorziening Verliesgevende complexen is in bovenstaand overzicht al in mindering gebracht op de boekwaarde van de betreffende complexen zodat de juiste balanswaarde is weergegeven. De voorziening verliesgevende complexen wordt daarom ook niet meer gepresenteerd op de balanspost voorzieningen (C3).

Tabel resultaten in exploitatie genomen complexen

			Nominaal		- = voordelig	+ = nadelig
	einddatum exploitatie	Boekwaarde 2021	Nog te realiseren		Resultaat 01-01-2022	
Complex		31-12-2021	Kosten	Opbrengsten	Eindwaarde	Startwaarde
Woningbouw						
Vitaal Centrum Duiven	31-12-2026	4.354.779	2.193.079	3.629.370	3.099.181	2.938.567
Werkterp de Ploen	31-12-2022	163.743	257.051	416.000	4.573	4.430
Weidekervel Duiven	31-12-2022	-45.548	197.803	0	42.610	42.159
PSZ Hoflaan	31-12-2024	- 289.106	262.180	0	- 56.451	- 55.853
subtotaal		4.183.868	2.910.114	4.045.370	3.089.913	2.929.302
Bedrijventerreinen						
InnoFase	31-12-2026	1.142.430	1.467.844	5.976.495	-3.662.101	-3.472.314
Seingraaf	31-12-2023	4.835.350	4.096.126	7.900.718	1.025.388	1.003.743
Graafstaete	31-12-2023	-268.700	268.145	0	1.072	1.049
De Nieuweling	31-12-2026	436.758	745.653	1.469.315	-299.688	-284.156
subtotaal		6.145.838	6.577.767	15.346.527	-3.167.770	-2.979.176
Totaal		10.329.706	9.487.881	19.391.897	154.534	177.624

Bedragen in €

Bovenstaande tabel is gekopieerd uit de paragraaf Grondbeleid. Hierin word aangegeven wat er nog op de complexen is te verwachten. In de laatste twee kolommen is ook de in de resterende looptijd meegerekende rentelast verwerkt.

B2: Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Uitzettingen

Omschrijving	31-12-2020	31-12-2021
Uitzettingen	14.764	27.922
Totaal	**14.764**	**27.922**

Bedragen x € 1.000

Toelichtingen
De uitzettingen zijn opgenomen tegen de nominale waarde. Voor (eventuele) dubieuze debiteuren is een voorziening getroffen. Vanaf 2016 is het schatkistbankieren ingevoerd.

Uitzettingen

Omschrijving	Bedrag	Totaal
Vordering op openbare lichamen	5.827	
Uitzettingen in de schatkist	17.066	
Rekening courant verhouding met gemeente Westervoort	75	
Rekening courant verhouding met 1Stroom	2.321	
Overige Vorderingen	2.633	
		27.922

Bedragen in € 1.000

Schatkistbankieren

Omschrijving	31-12-2020	31-12-2021
Saldo bij de schatkist	2.551	17.066
Totaal	**2.551**	**17.066**

Bedragen x € 1.000

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen * € 1.000)

1 Drempelbedrag		Q1	Q2	Q3	Q4
2	Kwartaalcijfers op dagbasis buiten 's Rijksschatkist aangehouden middelen	473	375	344	439
3a=1>2	Ruimte onder het drempelbedrag	0	98	919	823
3b=2>1	Overschrijding van het drempelbedrag				

Berekening drempelbedrag

4	Begrotingstotaal verslagjaar	60.814
4b	Deel van de begroting dat kleiner is dan 500 miljoen	60.814
4c	Deel van de begroting boven de 500 miljoen	
1	Drempelbedrag 0,0075% van de begroting met een minimum bedrag van 250 1e en 2e kwartaal 2021	473
	Drempelbedrag 0,02% van de begroting met een minimum bedrag van € 1.000 vanaf 1-7-2021. 3e en 4e KW	1.262

B3: Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen

Omschrijving	31-12-2020	31-12-2021
Banken	253	403
Kas	4	10
Totaal	**257**	**413**

Bedragen x € 1.000

Banken saldo op 31-12-2021

BNG 285034820	0
BNG 285073087	0
BNG 285109472	422.291
BNG 285141643	0
ING 9866756	3.141
BNG 285002147	-43.765
BNG 285154354	21.112
Totaal saldo banken	**402.780**

Bedragen in €

B4: Overlopende activa

Omschrijving	31-12-2020	31-12-2021
a. de van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	222	735
b.overige nog te ontvangen bedragen en de voortuitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	972	1.615
Totaal	**1.194**	**2.350**

Bedragen x € 1.000.

Overlopende activa a. van Europese en Nederlandse overheidslichamen

Omschrijving	31-12-2020	Mutatie 2021	31-12-2021
Snelfietsroute	196.303	513.876	710.179
Onderzoek kosten explosieven	25.145	0	25.145
Totaal	**221.447**	**513.876**	**735.324**

Bedragen in €

Passiva

C: Vaste passiva

C1: Reserves

	Beginstand 1-1-2021	Dotaties	Onttrekkingen	Eindstand 31-12-2021
Algemene Reserve	**9.458.916**	**867.990**	**3.216.259**	**7.110.647**
Bestemmingsreserves:				
Protocol agressie	10.000	0	0	10.000
Bestemmingsreserve Vastgoed	274.064	48.200	0	322.264
Covid-19	0	77.999	27.919	50.080
Combinatiefuncties	41.509	0	0	41.509
Bijzondere bijstand	106.695	0	0	106.695
Nieuwe Wet Inburgering	71.000	0	0	71.000
Uitvoeringskosten Tozo	0	104.299	0	104.299
Bestuursopdracht RSD	0	561.480	0	561.480
Ambulanteringsgelden	0	104.515	0	104.515
Corona Cultuurmiddelen	0	64.000	0	64.000
Corona re-integratie	0	90.000	0	90.000
Scalabor	0	127.000	127.000	0
Groenonderhoud en vervanging	445.727	103.900	20.309	529.318
Statushouders	177.151	0	0	177.151
Experimenten Democratische Vernieuwingen	33.500	0	0	33.500
Gevolgen grondwaterverontreiniging	281.124	0	0	281.124
Het Groenfonds	197.472	26.939	43.255	181.156
Ontwikkeling A15	1.077.719	0	30.930	1.046.789
Fonds bovenwijkse voorzieningen	1.974.140	0	67.147	1.906.993
Erfgoed- en archeologiefonds	3.300	500	3.800	0
Kwaliteit openbare ruimte	4.244	5.500	9.744	0
Betaalbare woningbouw	880.147	970.760	0	1.850.907
Circulaire economie	826.116	0	158.724	667.392
Vitale dorpen en wijken	394.803	0	0	394.803
Totaal bestemmingsreserves	**6.798.711**	**2.285.092**	**488.828**	**8.594.975**
Geblokkeerde reserves:				
3e kunstgrasveld hockeyvereniging	23.610	0	23.610	0
Stimuleringsfonds	339.796	5.460	0	345.256
Geblokkeerde reserves	12.664.793	0	0	12.664.793
Totaal geblokkeerde reserves	**13.028.199**	**5.460**	**23.610**	**13.010.049**
Totaal reserves	**29.285.826**	**3.158.542**	**3.728.697**	**28.715.671**

Bedragen in €

Toelichting

In de toelichting staat per reserve het doel, de rente, een analyse tussen de werkelijke en begrote stand en de besteding na 2021 weergegeven. De financiële toelichting bestaat uit de werkelijke beginstand per 1 januari 2021 de onttrekkingen en stortingen in 2021 en de eindstand van de reserve per 31 december 2021. In de beginstand van de Algemene Reserve is het rekening saldo van € 1.177.000 van 2020 nog niet meegenomen.

Algemene Reserve

Beheerder: Team Financiën

Doel
De Algemene Reserve dient als weerstandsvermogen van de gemeente.
De risico's worden jaarlijks bij de begroting gekwantificeerd. Wijken de onder- en bovengrens op grond van deze kwantificering structureel af, dan zullen de onder- en bovengrens worden aangepast.
Bij de begroting 2021 is de ondergrens bepaald op € 7.0 en de bovengrens op € 10,8 mln. De beginstand 2021 is exclusief het saldo van 2020 namelijk € 1.177.286.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**9.458.916**
Onttrekkingen 2021:		
Advieskosten Engsestraat	€	7.260
Sloopkosten Tempelstraat	€	8.814
Sloopkosten Walcherenstaat 5	€	250.285
Storting in reserve Bestuursopdracht RSD	€	561.480
Storting in reserve versnellen woningbouw	€	364.000
Storting in reserve implementatie omgevingswet	€	535.500
Afwaardering aankoop gronden Biezenweide	€	1.488.920
Stortingen 2021:		
Resultaat 2020 na bestemmingen	€	867.990
Stand per 31-12-2021	**€**	**7.110.647**
Geraamde stand per 31-12-2021	€	11.129.901

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2021.
In het geraamde saldo zijn de positieve saldo's uit de voor- en najaarsnota reeds verwerkt.

Besteding na 2021
De Algemene Reserve zal in de komende jaren vooral gebruikt worden om de exploitatietekorten op te vangen.

Bestemmingsreserves programma Bestuur

Bestemmingsreserve "Protocol agressie"

Beheerder: Griffie Duiven

Doel
Het treffen van een voorziening voor raads-, collegeleden en fractieassistenten tegen eventuele niet gedekte kosten voor psychosociale ondersteuning en nazorg als gevolg van agressie.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**10.000**
Onttrekkingen 2021:	€	0
Stortingen 2021:	€	0
Stand per 31-12-2021	**€**	**10.000**
Geraamde stand per 31-12-2021	€	10.000

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2021
N.v.t.

Besteding na 2021
Voorgesteld is deze reserve in deze jaarrekening op te heffen.

Bestemmingsreserve "Vastgoed"

Beheerder: Team Ruimtelijke Ordening

Doel
Deze reserve is gevormd om nadelige resultaten op de exploitatie van het gebouw in het Vitaal Centrum te kunnen opvangen. De reserve wordt gevoed met positieve resultaten die zich voordoen in de exploitatie.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**274.064**
Onttrekkingen 2021:	€	0
Stortingen 2021:		
Resultaat exploitatie 2021	€	48.200
Stand per 31-12-2021	**€**	**322.264**
Geraamde stand per 31-12-2021	€	255.726

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2021
Door lagere kosten tov de huuropbrengsten is er een positief resultaat op de exploitatie 2021.

Besteding na 2021
Voor schilderwerk aan het gebouw in het Vitaal Centrum zal er een bedrag van € 35.000 worden onttrokken.

Bestemmingsreserve "Covid-19"
Beheerder: Financien en Belastingen

Doel
Deze reserve is gevormd met geld ontvangen voor Covid-19 maatregelen.
Bij de vaststelling van het resultaat 2020 is van het saldo van de ontvangen en betaalde gelden vanwege Covid-19 een bestemmingsreserve gevormd. De reserve kan worden besteed voor nog te betalen kosten voor Covid-19.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**0**
Onttrekkingen 2021:	€	0
Kosten Huur Eilandplein 300	€	13.904
Kosten ondersteuning ondernemers 2021	€	14.014
Stortingen 2021:		
Resultaat jaarrekening 2020	€	77.999
Stand per 31-12-2021	**€**	50.080
Geraamde stand per 31-12-2021	€	39.095

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2021
Door lagere kosten ondersteuning ondernemers in 2021 € 25.000 geraamd en maar € 14.014 uitgegeven.

Besteding na 2021
Bedrag nog te besteden aan Covid-19.

Bestemmingsreserves programma Maatschappij

Bestemmingsreserve "Combinatiefuncties"
Beheerder: Team Sociaal Domein

Doel
Deze bestemmingsreserve is bedoeld om te bewerkstelligen dat er voldoende financiële middelen beschikbaar zijn voor het bereiken van de doelstelling van de combinatiefuncties.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**41.509**
Onttrekkingen 2021	€	0
Stortingen 2021:	€	0
Stand per 31-12-2021	**€**	**41.509**
Geraamde stand per 31-12-2021	€	41.509

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2021
De uitvoeringskosten in 2021 waren lager dan de raming. Hierdoor was het niet nodig om geld uit de bestemmingsreserve te onttrekken.

Besteding na 2021
De bestemmingsreserve zal de komende jaren worden aangewend voor de dekking van kosten van de combinatiefunctionarissen.

Bestemmingsreserve "Bijzondere bijstand"
Beheerder: Team Sociaal Domein

Doel
Deze bestemmingsreserve is bedoeld ter egalisatie van het exploitatieoverschot of -tekort van de rijksbijdrage ten opzichte van de uitgaven bijzondere bijstand.

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2021
Er is geen afwijking.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**106.695**
Onttrekkingen 2021:	€	0
Stortingen 2021:	€	0
Stand per 31-12-2021	**€**	**106.695**
Geraamde stand per 31-12-2021	€	106.695

Besteding na 2021
Voorgesteld is de reserve in deze jaarrekening op te heffen.

Bestemmingsreserve "Nieuwe Wet Inburgering"
Beheerder: Team Sociaal Domein

Doel
Deze bestemmingreserve is bedoeld ter dekking van de kosten voor de invoering/ implementatie van de Nieuwe Wet Inburgering.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**71.000**
Onttrekkingen 2021:	€	0
Stortingen 2021:	€	
Stand per 31-12-2021	**€**	**71.000**
Geraamde stand per 31-12-2021	€	71.000

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2021
Niet van toepassing.

Besteding na 2021
Ter dekking van de uitgaven voor de invoering van de Nieuwe Wet Inburgering.

Bestemmingsreserve "Groenonderhoud en - vervanging"
Beheerder: Team Realisatie en Beheer

Doel
Het in enig jaar kunnen renoveren van het groen en ter egalisatie van kosten.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**445.727**
Onttrekkingen 2021:		
groenrenovaties	€	20.309
Stortingen 2021:		
Bijdrage vanuit exploitatie	€	63.900
Bijdrage vanuit exploitatie	€	40.000
Stand per 31-12-2021	**€**	**529.318**
Geraamde stand per 31-12-2021	€	529.627

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2021
Er zijn diverse groenrenovaties uitgevoerd.

Besteding na 2021
In de Voorjaarsnota 2022 zal worden voorgesteld om deze reserve op te heffen.

Bestemmingsreserve "Statushouders"

Beheerder: Team Sociaal Domein

Doel
Er is extra geld ontvangen van het Rijk voor de zogeheten Statushouders. Deze gelden zijn nog niet uitgegeven en in deze reserve gestort zodat ze in de komende jaren ook aan de Statushouders besteed kunnen worden.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**177.151**
Onttrekkingen 2021:	€	0
Stortingen 2021:	€	0
Stand per 31-12-2021	**€**	**177.151**
Geraamde stand per 31-12-2021	€	148.858

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2021
Bij het opmaken van de begroting was geen rekening gehouden met de onttrekking ter dekking van formatiekosten.

Besteding na 2021
Deze reserve dient ter dekking voor de uitgaven voor Statushouders.

Bestemmingsreserve "Experimenten Democratische Vernieuwingen"
Beheerder: Team Binnenste Buiten

Doel
Onze inwoners in de gelegenheid te stellen om te participeren bij experimenten rondom (lokale) democratische vernieuwingen.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**33.500**
Onttrekkingen 2021:	€	0
Stortingen 2021:	€	0
Stand per 31-12-2021	**€**	**33.500**
Geraamde stand per 31-12-2021	€	33.500

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2021
Deze reserve is in 2020 nieuw gevormd uit de oude reserve Burgerbegroting.

Besteding na 2021
Deze reserve is ter dekking voor de uitgaven van nieuwe experimenten rondom (lokale) democratische vernieuwingen.

Bestemmingsreserve "Ambulantiseringsgelden"
Beheerder: Team Sociaal Domein

Doel
In het kader van het bestuurlijk akkoord beschermd wonen stelt de gemeente Arnhem voor 2021 extra geld beschikbaar voor de regiogemeenten zodat gemeenten activiteiten kunnen starten om zich voor te bereiden op de ambulatisering.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**0**
Onttrekkingen 2021:	€	0
Stortingen 2021:	€	104.515
Stand per 31-12-2021	**€**	**104.515**
Geraamde stand per 31-12-2021	€	104.515

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2021
Deze reserve is nieuw gevormd in 2021.

Besteding na 2021
Deze reserve is ter dekking voor de uitgaven van ambulantisering.

Bestemmingsreserve "Bestuursopdracht RSD"
Beheerder: Team Sociaal Domein

Doel
Om meer mensen naar werk te laten uitstromen, meer doelgropen te bedienen en te sturen op vooraf geformuleerde doelstellingen.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**0**
Onttrekkingen 2021:	€	0
Stortingen 2021:	€	561.480
Stand per 31-12-2021	**€**	**561.480**
Geraamde stand per 31-12-2021	€	561.480

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2021
Deze reserve is nieuw gevormd in 2021.

Besteding na 2021
Deze reserve is ter dekking voor de uitgaven van bestuursopdracht Regionale Sociale Dienst (RSD).

Bestemmingsreserve "Corona cultuurmiddelen"
Beheerder: Team Sociaal Domein

Doel
Om culturele instellingen die nog nasleep hebben van corona, te kunnen ondersteunen in de exploitatie of in het ontwikkelen van activiteiten.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**0**
Onttrekkingen 2021:	€	0
Stortingen 2021:	€	64.000
Stand per 31-12-2021	**€**	**64.000**
Geraamde stand per 31-12-2021	€	64.000

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2021
Deze reserve is nieuw gevormd in 2021.

Besteding na 2021
Deze reserve is ter dekking voor de uitgaven met betrekking tot culturele instellingen.

Bestemmingsreserve "Corona re-integratie"
Beheerder: Team Sociaal Domein

Doel
Gevormd om de achterstand op het project activerend werk een boost te geven en extra inzet om het in te halen.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**0**
Onttrekkingen 2021:	€	0
Stortingen 2021:	€	90.000
Stand per 31-12-2021	**€**	**90.000**
Geraamde stand per 31-12-2021	€	90.000

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2021
Deze reserve is nieuw gevormd in 2021.

Besteding na 2021
Deze reserve is ter dekking voor de uitgaven voor het project activerend werk.

Bestemmingsreserve "Uitvoeringskosten TOZO"
Beheerder: Team Sociaal Domein

Doel
Gevormd om dekking voor kosten met betrekking tot verantwoording en mogelijke terugbetalingen van de steungelden.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**0**
Onttrekkingen 2021:	€	0
Stortingen 2021:	€	104.299
Stand per 31-12-2021	**€**	**104.299**
Geraamde stand per 31-12-2021	€	104.299

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2021
Deze reserve is nieuw gevormd in 2021.

Besteding na 2021
Deze reserve is ter dekking voor de uitvoeringskosten voor de TOZO regeling.

Bestemmingsreserve "Scalabor"
Beheerder: Team Sociaal Domein

Doel
Gevormd om tekorten die zouden ontstaan vanwege de corona problematiek te dekken bij Scalabor.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**0**
Onttrekkingen 2021:	€	127.000
Stortingen 2021:	€	127.000
Stand per 31-12-2021	**€**	**0**
Geraamde stand per 31-12-2021	€	0

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2021
Deze reserve is nieuw gevormd in 2021.

Besteding na 2021
Deze reserve is ter dekking voor de tekorten vanwege corona problematiek bij Scalabor op te vangen.

Bestemmingsreserves Omgeving

Bestemmingsreserve "Gevolgen grondwaterverontreiniging Nieuwgraaf"
Beheerder: Team Realisatie en beheer

Doel
Deze bestemmingsreserve dient ter dekking van de extra kosten in de toekomst bij de toepassing van bronbemaling bij werkzaamheden binnen het plangebied Nieuwgraaf en die direct te relateren zijn aan de in het eerste watervoerend pakket aanwezige verontreiniging afkomstig van

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**281.124**
Onttrekkingen 2021:	€	0
Stortingen 2021:	€	0
Stand per 31-12-2021	**€**	**281.124**
Geraamde stand per 31-12-2021	€	281.124

stortplaats Westervoort en/of de wasserij op de locatie Nieuwgraaf 19 te Duiven. Deze bestemmingsreserve is in 2003 ontstaan door samenvoeging van de reserves “Vuilstort Westervoort” (gevormd uit een ontvangen afkoopsom) en “Wasserij Nieuwgraaf 19”. Deze reserve is een verplichting uit hoofde van de tussen de Staat der Nederlanden, de Provincie Gelderland, Putman BV en de gemeenten Westervoort en Duiven gesloten overeenkomst inzake deze grondwaterverontreiniging.

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2021
Er waren geen mutaties voorzien.

Besteding na 2021
Aanwending van de reserve vindt naar behoefte plaats bij uitvoering van werken (o.a. riool vervangen, bouwrijp maken enz.).

Bestemmingsreserve "Het Groenfonds"
Beheerder: Team Ruimtelijke Ontwikkeling

Doel
Het Groenfonds is in 2002 in het leven geroepen ter financiering van projecten die een relatie hebben met natuur, landschap en milieu. De bestemmingsreserve is vanaf toen gevoed vanuit de Grondexploitatie, de opbrengst verkoop aandelen Bouwfonds, grondverkoop in Centerpoort-Zuid en bijdragen van Rijk en Provincie Gelderland.
Daarnaast is er in 2009 een bedrag van € 300.000 van de Nederlandse Gasunie ontvangen ten behoeve van natuurcompenserende maatregelen in de nabijheid van het tracé Angerlo-Beuningen.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**197.472**
Onttrekkingen 2021:		
Landschapsontwikkeling	€	43.255
Stortingen 2021		
Bijdrage windpark	€	6.314
bijdragen derden middels anterieure overeenkomst	€	20.625
Stand per 31-12-2021	**€**	**181.156**
Geraamde stand per 31-12-2021	€	173.367

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2021
Er is uitvoering gegeven aan erfbeplantingsprojecten waarvoor ook subsidie is ontvangen. Daarnaast zijn er bijdrage van derden ontvangen middels anterieure overeenkomsten.

Besteding na 2021
De resterende gelden worden conform raadsbesluit besteed aan het uitvoeren van projecten voortvloeiend uit het Uitvoeringsprogramma Landschapsontwikkelingsplan (LOP). Afhankelijk van de projectkansen die zich voordoen zal het bijbehorende bedrag worden onttrokken aan deze reserve en middels rapportage worden verantwoord aan de raad. De hoogte van het bedrag is jaarlijks fluctuerend en afhankelijk van de financiële projectgrootte en kansen ten aanzien van cofinanciering. Daarnaast zijn er nog de vaste uitgaven voor vrijwilligersorganisaties en het lopende project ‘gronden voor natuur’.

Bestemmingsreserve "Ontwikkeling A15"
Beheerder: Team Projectenbureau

Doel
Reserve is gevormd ter egalisatie van de kosten om proactief en constructief te kunnen participeren in de processen rondom het project ViA15. Hieronder vallen ook uitgaven voor (inpassings-) maatregelen ten gunste van bewoners. Het meerdere of mindere in de begroting opgenomen bedrag wordt dan wel toegevoegd of onttrokken aan deze reserve

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**1.077.719**
Onttrekkingen 2021:		
saldo exploitatie 2021	€	26.374
uitkijktoren Loowaard	€	4.556
Stortingen 2021:	€	0
Stand per 31-12-2021	**€**	**1.046.789**
Geraamde stand per 31-12-2021	€	1.166.500

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2021
Het werkelijke beginsaldo was hoger en de werkelijke onttrekking lager. Dit alles in verband met het uitstellen van de werkzaamheden.

Besteding na 2021
Het saldo van deze reserve wordt aangewend om in de resterende jaren extra kosten voor extern advies en ondersteuning te kunnen dekken.

Bestemmingsreserve “Fonds bovenwijkse voorzieningen”

Beheerder: Team Ruimtelijke Ontwikkeling

Doel
Met de inwerkingtreding van de nieuwe Grondexploitatiewet per 1 juli 2008 ontstaat de mogelijkheid in de individuele grondexploitaties een kostencomponent “Bovenwijkse voorzieningen” op te nemen. Bij het administratief afsluiten van een complex wordt de bijdrage gestort in deze bestemmingsreserve.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**1.974.140**
Onttrekkingen 2021:		
inrichting Rijksweg Robert Josephstraat	€	37.719
voetgangersoversteek Rijksweg	€	21.196
verbetering infrastructuur Nieuwgraaf	€	8.232
Stortingen 2021:	€	0
Stand per 31-12-2021	**€**	**1.906.993**
Geraamde stand per 31-12-2021	€	1.405.555

Het betreft een dekkingsmiddel in de aanlegkosten van voorzieningen die een functie hebben voor meerdere exploitatiegebieden. In beginsel worden individuele grondexploitaties belast met een afdracht van € 5 per m² uitgeefbaar terrein.

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2021
Het project infrastructurele verbeteringen Nieuwgraaf is gestart en loopt door in 2022. De ontsluiting van de Hogeweg 9 en de de aanleg van het voetpad aan de Heilweg worden uitgevoerd in 2022.

Besteding na 2021
De reserve zal worden ingezet voor aanleg van voorzieningen binnen diverse projecten waaronder ontsluiting van Hogeweg 9, Voetpad Heilweg en infrastructurele verbeteringen Nieuwgraaf.

Bestemmingsreserve “Erfgoed en archeologiefonds"
Beheerder: Team Ruimtelijke Ontwikkeling

Doel
Het optimaal benutten en beleefbaar maken van de cultuurhistorie, erfgoed en archeologie om zo een bijdrage te leveren aan het versterken van de identiteit van Duiven als geheel en het woon-, leef- en ondernemingsklimaat in het bijzonder.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**3.300**
Onttrekkingen 2021:		0
opheffen reserve	€	3.800
Stortingen 2021:		0
bijdragen vanuit anterieure overeenkomsten	€	500
Stand per 31-12-2021	**€**	**0**
Geraamde stand per 31-12-2021	€	0

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2021
N.v.t.

Besteding na 2021
N.v.t.

Bestemmingsreserve “Kwaliteit openbare ruimte"
Beheerder: Team Realisatie en beheer

Doel
Bekostigen van investeringen om de openbare ruimte aantrekkelijker, veiliger en aansprekender te maken. Dit komt ten nutte van het woon-, leef- en ondernemingsklimaat voor eenieder.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**4.244**
Onttrekkingen 2021:		
opheffen reserve	€	9.744
Stortingen 2021:		
bijdragen vanuit anterieure overeenkomsten	€	5.500
Stand per 31-12-2021	**€**	**0**
Geraamde stand per 31-12-2021	€	0

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2021
N.v.t.

Besteding na 2021
N.v.t.

Bestemmingsreserve "Betaalbare woningbouw"
Beheerder: Team Ruimtelijke Ontwikkeling

Doel
Aanvullend dekkingsmiddel voor het realiseren van projecten en activiteiten die voortkomen uit of bijdragen aan het woonbeleid en de woonagenda; in het bijzonder (of primair) het huisvesten van doelgroepen die aangewezen zijn op betaalbare (huur-) woningvoorraad.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**880.147**
Onttrekkingen 2021:	€	0
Stortingen 2021:		
versnellen woningbouw exploitatie saldo 2021	€	71.260
versnellen woningbouw 2022-2025	€	364.000
implementatie omgevingswet		535.500
Stand per 31-12-2021	**€**	**1.850.907**
Geraamde stand per 31-12-2021	€	1.579.647

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2021
De onttrekking voor het project gebiedsgerichte aanpak Rijksweg heeft nog niet plaatsgevonden. Het restant van het exploitatiesaldo 2021 versnellen woningbouw is toegevoegd.

Besteding na 2021
Op basis van inhoudelijke plannen, activiteiten of initiatieven, die concreet bijdragen aan de woonagenda en waarbij aanvullende ("slimme") middelen gewenst zijn en voor zover de middelen reiken. Bij raadsbesluit van 8 mei 2017 is het college bevoegd deze middelen in te zetten voor de uitvoering van de woonagenda.

Bestemmingsreserve "Circulaire economie"
Beheerder: Team Projectenbureau

Doel
Deze reserve is gevormd naar aanleiding van de Voorjaarsnota 2019. Het bedrag wordt ingezet om de benodigde middelen voor de Energietransitie en de vastgestelde ambitie hiervan te bekostigen.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**826.116**
Onttrekkingen 2021:		
Dekking uitgaven Circulaire economie	€	158.724
Stortingen 2021:	€	0
Stand per 31-12-2021	**€**	**667.392**
Geraamde stand per 31-12-2021	€	666.726

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2021
Deze reserve is in 2019 nieuw gevormd.

Besteding na 2021
Het budget wordt ingezet voor de tijdelijk inhuur van personeel, inkoop van niche-kennis en ter uitvoering van diverse projecten.

Bestemmingsreserve "Vitale Dorpen en Wijken"
Beheerder: Team Realisatie en Beheer

Doel
Het behouden en versterken van een aantrekkelijke en duurzame leef-, woon- en werkomgeving in dorpen en wijken
Zoals aangegeven in de Voorjaarsnota 2019 is deze reserve gevormd om de kosten te dekken voor het faciliteren en uitvoeren van de reeds opgestarte samenwerkingsprocessen en van nieuwe initiatieven/samenwerkingsprocessen met andere wijken- en/of buurten.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**394.803**
Onttrekkingen 2021:	€	0
Stortingen 2021:	€	0
Stand per 31-12-2021	**€**	**394.803**
Geraamde stand per 31-12-2021	€	374.803

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2021
De uitvoering van aanleg voetpad Loo is doorgeschoven naar 2022.

Besteding na 2021
Op dit moment is de hoogte van de uitgaven die voor het vervolg van de processen en de uitvoering nodig zijn nog niet bekend.

Geblokkeerde reserves

Bestemmingsreserve "3e kunstgrasveld hockeyvereniging" (geblokkeerd)
Beheerder: Team Financiën

Doel
Deze bestemmingsreserve is bestemd om de jaarlijkse kapitaallasten van het 3e kunstgrashockeyveld te dekken. De kapitaallasten van het veld worden in 15 jaar betaald uit deze reserve. In 2021 is het veld afgeschreven en de bestemmingsreserve leeg.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**23.610**
Onttrekkingen 2021:		
Kapitaallasten	€	23.610
Stortingen 2021:	€	0
Stand per 31-12-2021	**€**	**0**
Geraamde stand per 31-12-2021	€	0

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2021
N.v.t

Besteding na 2021
N.v.t

Bestemmingsreserve "Stimuleringsfonds" (geblokkeerd)
Beheerder: Team Ruimtelijke Ontwikkeling

Doel
In 2000 is besloten vanuit de opbrengst aandelenverkoop Avira/Bouwfonds een bedrag van € 226.890 te storten in Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVN). Vanuit dit fonds kan de gemeente subsidies verstrekken in de vorm van “zachte leningen”.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**339.796**
Onttrekkingen 2021:	€	0
Stortingen 2021:		
SVN starters leningen 2021	€	5.460
Stand per 31-12-2021	**€**	**345.256**
Geraaamde stand per 31-12-2021	€	332.442

De zachte leningen kunnen alleen verstrekt worden aan volkshuisvestelijke projecten. Rente en aflossing vloeien terug in het fonds en kunnen weer voor andere projecten op dit terrein worden ingezet. De bestemmingsreserve wordt door derden beheerd en is derhalve een geblokkeerde reserve. De raad heeft in 2008 besloten om de beschikbare reserve volledig te bestemmen voor dekking van de "VROM startersregeling 2008".

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2021
Ons saldo bij het stimuleringsfonds is in 2021 toegenomen tot € 345.256.

Besteding na 2021
In totaal staan er eind 2021 nog 6 startersleningen open met een saldo van € 92.604.

Bestemmingsreserve "Geblokkeerde reserve" (geblokkeerd)
Beheerder: Team Financiën

Doel
Met deze reserve is voor een deel voorzien in de financieringsbehoefte van de gemeente. Daarnaast vormt de reserve een extra buffer.

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2021
Niet van toepassing.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**12.664.793**
Onttrekkingen 2021:	€	0
Stortingen 2021:	€	0
Stand per 31-12-2021	**€**	**12.664.793**
Geraamde stand per 31-12-2021	€	12.664.793

Besteding na 2021
Vanaf 2017 wordt er geen rente meer berekend en toegevoegd aan deze bestemmingsreserve.

C2. Gerealiseerd jaarresultaat

Gerealiseerd jaarresultaat

Omschrijving	31-12-2020	31-12-2021
Gerealiseerd jaarresultaat	1.177	6.945
Totaal	1.177	**6.945**

Bedragen x € 1.000

Toelichting
Het gerealiseerde resultaat voor het jaar 2021 bedraagt € 6.945.202 positief.

C3. Voorzieningen

	Beginstand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindstand 31-12-2021
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's				
Pensioenen wethouders	2.449.389	78.880	225.816	2.302.453
Ontslaguitkering burgemeester	240.748	0	99.851	140.897
Afwikkeling complexen	490.235	0	261.674	228.561
Vastgoed ontwikkeling	1.683.493	0	221.664	1.461.829
Verliesgevende complexen grondexploitatie	3.540.863	368.247	69.539	3.839.570
Dubieuze debiteuren RSD	436.768	11.785	0	448.553
Dubieuze debiteuren	132.866	87.827	67.255	153.437
Voorzieningen ter egalisatie van kosten				
Groot onderhoud algemene accommodaties	572.693	111.746	79.693	604.745
Groot onderhoud sportaccommodaties	1.102.095	156.252	8.142	1.250.205

	Beginstand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindstand 31-12-2021
Groot onderhoud culturele accommodaties	553.331	19.984	94.408	478.907
Onderhoud wegen	8.066.436	1.340.324	324.708	9.082.052
Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is				
Riolering artikel 44 lid 2	10.823.977	910.027	0	11.734.564
Kapitaallasten afvalinzameling	28.068	20.729	3.143	45.653
Voorziening A15	514.142	408.821	242.925	680.038
Afvalinzameling	235.650	0	28.460	207.190
Totaal voorzieningen	**30.870.754**	**3.514.622**	**1.727.278**	**32.658.098**
Vastgoed ontwikkeling	1.683.493	0	221.664	1.461.829
Verliesgevende complexen grondexploitatie	3.540.863	368.247	69.539	3.839.570
Dubieuze debiteuren RSD	436.768	11.785	0	448.553
Dubieuze debiteuren	132.866	87.827	67.255	153.437
Totaal voorzieningen te verrekenen op de balans	**5.793.990**	**467.859**	**358.458**	**5.903.389**
Voorzieningen op de balans	**25.076.764**	**3.046.763**	**1.368.820**	**26.754.709**

Bedragen in €

Toelichting
In de toelichting staat per voorziening het doel, de rente, een analyse tussen de werkelijke en begrote stand en de besteding na 2021 weergegeven. De financiële toelichting bestaat uit de werkelijke beginstand per 1 januari 2021, de onttrekkingen en stortingen in 2021 en de eindstand per 31 december 2021.

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

Pensioenen wethouders

Beheerder: Afdeling Advies

Doel
De gemeente is op grond van de voorschriften verplicht om een voorziening op te nemen voor de direct opeisbare verplichtingen toekomstige pensioenen van de wethouders. De storting is structureel en zal jaarlijks worden geactualiseerd.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**2.449.389**
Onttrekkingen 2021:		
Uitbetaling pensioen	€	41.758
Vrijval pensioen vanwege verhoging 0,528% rekenrente	€	184.058
Stortingen 2021:		
Storting vanuit exploitatie	€	78.880
Stand per 31-12-2021	**€**	2.302.453
Geraamde stand per 31-12-2021	€	2.528.269

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2021
De nieuwe berekeningen per 31 december 2021 van Raet/Deloitte zijn uitgegaan van een rekenrente van 0,528%. Dat was niet geraamd. Voor 2020 was de rekenrente nog 0,15%

Besteding na 2021
Er is rekening gehouden met de maximale verplichting.

Ontslaguitkering burgemeester

Beheerder: Afdeling Advies

Doel
De gemeente is op basis van het rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers verplicht om wachtgeld en een tegemoetkoming in de verhuiskosten te betalen. Daarnaast is de gemeente verplicht om op basis van de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers een voorziening voor de kosten hiervan te vormen.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**240.748**
Onttrekkingen 2021:		
Wachtgeld	€	99.851
Stortingen 2021:	€	0
Stand per 31-12-2021	**€**	**140.897**
Geraamde stand per 31-12-2021	€	140.897

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2021
Uitgaven lopen volgens planning tot en met mei 2023.

Besteding na 2021
Uit deze voorziening zal het wachtgeld van de burgemeester worden betaald.

Vastgoed ontwikkeling
Beheerder: team Ruimtelijke Ontwikkeling

Doel:
Het college heeft de intentie uitgesproken om het vastgoed in het Vitaal Centrum de komende jaren te verkopen. Voor de waardering van dit jaar betekent dit dat aangesloten moet worden bij de actuele waarde.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**1.683.493**
Onttrekkingen 2021:		
Vrijval	€	221.664
Stortingen 2021:	€	0
Stand per 31-12-2021	**€**	**1.461.829**
Geraamde stand per 31-12-2021	€	1.905.156

Analyse geraamde en werkelijke stand 31 december 2021
Voor de bepaling van de actuele waarde is een taxatierapport opgesteld. De getaxeerde waarde is op de peildatum lager dan de vervangingskosten van het vastgoed. Bij verkoop van het vastgoed kan deze voorziening worden aangesproken als zich een boekverlies zou voordoen.

Bestedingen na 2021
Bij verkoop van het vastgoed wordt de voorziening aangesproken voor een (boek)verlies.

Verliesgevende complexen grondexploitaties
Beheerder: team Ruimtelijke Ontwikkeling

Doel:
Deze voorziening is gevormd om de verwachte verliezen die uit de resultaatberekeningen van de in exploitatie zijnde complexen van de Grondexploitatie komen, op te kunnen vangen.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**3.540.863**
Onttrekkingen 2021:		
toevoeging Seingraaf	€	69.540
Stortingen 2021:		
Verliesneming VCD	€	321.132
Verliesneming Graafstaete	€	1.030
Verliesneming werkterp De Ploen	€	4.310
Verliesneming Weidekervel	€	41.775
Stand per 31-12-2021	**€**	**3.839.570**
Geraamde stand per 31-12-2021	€	6.061.283

De herziene exploitatieberekening van de complexen Seingraaf,Vitaal Centrum, Graafstaete, Werkterp de Ploen en Weidekervel geven een verlies op einddatum van in totaal € 3.839.661. Jaarlijks zal na herziening van de exploitatieberekeningen worden gekeken of de voorziening nog toereikend is.

Analyse geraamde en werkelijke stand 31 december 2021.

De voorziening is aangevuld op basis van de geactualiseerde grondexploitaties.

Besteding na 2021:

Vitaal Centrum Duiven	2.807.023
Seingraaf	985.523
Graafstaete	1.030
Werkterp de Ploen	4.310
Weidekervel	41.775
Totaal	3.839.661

Dubieuze debiteuren
Beheerder: Team Financien
Doel:
Deze voorziening is gevormd voor het risico van oninbaarheid.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**132.885**
Onttrekkingen 2021:		
Oninbaar 2021	€	67.255
Stortingen 2021:		
Exploitatie dub. deb. 2021	€	87.827
Stand per 31-12-2021	**€**	**153.437**
Geraamde stand per 31-12-2021	€	182.385

Analyse geraamde en werkelijke stand 31 december 2021
De vorderingen zijn gecontroleerd op invorderbaarheid. De inschatting voor de belastingdebiteuren is gemaakt o.b.v ervaringscijfers en de publieke debiteuren o.b.v een ouderdomsanalyse. In de begroting was geen onttrekking/storting opgenomen. Onderbouwing stand per 31-12-2021:
-oninbare debiteuren privaat en publiekrechtelijk € 58.655
-oninbare debiteuren belastingen € 94.782

Besteding na 2021:
Wanneer blijkt dat deze voorziening te hoog of te laag is, wordt deze aangepast.

Dubieuze debiteuren RSD
Beheerder: Team Financien

Doel:
De invorderbaarheid van de debiteuren in het kader van artikel 69 participatiewet waarvan de uitvoering plaats vindt bij de RSD, worden jaarlijks beoordeeld op basis van invorderbaarheid. Voor het gedeelte dat dubieus is, wordt een bedrag in deze voorziening opgenomen. Het daadwerkelijk oninbare gedeelte wordt dan uit de voorziening onttrokken.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**436.768**
Onttrekkingen 2021:		
Stortingen 2021:		
Mutatie 2021	€	11.785
Stand per 31-12-2021	**€**	**448.553**
Geraamde stand per 31-12-2021	€	413.371

Analyse geraamde en werkelijke stand 31 december 2021
De vorderingen zijn gecontroleerd op invorderbaarheid. De inschatting voor de belastingdebiteuren is gemaakt o.b.v ervaringscijfers en de publieke debiteuren o.b.v een ouderdomsanalyse. In de begroting was geen storting opgenomen.

Besteding na 2021:
Wanneer blijkt dat deze voorziening te hoog of te laag is, wordt deze aangepast.

Afwikkeling complexen

Beheerder: team Ruimtelijke Ontwikkeling

Doel
Deze voorziening is in het leven geroepen voor nog te maken kosten van reeds financieel afgewikkelde complexen. Het betreft investeringen voor relatief kleine afwikkelingen binnen het plangebied.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**490.235**
Onttrekkingen 2021:		
Diverse uitgaven	€	261.674
Stortingen 2021:	€	0
Stand per 31-12-2021	**€**	228.561
Geraamde stand per 31-12-2021	€	106.965

1nalyse geraamde en werkelijke stand 31 december 2021
Er zijn kosten gemaakt inzake afwikkeling complexen Westreenen en Vergertlaan.

Besteding na 2021
De voorziening zal toereikend zijn om de nagekomen kosten op enig moment te dekken. Bij afsluiten van complexen wordt zonodig geld in deze voorziening gestort.

Wrm/nazorg afgesloten complexen	21.000
Interne doorbelasting V&T afgesloten complexen	20.000
Procedurekosten planschadeverzoeken Wro	10.000
Diversen, onvoorzien en prijsstijgingen	7.500
Publiekrechtelijke heffingen	1.000
Verplaatsen boom rijksweg 64 (Vergertlaan)	1.967
Welleveld grex 2018 t/m 2020	41.000
Ploen-Zuid grondwerk kvl Rijksweg 17a	4.000
Westreenen groenvoorzieningen	16.245
Westreenen (openbare verlichting en brandkranen)	33.000
Westreenen (riolering, plankosten en overigen)	8.629
Westreenen verharding woonrijp	64.220

Voorzieningen ter egalisatie van kosten

Groot onderhoud algemene accommodaties

Beheerder: team Realisatie en Beheer

Doel
Ten laste van de voorziening worden gebracht de onderhoudscomponenten met een cyclus t/m 25 jaar (raadsbesluit 8 maart 1999) voor Gemeentehuis, gebouw Regina Pacis en de Gemeentewerf inclusief Brandweergarage.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**572.693**
Onttrekkingen 2021:		
Onderhoudsmaatregelen	€	79.693
Stortingen 2021:		
Bijdrage exploitatie	€	111.746
Stand per 31-12-2021	**€**	**604.745**
Geraamde stand per 31-12-2021	€	622.987

Inflatie
Inflatiecorrectie 2%.

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2021
Een aantal werkzaamheden, o.a. vervangen tapijt, vitrage zijn doorgeschoven naar 2022.

Besteding na 2021
De werkzaamheden worden conform de planning in meerjarenbegroting uitgevoerd.

Groot onderhoud sportaccommodaties

Beheerder: team Realisatie en Beheer

Doel
Ten laste van de voorziening worden gebracht de onderhoudscomponenten met een cyclus t/m 25 jaar (raadsbesluit 8 maart 1999) van de twee sporthallen en de turnhal.

Inflatie
Inflatiecorrectie 2%.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**1.102.095**
Onttrekkingen 2021:		
onderhoudsmaatregelen	€	8.142
Stortingen 2021:		
Bijdrage vanuit exploitatie	€	156.252
Stand per 31-12-2021	**€**	**1.250.205**
Geraamde stand per 31-12-2021	€	1.215.947

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2021
De renovatie van diverse componenten doucebesturingssysteem en luchtbehandelingskast is doorgeschoven naar 2022.

Besteding na 2021
De werkzaamheden worden conform de planning meerjarenbegroting uitgevoerd.

Groot onderhoud culturele accommodaties
Beheerder: team Realisatie en Beheer

Doel
Ten laste van de voorziening worden gebracht de onderhoudscomponenten met een cyclus t/m 25 jaar (raadsbesluit 8 maart 1999).

Inflatie
Inflatiecorrectie 2%.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**553.331**
Onttrekkingen 2021:		
Onderhoudsmaatregelen	€	94.408
Stortingen 2021:		
Bijdrage vanuit exploitatie	€	19.984
Stand per 31-12-2021	**€**	**478.907**
Geraamde stand per 31-12-2021	€	490.937

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2021
De vervanging van verlichting is doorgeschoven naar 2022 ter afronding van de werkzaamheden.

Besteding na 2021
De werkzaamheden worden conform de planning meerjarenbegroting uitgevoerd.

Onderhoud wegen
Beheerder: team Realisatie en Beheer

Doel
Het onderhouden van de wegen enz. conform het beleidsplan onderhoud wegen. De voorziening wordt jaarlijks vanuit de exploitatie gevoed, terwijl de geplande maatregelen op deze voorziening worden geboekt.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**8.066.436**
Onttrekkingen 2021		
Onderhoudsmaatregelen	€	324.708
Stortingen 2021		
Bijdrage vanuit exploitatie	€	1.340.324
Stand per 31-12-2021	**€**	**9.082.052**
Geraamde stand per 31-12-2021	€	8.447.409

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2021
De werkzaamheden rondom de doortrekking van de A15 zijn uitgesteld tot hierover meer duidelijk is.
Daarnaast is er voor toekomstig onderhoud een bijdrage gestort in deze voorziening.

Besteding na 2021

Voorziening wegbeheer	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**

Toevoeging aan de voorziening	1.332	1.409	1.427	1.448
Onttrekking aan de voorziening	1.213	531	312	324
Saldo	119	878	1.115	1.124

Bedragen x € 1.000

Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is

Riolering artikel 44 lid 2 BBV
Beheerder: team Realisatie en Beheer

Doel
Deze voorziening is gevormd ten behoeve van groot onderhoud en lasten grootschalige investeringen in de toekomst. Met name ook bedoeld om lasten te "egaliseren".

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**10.823.977**
Onttrekkingen 2021:	€	0
Stortingen 2021:		
Bijdrage vanuit exploitatie 2021	€	910.027
Stand per 31-12-2021	**€**	**11.734.004**
Geraamde stand per 31-12-2021	€	11.339.072

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2021
Door uitgestelde investeringen zijn er minder kapitaallasten en zijn er minder project- en onderzoekskosten en kosten voor het reinigen van het hoofdriool en kolken gemaakt. Hierdoor is de toevoeging aan deze voorziening hoger.

Besteding na 2021
Deze voorziening zal worden ingezet om grootschalige vervangingen en onderhoud te kunnen bekostigen.

Kapitaallasten afvalinzameling
Beheerder: Team Realisatie en Beheer

Doel
Deze voorziening wordt ingezet om de kapitaallasten van uitgestelde investeringen te bekostigen.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**28.067**
Onttrekkingen 2021:		
Vrijval kapitaallasten	€	3.143
Stortingen 2021:		
Diverse kapitaallasten	€	20.729
Stand per 31-12-2021	**€**	**45.653**
Geraamde stand per 31-12-2021	€	16.837

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2021
Door het doorschuiven van een aantal investeringen zijn de kapitaallasten van de investeringen in deze voorziening gestort.

Besteding na 2021
Deze voorziening wordt ingezet ter dekking van de kapitaallasten van de uitgestelde investeringen.

Afvalinzameling
Beheerder: Team Realisatie en Beheer

Doel
Deze voorziening wordt ingezet om de uitgaven met betrekking tot de inzameling van huishoudelijk afval te bekostigen.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**235.650**
Onttrekkingen 2021:	€	0
saldo exploitatie 2021		28.460
Stortingen 2021:	€	0
Stand per 31-12-2021	**€**	**207.190**
Geraamde stand per 31-12-2021	€	130.312

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2021
Doordat de opbrengst van de afvalstoffenheffing lager is dan de werkelijke kosten is het verschil uit de voorziening onttrokken.

Besteding na 2021
Deze voorziening wordt ingezet ter dekking van kosten met betrekking tot de inzameling van huishoudelijk afval.

A15
Beheerder: Team Projecten

Doel
Deze voorziening wordt ingezet om alle gemeentelijke kosten en inkomsten met betrekking tot een voortvarende vergunningverlening en toezicht tot aan de oplevering (inclusief nazorg) van het Project ViA15 te egaliseren.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2021	**€**	**514.142**
Onttrekkingen 2021:		
diverse kosten	€	168.073
inhuur personeel	€	74.852
Stortingen 2021:		
Bijdrage Rijkswaterstaat	€	408.821
Stand per 31-12-2021	**€**	**680.038**
Geraamde stand per 31-12-2021	€	0

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2021
Van Rijkswaterstaat is een bedrag ontvangen ter dekking van de leges voor de aan te vragen omgevingsvergunningen mbt de A15.

Besteding na 2021
Deze voorziening wordt ingezet ter dekking van de vergunningverlening en het bouwtoezicht ook alle extra (inhuur) kosten voor een voortvarende afhandeling.

C4 Vaste schulden en waarborgsommen

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Omschrijving	31-12-2020	Nieuw	Aflossing	31-12-2021
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	31.815	0	4.605	27.210
Waarborgsommen	45	44	0	89
Totaal	**31.860**	**44**	**4.605**	**27.299**

Bedragen x € 1.000

Toelichting:

Onderhandse leningen binnenlandse banken en overige financiële instellingen
De totale rentelast voor lang geld 2021 is € 462.896. Gemiddeld heeft de gemeente Duiven in 2021 1,57% rente betaald voor de eigen financiering. In 2021 is er totaal € 4.604.851 afgelost. Er is in 2021 geen nieuwe geldlening aangetrokken.

Waarborgsommen

In 2021 is er een waarborgsom ontvangen voor de Pastoriestraat 15. Tandenfee D. Jansen en van Tender/de Timp.

D: Vlottende passiva

D1: Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Omschrijving	31-12-2020	31-12-2021
Kasgeldleningen	5.000	0
Overige schulden	2.949	3.255
Totaal	**7.949**	**3.255**

Bedragen x € 1.000.

D4: Overlopende passiva

Overlopende passiva

Omschrijving	31-12-2020	31-12-2021
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren :	4.058	3.935
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.	993	2.302
Totaal	**5.051**	**6.237**

Bedragen x € 1.000

Toelichting:
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren:

Overheidslichaam.	Saldo 1-1-2021	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen/ Terug betalingen	Saldo 31-12-2021
Rijksdienst uitkering uitkoop woningen(Rijk)	41		9	**32**
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (Rijk)	58	32	33	**57**
Provincie Gelderland wijk voor de toekomst	3		3	**0**
Provincie Gelderland Leefbaarheid de Liemers	7			**7**
Provincie Gelderland herontwikkeling Rijksweg	896		121	**775**
Provincie Gelderland Sociale innovatie	28	40	23	**45**
Ministerie Infra en waterstaat stimulering verkeersveiligheid(Rijk)	397		43	**354**
Provincie Gelderland subsidie busbaan Westsingel	750	9		**759**
Provincie Gelderland subsidie bushaltes	41		41	0
St Afvalfonds subsidie zwerfafval	63		40	**23**

Ministerie Binnenlandse Zaken regeling reductie energieverbruik (Rijk)	132		121	**11**
Rijksdienst Ondernemend Ned. subs extern advies (Rijk)	21		21	**0**
Ministerie van onderwijs OAB (Rijk)	283	206		489
Ministerie van Sociale Zaken TOZO gelden (Rijk)	1.338	987	2031	294
Ministerie Biza regeling reductie energie woningen		29		29
Pilot 't Holland Provintie Gelderland		9		9
Rijksdienst IKC Kameleon ventilatie en verduurzaming		202		202
Rijksdienst IKC Groene Ring ventilatie en verduurzaming		142		142
Rijksdienst IKC Joannes ventilatie en verduurzaming		140		140
Rijksdienst IKC Bernadette ventilatie en verduurzaming		98		98
Rijksdienst IKC Het Veer ventilatie en verduurzaming		148		148
Provincie Gelderland Energieloket		3		3
Provincie Gelderland biodiversiteit		24		24
Provincie Gelderland gemeenschapsvoorziening		9		9
Provincie Gelderland Herinrichting kruising Zuidsingel		63		63
Provincie/Duiven duurzaamheudsmaatregelen Eilandplein		5		5
Rijk Onderwijsvertraging		97		97
Provintie/gemeente Duiven project Loowaard		32	5	27
Ministerie Sportakkoord		85		85
Provincie Gelderland Project updaten IBIS		8		8
Ministerie controle toegangsbewijzen		65	65	0
Totaal beklemde middelen	**4.058**	**2.432**	**2.556**	**3.935**

Bedragen x € 1.000

Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.

Een bedrag aan nog te betalen kosten van € 1.186.960 voor Wmo in 2022. Het restant bestaat uit een aantal minder grote bedragen.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Soort instelling	Aard lening	Som van bedrag lening	Max van verleende borg	Som per 31-12-2020	Som per 31-12-2021

Culturele instellingen	Gemeentegarantie	480	100%	139	134
Overige	Gemeentegarantie	51.765	100%	0	0
Sportverenigingen	Gemeentegarantie	855	100%	230	229
Woningbouw corporaties	WSW max. 50% aansprakelijk	24.830	50%	14.410	12.416
Particulieren woning bezitters	Nationale hypotheek garantie			135.000	111.000
Eindtotaal		**77.930**		**149.779**	**123.779**

Bedragen x € 1.000

De gemeente Duiven is in 2021 niet aangesproken inzake borg- en garantiestellingen.

Europese aanbestedingen

De volgende opdrachten zijn Europees aanbesteed:

#	Onderwerp	Aard aanbesteding	Aanvang	Eind	Looptijd in jaren (incl. evt. verlenging)	Ingeschatte last per jaar
1	Inzameling van huishoudelijk afval in gemeente Duiven	Dienst	1-1-2016	31-12-2022	5(7)	570.000
2	Verwerking GFT- en restafval	Dienst	1-1-2015	31-12-2022	5(2*3)	450.000
3	Onderhoud van openbare verlichting	Dienst	1-1-2021	31-12-2022	2(2)	116.250
4	Leveringsovereenkomst elektriciteit	Dienst	1-1-2016	31-12-2022	5(2)	250.000

Bij 6 leveranciers zijn de Europese aanbestedingsregels niet juist toegepast voor een totaalbedrag van € 445.919.

Recht op verliescompensatie in het kader van de vennootschapsbelasting

De gemeente Duiven heeft een bedrag van afgerond € 6.617.997 buiten de balans opgenomen onder de activa zijde van de balans. Dit betreft het toekomstige recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Fiscaal resultaat 2016 (fiscaal verlies)	- € 282.684
Fiscaal resultaat 2017 (fiscaal verlies)	- € 83.617
Fiscaal resultaat 2018 (fiscaal verlies)	- € 644.447
Fiscaal resultaat 2019 (fiscaal verlies)	- € 732.462
Fiscaal resultaat 2020 (fiscaal winst)	€ 357.151
Fiscaal resultaat 2021 (verwachting)	- € 5.231.938
Totaal	- € 6.617.997

Kredietfaciliteit BNG

De gemeente Duiven heeft bij de BNG een kredietfaciliteit van € 2.500.000. Tot aan het bedrag van € 2.500.000 zijn de kosten de 1 maand Euribor met een opslag van 0,15%. Boven het krediet bedrag van € 2.500.000 komt er ook nog een opslag bij van 5% rente.

Onzekerheid eigen bijdragen (CAK)

Een aanvrager van een voorziening, zoals hulp in de huishouding, ondersteuning of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de Wmo een eigen bijdrage verschuldigd. Het CAK is het publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan (zbo) dat door de wetgever is belast met de berekening, oplegging en incasso van de eigen bijdrage. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is en derhalve niet valt onder de reikwijdte van de rechtmatigheidscontrole door de accountant van de gemeente.

Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kan worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht. In 2021 is voor € 168.509 aan eigen bijdrage via het CAK verantwoord.

WNT 2021 vast personeel

De gemeentesecretaris staat op de loonlijst van 1stroom en wordt doorbelast aan de gemeente Duiven.

Gegevens 2021			
bedragen x € 1	De heer Wouter Bosch	De heer Chris Papjes	De heer Rutger den Haan
Functiegegevens	Griffier	Gemeentesecretaris gemeente Duiven/ Adj.dir. 1Stroom	Gemeentesecretaris gemeente Duiven/ Adj.dir. 1Stroom
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01-01- t/m 31-12	01-01- t/m 31-12	23-8 t/m 31-12
Omvang van het dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,80	0,80	1,00
Dienstbetrekking	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare kostenvergoedingen	69.730	90.641	35.128
Beloningen betaalbaar op termijn	12.562	20.375	6.551
Subtotaal	***82.292***	***111.016***	***41.679***
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	167.200	167.200	75.011
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0	0	0
Bezoldiging	***82.292***	***111.016***	***41.679***
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t	N.v.t	N.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t	N.v.t	N.v.t

Gegevens 2020			
bedragen x € 1	De heer Wouter Bosch	De heer Chris Papjes	
Functiegegevens	Griffier	Secretaris	
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01-03 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12	
Omvang van het dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,67	0,80	
Dienstbetrekking	Ja	Ja	
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	57.395	88.109	
Beloningen betaalbaar op termijn	9.795	19.230	
Subtotaal	***67.190***	***107.339***	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	134.670	160.800	
Bezoldiging	**67.190**	**107.339**	

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

De hierboven vermelde topfunctionarissen hebben in 2021 geen bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag ontvangen.
Dit geldt ook voor de overige functionarissen met een dienstbetrekking in 2021.

De heer E.N. Bosscha is benoemd als plaatsvervangend griffier die slechts wordt ingezet bij kortstondige uitval van de griffier en hierbij alleen ondersteunende taken uitvoert.

Het BBV bepaalt dat in het jaarverslag een paragraaf moet worden opgenomen die informatie bevat over topinkomens, zoals bedoeld in de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De wet normering topinkomens verbiedt dat bestuurders in de (semi)publieke sector meer verdienen dan het ministersalaris. De WNT-norm voor 2021 is € 209.000.

De WNT-norm is tot stand gekomen nadat er in de voorafgaande jaren een toenemende maatschappelijke verontwaardiging was ontstaan over de hoge salarissen (en ontslagvergoedingen) voor openbare bestuurders, vooral indien ook nog sprake was van slecht functionerende bestuurders.

De WNT definieert het begrip topfunctionaris voor instellingen in de (semi)publieke sector als:

1. de leden van de hoogste uitvoerende en toezichthoudende organen;

2. de hoogste ondergeschikte of de leden van de groep hoogste ondergeschikten aan dat orgaan en;

3. degene of degenen belast met de dagelijkse leiding.

De leden van de gemeenteraad van de gemeente Duiven ontvangen een vergoeding van de gemeente Duiven.
Voorts zijn bij de gemeente Duiven in 2021 geen functies of dienstverbanden en uitkeringen in verband met beëindiging van het dienstverband geweest, die vermelding in dit verslag noodzakelijk maken.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum te melden.

Bijlagen behorende bij de jaarrekening

1 SISA
2 Baten en lasten per taakveld

SISA

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SISa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A7	**Regeling specifieke uitkering tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving** Gemeenten	Besteding (jaar T-1, 15-31 december 2020) *Aard controle R* *Indicator: A7/01*	Besteding (jaar T, 1 januari-30 september 2021) *Aard controle R* *Indicator: A7/02*	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A7/03*	Besteding (jaar T) (gedeeltelijk) verantwoord o.b.v. voorlopige toekenningen? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A7/04*	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A7/05*	
				€ 17.388	Ja	Ja		
JenV	A12B	**Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen** Veiligheidsregio's	Naam veiligheidsregio *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12B/01*	Besteding (jaar T In euro's Waarde in hele euro's invullen *Aard controle R* *Indicator: A12B/02*	Besteding volgens besluit van de veiligheidsregio uitgevoerd (Ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12B/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12B/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12B/05*	
			Gelderland-Midden	€ 68.447		€ 68.447	Ja	
FIN	B2	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Besteding (T-1) - betreft nog niet verantwoorde bedragen over 2020 *Aard controle R* *Indicator: B2/01*	Aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: B2/02*	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: B2/03*	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) *Aard controle R* *Indicator: B2/04*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen c (artikel 3) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*	
			€ 0	37	37	€ 0	€ 0	
			Normbedragen voor a, b en d (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/06*	Normbedrag voor e (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: indicator B2/13 en B2/14 / Ja: indicator B2/21 en B2/22 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/08*			
			Ja	Ja	Nee			
			Reeks 1 Aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (jaar T) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle D2* *Indicator: B2/09*	**Reeks 1** Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (t/m jaar T) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/10*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b en d (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/11*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b en d (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/12*		
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/13*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/14*				
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/15*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden cumulatief (t/m jaar T) **Keuze normbedragen** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/16*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/17*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (t/m jaar T) **Keuze normbedragen** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/18*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/19*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (t/m jaar T) **Keuze normbedragen** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/20*
			€ 14.060	€ 14.060	€ 3.468	€ 3.468		
			Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/21*	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) **Keuze normbedragen** *Aard controle n.v.t* *Indicator: B2/22*				
BZK	C1	**Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik** Gemeenten	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/01*	Aantal woningen dat bereikt is met het project (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/02*	Aantal woningen waar energiebesparende maatregelen plaatsvinden (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/03*			

				Ja	4.652	19			
				Projectnaam/nummer per project *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/04*	Besteding (jaar T) per project *Aard controle R* *Indicator: C1/05*	Bestedingen (jaar T) komen overeen met ingediende projectplan (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/06*	Besteding (jaar T) aan afwijkingen Alleen invullen bij akkoord ministerie *Aard controle R* *Indicator: C1/07*		
			1	2019-0000645593	€ 120.404	Ja			
				Kopie projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/08*	Cumulatieve totale bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/09*	Toelichting op afwijkingen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/10*	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/11*		
			1	*2019-0000645593*	€ 278.673		Ja		
BZK	C32	**Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen** Gemeenten	Beschikkingsnummer /naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C32/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/03*	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 augustus 2022 (Ja/Nee) *Aard controle D2* *Indicator: C32/04*	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/06*	
			1	SUVIS21-01350168	€ 420.000	€ 420.000	Ja		Nee
			2	SUVIS21-01088327	€ 9.445	€ 9.445	Ja		Nee
			3	SUVIS21-01091584	€ 8.000	€ 8.000	Ja		Nee
			4	SUVIS21-01345044	€ 2.203	€ 2.203	Ja		Nee
			5	SUVIS21-01091596	€ 9.701	€ 9.701	Ja		Nee
			6	SUVIS21-01091199	€ 7.865	€ 7.865	Ja		Nee
BZK	C43	**Regeling reductie energiegebruik woningen** Gemeenten	Beschikkingsnummer/naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C43/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/03*	Aantal bereikte woningen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/04*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/06*	
				RREW2020-00451051	€ 115.613	€ 115.613			Nee

BZK	C62	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslag enaffaire**	Aantal gedupeerden (artikel 1, lid 2) *Aard controle R* *Indicator: C62/01*	Berekening bedrag uitvoeringskosten *Aard controle R* *Indicator: C62/02*	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R* *Indicator: C62/03*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C62/04*			
			30	€ 4.500	€ 3.857	Ja			
OCW	D8	**Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/03*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/04*			
			€ 151.655	€ 29.728	€ 22.181	€ 283.183			
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/05*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/06*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/07*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/08*			
			1						
OCW	D14	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld *Aard controle R* *Indicator: D14/01*	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen *Aard controle R* *Indicator: D14/02*	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/03*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/04*			
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 96.919			

				Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/05*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/06*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/07*	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/08*		
			1						
IenW	E20	**Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021** Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E20/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/02*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E20/03*	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/04*			
			€ 43.569	€ 43.569	€ 43.569	Nee			
			Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/05*	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/06*	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/07*	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/08*			
			1	107 Aanleg van een vrijliggend fiets-/bromfietspad op een 50 km/uur weg of een 80 km/uur weg | aantal in meters	Nee				
			2		Ja	1			
			3	109 Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden | aantal in st	Ja	2			
			4	105 Verbreden van fietspaden | aantal in meters	Nee				
			5	132 Aanleg van een rotonde buiten de bebouwde kom | aantal in st	Nee				
EZK	F1	**Regeling aankoop woningen onder een hoogspanningsverbinding**	Totale Besteding (jaar T) ten last van Rijksmiddelen (automatisch berekend) *Aard controle R* *Indicator: F1/01*						
			€ 8.556						

			Projectnaam/UWHS-nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F1/02*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen per woning *Aard controle R* *Indicator: F1/03*	Is de bestemming gewijzigd (Ja/Nee) *Aard controle D1* *Indicator: F1/04*	Indien woning verplaatst: conform de ingediende perceelschets (Ja/Nee) *Aard controle D1* *Indicator: F1/05*	Eindverantwoording per woning (Ja/Nee) *Aard controle D1* *Indicator: F1/06*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: F1/07*
			1 UWHS170114	€ 8.556	Nee		Nee	€ 469.796
EZK	**F9**	**Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie**	Projectnaam/nummer *Aard controle R* *Indicator: F9/01*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: F9/02*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/03*	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/04*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/05*	
			1 EAW-20-00458499	€ 20.660	€ 20.660	Ja		
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/06*					
			Ja					
SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2021** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet **(PW)** *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet **(PW)** *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) **IOAW** Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers **(IOAW)** *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers **(IOAW)** *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) **IOAZ** Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen **(IOAZ)** *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen **(IOAZ)** *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
			€ 5.487.462	€ 88.384	€ 659.499	€ 2.252	€ 48.703	€ 1.161
			Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) **(Bbz 2004)** *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) **(Bbz 2004)** *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars **(WWIK)** *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet **(PW)** *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet **(PW)** *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) Gemeente Participatiewet **(PW)** *Aard controle R* *Indicator: G2/12*
			€ 36.598	€ 900	€ 0	€ 312.160	€ 3.698	€ 0

			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) Gemeente Participatiewet **(PW)** *Aard controle D2* *Indicator: G2/13*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/14*				
			€ 0	Ja				
SZW	**G2A**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2020** Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1) (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2A/01*	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet **(PW)** *Aard controle R* *Indicator: G2A/02*	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet **(PW)** *Aard controle R* *Indicator: G2A/03*	Besteding (jaar T-1) **IOAW** Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers **(IOAW)** *Aard controle R* *Indicator: G2A/04*	Baten (jaar T-1) **IOAW** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers **(IOAW)** *Aard controle R* *Indicator: G2A/05*	Besteding (jaar T-1) **IOAZ** Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen **(IOAZ)** *Aard controle R* *Indicator: G2A/06*
			1 060226 Gemeente Duiven	€ 5.630.485	€ 108.784	€ 668.245	€ 3.660	€ 31.496
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2A/07*	Baten (jaar T-1) **IOAZ** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen **(IOAZ)** *Aard controle R* *Indicator: G2A/08*	Besteding (jaar T-1) **Bbz 2004** levensonderhoud beginnende zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) **(Bbz 2004)** *Aard controle R* *Indicator: G2A/09*	Baten (jaar T-1) **Bbz 2004** levensonderhoud beginnende zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) **(Bbz 2004)** *Aard controle R* *Indicator: G2A/10*	Baten (jaar T-1) **WWIK** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars **(WWIK)** *Aard controle R* *Indicator: G2A/11*	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet **(PW)** *Aard controle R* *Indicator: G2A/12*
			1 060226 Gemeente Duiven	€ 170	€ 52.577	€ 507	€ 0	€ 205.176

			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2A/13*	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet **(PW)** *Aard controle R* *Indicator: G2A/14*				
			1 060226 Gemeente Duiven	€ 0				
SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2021** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Besteding (jaar T) Bob *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
			€ 44.210	€ 0	€ 0	€ 0	€ 7.463	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) *Aard controle R* *Indicator: G3/07*	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) *Aard controle R* *Indicator: G3/08*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G3/09*	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G3/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/11*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	

SZW	G3A	**Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2020** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3A/01*	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/02*	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/03*	Baten (jaar T-1) vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/04*	Besteding (jaar T-1) Bob Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/05*	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/06*
		1 060226 Gemeente Duiven	€ 0	€ 0	€ 6.754	€ 0	€ 0
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3A/07*	Besteding (jaar T-1) uitvoerings- en onderzoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/08*				
		1 060226 Gemeente Duiven	€ 0				
SZW	**G4**	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2021** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4/02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking *Aard controle R* *Indicator: G4/03*	Baten (jaar T) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4/04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) *Aard controle R* *Indicator: G4/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) *Aard controle R* *Indicator: G4/06*
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 16.934	€ 11.856	€ 187
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 340.818	€ 0	€ 3.663	€ 0	€ 0
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 234.163	€ 4.427	€ 486	€ 0	€ 0
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 99.268	€ 0	€ 5.385	€ 0	€ 0

	Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/10*
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	32	1	
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	54	0	
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	31	0	

	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/11*	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo *Aard controle D2* *Indicator: G4/12*	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/13*
	€ 0	€ 0	€ 0

	Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/14*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/15*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing *Aard controle R* *Indicator: G4/16*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4/17*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/18*
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)				
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)				

SZW	G4A	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _Totalen 2020** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4A/01*	Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4A/02*	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4A/03*	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking *Aard controle R* *Indicator: G4A/04*	Baten (jaar T-1) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4A/05*	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (aflossing) *Aard controle R* *Indicator: G4A/06*
		1 060226 Gemeente Duiven	Tozo1	€ 1.417.933	€ 121.681	€ 54.108	€ 147
		2 060226 Gemeente Duiven	Tozo2	€ 338.410	€ 10.055	€ 12.914	€ 12
		3 060226 Gemeente Duiven	Tozo3	€ 250.335	€ 0	€ 9.553	€ 0
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G4A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4A/07*	Hieronder verschijnt de keuze regeling (Tozo 1,2, en 3) conform de keuzes gemaakt bij G4B/02 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4A/08*	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (overig) *Aard controle R* *Indicator: G4A/09*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: G4A/10*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: G4A/11*	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T-1) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020) *Aard controle R* *Indicator: G4A/12*
		1 060226 Gemeente Duiven	Tozo1	€ 0	401	27	
		2 060226 Gemeente Duiven	Tozo2	€ 0	82	3	
		3 060226 Gemeente Duiven	Tozo3	€ 0	73	1	

SZW	G12	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G12/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G12/02*	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire toeslagen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12/03*					
			€ 2.387	€ 0	2					
VWS	H4	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/01*	Totale werkelijke berekende subsidie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*						
			€ 80.750	€ 77.069						
			Activiteiten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/03*	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/04*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **Onroerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/05*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **roerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/06*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **overige kosten** *Aard controle R* *Indicator: H4/07*	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*		
		1	1.2 toplaag renovatie oefenhoek Heggeakkers	€ 0	€ 0					
		2	1.2 toplaag renovatie veld 4 Heggeakkers	€ 0	€ 0					
		3	1.2 toplaag renovatie veld Immerloo	€ 6.776	€ 6.776					
		4	1.2 maatregelen kunstgrasveld Groessen	€ 2.533	€ 2.533					
		5	1.2 maatregelen kunstgrasveld Loo	€ 2.329	€ 2.329					
		6	1.2 investering toplaag DVV begroting 2020	€ 0	€ 0					
		7	2.3 Triominos	€ 36.692		€ 36.692				
		8	2.3 Triominos corr gymonderwijs 15%	-€ 5.504		-€ 5.504				
		9	2.3 de Nieuweling	€ 1.393		€ 1.393				
		10	2.3 Groessen	€ 8.809		€ 8.809				
		11	2.3 Loo	€ 6.176		€ 6.176				
		12	2.3 Westsingel	€ 17.865		€ 17.865				
VWS	H8	**Regeling Sportakkoord 2020-2022**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/01*	Totaal bedrag volgens beschikking *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/02*	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/03*	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/04*	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/05*	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/06*		
		1	1037787	€ 85.143	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/08*						
		1	1037787	Nee						

Baten en Lasten per Taakveld

		Begroting na wijziging			Werkelijk		
TV	Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
01	Bestuur	0	1.726.226	-1.726.226	197.095	1.731.911	-1.534.816
02	Burgerzaken	305.506	538.158	-232.652	308.835	440.071	-131.236
03	Beheer overige gebouwen en gronden	746.417	2.866.463	-2.120.046	965.885	2.678.244	-1.712.359
04	Overhead	297.435	9.167.774	-8.870.339	305.755	8.167.036	-7.861.281
05	Treasury	692.214	54.175	638.039	739.203	98.381	640.822
061	OZB-woningen	3.927.070	257.763	3.669.307	3.764.396	228.191	3.536.205
062	OZB-niet woningen	2.382.112	144.751	2.237.361	2.584.288	90.411	2.493.876
064	Belastingen overig	553.541	121.211	432.330	522.092	96.168	425.924
07	Algemene Uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	39.415.285	0	39.415.285	39.171.585	0	39.171.585
08	Overige baten en lasten (excl. mutaties reserves)	-79.500	369.705	-449.205	19	272.088	-272.070
09	Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
11	Crisisbeheersing en brandweer	0	930.014	-930.014	0	925.837	-925.837
12	Openbare orde en veiligheid	99.465	397.714	-298.249	97.951	399.433	-301.482
Programma 1 Bestuur		48.339.545	16.573.954	31.765.591	48.657.103	15.127.771	33.529.333
41	Openbaar basisonderwijs	0	79.017	-79.017	0	86.659	-86.659
42	Onderwijshuisvesting	40.000	1.229.177	-1.189.177	527.091	1.683.228	- 1.156.137
43	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	370.785	1.081.068	-710.283	176.387	756.701	- 580.313
51	Sportbeleid en activering	168.103	366.486	-198.383	59.347	320.828	-261.481
52	Sportaccommodaties	292.207	1.294.027	-1.001.820	296.597	1.260.942	-964.345
53	Cultuurpresentatie, -productie en participatie	1.800	278.818	-277.018	2.547	239.367	- 236.820
54	Musea	0	117.313	-117.313	0	94.458	-94.458
55	Cultureel erfgoed	0	83.082	-83.082	0	79.849	-79.849
56	Media	0	312.103	-312.103	0	304.518	-304.518
57	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	24.566	1.976.371	-1.951.805	21.383	1.961.013	-1.939.631
61	Samenkracht en burgerparticipatie	127.567	2.773.100	-2.645.553	273.839	2.826.468	-2.552.628
62	Wijkteams	0	153.268	-153.268	0	178.000	-178.000
63	Inkomensregelingen	6.089.592	8.441.145	-2.351.553	7.162.314	9.043.153	- 1.880.840
64	Begeleide participatie	0	2.274.171	-2.274.171	0	2.347.399	- 2.347.399
65	Arbeidsparticipatie	0	1.701.833	-1.701.833	1.200	1.689.928	-1.688.728
66	Maatwerkvoorzieningen Wmo	885.723	1.338.251	-452.528	771.002	1.151.825	-380.822
671	Maatwerkdienstverlening 18+	280.187	4.674.632	-4.394.445	273.814	4.606.292	-4.332.478
672	Maatwerkdienstverlening 18-	0	6.709.088	-6.709.088	0	6.916.593	-6.916.593
681	Geëscaleerde zorg 18+	0	373.711	-373.711	0	372.836	-372.836
682	Geëscaleerde zorg 18-	0	765.997	-765.997	0	564.650	-564.650
71	Volksgezondheid	0	1.267.878	-1.267.878	0	1.313.381	-1.313.381
Programma 2 Maatschappij		8.280.530	37.290.536	-29.010.006	9.565.521	37.798.089	-28.232.567
21	Verkeer en vervoer	58.950	3.849.637	-3.790.687	230.670	2.812.484	-2.581.814
22	Parkeren	953	20.122	-19.169	7.046	29.078	-22.032

25	Openbaar vervoer	0	50.304	-50.304	0	47.576	-47.576
31	Economische ontwikkeling	0	68.217	-68.217	0	72.560	-72.560
32	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	4.869.246	1.734.246	3.135.000	5.624.545	2.244.615	3.379.929
33	Bedrijfsloket en -regelingen	8.440	12.120	-3.680	2.418	10.859	-8.441
34	Economische promotie	233.872	589.519	-355.647	451.665	697.119	-245.454
72	Riolering	2.524.383	2.035.457	488.926	2.524.032	2.098.948	425.084
73	Afval	2.865.783	2.016.800	848.983	3.109.089	2.245.137	863.952
74	Milieubeheer	5.006	579.302	-574.296	33.722	740.516	-706.795
75	Begraafplaatsen	57.436	127.833	-70.397	69.233	115.033	-45.800
81	Ruimtelijke ordening	96.798	958.939	-862.141	579.471	1.272.474	-693.003
82	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	1.190.271	1.190.271	0	557.749	948.948	-391.198
83	Wonen en bouwen	855.442	1.094.535	-239.093	1.263.356	1.216.654	46.702
Programma 3 Omgeving		12.766.580	14.327.302	-1.560.722	14.452.996	14.552.003	-99.007
010	Mutaties reserves	3.054.275	6.134.195	3.079.920	4.905.986	3.158.542	1.747.444
Totaal na bestemming		71.246.067	75.520.850	4.274.783	77.581.606	70.636.404	6.945.202
011	Resultaat van de rekening van baten en lasten	5.237.514	962.731	-4.274.783	0	0	0

Bedragen in €

Bijlagen niet behorende tot de jaarrekening

1 Kerngegevens
2 Beleidsnota's per programma
3 Producten per programma

Kerngegevens

Sociale structuur	**1 januari 2021**	**1 januari 2022**
Inwoners:		
- < 20 jaar	5.299	5.153
- van 20 - 64 jaar	14.795	14.692
- van 65 jaar en ouder	4.971	5.096
Totaal	**25.065**	**24.941**
Bijstandsgerechtigden:		
- IOAW	43	44
- IOAZ	3	3
- BBZ	1	1
- WWB	386	394
Totaal	**433**	**442**
Fysieke structuur		
Oppervlakte gemeente (in ha)	3.516	3.516
Binnenwater (in ha)	126	126
Land (in ha)	3.390	3.390
Woningen	10.755	10.784
Bijzondere woongebouwen	5	5
Aantal woonruimten	**10.760**	**10.789**
Wegen, paden etc. binnen en buiten de bebouwde kom (in m² x 1.000)		
- Weg - gemiddeld belast	226	226
- Weg - licht belast	332	332
- Weg in woongebied	631	631
- Weg in verblijfsgebied	343	343
- Fietspaden	148	148
Openbaar groen (in m² x 1.000)	1.516	1.516
Sportcomplexen (in m² x 1.000)	185	185
Bermen (in m² x 1.000)	309	309
Bermen (in m¹ x 1.000)	125	125
Lichtmasten	5.512	5.517

Financiële structuur	**Jaarrekening 2020**		**Jaarrekening 2021**	
	Totaal	**per inwoner**	**Totaal**	**per inwoner**
Gewone uitgaven/inkomsten	67.408.460	2.689	70.636.404	2.832
Opbrengsten belastingen/retributies	12.283.491	490	13.585.631	545
- OZB	5.730.556	229	6.348.684	255
- Hondenbelasting	174.351	7	171.266	7
- Afvalstoffenheffing	2.186.888	87	2.467.094	99
- Rioolheffing	2.429.414	97	2.524.032	101
- Rioolaansluitrecht	890	0	0	0
- Toeristenbelasting	125.464	5	171.872	7

Financiële structuur	Jaarrekening 2020		Jaarrekening 2021	
- Precariobelasting	265.027	11	265.027	11
- Reclamebelasting	47.500	2	48.750	2
- Marktgelden	0	0	2.418	0
- Lijkbezorgingsrechten	50.765	2	68.887	3
- Leges omgevingsvergunning	799.746	32	1.055.309	42
- Overige leges	472.890	19	462.292	19
Algemene Uitkering Gemeentefonds	36.295.000	1.448	39.172.000	1.571
Vaste schuld	31.814.557	1.269	27.209.706	1.091
Eigen financieringsmiddelen	54.403.505	2.170	55.470.476	2.224
- Algemene Reserve	9.458.916	377	7.110.647	285
- Bestemmingsreserves	19.867.825	793	21.605.124	866
- Voorzieningen	25.076.764	1.000	26.754.705	1.073
Boekwaarde geactiveerde uitgaven	61.122.000	2.439	62.026.000	2.487
Boekwaarde voorraad bouwgronden	22.665.000	904	6.496.000	260
Financieringstekort	-2.431.062	-97	14.158.182	568

Beleidsnota's per programma

Programma Bestuur
- Kaderstellende nota “Communicatie als beleid”.
- Integraal Veiligheidsbeleid 2020-2022.
- Algemene Plaatselijke Verordening 2019.
- Drank- en Horecaverordening 2019.
- Evenementenbeleid (2014).
- Regionaal crisisplan (2020-2023).
- Reclamenota (2009).
- Bibob-beleid (2018).
- Damoclesbeleid 2019.
- Speelautomatenhallenverordening 2017
- Beleidsregel hinderlijke en gevaarlijke honden 2019
- Beleidsregel aanpak illegaal vuurwerk 2020.
- Horecasanctiebeleid (2005).
- Prostitutiebeleid (2000).
- Coffeeshopbeleid (1998).

Programma Maatschappij
- Verordening onderwijshuisvesting 2009.
- De Toekomstvisie “Duiven kiest voor kwaliteit” (2006).
- Cultuurnota 2002-2005.
- Kaderstellende nota vernieuwend sportbeleid 2005-2010 (2005).
- Duiven Pro Sport Eindmeting 2008 (2009).
- Nota Bewegen, Ontmoeten, Sport en Spelen (2016).
- Beelden uit Duiven (2007).
- Regionale nota “Zorgen voor gezondheid” (2004).
- Inburgering en Participatie Duiven & Westervoort (2019)
- Kader toezicht en handhaving MGR
- Transformatie-agenda
- Notitie Samen Sterk 2020-2021
- Verordening maatschappelijke ondersteuning Duiven 2020
- Verordening individuele inkomenstoeslag Duiven 2018
- Beleidsnotitie Minimabeleid 2018 en verder Duiven; evaluatie en doorontwikkeling...
- Beleidsnotitie Schuldhulpverlening 2019-2022
- Verordening individuele studietoeslag Duiven 2016
- Integraal Huisvestingsplan (IHP) primair onderwijs (2019)

Programma Omgeving
- “Mobiliteitsplan Duiven” 2016 - 2026.
- Watertakenplan de Liemers (2016).
- Beleidsplan wegen – Miwegen (2011).
- Nota civiele kunstwerken (2002).
- Beleids- en beheerplan openbare verlichting (2011).
- Structuurvisie Duiven 2009.
- Groenbeleidsplan 2004 - 2013.
- Nota Detailhandelsbeleid (2012).
- Structuurvisie Duiven (2015).
- Revitalisering bedrijventerrein Centerpoort Nieuwgraaf 2010.
- Actief bodembeheer, bodembeheersplan met bijbehorende bodemkwaliteitskaarten (2000).
- Professionalisering van de Handhavingorganisatie (Milieu) “Beter verantwoord, verantwoord beter” (2004).
- Afvalbakkenplan (2020).
- Afvalstoffenverordening en Uitvoeringsbesluit 2016.
- Kadernota Bezuinigingen 2015-2018.

- Evaluatierapport 'Afval loont' (2017).
- Grondstoffenplan Samen minder afval 2021 (recent vastgesteld, tbv 2021).
- Nota "Duivense Interne Milieuzorg 2008-2011" (2008).
- Nota "Klimaatbeleid 2008-2011" (2008).
- Nota "Geurbeleid" (2008).
- Nota bodembeheer gemeente Duiven 2011.
- Nota "Hondenbeleid" 2012-2015 (2011).
- Nota "Geluidsbeleid" 2010-2013 (2010).
- Beleidsvisie externe veiligheid.
- Beleidsregels t.b.v. verdeling geluid- en geurruimte bedrijventerrein Roelofshoeve (2008).
- ‘Beleidsregels planologische afwijkingsmogelijkheden”(‘kruimelgevallen’) actualisatie 2020
- "Landschapsontwikkelingsplan 2014.
- “Welstandsnota en daarbij door de raad vastgestelde Beeldkwaliteitsplannen” (2007).
- Alle vigerende bestemmingsplannen.
- “Brandveiligheidsbeleid bestaande bouw” (2003).
- Bouwbeleidsplan “Beter verantwoord, verantwoord beter” (2004).
- Professionalisering van de Handhavingsorganisatie (Brandveiligheid) “Beter verantwoord, verantwoord beter”.
- Handboek Archeologie (actualisatie 2014).
- Ontwikkelingskader Buitengebied (2012).
- "Addendum Welstandsnota licht en led" (2016).
- Nota Grondbeleid (2008).
- Beleidsnotitie ‘Woningsplitsing, kleinschalige woningbouwinitiatieven en functieverandering naar wonen’ (2020)
- Woonvisie Duiven 2017
- Woonagenda Duiven 2017
- Notitie woningbouwprogrammering gemeente Duiven 2018-2027
- Vervolgnotitie versnelling woningbouw gemeente Duiven 2019
- Liemerse Woonagenda: de koers voor 2020-2025
- Regionale Woondeal 2020

Producten per programma

TV	Omschrijving	Portefeuillehouder	Team	Wettelijk/Autonoom
Programma 1 Bestuur				
01	Bestuur	Burgemeester	ADV	Wettelijke taak
02	Burgerzaken	Burgemeester	BB	Wettelijke taak
03	Beheer overige gebouwen en gronden	Wethouder Spaargaren	TH	Wettelijke taak
04	Overhead	Wethouder Goossen	FIN	Autonoom
05	Treasury	Wethouder Goossen	FIN	Autonoom
061	OZB-woningen	Wethouder Goossen	BB	Autonoom
062	OZB-niet woningen	Wethouder Goossen	BB	Autonoom
064	Belastingen overig	Wethouder Goossen	BB	Autonoom
07	Algemene Uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	Wethouder Goossen	FIN	Wettelijke taak
08	Overige baten en lasten (excl. mutaties reserves)	Wethouder Goossen	FIN	Autonoom
09	Vennootschapsbelasting	Wethouder Goossen	FIN	Autonoom
11	Crisisbeheersing en brandweer	Burgemeester	ADV	Wettelijke taak
12	Openbare orde en veiligheid	Burgemeester	ADV	Autonoom
Programma 2 Maatschappij				
41	Openbaar basisonderwijs	Wethouder Knuiman	SD	Wettelijke taak
42	Onderwijshuisvesting	Wethouder Knuiman	SD	Wettelijke taak
43	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Wethouder Knuiman	SD	Wettelijke taak
51	Sportbeleid en activering	Wethouder Goossen	SD	Autonoom
52	Sportaccommodaties	Wethouder Goossen	SD	Autonoom
53	Cultuurpresentatie, -productie en participatie	Wethouder Tiedink	SD	Autonoom
54	Musea	Wethouder Tiedink	SD	Autonoom
55	Cultureel erfgoed	Wethouder Tiedink	SD	Autonoom
56	Media	Wethouder Goossen	SD	Wettelijke taak
57	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Wethouder Spaargaren	R&B	Autonoom
61	Samenkracht en burgerparticipatie	Wethouder Goossen	SD	Autonoom
62	Wijkteams	Wethouder Knuiman	WT	Wettelijke taak
63	Inkomensregelingen	Wethouder Knuiman	SD	Wettelijke taak
64	Begeleide participatie	Wethouder Knuiman	SD	Wettelijke taak
65	Arbeidsparticipatie	Wethouder Knuiman	SD	Wettelijke taak
66	Maatwerkvoorzieningen Wmo	Wethouder Knuiman	SD	Wettelijke taak
671	Maatwerkdienstverlening 18+	Wethouder Knuiman	SD	Wettelijke taak
672	Maatwerkdienstverlening 18-	Wethouder Knuiman	SD	Wettelijke taak
681	Geëscaleerde zorg 18+	Wethouder Knuiman	SD	Wettelijke taak
682	Geëscaleerde zorg 18-	Wethouder Knuiman	SD	Wettelijke taak
71	Volksgezondheid	Wethouder Knuiman	SD	Wettelijke taak
Programma 3 Omgeving				
21	Verkeer en vervoer	Wethouder Spaargaren	R&B	Wettelijke taak
22	Parkeren	Wethouder Spaargaren	R&B	Autonoom
25	Openbaar vervoer	Wethouder Spaargaren	R&B	Autonoom

31	Economische ontwikkeling	Wethouder Spaargaren	RO	Autonoom
32	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Wethouder Spaargaren	RO	Wettelijke taak
33	Bedrijfsloket en -regelingen	Burgemeester	RO	Autonoom
34	Economische promotie	Burgemeester	RO	Autonoom
72	Riolering	Wethouder Spaargaren	R&B	Wettelijke taak
73	Afval	Wethouder Spaargaren	R&B	Wettelijke taak
74	Milieubeheer	Wethouder Spaargaren	OZ	Wettelijke taak
75	Begraafplaatsen	Burgemeester	BEH/BUITEN	Wettelijke taak
81	Ruimtelijke ordening	Wethouder Spaargaren	RO	Wettelijke taak
82	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	Wethouder Spaargaren	RO	Wettelijke taak
83	Wonen en bouwen	Wethouder Goossen	RO	Wettelijke taak
010	Mutaties reserves	Wethouder Goossen	FIN	Autonoom

Geactiveerde kredieten

Overzicht lopende kredieten

Krediet	Totaal krediet	Uitgaven t/m 2020	Restant na 2020	Krediet 2021	Beschikbaa in 2021	Uitgaven 2021	bedrag Restant	Raming na 2021	A/O	Toelichting
Aanschaf livestream	0			35.000	35.000	38.752	-3.752		A	
Devices raadsleden	0			35.000	35.000	0	35.000	35.000	O	Aanschaffen voor raadsleden na verkiezing 2022.
Microfoons raadzaal	0			24.000	24.000	0	24.000	24.000	O	Aanschaf in 1e kwartaal 2022.
Vervangingsinvestering Eilandplein	75.000		75.000		75.000	75.940	-940		A	
Investering duurzaamheid Eilandplein	20.000		20.000		20.000	0	20.000	25.000	O	uitvoering in 2022. Er is een subsidie ontvangen van € 5.000.
Investeringen aanpassingen Eilandplein	285.000	13.194	271.806		271.806	271.253	553		A	
Zoutopslagtanks 2018	25.000		25.000		25.000	0	25.000	25.000	O	Zoutopslag is nog in orde. Wordt in 2022 opnieuw bekeken.
Snelfietsroute SFR 2015	218.500	136.219	82.281		82.281	34.959	47.322	47.322	O	Project loopt door in 2022.
Fietsvoorziening Dijkgraaf	40.000	3.052	36.948		36.948	0	36.948	36.948	O	Werkvoorbereiding loopt. Er is inmiddels Provinciale subsidie ontvangen.
Fietsoversteken duiven 2017	93.020	80.000	13.020		13.020	0	13.020		A	Geen verkeersveiligheids verhogende ingrepen mogelijk op deze locaties. Bebording is wel aangepast.
Snelheidsreductie Heilweg	30.000		30.000		30.000	16.477	13.523		A	De werkzaamheden zijn afgerond.
Maatregelen OV routes	15.000		15.000		15.000	0	15.000	15.000	O	Dit budget wordt ingezet voor diverse maatregelen.
Aanleg busbaan/rijbaan op kruising Rijksw/ Westsing	0		-137	0	-137	74.562	-74.699	874.247	O	De werkzaamheden worden in 2022 uitgevoerd. Voor de aanleg is subsidie ontvangen van de Provincie

Verkeersveiligheid fietsoversteken	0			30.000	30.000	0	30.000		A	Geen verkeersveiligheids verhogende ingrepen mogelijk op deze locaties. Bebording is wel aangepast.
Parkeren woonwijken 2020	0			20.000	20.000	14.099	5.902	5.902	O	Restantbudget zal in 2022 worden ingezet.
Projecten uit de bevolking	0			40.000	40.000	37.895	2.105		A	De werkzaamheden zijn uitgevoerd.
Kleine verkeersmaatregelen Eltensestraat	0			10.000	10.000	0	10.000	10.000	O	Dit budget kan worden ingezet voor kleine infrastructurele maatregelen wanneer de gemeenteraad besluit om het aangevraagde budget voor de complete herinrichting van de Burgemeester van Dorth tot Medlerstraat en Eltensestraat in de Voorjaarsnota 2022 niet goed te keuren. We willen dit budget behouden om dan als nog een kleine infrastructurele aanpassing te kunnen doen in overleg met aanwonenden.
Aanpassen aansluiting Isidorusplein/ Heiliglandsestraat	0			25.000	25.000	0	25.000	25.000	O	Ivm ontwikkeling van woonwijk Onder de toren is besloten om tijdelijke maatregelen te treffen. Als de woonwijk gereed is wordt het kruispunt definitief ingericht.
Verkeersveiligheid kruisingen	0			40.000	40.000	0	40.000	40.000	O	Dit project wordt ingepland voor uitvoering in 2022.
Aanleg voetpad Heilweg	0			95.000	95.000	5.094	89.907	89.907	O	Het voetpad wordt in 2022 aangelegd.
Herinrichting Robert Josephstraat/Rijksweg	0			80.000	80.000	69.428	10.572	10.572	O	Dit project dient financieel nog te worden afgewikkeld.

Fietsvoorziening Dijkgraaf 2021	0			175.000	175.000	0	175.000	175.000	O	Werkvoorbereiding voor project loopt. Er is inmiddels subsidie ontvangen van de Provincie.
Parkeren woonwijken 2021	0			20.000	20.000	0	20.000	20.000	O	Dit budget zal in 2022 worden ingezet voor diverse aanpassingen.
Projecten uit de bevolking 2021	0			40.000	40.000	0	40.000	40.000	O	Dit budget zal in 2022 worden ingezet voor diverse projecten.
Reconstructie entree Rijksweg	0			35.000	35.000	0	35.000	35.000	O	Budget wordt ingezet bij project herinrichting Rijksweg.
Vervanging armaturen openbare verlichting 2020	110.000	27.544	82.456		82.456	28.321	54.135	54.135	O	Door de lange levertijden wordt de overige vervanging uitgevoerd in 2022.
Vervanging armaturen openbare verlichting 2021	0			110.000	110.000	20.819	89.181	89.181	O	Door de lange levertijden wordt de overige vervanging uitgevoerd in 2022.
VRI Westsingel/Rijksweg 2018	150.000		150.000		150.000	0	150.000	150.000	O	De werkzaamheden zijn meegenomen in het project aanleg busbaan/rijbaan/ kruising Rijksweg/ Westsingel. De werkzaamheden worden in 2022 afgerond.
Herontwikkeling Rijksweg	0			1.989.000	1.989.000	121.068	1.867.932	1.867.93	O	De werkzaamheden zijn gestart en lopen door in 2022
Fietspad Rijksweg	400.000	338.458	61.542		61.542	0	61.542	61.542	O	De werkzaamheden zijn gestart en lopen door in 2022
Vervanging Laarstraat	320.000	15.660	304.430		304.340	183.041	121.299	121.299	O	De financiele afwikkeling zal in 2022 plaatsvinden.
Herinrichten kruispunt Zuidsingel Parallelweg	0		0	92.500	92.500	10.709	81.791	81.791	O	De werkzaamheden worden in 2022 afgerond.
Parkeerplaatsen Weverstraat	0		0	25.000	25.000	0	25.000	19.300	O	De werkzaamheden worden in 2022 afgerond.
Voetpad Heilweg	0		0	63.500	63.500	0	63.500	63.500	O	Het voetpad wordt in 2022 aangelegd.

Herinrichten JUMBO Kastanjelaan	0		0	281.000	281.000	0	281.000	281.000	O	Dit budget wordt ingezet voor het project Rijksweg.
Voorb.kred. integr. huisv.plan prim. onderw. 2019	300.000	67.566	232.434		232.434	47.533	184.901	184.901	O	Uitvoering IHP PO Duiven loopt ook nog in 2022/2023.
Rioleringssysteem Bernadetteschool	0		0	22.307	22.307	8.353	13.954	13.954	O	De financiele afwikkeling zal in 2022 plaatsvinden
Herstel contructiefout dak IKC Groene Ring	0		0	76.710	76.710	52.544	24.166	24.166	O	De werkzaamheden worden in 2022 afgerond.
Extra huisvestingsbehoefte 't Veer Eilandplein	0		0	167.500	167.500	118.884	48.616	48.616	O	De werkzaamheden worden in 2022 afgerond.
Nieuwbouw IKC Remigius	0		0	4.660.425	4.660.425	0	4.660.425	4.660.42	O	Voorbereidingen zijn in volle gang. Uitvoering vanaf 2022.
Aankoop grond nieuwbouw IKC Remigius	0		0	450.000	450.000	0	450.000	450.000	O	Afname bouwrijpe kavel is voorzien voor 2022.
Nieuwbouw IKC Wereldwijzer/Wiekslag	0		0	3.938.934	3.938.934	0	3.938.934	3.938.93	O	Voorbereidingen nieuwbouw zijn in volle gang. Uitvoering vanaf 2022.
IKC Kameleon ventilatie & verduurzaming	0		0	341.465	341.465	13.836	327.629	375.294	O	De voorbereidingen zijn gestart. Het project zal in 2023 worden afgerond.
IKC Groene Ring ventilatie & verduurzaming	0		0	189.550	189.550	10.979	178.571	437.534	O	De voorbereidingen zijn gestart. Het project zal in 2023 worden afgerond.
IKC Joannes ventilatie & verduurzaming	0		0	172.333	172.333	11.304	161.029	327.233	O	De voorbereidingen zijn gestart. Het project zal in 2023 worden afgerond.
IKC Bernadette ventilatie & verduurzaming	0		0	118.654	118.654	10.472	108.182	254.982	O	De voorbereidingen zijn gestart. Het project zal in 2023 worden afgerond.
IKC 't Veer ventilatie & verduurzaming	0		0	247.718	247.718	8.663	239.055	315.876	O	De voorbereidingen zijn gestart. Het project zal in 2023 worden afgerond.
Toplaagrenovatie Groessen Veld 4 2016	10.000		10.000		10.000	0	10.000		A	Groessen is een toekomstvisie aan het opstellen.

Toplaagrenovatie oefenhoek Heggeakkers	0		0	7.500	7.500	0	7.500		A	Groessen is een toekomstvisie aan het opstellen.
Maatregelen kunstgrasveld Groessen	0		0	16.000	16.000	14.472	1.528		A	De werkzaamheden zijn uitgevoerd.
Toplaagrenovatie Immerloo 2021	36.300		36.300	40.000	76.300	38.720	37.580		A	De werkzaamheden zijn uitgevoerd.
Maatregelen kunstgrasveld Groessen	0		0	16.000	16.000	13.310	2.690		A	De werkzaamheden zijn uitgevoerd.
Toplaagrenovatie DVV veld 1 2020	40.000		40.000		40.000	0	40.000		A	Er wordt een kunstgrasveld aangelegd. Daardoor kan dit krediet komen te vervallen.
Veldverlichting DVV 2021	0		0	36.300	36.300	36.473	-173		A	De werkzaamheden zijn uitgevoerd.
Toplaagrenovatie DVV veld 4 2021	0		0	15.000	15.000	0	15.000		A	Budget blijkt niet nodig te zijn.
Aanleg toplaag kunstgrasveld DVV	0		0	453.750	453.750	0	453.750	503.750	O	De voorbereiding is gestart in 2021. Uitvoering vindt plaats in 2022.
Ondergrond kunstgrasveld DVV	0		0	379.720	379.720	0	379.720	399.720	O	De voorbereiding is gestart in 2021. Uitvoering vindt plaats in 2022.
Hekwerken kunstgrasveld DVV	0		0	64.350	64.350	0	64.350	74.350	O	De voorbereiding is gestart in 2021. Uitvoering vindt plaats in 2022.
Vervangen bomen Welleveldsestraat	78.000	45.185	32.815		32.815	0	32.815	32.815	O	De laatste werkzaamheden worden uitgevoerd in 2022.
Maatregelen hondenbeleid	100.000	7.915	92.085	25.000	117.085	104.061	13.024	13.024	O	De laatste werkzaamheden worden uitgevoerd in 2022.
Aanplant i.v.m. essentaksterfte	20.000		20.000		20.000	0	20.000	20.000	O	De werkzaamheden worden in 2022 uitgevoerd.
Renovatie Patersbosje	100.000	48.332	51.668		51.668	44.017	7.650	7.650	O	De laatste werkzaamheden worden in 2022 afgerond.
Renovatieprojecten 2021	0		0	60.000	60.000	59.636	364		A	De werkzaamheden zijn uitgevoerd.
Renovatie groen rotonde Graafsingel/Westsingel	0		0	40.000	40.000	40.000	0		A	De werkzaamheden zijn uitgevoerd.

Herinrichten groen Groessen	0		0	82.000	82.000	64.005	17.995	17.995	O	De laatste werkzaamheden worden in 2022 afgerond.
Vervangen iepen Pinksterbloem	35.000		35.000		35.000	23.778	11.222	11.222	O	De laatste werkzaamheden worden in 2022 afgerond.
Vervangen kastanjes Gabrielstraat	0		0	20.000	20.000	0	20.000	20.000	O	De werkzaamheden worden in het najaar van 2022 uitgevoerd.
Vervangen essen	0		0	16.500	16.500	0	16.500	16.500	O	De werkzaamheden worden in het najaar van 2022 uitgevoerd.
Speeltoestellen 2020	20.000	12.720	7.280		7.280	0	7.280	7.280	O	De laatste werkzaamheden worden in 2022 afgerond.
Speeltoestellen 2021	0		0	20.000	20.000	19.356	644		A	De werkzaamheden zijn uitgevoerd.
Vervangen riolering Groessen Tempelstraat e.o 2018	1.315.000	283.221	1.031.779		1.031.779	846.129	185.650	185.650	O	De werkzaamheden worden in 2022 afgerond.
Verbeteringsmaatregelen Groessen 2015	360.000		360.000		360.000	331.637	28.363	28.363	O	De werkzaamheden worden in 2022 afgerond
GRP ombouw gescheiden stelsel 2017	230.000	159.951	70.049		70.049	29.534	40.515	40.515	O	Dit budget wordt ingezet bij projecten
GRP inc vervanging riolering 2021	0		0	100.000	100.000	38.119	61.881		A	Incidentele vervangingen zijn uitgevoerd
Vervangen persriool Helhoek	250.000		250.000		250.000	10.272	239.728	239.728	O	De werkzaamheden zijn gestart
GRP 2021 meekoppelkansen klimaatregelingen	0		0	150.000	150.000	0	150.000	150.000	O	Dit budget wordt ingezet bij projecten
Rioleringswerkzaamheden tbv A15	0		0	100.000	100.000	0	100.000	100.000	O	De werkzaamheden zijn doorgeschoven in afwachting besluitvorming A15
Klimaatadaptie 2021	0		0	36.300	36.300	0	36.300	36.300	O	Dit budget wordt ingezet bij projecten
Renoveren drukunits 2018	40.000		40.000		40.000	0	40.000	40.000	O	De werkzaamheden worden in 2022 uitgevoerd
GRP 2021 inc. vervanging en reparatie gemalen	0		0	100.000	100.000	66.069	33.931		A	Incidentele vervangingen zijn uitgevoerd

GRP 2021 renoveren 3BBB	0		0	40.000	40.000	0	40.000	40.000	O	De werkzaamheden worden in 2022 uitgevoerd.
Afvalaanbiedstation 2019	24.000	10.350	13.650		13.650	0	13.650	13.650	O	Er dient nog een perscontainer te worden vervangen.
Vervanging afvalaanbiedstation 2020	42.000		42.000		42.000	48.545	-6.545		A	De containers zijn aangeschaft.
Vervanging glasbakken 2021	0		0	5.000	5.000	0	5.000	5.000	O	De werkzaamheden worden in 2022 uitgevoerd.
Vervanging ondergrondse glascontainer Groessen	10.000	3.842	6.158		6.158	3.612	2.545		A	De werkzaamheden zijn uitgevoerd.
Minicontainers gft & restafval 2021	26.112		26.112		26.112	0	26.112	26.112	O	Dit budget wordt ingezet voor ruilen van de containers conform het grondstoffenplan.
Minicontainers papier	17.044		17.044		17.044	0	17.044	17.044	O	Dit budget wordt ingezet voor vervanging van de papiercontainers.
Stalling materieel gemeentewerf 2018	30.000		30.000		30.000	0	30.000		A	Bestemmingsplan technisch kan niet tot uitvoering worden overgegaan. Hierdoor kan het krediet worden afgeboekt.
Koeling gemeentewerf	0		0	15.000	15.000	12.650	2.350		A	De werkzaamheden zijn uitgevoerd.
			3.611.629	15.489.016	19.100.645	3.129.377	15.971.267	17.359.(		

A/O = Afsluiten/Overboeken

Controleverklaring en besluiten

1 Controleverklaring
2 Besluit tot vaststelling van de jaarrekening

Controleverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van de gemeente Duiven

Doetinchem, 20 juni 2021
Stolwijk Kelderman

dhr. R.H. Gosselink-Wolbrink RA

Besluit tot vaststelling van de jaarrekening

Nr. Z/22/093779/201560480/wethouder Goossen

Jaarstukken 2021.

Gelezen de door Burgemeester en Wethouders opgestelde jaarstukken over 2021 en het verslag als bedoeld in artikel 213, tweede lid van de Gemeentewet, opgesteld door Stolwijk Kelderman Accountants. En gelet op de desbetreffende bepalingen in de Gemeentewet en het Besluit Begroting en Verantwoording.

De raad besluit

- Het saldo voor bestemming vast te stellen op € 5.197.758 positief.
- Een bedrag van gesaldeerd € 1.747.444 aan de reserves te onttrekken zoals onder mutatie reserves is aangegeven.
- De Jaarstukken 2021 vast te stellen.
- Uit het jaarrekeningresultaat 2021 een bedrag van € 42.968 te onttrekken en toe te voegen aan de bestemmingsreserve Scalabor.
- De bestemmingsreserve Protocol Agressie op te heffen en het saldo ad € 10.000 toe te voegen aan de Algemene Reserve.
- De bestemmingsreserve Bijzondere Bijstand op te heffen en het saldo ad € 106.695 toe te voegen aan de Algemene Reserve.
- Het restant resultaat van de jaarrekening ad € 6.902.234 toe te voegen aan de Algemene Reserve van de gemeente Duiven.

Aldus besloten in de openbare vergadering van Gemeenteraad van Duiven d.d. 05 juli 2022,

de griffier, de voorzitter,

drs. W.R. (Wouter) Bosch mr. H.B. (Huub) Hieltjes